

EESTI STATISTIKA

KUUKIRI

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1932

JUULI-AUGUST

SISUKS PEALE MUU:

Töötaolu maal 1931/32 a. talvel.

Töötaolu linnades 1931/32 a.

Noored töötud.

Süütegevus 1931 a.

Maksukoormatus 1929/30 a.

Välis- ja rannasõit ning kauba- ja reisijate-
vedu 1931 a.

Linnade ja alevite tulud ja kulud 1930/31 m.-a.

Tähtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku elu
nähtused 1922—32 a.

Nr. 128(7)-129(8)

TALLINN

Nr. 128(7)-129(8)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.		Page
Töötäolu maal 1931/32 a. talvel — H. Reiman	385—396	<i>Chômage à la campagne en hiver de 1931/32</i>	385—396
Töötäolu linnades 1931/32 a. — R. Sõrmus	396—412	<i>Chômage dans les villes en 1931/32</i>	396—412
Noored töötud — H. Reiman	412—414	<i>Jeunes chômeurs.</i>	412—414
Süütegevus 1931 a. — H. Reiman	415—419	<i>Délits et infractions aux lois et règlements en 1931</i>	415—419
Maksukoormatus 1929/30 a. — A. Ehin	420—424	<i>Charge des impôts en 1929/30</i>	420—424
Välis- ja rannasõit ning kauba- ja reisijatevedu 1931 a. — J. Kits	425—440	<i>Navigation et transports maritimes en 1931</i>	425—440
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1930/31 m.-a. — H. Neuhaus	441—450	<i>Recettes et dépenses des villes et bourgs en 1930/31</i>	441—450
Tähtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku elu nähtused 1922—32 a.	476—479	<i>Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1922—32</i>	476—479

ALALISED TABELID — TABLEAUX PERMANENTS

(Standardnumeraatsioon)		(Numérotation permanente)	
Tab. 1.	Väliskaubandus mais ja juunis	452, 466	Tab. 1. Commerce extérieur en mai et juin
2.	Väliskaubandus muude riikidega mais ja juunis	454, 468	2. Commerce extér. avec les autr. pays en mai et juin
3.	Tähtsamate ainete väliskaubandus mais ja juunis	454, 468	3. Commerce extér. des princip. articles en mai et juin
4.	Tollaanette läbikäik mais ja juunis	456, 470	4. Activités des bureaux douaniers en mai et juin
6.	Riigiraudteed aprillis ja mais	451, 471	6. Chemins de fer en avril et mai
7.	Tallinna sadama tegevus juunis ja juulis	457, 472	7. Mouvement du port de Tallinn en juin et juillet
8.	Eesti Panga ärisels 30. VI ja 31. VII 32.	457, 472	8. Bilans de la Banque d'Estonie 30. VI et 31. VII
10.	Erapankade ärisels 1. VI ja 1. VII 32.	458	10. Situat. finan. des banq. privées au 1. VI et 1. VII 32
11.	Tähtsamate ühispankade ärisels 1. VI ja 1. VII 32.	458	11. Bilans des princip. banques coopér. au 1. VI et 1. VII 32
12.	Riigi sissetulokud mais ja juunis	459	12. Recettes de l'Etat en mai et juin
13.	Valuuta hinnad Tallinna börsil juunis ja juulis	459, 480	13. Cours du change à Tallinn en juin et juillet
14.	Vabariigi piiridest ülesõitnud juunis	460	14. Nombre de personnes ayant passé les confins de la République en juin
15.	Linnade rahvastik juunis ja juulis	460, 480	15. Mouv. de la populat. dans les villes en juin et juillet
	Lühikesed olevad		Billets en circulation
	Pankadevahelise arvekoja tegevus		Mouvement de la chambre de compensation
	Protestitud vekalid		Effets protestés
	Kapitali emissioonid		Emissions des capitaux
	Tööstustoodang		Production de quelques industries
	Loomataudid		Epidémies
	Tapamajade tegevus		Fonctionnement des abattoirs
24.	Suurmüügilinnad juunis ja juulis	461	24. Prix de gros en juin et juillet
25.	Toiduainete maksumus kalorilise sisalduse järgi 1926—32	*	25. Coût des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1926—32
26.	Turuhinnad juunis ja juulis	462, 473	26. Prix de détail en juin et juillet
27.	Elumaksumusindeksid	380*	27. Nombres indices du coût de la vie
28.	Suurmüügilindeksid	*	28. Nombres indices des prix de gros
29.	Töötürg mais ja juunis	463, 474	29. Marché du travail en mai et juin
30.	Tööstusettevõtted ja töötolu 1. juulis ja 1. juuliks	464, 475	30. Entreprises industrielles et leur main-d'œuvre au 1. juin et 1. juillet
31.	Tööõnnetused tööstusettevõtetes aprillis	465	31. Accidents du travail dans les entreprises industrielles en avril
32.	Tööstustööliste arvu liikumise indeksid	465	32. Nombres indices du mouvement du nombre de la main-d'œuvre dans les entrepr. industr.
33.	Nakkusehaigusid mais ja juunis	465	33. Maladies contagieuses en mai et juin

* Viimased andmed ilmunud eelmistes kaulkirjades.

Par * sont désignées les tableaux parus dans les NN précédents.

TÖÖTAOLU MAAL 1931/32 a. TALVEL. CHÔMAGE à la CAMPAGNE en HIVER de 1931/32.

S i s u: Andmete iseloom, lk. 385. 1. Töötaolu maal, lk. 385. 2. Maal registreeritud töötute koostis, lk. 388. 3. Tööliste päritolu ja elukohavahetuse põhjusi, lk. 390. 4. Töötaolu kestus, lk. 392. 5. Töötute tööala, lk. 393. 6. Töötute kinnisvara ja loomad, lk. 394. 7. Töötute antav abi, lk. 395.

Andmete iseloom. Caractère des données.

Vabariigi Valitsuse poolt Teedeministeeriumi juures moodustatud töötaolu vastu võitlemise komitee otsuse kohaselt teostati 1932 a. veebruaris töötute üleskirjutus kõigis valdades ja alevites — vaatamata Keskbüroo kahtlemale seisukohale selle ettevõtte tulemuste kvaliteedi suhtes. Komitee soovil pidi registreeritama mitte kõik töötud, vaid need, kelle eelmise aasta sissetulek palgatüübi ja oma majapidamisest ei võimalda talvist äraelamist, s.t. ainult need, kes 1931/32 a. talvel enese ja perekonna ülalpidamiseks vajajad abi kas töö näol või mõnel muul kujul. Kõigile valla- ja alevivalitsustele saadeti töötute registreerimist korraldavas Kohtu- ja sisenistri ringkirjas oli see kitsendus eriti rõhutatud; kuid vaatamata sellele, suurem osa valdu täitis registreerimislehed kõigi isikute kohta, kes ilmsel viis vallavalitsusse töötuna registreerimisele. Osa valdu aga pidas siiski kinni kitsendavast määrusest ja täitis registreerimislehed piiratud arvu isikute kohta, või üldse ei leidnud abivajavaid töötuid. Selle tõttu polnud Keskbüroosse läbitöötamiseks saadatud materjal kaugeltki ühtlane — see tuli enne läbitöötamist kontrollida ja liigitada kahte rühma: sellisteks töötuteks (I liik), kes onani-võibem vastavad registreerimiseks ülesseatud kitsendavale nõudele ja sellisteks (II liik), kes küll on töötud, kuid registreerimislehtedel leiduvail andmeil ja vallavalitsuse arvamusel äärmises puuduses ei võiks olla. Kuna registreerimisleht sisaldas võrdlemisel palju andmeid töötute soo vanuse, perekonnaseisu, ülalpidamisel olevate isikute, vallas (alevis) elamise kestuse, tööviime, töötaolu kestuse, töökoostuse põhjuse, eelmisel aastal olnud töö kestuse ja -iseloomu, kinnisvara (maja ja kasutada oleva maa), loomade (hobuse, lehma), kõrvalisasetulekute ja saadava abi kohta ning vallavalitsus pidi avaldama oma arvamisi iga registreeritu raske majandusliku seisukorra ja selle põhjuste kohta, siis Keskbüroosse tulnud materjal pidi andma põhjaliku ülevaate töötaolu iseloomust maal. Kuid tegelikult teatelehtede täitmise kohati jättis paljudi soovida, eriti töötaolu ja eelmise aasta töö kestuse suhtes; samuti oli vallavalitsuse arvamine tihti mittemildagilisev kõigil lehtedel ühesugune, või jälle ilmselt sfiilik. Ka töötute registreerimise korraldus kohtadel polnud ühtlane, peale eelmainitud ebaühtlase registr. ulatuse, eriti registreerimise teatamiselt asjast huvitatuile: kohati töötud olid registreerimisest halvasti informeeritud. Kõige selle tõttu tuleb toodud arvused võtta reservatsioonidega, eriti töötaolu ulatuse ja liikidesse jaotamise alal. Siiski, vaatamata sellele, toodud andmed näitavad, et ka maal on tegemist võrdlemisel lafadase tööpuudusega, ja võimaldavad selgitada, millest on see tingitud ning missugune on töötute koostis ja elamistingimused. See on eriti tähtis selle tõttu, et sellised teateid töötute kohta maal koguti Bestis esimest korda. Saavutatud kogemustest võib järeldada mõndagi tulevaste analoogiliste uurimuste ostarvekohasemaks teostamiseks. Esijoones aga sada, et eelmainitud kitsendavad tingimused kunagi pole teostatavad, vaid registreerida tuleb kõiki soovijaid, küllaldaste andmete märkimisega, mis võimaldab tõeliselt töötuid eraldada seosonitöötust ja mitte-töölisest. Samuti ei ole ostarvekohane töötute registreerimine üleskute järgi, vaid seda peaks tehtama jooksvalt iga vallavalitsuse juures asutatud töövahetlitsuse büroo kaudu. Muidugi on selle teostamine seotud suurte raskustega.

1. Töötaolu maal. 1932 a. veebruari korralduste järgi täidetud maa töötute Chômage à la campagne. teatelehti saadeti Keskbüroole: valdadest 14 708 ja alevist 2 148, kokku 16 856 teatelehte. 26 valda teatas, et nende piirides puudustkanna-

tajaid töötuid ei leidu või et vallavalitsuse sellekohase kuulutuse peale keegi registreerimisele ei ilmunud. Ruhnu saarelt ja kahest mandri vallast teatelehti ei saadud, kuid ei teatatud ka, et neil töötuid ei ole; nende valdade (Ruhnu jäi välja) kohta töötute arv arvutati naabervaldade töötute suhtarvude alusel. Kokkuvõetult registreerimise tulemused on järgmised:

Töötute registreerimise tulemused maal 1932 a. — Résultats de l'enregistrement des chômeurs à la campagne en 1932.

1.	Vallad — Communes	Alevid — Bourgs	Kokku Total
Teateid tuli sisse — N. des feuilles d'enregistrement remplies	14708	2148	16856
Kõrvaldati invalideid — Dont invalides	328	10	347
Ei arvestatud töötuna — Personnes apparemment non chômeurs	940	135	1075
Töötute arv — Chômeurs	13440	1994	15434
Sellest: I liiki — De I catégorie	4971	947	5918
II „ — „ II „	8469	1047	9516
Arvutatud — N. des chômeurs supposés (calcul.)	761	—	761
Sellest: I liiki	215	—	215
II „	546	—	546
Töötute üldarv — N. approximatif total des chômeurs	14201	1994	16195
Sellest: I liiki	5186	947	6133
II „	9015	1047	10062

Sissetulnud registreerimislehtede seas leidis võrdlemisi palju lehti selliste isikute kohta, keda ei saanud lugeda töötuks, nagu täiesti töövõimetuid invalideid ja talupidajaid või nende koduselavaid ja nende juures töötavaid poegi-tütteid. Selliste lehed kõrvaldati. Samuti kõrvaldati töötute või ka tööl olevate meeste abielunaste kohta kohati täidetud lehed, selliste arvamise tõttu perekonnaliikmete hulka. Kokku kõrvaldati niiviisi 1 422 lehte, nendest invaliidide omi 347. Seega jäi registreerimisandmeil (ühes arvutatutega) üldse 16 195 töötut, neist I liiki kuuluvaid 6 133 ja II liiki 10 062. Kuna aga liikidesse jaotamisel aluseks olid äraelamise võimalused, mis on tingitud eelmise aasta teenistusest, oma majapidamisest, perekonna suurusest ja veel mitmest muust tegurist, siis toodud jaotus ei osuta otse ei tööpuuduse ulatust ega selle iseloomu (absoluutset või seosonset), mida selgitame allpool, vaid ainult seda, et registreerimist piiravate nõuete kohaselt oleks võinud saabuda teateid umbes 7—8 tuhande töötute kohta; kõikjal ühtlaselt kõigi töötute registreerimisel aga oleks maalt elavate töötute arv 1932 a. talvel kahtlemata tõusnud umbes 20—22 tuhande peale. See arv on tunduvalt väiksem, kui on seosonsete tööliste

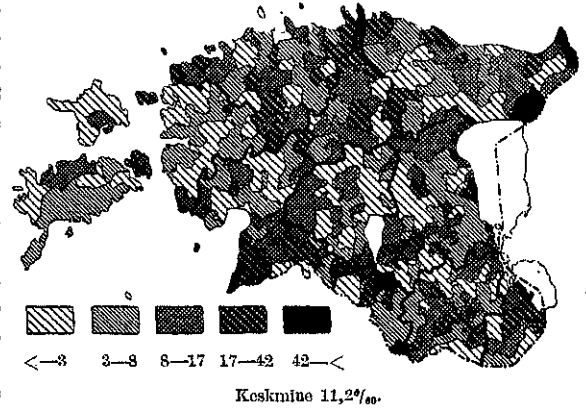
arv maal (1929 a. põllumajanduse üleskirjutusel leidis kokku suve-, kuu- ja päevatöölisi, ilma karjasteta, 36 tuhat), sest kõik need ei oleks ka läinudki registreerimisele, vaid ikkagi peamiselt need, kel talviseks äraelamiseks töö vajadus on enam-vähem terav. Nii võiksimine hinnata tööd vajavate töötute üldarvu 1931/32 talvel maal, s.o. valdades ja alevites, umbes 20 tuhande peale, neist ümmarguselt $\frac{1}{2}$ raskes seisukorras olevaiks.

Ses arvus on iseseisvad üksikud isikud, leibkonna pead ja töövõimelised üle 16 a. vanused leibkonnaliikmed. Alla 16 a. leibkonnaliikmed ja abielunaised arvati ülalpeetavate hulka, kuigi tegelikult paljud ka neist esinevad töötajaina ja üleskirjutuse ajal kahtlemata pea kõik olid töötajad. Kuid nende arvestamiseks pole alust, sest nende töökäimise võimalused on piiratud ja nende teenistus annab leibkonnale vaid lisaissetulekut, millel on küll oluline tähtsus, kuid mis sellisel registreerimisel on raskesti arvestatav. (See oleks mõeldav vaid büžetiliselt uurimisel). Arvates eeltoodud töötute arvule juure nende ülalpidamisel olevaiks arvatud leibkonnaliikmeid allpool käsitletud määral, võiksimine maal tööpuudusest haaratud elanikkonda hinnata ümmarguselt 45 tuh. isiku peale.

Tegelikult maal registreeritud töötute arvust — 16 195 — elab suurem osa (14 201 ehk 82,6%) valdades, ülejäänud 1 994 alevites. Valdades elavatest kuuluvad I liiki 5 186, II l. 9 015. Võrreldes neid arve töötajate arvuga talundis (1929 a. põllumaj. üleskirjutuse andmeil talundipidaja töötajad perekonnaliikmed ja kõik palgalised) saame valdades 1 000 töötaja kohta I liigis 11,2, II l. 19,4, kokku 30,6 töötut, 1 000 palgalise kohta aga üldse 209,2, s.o. 20,9% palgalisist. Kuna palgaliste määr maade järgi väga erineb, näit. Läänemaal on selliseid talundis võrdlemisi vähe ja nendega võrreldes töötuid palju, oleme maades töötaolu määr võrdluseks võtnud talundis töötava rahvastiku, kuigi ka see pole täiesti sobiv, sest töötute hulgas on palju ka tööstuse-, metsa- ja muid töölisi. Sellepärast talundis töötajate arvu alusel selgub, et tööpuuduse määr maal esineb geograafiliselt väga obareeglipäraselt (tab. 2). Suurem näib see siiski olevat Lõuna-Eestis — peale eriolukorraga Põhja-Eestis, Valga-Tartu- ja Pärnumaal; kuid Võrumaa, eriti aga Viljandimaa esineb võrdlemisi väikeste suhtarvudega. Samuti väike näib olevat suhteliselt talundis töötajate arvule töötute arv Lääne- ja Saaremaal, kuna Viru-Järva- ja Harjumaa I liigis esinevad võrdlemisi kõrgete arvudega.

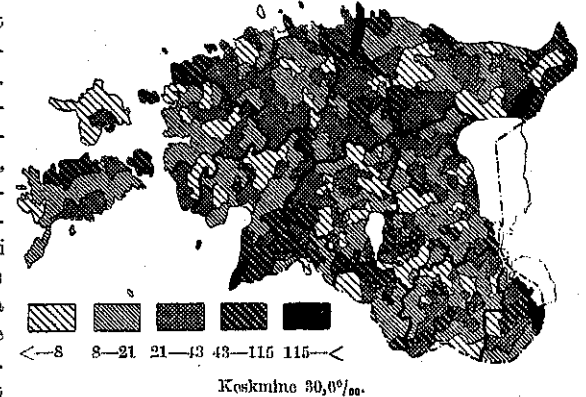
Töötaolu ulatusest selgema pildi saame valdade andmeil koostatud kartogrammidest: 1.— I liigi ja 2.— kõigi registreeritud töötute kohta, kusjuures töötuid mitte leidnud vallad on asetatud madalamasse rühma. Mõlema järgi töötaolu maal esineb mõningates raioonides eriti intensiivselt, eeskätt Narvatagustes valdades, Peipsiääres ja kohati Põhja-Eestis, peamiselt

I liigi töötuid töötajate arvust talundis %₁₀₀₀.
Nombre des chômeurs de I catégorie par 1000 travailleurs dans les expl. agricoles.

venelastest asustatud valdades. Edasi leiame suurema töötute arvu Võrumaal Rõuge-Roosa raionis, Virtsjärve lõuna otsas Tartu-, Valga-, Viljandimaa ühendusraionis, Lõuna-Pärnumaal, Kesk-Järvamaal, Harjumaa — ühelt poolt Nõva-Vihterpalu kandis, teiselt

I ja II liigi töötuid töötajate arvust talundis %₁₀₀₀.
Nombre des chômeurs de I et II catégorie par 1000 travailleurs dans les expl. agricoles.

Anija-Kõnnu raionis, Virumaa kohati mererannas ja sisevaldades. Lähemalt nende töötute tihedusraioonide iseloomu jälgides leiame need ka väga erinevat: kohati on tegemist suuremate metsaaladega, leides neis kriisija töttu seisima jäänud lauavabrikuid, kohati seisima jäänud või tööd vähendanud tööstusettevõtetega, näit., Järvakandis ja Kõnnus, kohati ehitustöölise ja kalameeste koondumisaladega Peipsi ümber, osalt aga siiski puht põllupidamise raioonidega, kuigi oma iseloomult erinevatena. Kui selle juures peame silmas, et töötute suhtarvud 1 000 ha põllumajandusliku maa kohta (tab. 2), vaatamata mõningatele eranditele, kõiguvad teatavas vastavuses talundite tööjõu määraga, nii kui näitavad järgnevad arvud, siis peab küll järeldama, et maal ilmsikstulevat töötaolu on põhjustanud nii kriisi all kannatav tööstus kui põllumajandus.

Töötute arv maades — Nombre des chômeurs enregistrés à la campagne d'après les arrondissements.

Maad — Arrondissements.	Registreerit. töötute arv ühes arvutatud N. des chômeurs enregistrés (n. complété)			1 000 töötaja kohta talundeis Par 1 000 travailleurs dans les exploitations agricoles			1 000 ha põllumajanduskohta Par 1 000 ha de champs			1 000 ha põllumajandusliku maa kohta Par 1 000 ha de la superfl. agric.			Iga 10 maa- pidamise kohta kuni 5 ha suuruses Par 10 exploitations au-dessous de 5 ha		
	I l.	II l.	Kokku	I cat. partie	II cat. partie	Total	I l.	II l.	Kokku	I l.	II l.	Kokku	I l.	II l.	Kokku
	5 186	9 015	14201	11,2	19,4	30,6	5,0	8,7	13,7	2,0	3,4	5,4	1,2	2,0	3,2
Virumaa	701	1 297	1 998	11,4	21,1	32,5	5,6	10,4	16,0	2,2	4,0	6,2	1,3	2,3	3,6
Järvamaa	305	577	882	11,0	20,7	31,7	3,7	7,1	10,8	1,7	3,2	4,9	1,4	2,6	4,0
Harjumaa	632	837	1 469	12,6	16,7	29,3	6,8	9,0	15,8	1,9	2,4	4,3	1,7	2,2	3,9
Läänemaa	203	477	680	4,9	11,4	16,3	2,8	6,6	9,4	0,6	1,5	2,1	1,0	2,5	3,5
Saaremaa	204	582	786	6,6	18,7	25,3	5,1	14,6	19,7	0,9	2,5	3,4	0,8	2,3	3,1
Pärnumaa	536	866	1 402	13,2	21,5	34,7	5,4	8,7	14,1	2,1	3,3	5,4	1,2	1,8	3,0
Viljandimaa	236	411	647	6,1	10,6	16,7	2,5	4,3	6,8	1,0	1,7	2,7	0,7	1,3	2,0
Tartumaa	1 065	1 843	2 908	14,8	25,6	40,4	5,6	9,8	15,4	2,9	5,0	7,9	1,2	2,1	3,3
Valgamaa	244	309	553	15,5	19,6	35,1	5,1	6,4	11,5	2,0	3,7	6,6	1,0	1,3	2,3
Võrumaa	424	568	992	9,0	12,0	21,0	3,2	4,3	7,5	2,0	2,7	4,7	0,8	1,1	1,9
Petserimaa	638	1 248	1 884	17,0	33,5	50,5	11,7	22,9	34,6	6,5	12,8	19,3	1,6	3,2	4,8

Talundeis töötajaid 100 ha põllumajand. maa kohta.

Töötuid 1000 ha põllumajand. maa kohta.

Virumaa	19,2	6,2
Järvamaa	15,7	4,9
Harjumaa	14,3	4,3
Läänemaa	13,0	2,1
Saaremaa	13,6	3,4
Pärnumaa	15,7	5,4
Viljandimaa	16,7	2,7
Tartumaa	20,0	7,9
Valgamaa	18,9	6,6
Võrumaa	22,4	4,7
Petserimaa	38,5	19,3

Toodud arvude ridadest saavutame korrel. koefitsiendi $r = +0,95 \pm 0,0211$ (ilma Petserimaata $+0,04 \pm 0,1247$), mis osutab küllalt kõrgel määral töötaolu sõltuvust talundite tööjõust. Kus oli seda 1929 a. rohkem, seal on ka 1931/32 a. tööpuudus suurem, kus tööjõudu vähem, seal ka tööpuudus väiksem. Osalt see sõltuvus on tingitud küll registreeritud töötute sesoonsesest töötaolust, — talvel vaba tööjõu mitte ärakasutamisest, kuid ka ilma selleta on kitsaste olude tõttu suurema töötajate arvu juures suurem töötute arvu tekkimine loomulik. Nii kui alpool selgub, eelmisel talvel talundeis töötanuist oli registreerimise ajal töötta küll võrdlemisi vähe isikuid, kuid võis olla ka selliseid, kes talundeis töö mitteleidmise tõttu püüdsid seda hankida mujalt, seega varem talviti talundeis mittetöötajate töövoimalusi vähendades.

Peale selle tuleb arvestada ka maatöölise kasutadaolevatel kääbuskohtadel läbisäämise raskustega. Madala põllukultuuri juures (v. „Väikemajapidamised“, E. Stat. nr. 116—117, lhk. 421—433, 1931 a.) kääbuskohapidajad on sunnitud hankima tööd kõrvalt võrdlemisi suurel määral — mitte üksnes suvel, vaid peamiselt just talvel; selle leidmise raskusega aga on kitsas käes, eriti suure perekonna olemasolul. Tab. 2 arvudest näeme, et iga 10 kuni 5 ha suuruse väikekoha kohta (arvatud tihes kuni 1 ha suurusega maapidami-

sed) tuleb keskmiselt üle 3 töötut, kohati maades koguni 4 ja rohkem; ainult Võru- ja Viljandimaaal kõigub selliste arv kuni 2.

Alevites samuti on registreeritud töötute arv väga ebatihtlane. Arvates neid 1 000 elaniku kohta, näeme, et kohati on neid registreeritud vähe, nagu Jõgeve, Mõisaktilas, kohati aga võrdlemisi palju. Suuremate arvudega esinevad Jõesuu, Võõpsu, Otepää ja Kallaste. Kuigi ka alevites on tegemist erineva registreerimisega, näib siiski ka tööpuudus olevat erineva ulatusega. Samuti on erinevad ka põhjused. Osa alevites on selleks seisumajäänud tehased, nagu Kundas, Sindis, Kärddlas, osas aga tööleidmise raskus ümbruskonna talundeis; Peipsiäärsete alevite tööpuuduse põhjused on samased kui sealsetes valdades, osalt kriisi ajast tingitud, osalt aga juba varem kitsaks muutunud töö- ja teenistuseolud.

Võttes kõike tähendatut kokku, samuti arvestades järgnevate maal registreeritud töötute koostise andmetega, vallavalitsuste poolt avaldatud arvamisega ja töötute eneste poolt töötaolu põhjusena ette toodud asjaoludega, võime lugeda 1931/32 a. talvel maal ilmsikstulnud töötaolu tingitaks järgmistest põhjustest:

Töötute arv alevites — Nombre des chômeurs dans les bourgs.

3.	Registreerit. töötute arv Nombre des chômeurs enregistrés			1 000 elaniku kohta Par 1 000 habitants			Iga 10 majapidamise kohta kuni 5 ha suuruses — Par 10 exploitations au-dessous de 5 ha		
	I l.	III l.	K.	I cat.	II cat.	Total	I l.	II l.	K.
Alevi	947	1 047	1 994	33,1	36,6	69,7	1,8	2,0	3,8
Antsla	105	54	159	65,2	33,6	98,8	3,9	2,0	5,9
Elva	87	60	103	18,1	32,4	50,5	3,1	2,0	3,1
Jõgeva	3	4	7	2,3	3,1	5,4	0,3	0,4	0,7
Jõhvi	47	38	85	28,7	19,1	47,8	1,5	1,3	2,8
Kallaste	57	101	158	37,4	66,2	103,6	1,8	3,3	5,1
Kella	29	6	35	34,0	7,0	41,0	1,5	0,3	1,8
Kilingi-Nõmme	35	42	77	22,4	26,9	49,3	1,1	1,4	2,5
Kunda	73	50	123	26,6	18,1	44,6	1,4	1,0	2,4
Kärddla	26	54	80	17,3	35,9	53,2	0,8	1,6	2,4
Mustla	20	52	72	24,9	40,8	74,7	0,7	1,4	2,1
Mustvee	65	151	216	20,6	47,7	68,3	1,5	3,5	5,0
Mõisaküla	2	28	30	0,9	12,5	13,4	0,1	1,2	1,3
N.-Jõesuu	168	180	348	107,1	114,7	221,8	6,1	6,0	12,7
Otepää	111	95	206	55,2	47,2	102,4	2,4	2,1	4,5
Sindi	103	40	143	58,5	22,7	81,2	2,1	0,8	2,9
S.-Jaani	24	51	75	20,0	42,6	62,6	0,9	1,9	2,8
Võõpsu	36	85	71	75,6	73,5	149,1	8,2	8,0	6,2

1. Tööde sesoonsus põllumajanduses, maaparanduse alal ja ka paljusis tööstusliku iseloomuga ettevõtteis (saeveskid, turbatööstus j.n.e.), tihti ei võimalda aastaseks äraelamiseks küllaldast teenistust. Eriti 1931 a. osutus ses mõttes teravaks, et ühes palkade vähenemisega vähenes ka sesoonitööde ulatus.

2. Üldise majandusekriisi mõjul ka põllupidamises madalad põllusaaduste hinnad ja seega sissetulekute vähesus ei võimalda kasutada tööjõudu endisel määral.

3. Samal põhjusel vähenesid põllupidajate tellimised käsitöö alal ühes tööhindade langemisega, mistõttu tööpuuduse üle kaebavad ka paljud käsitöölised — rätsepad, kingsepad, eriti aga sepad. Kuid käsitööliste teenistusvõimalusi on vähendanud ka vabrikusaaduste tungimine külla.

4. Suureks töötaolu põhjuseks maal on praegu kriisiaja tõttu peaaegu seismajäänud metsatööstus — metsa raumine, vedamine ja eriti ehitusematerjali valmistamine (saeveskid).

5. Samuti kriisiaja tõttu, kuid ka muudel asjaoludel, on paljud maal asuvad tehased kas vähendanud tööliste arvu või jäänud koguni seisma (Loksa tehased, Aseri tsemendivabrik, Rääpina paberivabrik, Joaveski paberivabrik j.n.e.).

6. 1931/32 a. töötaolu maal on mõjutanud ka raudteede ehitamise lõpp, mis jättis tööta paljud tööliste ja väikekohapidajad.

7. Lõpuks, mõjuta pole ka käabus- ja väikekottade madal põllukultuur, mis ei anna küllaldaselt ülalpidamist nende pidajatele ja teeb neid suurel määral rippuvaks kõrvalteenistuse võimalustest.

2. Maal registreeritud töötute koostis.
Composition des chômeurs enregistrés.
Andmed maal registreeritud töötute koostisest toome peamiselt suhtarvudena. Tähtsamais küsimusis on vaadeldud üksikuid maid. Alevite andmed on toodud ilma üksikute alevite eritlusega. Üksikasjalisemad andmed leiduvad Keskbüroo arhiivis.

a. Sugu.
Sexe.
Maal registreeritud töötute arvust — 15 434 — oli mehi 12 903 ehk 83,6%, neist valdades 11 476, alevites 1 427 ja naise 2 531 ehk 16,4%, neist 1 964 valdades, 567 alevites.

Naiste osa töötute arvus on võrdlemisi kõrge I liigis, eriti alevites; II liigis on neid vähem. Maadest kõige suurema naistööliste arvuga esinevad Tartu-, Saare- ja Järvamaa, väiksemaga Petserimaa. Kuid võrreldes naiste arvuga talundite palgaliste seas on töötute seas naiste esinemine kõikjal madal — osalt arvutusviisi tõttu (abiellulised naised arvati ülalpeetavate hulka), osalt aga vast süiski sellepärast, et naistööttud registreerimisele ilmusid väiksemal määral; seda osutab ka maade järgi naistööttute arvu suurem kõikumine, kui on see palgaliste koostises. Kuid lõpuks

peab arvestama ka sellega, et talvine töötaolu naiste seas on väiksem, sest talvel naistööjõu vajadus talundis on alati suurem.

Naistööttute arv 100 meestöötu kohta.

	I.	II.	Kokku
Üldse	25,6	16,2	19,6
Valdades	20,9	15,0	17,1
Virumaa	10,8	13,7	15,7
Järvamaa	34,4	17,3	22,6
Harjumaa	25,0	13,1	18,3
Läänemaa	22,2	11,6	14,6
Saaremaa	24,4	24,4	24,4
Pärnumaa	15,0	8,1	10,9
Viljandimaa	20,4	12,0	14,9
Tartumaa	28,5	23,8	25,6
Valgamaa	16,0	16,7	15,7
Võrumaa	18,1	14,3	15,9
Petsrimaa	3,3	4,4	3,0
Alevites	57,8	26,6	39,7

Et aga töötute registreerimine polnud ühtlane üldse ja eriti naistööttute suhtes, osutab naistööttute arv suhteliselt meestööttutele alevites. Kohati on naistööttuid registreeritud väga vähe, näiteks Kilingi-Nõmmel 100 meestööttu kohta 1,3, Keilas 6,1 ja Mõisaküläl 2,1, kohati aga võrdlemisipalju, nagu N.-Jõesuus 46,8. Mustvees 46,9, Jõgeval 75,0 ehk koguni väga palju — Otepääl 175,0.

b. Vanus.
Age.
Vanuselt töötute koostises on esitatud kõik tööd tegijad vanuserühmad algades 16 a. kuni raukadeni, peamiselt siiski täistöövõimelised 20—60 a. (tab. 4). Kuigi üle 60 a., eriti aga 70 a., pole enam täie jõulised töölised, olude tõttu on nad siiski summitud teenima omale tööga ülalpidamist ja selle puudusel esinevad töötuina — suhteliselt siiski väiksemal määral kui on sellises vanuses töölisi. 1922 a. rahvalugemisel põllumajanduse alal aktiivsetest töolistest oli 60—69 a. vanuseid 7,0% ja 70 a. ja vanemaid 1,0%, maal registr. töötute seas aga esimesi 4,5% ja teisi 0,6—0,7%. Samuti on lugu alla 20 a.: ka nende % töötute seas on väiksem kui aktiivsete põllutöölise seas, kellest leidis 15—19 a. 19,5%. Kuigi töötuist on paljud mitte-põllutöölised, ei või sellest siiski järeldada suuremat tööpuudust täistöövõimelistel, pigemini küll seda, et alaealised ja raugad, kui mittetäistöövõimelised, saavad hädakorral omakstelt toetust ja ainult sellise puudusel registreerivad ennast töötuina; sellest võib olla ka tingitud, et alaealistest töötute % on eriti madal I liigis. Et neid siiski on seal valdades 4,7% ja alevites 7,4%, näitab, et noorte seisukord kitsastel töövõimalustel võib kujuneda üsna raskeks. Eriti raske on talvel kaitsevõimevõimelise vabanenud noorte seisukord, mispärast I liigis 20—24 a. rühmas meeste % on võrdlemisi kõrge.

Maade järgi paistab silma alaealiste töötute kõrge % neis kohis, kus on registreeritud rohkem töötuid, nagu Petseri-, Viru-, Järva- ja Tartumaa; kuid ka

Võrumaal on alaealiste töötute % üle keskmise, kuigi seal töötuid registreeriti vähem. Erilist tähelepanu

Maatöötute vanus (%) — *Âge des chômeurs à la campagne (en %)*

4.	Maatöötute vanus (%) — <i>Âge des chômeurs à la campagne (en %)</i>						Peale selle teadmata <i>En plus inconnus</i>
	16—19 a. <i>ans</i>	20—24 a.	25—49 a.	50—59 a.	60—69 a.	70 ja üle <i>et plus</i>	
Maad — Arrond.: Viru	6,8	19,6	58,3	10,7	3,9	0,7	—
Sellest — <i>Dont:</i>							
Narvataguse ¹⁾	12,6	25,1	57,1	4,2	1,0	—	—
Järva	5,3	18,1	59,5	11,9	4,9	0,3	0,3
Harju	4,1	10,2	59,1	14,1	5,9	0,6	0,2
Lääne	—	15,2	64,1	16,7	4,5	0,5	—
Saare	4,9	12,3	66,0	12,8	3,0	1,0	0,5
Pärnu	2,8	19,0	58,9	14,3	4,8	0,2	0,4
Viljandi	1,7	17,0	60,0	11,1	3,8	0,4	0,4
Tartu	4,6	14,8	61,0	12,5	5,7	1,4	—
Sellest — <i>Dont:</i>							
Peipsiäärne ²⁾	7,3	16,6	59,7	10,3	4,5	1,6	—
Valga	2,9	16,8	58,2	17,2	4,5	0,4	—
Võru	5,2	14,7	61,0	13,7	5,2	0,2	0,2
Petseri	8,1	23,2	61,6	6,7	0,2	0,2	—
Kokku — Total	4,7	17,1	60,5	12,5	4,5	0,7	0,1
Sellest — <i>Dont:</i>							
mehi — <i>hommes</i>	4,9	18,6	59,4	11,6	4,8	0,7	0,1
naisi — <i>femmes</i>	3,5	10,2	66,0	16,6	3,3	0,4	0,3
II liik — II catégorie.							
Kokku — Total	16,4	17,2	49,9	11,4	4,5	0,6	0,2
Sellest — <i>Dont:</i>							
mehi — <i>hommes</i>	16,1	17,2	50,6	10,7	4,7	0,7	0,2
naisi — <i>femmes</i>	17,7	17,0	45,7	15,8	3,8	—	0,2
Alevid — Bourgs:							
I liik — I catégorie.							
Kokku — Total	7,4	14,5	55,0	16,9	6,0	0,2	—
Sellest — <i>Dont:</i>							
mehi — <i>hommes</i>	7,7	16,5	55,3	14,0	6,2	0,3	—
naisi — <i>femmes</i>	6,9	11,0	54,5	21,9	5,7	—	—
II liik — II catégorie.							
Kokku — Total	19,3	15,1	44,4	14,8	5,6	0,8	0,3
Sellest — <i>Dont:</i>							
mehi — <i>hommes</i>	17,9	13,5	47,6	14,2	5,9	0,9	0,3
naisi — <i>femmes</i>	24,5	21,4	32,3	17,3	4,1	0,4	—

pälvib töötute vanuslik koostis Peipsiäärsetes ja Narvatagustes valdades, eriti viimastes, kus alaealiste ja noorte % on väga kõrge, raukade % aga madal.

d. Perekonnaeis. Perekonnaeisult maal registr. *État civil.* töötute koostises leiame huvitava viisil väga kõrge % vallalisi. Põhjastatud võib see olla üldiselt sellest, et maal vallalised töölised on kõige enam rippuvad palgatöö leidmise võimalustest, kuna perekonnainimesed on soetanud kas väikemaapidamise või mõnel muul viisil omale teatava töökindlustuse. Eriliselt aga on töötute seas vallaliste kõrge % põhjustanud meeste juures kaitsevæeteenistusest vabanenute esinemine ja naiste juures abiellunute arvestamine ülalpeetavate perekonnaliikmetena; iseseisvalt registreeriti vaid neid abielulisi naisi, kes

kas mehe töövõimetuse või mõnel muul põhjusel esinesid perekonna ülalpidajaina. Kuna sellistena nad tavaliselt vajavad tööd hädaliselt, siis leiamegi abielulisi naisi I liigi töötuid 20%, II liigis aga kõigest 8,6%. Samal põhjusel leiame naistöötute seas eriti I liigis kõrge % leski ja lahutatuid — nii valdades kui alevites. Samuti võib ka meestöötute koostis olla perekonnaseisult ebaühtlane.

Maatöötute perekonnaseis (%) — *État civil des chômeurs à la campagne (en %).*

5.	Maatöötute perekonnaseis (%) — <i>État civil des chômeurs à la campagne (en %).</i>						Peale selle teadmata <i>En plus inconnus</i>
	Vallaline <i>Célibataires</i>	Abielus <i>Mariés</i>	Lesk <i>Veuves</i>	Lahutatud <i>Divorcés</i>	Vabaabielus <i>Cohabitat. sans mariage</i>	Peale selle teadmata <i>En plus inconnus</i>	
Maad — Arrondissements:							
I liik — I catégorie.							
Kokku — Total	34,5	57,7	6,2	1,1	0,5	0,2	
Sellest: mehi — <i>hommes</i>	32,0	65,0	1,4	0,5	0,5	0,2	
<i>Dont:</i> naisi — <i>femmes</i>	40,5	20,0	29,2	4,2	0,1	0,3	
II liik — II catégorie.							
Kokku — Total	53,9	40,8	4,2	0,7	0,4	0,4	
Sellest: mehi — <i>hommes</i>	51,9	45,6	1,4	0,7	0,4	0,4	
<i>Dont:</i> naisi — <i>femmes</i>	66,4	8,6	23,0	1,9	0,1	0,4	
Alevid — Bourgs:							
I liik — I catégorie.							
Kokku — Total	34,1	49,8	12,7	3,1	0,3	0,3	
Sellest: mehi — <i>hommes</i>	30,6	65,2	2,5	1,2	0,5	0,3	
<i>Dont:</i> naisi — <i>femmes</i>	40,2	23,1	30,3	6,4	—	0,3	
II liik — II catégorie.							
Kokku — Total	52,3	40,7	5,3	0,9	0,8	0,4	
Sellest: mehi — <i>hommes</i>	47,7	50,0	1,0	0,3	1,0	0,3	
<i>Dont:</i> naisi — <i>femmes</i>	69,9	5,9	21,5	2,7	—	0,5	

Kuna töötuna registreeritud naiste arv maade järgi on väga kõikumine, siis see mõjutab ka üldist töötute perekonnaseisu pilti maade järgi. Peale vähest erandite leiame vallaliste % võrdlemisi tihtiase, leskede arvu leiame väikese Petserimaal ja Narvatagustes valdades ja väheldase Võru- ja Saaremaal; lahutatuid leiame vähe, kõige vähem Narvatagustes valdades, Peipsiäärsetes valdades ja Petserimaal aga mitte sugugi. Tähelepanu pälvib vabaabieluliste puudumine peale Petserimaal veel Lääne- ja Saaremaal; kuid sellest eriliselt järeldusi ei või teha, sest vabaabielu oli registreerimislehtedele märgitud kõljal registreerijate omal algatusel, seega andmed vast mitte küllalt täielikud.

e. Perekonnaakoormatus. Töötaolu uurimise seisukohast *Charge familiale.* eelmistest andmetest palju tähtsamad on töötute perekonnakoormatise arvud. Nendest näeme, kui suur on tööpuuduse all kannataja rahvastiku arv üldse ja eriti, mil määral töötuil on tege- mist oma perekonnaliikmete eest hoolitsemisega, mis töö puudusel või vähesusel on eriliselt raske. Ilma perekonnata on töötute seisukord läbisaamise mõttes palju kergem.

¹⁾ Siia on arvatud Skarjatina, Narva ja Kose vald.

²⁾ Siia on arvatud Peipsiäärne, Ranna, Lohusoo ja Kasepää vald.

Maatöötute perekonnakoormatus (%)
Charge familiale des cultivateurs à la campagne (en %).

6.	1-liikmelised	2-membres de la famille	3-liikmelised	4-liikmelised	5-liikmelised	6 ja enam liikmelised	Keskmine perek. liikmete arv ühe talikonna kohta N. mees, 2. naine, 3. järeltulija
Maud — Arrond.:							
I liik — I catégorie.							
Viru	35,0	14,3	14,7	13,0	10,3	11,0	2,0
Sellest — Dont:							
Narvatagune*)	52,4	8,9	12,0	9,4	5,2	12,1	2,5
Järva	41,0	17,7	17,0	10,2	9,2	4,9	3,5
Harju	29,8	17,2	17,7	12,0	11,4	11,9	2,9
Lääne	26,8	14,1	26,8	13,1	9,1	10,1	3,0
Saare	26,5	14,7	15,2	17,0	12,3	13,7	3,3
Pärnu	26,5	16,7	18,4	15,2	12,0	11,2	3,1
Viljandi	20,3	13,0	15,7	20,3	13,1	17,0	3,6
Tartu	28,8	15,9	14,8	12,6	11,3	10,1	3,2
Sellest — Dont:							
Peipsiäärne*)	29,3	11,7	15,4	11,1	11,7	20,3	3,4
Valga	20,1	10,3	20,1	19,3	13,5	7,7	3,1
Võru	24,7	18,2	13,9	19,6	11,6	12,0	3,1
Petseri	29,4	7,8	14,7	15,0	16,8	16,3	3,3
Kokku — Total	29,0	15,5	16,4	14,5	11,9	12,7	3,1
Sellest — Dont:							
mehi — hommes	28,2	12,0	15,6	15,8	13,7	14,7	3,3
naisi — femmes	32,7	32,1	20,4	8,3	3,4	3,1	2,3
II liik — II catégorie.							
Kokku — Total	53,9	18,6	12,6	8,0	4,2	2,7	2,0
Sellest — Dont:							
mehi — hommes	51,3	18,5	13,5	8,8	4,8	3,1	2,1
naisi — femmes	71,5	19,1	6,0	2,2	0,5	0,1	1,4
Alevid — Bourgs:							
I liik — I catégorie.							
Kokku — Total	36,1	22,8	15,3	9,2	8,6	8,0	2,6
Sellest — Dont:							
mehi — hommes	27,0	20,3	15,8	12,5	12,4	12,0	3,1
naisi — femmes	51,9	27,1	14,4	3,5	2,0	1,1	1,8
II liik — II catégorie.							
Kokku — Total	53,1	22,1	12,5	8,0	3,5	0,8	1,9
Sellest — Dont:							
mehi — hommes	45,0	25,0	14,0	10,0	4,4	1,0	2,1
naisi — femmes	83,0	10,0	4,5	0,5	0,5	—	1,2

Selliste osa, s.t. üksikute töötute arv (tab. 6) on I liigi töötute seas väiksem kui leidsime eelpool vallalisi; järelikult osal vallalistest on toita kas vanemad või vened-õed. II liigis aga on üksikute ja vallaliste % võrdsed. Kõigi registreeritud töötute arvus on üksikute osa üldse 44,7%, valdades 44,7%, alevites 45,0%. Naistöötute seas on neid, kooskõlas perekonnaseisu andmetega, rohkem kui meestöötul.

Üldiselt 55,3%, I liigis aga 71,0% töötul on pidada ülal perekond — läbistikkü 3—4 liikmeline. Võttes kõiki töötuid ja nende perekonnaliikmeid, saame keskmise perekonna suuruse valdades I liigis 3,1, (m. 3,3, n. 2,3) ja II liigis 2,0 (m. 2,1, n. 1,4); alevites on see väiksem, eriti I liigis. Võttes aga ainult perekonnainimesi saame keskmiseks ülalpeetavate arvuks valdades I liigis 3,9, II l. 3,1 ja alevites I l. 3,5, II l. 2,9.

Üldine töötaolu all kannatajate arv registr. andmeil on maal üldse 36 613 in., valdades I l. 15 339, II l. 16 813, alevites I l. 2 470, II l. 1 991.

Üksikute maade järgi leiame I liigi töötuid suuri- ma ülalpeetavate arvuga väikse töötute arvuga Viljandi-

maal. Selle järele samuti võrdlemisi väikse töötute arvuga Saaremaal ja suure töötute arvuga Petseri- maal. Viimases, samuti Peipsiäärsetes valdades on tegemist üldse suuremate perekondadega; teistes aga tuleb ilmsiks pigemini küll kitsamal ulatusel teostatud töötute registreerimise mõju.

g. Töövõime.

Apptitude au travail.

Kõigist töötuna registreeritud isikuist, nii kui eespool öeldud, kõrvaldati ühes töötute hulka mittekuuluvatega ka täiesti tööjõuetud isikud, kuid jäeti alles osalise tööjõuga töötute teatelehed. Enamikul juhtudel nende tööjõukaotuse määr oli teadmata, siiski liigituse põhimõtteks oli vähemalt 40% tööjõu omanine.

Maatöötute töövõime (%).

Apptitude au travail (en %).

7.

Maad — Arrondissements:	Täielik Lintade	Osaline Partiale	Peale selle teadmatu En plus incertain
	I liik — Catégorie		
Kokku	96,0	4,0	0,7
Sellest: mehi	96,3	3,7	0,7
naisi	94,7	5,3	0,9
II liik — Catégorie.			
Kokku — Total	97,8	2,2	0,8
Sellest: mehi — hommes	98,0	2,0	0,9
Dont: naisi — femmes	90,5	3,5	0,4
Alevid — Bourgs:			
I liik — Catégorie			
Kokku	95,7	4,3	0,6
Sellest: mehi	96,1	3,0	0,8
naisi	95,1	4,9	0,3
II liik — Catégorie.			
Kokku	97,5	2,5	0,6
Sellest: mehi	97,8	2,2	0,7
naisi	96,4	3,0	—

Osalise tööjõuga töötute % (tab. 7) pole üldiselt väga suur — valdades 4,0% ja 2,2%, alevites 4,3% ja 2,5%, kuid näib siiski olevat suurem, kui on osalise tööjõuga isikuid töölistes seas üldse. Kuigi selle kohta puuduvad täpsad andmed, võib seda vast kaudselt järeldada haiguste pärast (mis veel kaugelki ei tähenda töövõimetust) kaitsevõetenuisse võtmata jäänud noorte meeste %, mis kõigub tavaliselt 2—3 vahel. Sellest võiks vast järeldada, et vigastel ja haigetel on raskem hankida tööd. Eriti silmapaistev on osalise tööjõuga töötute % naiste juures, mis mõlemas liigis, nii valdades kui alevites, ületab meeste %.

Keskmine % maade järgi kõigub 0,2% (Petseri- maal) kuni 7,2% (Harjumaal) ilma, et see kõikumine kuidagi näiks olevat põhjustatud.

3. Töötute päritolu ja elukohavahetuse põhjust.

Domtelle et causes du changement de domicile.

Töötute päritolu määramisel arvestati elukoha vahetusega peale 1918 a.: need, kes sellest ajast registreerimiseni elukohta ei vahetanud või tegid seda vaid oma maakonna piirides, arvati tab. 8 järgi oma maakonnast päritolevaks. Teised on jaotatud

*) V. märkus tab. 4 juures.

oma või võõra maakonna linnast ja võõrast maakonnast päritolevateks — peamiselt selleks, et selgitada tööliste liikumist linnast maale ja ühe maakonna piirest teise. Välismaalt päritolevateks on märgitud peamiselt optandid ja sõjapõgenejad, kuid ka üksikud tagasirännanud emigrandid.

Maatöötute päritolu % — *Domicile des chômeurs à la campagne en %.*

8.	I liik — <i>Catégorie.</i>				
	Oma maakonnast <i>Même arrond.</i>	Oma maakonna linnast — <i>Ville de l'arrond.</i>	Võõrast maakonnast <i>Autre arrond.</i>	Võõra maakonna linnast <i>Ville de l'autre arrond.</i>	Välismaalt <i>Etranger</i>
Maad — Arrondissements:					
Viru	80,5	1,8	2,2	1,0	4,6
Sellest — <i>Dont:</i>					
Narvatagune*)	94,7	—	0,5	1,1	3,7
Järva	77,8	1,8	14,3	2,9	3,2
Harju	83,0	5,2	8,2	1,8	4,0
Lääne	83,0	2,1	6,8	5,7	1,5
Saare	93,9	0,5	2,0	3,1	0,5
Pärnu	85,2	3,4	5,4	3,6	2,4
Viljandi	83,3	1,8	8,6	2,7	3,6
Tartu	93,9	1,8	2,1	0,7	1,5
Sellest — <i>Dont:</i>					
Peipsiäärne*)	92,2	0,4	—	—	1,4
Valga	78,7	2,1	12,4	1,7	5,1
Võru	80,0	1,7	2,2	2,5	4,0
Petseri	97,6	0,3	1,0	0,8	0,3
Kokku — Total	88,2	2,2	4,9	2,1	3,6
Sellest: mehi — <i>hommes</i>	87,8	2,2	5,0	2,0	3,0
Dont: naisi — <i>femmes</i>	90,2	2,4	4,5	2,2	4,1
Viru	88,2	2,4	2,0	1,9	4,0
Sellest — <i>Dont:</i>					
Narvatagune*)	92,4	0,7	1,0	1,7	4,2
Järva	78,6	1,1	11,1	4,5	4,7
Harju	87,0	4,6	5,9	0,6	1,9
Lääne	81,5	0,9	12,3	4,8	0,6
Saare	98,2	0,2	0,5	0,4	0,7
Pärnu	87,9	1,6	7,1	1,1	2,3
Viljandi	88,3	2,3	4,7	3,1	1,6
Tartu	95,2	1,3	1,8	0,4	1,3
Sellest — <i>Dont:</i>					
Peipsiäärne*)	99,2	0,1	0,4	—	0,3
Valga	85,2	1,7	7,7	1,7	2,7
Võru	91,9	1,3	1,8	1,1	2,9
Petseri	98,5	—	0,3	0,2	1,0
Kokku — Total	90,3	1,7	4,2	1,5	2,3
Sellest: mehi — <i>hommes</i>	89,9	1,8	4,2	1,6	2,5
Dont: naisi — <i>femmes</i>	92,6	1,1	4,2	0,7	1,4
Aleviid — Bourgs:					
Kokku — Total	87,6	2,1	3,9	2,5	3,9
Sellest: mehi — <i>hommes</i>	86,8	1,4	4,8	2,3	4,7
Dont: naisi — <i>femmes</i>	89,0	3,2	2,4	2,7	2,7
Kokku — Total	89,4	1,9	2,7	2,0	4,0
Sellest: mehi — <i>hommes</i>	88,2	2,2	2,9	1,9	4,8
Dont: naisi — <i>femmes</i>	93,6	0,9	2,3	2,8	0,9

Vaatamata sellele, et töölised üldse teenistuse huvides vahetavad tihti elukohta, on maatöölised siiski suurel määral seotud kindla elukohaga — eluaseme omamise tõttu või lihtsalt harjumusest. Selletõttu ka registreeritud töötuist (tab. 8) püsivalt oma maa-

*) V. märkus tab. 4 juures.

konna piirides asunuid on kõrge %: valdades I liigis 88,2, II — 90,3 ja alevites vastavalt 87,6% ja 89,4%. Pälvib tähelepanu, et II liigis kohalpäisivaid on siiski vähe rohkem kui I liigis. (Sama on maksev ka samas elukohas vallas või alevis püsinute kohta tab. 9 järgi). Teiseks huvitavaks asjaoluks on, et teatav arv töötuid on hiljuti kolunud linnast maale — valdades I liigis 4,3% ja II liigis 3,2%, alevites I l. 4,6% ja II l. 2,9%. Välismaalt päritolijate % on küllaltki nimetamisväärt, eriti alevis; arvatavasti on see suurem kui välismaalt päritolijate % tööliste seas üldse. Kõigest sellest võib ka järeldada, et elukoha vahetus maal tööleidmise võimalusi ei soodusta.

Kõige rohkem on maale sissesõitnud töötuid Järva- ja Valgamaal, kõige vähem Petseri-, Tartu- ja Saaremaal, samuti Peipsiäärsetes ja Narvatagustes valdades. Kuna aga töötute määr ei vasta nendele erinevustele, siis üldist töötute arvu mais töötute elukoha vahetus küll nimetamisväärselt ei mõjuta.

Elukohavahetuse põhjus (%) — *Causes de changement de domicile (en %).*

9.	I liik — <i>Catégorie.</i>									
	Alaline elanik <i>Habitant permanent.</i>	Töö leidmine <i>Recherche du trav.</i>	Korteril leidmine <i>P. trouver logement</i>	Perekondl. asjaolud <i>Causes familiales</i>	Maa või mais soetamine <i>Acquisition d'une maison ou du terrain</i>	Sisseränd <i>Immigration</i>	Muud — <i>Autres</i>	Peale selle teadmata <i>En plus inconnu.</i>		
Maad — Arrond.:										
Viru	80,7	11,5	1,1	0,7	0,2	4,3	1,5	4,4		
Sellest — <i>Dont:</i>										
Narvatagune*)	92,7	2,1	—	0,5	—	4,2	0,5	—		
Järva	61,3	26,8	2,8	2,8	0,4	3,1	2,8	5,9		
Harju	72,8	19,0	2,0	1,9	—	1,9	2,4	6,8		
Lääne	73,5	20,1	—	1,1	1,1	1,1	3,1	4,5		
Saare	88,8	4,1	1,0	4,1	0,5	0,5	1,0	3,4		
Pärnu	68,1	18,3	2,9	2,0	1,4	2,4	4,9	6,6		
Viljandi	55,4	27,7	5,6	4,2	—	3,8	3,3	0,7		
Tartu	82,9	6,3	3,0	1,7	0,9	1,6	1,6	3,3		
Sellest — <i>Dont:</i>										
Peipsiäärne*)	98,4	0,2	—	—	—	1,4	—	0,2		
Valga	64,4	13,5	3,1	4,1	0,5	5,4	8,6	9,0		
Võru	70,6	14,2	3,6	3,8	1,0	4,8	2,0	7,1		
Petseri	96,8	2,6	—	0,3	—	0,3	—	14,3		
Kokku — Total	76,2	13,8	2,3	2,1	0,6	2,6	2,4	6,3		
Sellest — <i>Dont:</i>										
mehi — <i>hommes</i>	76,1	13,5	2,2	2,0	0,6	3,0	2,6	6,6		
naisi — <i>femmes</i>	77,0	15,1	2,7	2,3	0,4	0,6	1,9	4,0		
Kokku — Total	80,4	11,4	1,3	1,2	0,6	2,5	2,6	5,9		
Sellest — <i>Dont:</i>										
mehi — <i>hommes</i>	79,7	11,9	1,3	1,2	0,7	2,5	2,7	6,1		
naisi — <i>femmes</i>	84,9	8,1	1,0	1,7	0,2	1,6	2,5	4,6		
Aleviid — Bourgs:										
Kokku — Total	67,8	13,7	2,7	1,8	1,4	4,0	2,6	7,4		
Sellest — <i>Dont:</i>										
mehi — <i>hommes</i>	65,9	14,9	2,5	1,3	1,6	4,7	2,9	8,2		
naisi — <i>femmes</i>	71,2	11,7	2,9	2,8	0,6	2,8	2,0	6,1		
Kokku — Total	70,5	11,9	6,4	1,2	0,9	4,2	4,9	4,5		
Sellest — <i>Dont:</i>										
mehi — <i>hommes</i>	68,1	13,9	6,5	1,1	1,1	5,0	5,2	5,2		
naisi — <i>femmes</i>	79,2	7,9	6,0	1,4	—	1,4	4,1	1,8		

Elukoha vahetamise põhjuste arvestamisel (tab. 9) on peetud silmas kõiki peale 1918 a. elukohta vahetanuid. Neid, kes elasid sest ajast samas vallas või alevis, loeti alalisteks elanikeks. Selliseid oli üldse: valdades I l. 76,2%, II l. 80,4%, alevites 67,8% ja 70,4%. Arvates nende % maha tab. 8 esimese lahtri %, saame ligikaudu oma maakonna piirides elukohta vahetanute arvu.

Peale 1918 a. teostunud elukohavahetuse põhjustest seisab esikohal tööleidmise vajadus: maal I l. 13,8%, II l. 11,4% töötuid, alevites 13,7% ja 11,0%. Ka siin on tähelepanu pälvinud I liigis suurem %. Teisel kohal on valdades sisseränd, alevites aga korterileidmine. Sellest võib järeldada, et tööliste koondumist alevitesse ja ka linnadesse on mõjutanud küllalt suurel määral korterileidmine, millest valdades tihti puudus. Kuid ka maal näib korterileidmises olevat erinevusi: see on olnud töötute elukoha vahetuse põhjuseks kohati küllalt suurel määral, näit. Viljandimaa 5,6%; kohati aga eiesine see põhjus üldse, nagu Lääne- ja Petserimaal, ehk on väga väike, nagu Saaremaal.

Eriti huvitavad aga on tööleidmise kui elukohavahetuse põhjuse % maalised erinevused: silmapaistvalt suur on see Viljandi-, Järva- ja Läänemaal; samuti Harjumaal esineb see küllalt suure %, võrreldes teiste maadega. Osalt seletub see tõenäoliselt Tallinnast töötute maalevalgumisega, nii kui võib järeldada tab. 8 arvudest — olgu kas talundeisse või ka maaparandustöödele. Võiks üldse väita, et normaalaegadel kohati kohalelavate töötute arv ei vastanud tööjõu nõudmisele ja sellest oli tingitud võrdlemisi elav tööliste ümberasetumine. Nüüd aga kitsaste olude tõttu tööleidmise raskenemisel uustulnukaid jääb töötav suuremal määral kui alaliselt kohal elavaid.

4. Töötaolu kestus. Töötaolu kestuse andmeid ei saa käsitleda eriti täpsaina, vaid ligikaudseina. Kuigi registreerimiselehe nõudeil pidi antama files töötaolu kestus arvates viimasest üle 3 päeva kestnud tööst, on registreerimisel sagedasti töötaoluks loetud kogu aeg viimasest püsivaloomulisest tööst; tihti ka oli registreerimisel töötule kestus märgitud umbkaudselt (näit. sügisest saadik), mis tõttu tuli andmeid kontrollil täpsustada ja ka parandada, kui need olid teiste küsimustega vastolus.

Sellele vaatamata tab. 10 andmed võivad teataval määral siiski iseloomustada maal leiduva töötaolu laadi.

Kõigepealt näib see olevat kõrgel määral sesoonne. Valdades üle ja alevites vähe alla poole töötutest kaotas töö sept.-oktoobris; kuid see ei tähenda, et need kõik on tavalised suvel töötajad, kes talvel elavad suvisest teenistusest; vaid neist on palju selliseid, kes varem töötasid tavaliselt ka talvel, kuid nüüd tööolude halvenedes jäid talveks töötav. Sama maksab ka nende kohta, kelle töötaolu kestus on alla 5 kuu või koguni alla 2 kuu: ühel või teisel põhjusel, tihti suure perekonna tõttu, on ka lühem töötaolek talumatu, kui elumiste

Töötaolu kestus (%) — Durée de chômage.

10.	Kuni 2 kuud Jusqu'à 2 mois	3-4 kuud 3-4 mois	5-6 kuud 5-6 mois	Üle 6 kuu Plus de 6 mois	Peale selle teadmata — En plus inconnu	Maad — Arrondissements:					
						I liik — Catégorie.					
Maad — Arrondissements:											
Viru	8,9	16,5	47,9	26,7	7,4						
Sellest — Dont: Narvatagune*)	5,9	17,3	44,9	31,9	3,1						
Järva	8,6	17,5	46,1	27,8	4,0						
Harju	8,6	21,9	50,0	18,6	7,1						
Lääne	8,3	14,0	48,7	28,5	2,5						
Saare	4,6	10,3	65,1	20,0	4,4						
Pärnu	9,3	27,8	51,0	11,4	7,0						
Viljandi	15,9	27,2	44,8	12,1	1,7						
Tartu	5,2	14,2	58,5	22,1	5,7						
Sellest — Dont: Peipsiäärne*)	2,5	8,0	61,9	27,6	1,2						
Valga	10,5	30,1	48,5	10,9	2,0						
Võru	9,7	19,9	54,9	15,5	2,8						
Petseri	9,6	14,2	43,3	32,9	4,4						
Kokku — Total	8,5	18,9	51,6	21,0	5,3						
Sellest: mehi — hommes	9,9	20,4	49,6	20,1	4,9						
Dont: naised — femmes	1,9	11,6	61,1	25,7	7,5						
II liik — Catégorie.											
Viru	11,0	24,7	54,2	9,5	3,4						
Sellest — Dont: Narvatagune*)	0,1	28,8	52,6	11,5	0,7						
Järva	14,3	35,1	43,4	7,2	3,8						
Harju	13,0	30,0	44,8	11,3	3,7						
Lääne	18,1	29,5	40,6	11,8	1,7						
Saare	3,6	24,9	63,2	8,3	5,3						
Pärnu	17,9	36,9	40,0	5,2	7,8						
Viljandi	19,3	31,0	45,9	3,8	4,1						
Tartu	8,7	24,4	58,6	8,3	2,2						
Sellest — Dont: Peipsiäärne*)	3,9	14,3	70,7	11,1	0,6						
Valga	12,9	37,3	44,0	5,3	2,3						
Võru	8,9	26,0	57,5	7,6	2,6						
Petseri	8,1	24,4	50,1	17,4	8,0						
Kokku — Total	11,7	28,2	51,1	9,0	4,0						
Sellest: mehi — hommes	12,7	29,4	49,0	8,9	3,7						
Dont: naised — femmes	5,1	19,8	65,4	9,7	6,1						
Alevid — Bourgs:											
I liik — Catégorie.											
Kokku — Total	4,5	16,2	44,2	35,1	10,7						
Sellest: mehi — hommes	6,0	19,8	46,0	28,2	9,0						
Dont: naised — femmes	1,7	9,7	41,0	47,6	13,5						
II liik — Catégorie.											
Kokku — Total	8,9	28,9	48,3	13,9	7,5						
Sellest: mehi — hommes	10,2	30,8	46,9	12,1	7,3						
Dont: naised — femmes	4,0	21,9	53,7	20,4	8,6						

aastate teenistusolude kohaselt poldud ottevalmistatud talviseks töötaolemiseks.

Eriist tähelepanu nõuab aga üle 6 kuu töötute rühm: valdades I liigis 21,0%, II l. 9,0% ja alevites I l. 35,1%, II l. 13,9%. Kuigi nende hulgas on osaselliseid, kes registreerimisel juhuslikku teenistust ei arvestanud, näib olevat siiski tõenäoline juba pikemat aega töötaolnute olemasolu. Millest nad elavad, on iseküsimus; kuid kohati tehaste tööde lõppemisel või nende tööde vähenemisel töötajajäinud isikud pole täiesti suutnud olukorraga kohaneda ja vallavalitsuste tõendusel kannatavad suurt puudust, iserandis kui töötaolu on kestnud koguni 8—10 ja enamgi kuud, nii kui oli märgitud mitte vähestel juhtudel. Sellise pikaajalise töötaolu poolest paistavad eriti silma Petseri-, Lääne-, Järva-, Viru- ja Tartumaa, — kaks viimast küll peamiselt Narvataguste ja Peipsiäärsete valdade mõjul. Osalt on siin tegemist noorte algajate

*) V. märkus tab. 4 juures.

tööliste töölerakendamise raskustega, osalt aga permanentse iseloomuga tööpuudusega, millele, näit. Petserimaal, juba ammu on juhitud tähelepanu.

Eriti peab märkima pikaaajalise töötaolu % kõrgust alevites ja üldiselt naiste juures. Kuigi on tegemist üldiselt ebatäpsate andmetega, ilmsiks tulevad % erinevused ikkagi osutavad mõningatele asjaoludele, mida peab arvestama töötaolu põhjuste selgitamisel, — muuseas, kui peame silmas eelpool selgunud leskede ja lahutatud naiste rohkust töötute seas, eriti alevites.

5. Töötute tööala. Olulisi osutusi maal tööpuuduse ulatusest ja põhjustest pakub meile registreeritud töötute tööala 1931 a. suvel ja 1930/31 a. talvel. Need and-

med oma iseloomult võivad olla kaunis täpsad. Ühtlasi on nad ka käesolevas uurimuses kõige tähtsamad.

Nimelt, on visalt valitsemas vaade, et maal asuvad töölised elavad talutüöst ja kui kõnet tööpuudusest, siis osutatakse tööväimalustele taluendis. Kuid juba 1922 a. rahvalugemise andmeist näeme, et lildse valdades elavatest töolistest on tegevad tööstuse alal 9,8%, kaubanduse ja transpordi alal 2,5% ja muudel aladel (majateenistus, ühiskondlik tegevus, vahelduva ja selgusetu töö-alal) 20,0%, seega kokku 33,2%. Tõsi, osa neist, eriti vahelduva tööalaga märgituist, võib vahel töötada põllumajanduses, mille alla kuulub ka metsandus ja kalandus, kuid ikkagi jääb tõeks, et paljud maatöölised on tegevad väljaspool taluendeid.

Maatöötute tööala (%) — Occupation des chômeurs à la campagne (en %)

11.	Talvine tööala — Occupation durant l'hiver										Suvine tööala — Occupation durant l'été														
	Talutöö	Metsatöö	Kalapaük ja laevandus	Mullatöö	Ehitus- ja puutöö	Töö tehases	Käsitöö	Juhuslik töö	Kaitsevõlteenistus	Tööta	Muud	Peale selle teadmata	Trav. agricole	Trav. forestier	Pêche et navig.	Terrassements	Constructions et trat. de bois	Trav. d'usine	Artisanat	Trav. éventuel	Service militaire	Chômage	Autres	En plus inconnu	
Maad — Arrondissements:																									
I liik — Catégorie.																									
Viru	1,0	23,1	—	1,0	1,2	1,3	2,5	4,2	3,7	8,7	52,0	1,3	14,7	35,7	6,3	4,6	6,1	11,2	0,7	4,8	7,7	8,7	6,6	1,6	13,3
Sellest: Narvatagune*)	—	20,6	—	1,2	0,6	0,6	3,7	0,6	0,6	9,7	61,8	1,2	13,6	35,7	13,0	7,3	2,6	7,1	3,0	6,5	5,2	11,0	6,5	0,7	10,4
Dont:																									
Järva	4,0	15,0	—	0,7	1,8	1,8	1,1	1,5	9,1	59,4	4,7	9,5	45,5	4,7	—	9,0	8,4	4,0	1,3	9,7	8,7	6,4	2,3	2,0	
Harju	3,7	14,4	—	0,7	0,5	0,3	1,2	1,0	4,6	7,7	64,4	1,5	5,2	42,2	1,0	3,1	8,4	5,5	0,6	13,1	6,8	6,0	1,8	2,1	
Lääne	3,6	11,5	—	1,6	7,3	3,1	2,1	2,6	4,7	62,5	1,0	3,0	39,3	—	7,7	10,7	19,4	3,1	2,0	3,1	5,5	4,1	4,6	1,0	
Saare	2,6	7,1	—	1,5	0,5	—	0,5	3,1	—	6,6	76,0	2,1	3,9	35,0	—	8,0	16,5	16,0	4,5	3,5	2,5	5,5	6,5	2,0	0,8
Pärnu	4,3	34,8	—	0,6	2,0	1,0	1,0	3,3	3,3	8,0	42,4	1,4	3,4	52,7	—	4,0	13,0	7,9	5,0	0,6	7,1	6,5	1,9	1,3	0,9
Viljandi	7,4	26,4	—	0,4	1,3	0,4	1,8	5,6	7,4	48,9	0,4	2,1	69,0	—	0,4	3,4	6,0	2,2	0,9	4,2	9,1	3,0	0,0	1,7	
Tartu	2,6	20,6	—	1,6	0,4	1,5	0,7	2,1	1,3	4,9	63,5	0,8	6,9	41,6	0,8	0,8	5,0	33,3	3,5	0,9	4,7	4,0	4,3	1,1	5,0
Sellest: Peipsitäärne*)	0,2	21,1	—	3,1	—	0,9	0,5	0,5	0,2	4,4	65,3	0,5	3,9	24,0	0,9	1,8	0,7	55,5	3,5	—	3,7	3,3	6,2	0,4	3,1
Dont:																									
Valga	2,1	18,0	—	7,5	—	—	0,4	1,7	9,2	8,4	51,4	1,3	2,0	56,3	0,5	—	6,1	9,9	10,8	0,9	1,9	11,2	1,9	0,5	12,7
Võru	3,6	23,2	—	2,6	1,0	—	—	4,6	3,0	7,2	52,6	1,3	8,5	45,0	0,2	—	12,3	13,0	6,0	2,2	13,2	5,5	1,7	1,9	1,0
Petseri	13,5	8,8	—	6,8	2,0	—	—	8,0	8,0	52,9	—	8,3	31,1	—	3,1	33,0	3,3	0,7	—	16,0	7,5	3,5	0,9	2,3	
Kokku — Total	4,1	19,8	—	1,3	1,3	1,2	1,0	2,1	3,7	7,2	56,8	1,3	7,1	43,4	1,4	2,6	10,6	15,1	4,5	1,5	8,2	6,7	4,3	1,7	4,6
Sellest: mehi — hommes	4,0	23,4	—	1,5	1,7	1,4	1,1	1,5	4,1	8,6	51,0	1,1	6,8	30,9	1,7	2,8	12,6	18,2	4,9	1,6	8,4	8,2	3,3	1,4	5,2
Dont: naisi — femmes	4,3	2,3	—	0,1	0,5	0,8	4,8	1,8	0,1	82,7	2,6	8,6	73,0	0,2	1,2	1,4	1,0	2,0	1,1	7,6	—	9,1	2,5	2,0	
II liik — Catégorie.																									
Viru	2,3	26,4	1,3	3,4	3,5	3,4	4,6	5,8	1,2	46,9	1,2	10,3	43,6	3,1	4,1	12,6	17,8	5,5	3,7	5,2	0,7	2,0	1,7	6,7	
Sellest: Narvatagune*)	1,5	34,3	0,7	4,4	1,8	1,1	4,7	—	0,4	50,1	0,7	5,2	48,7	6,2	10,3	13,9	10,6	2,9	3,3	0,7	0,4	1,6	1,5	5,5	
Dont:																									
Järva	4,6	20,8	—	1,0	1,9	2,7	1,5	3,8	1,3	60,5	1,0	9,2	49,3	4,3	—	13,9	18,3	1,6	2,7	5,6	—	1,6	2,7	0,5	
Harju	6,0	10,6	—	1,7	1,6	2,2	1,6	3,2	1,2	67,8	2,3	8,0	42,2	1,7	5,0	9,3	20,6	3,6	2,6	8,5	0,7	2,6	3,2	2,0	
Lääne	8,3	15,9	—	2,2	4,6	2,6	1,9	4,1	1,1	57,7	2,2	1,7	38,7	1,3	7,1	19,4	25,2	3,2	2,4	3,0	0,4	0,2	4,1	0,6	
Saare	2,0	7,7	—	0,7	0,9	1,1	0,5	0,7	0,5	84,5	0,7	3,6	40,8	0,9	8,0	18,6	14,6	1,7	1,4	0,9	0,2	3,3	1,6	0,6	
Pärnu	5,7	39,8	—	3,1	0,7	1,9	1,8	3,0	1,6	41,4	0,9	1,8	53,7	0,5	4,2	15,9	13,0	3,0	2,0	4,9	1,1	1,2	0,5	0,6	
Viljandi	8,0	23,3	—	1,3	1,5	0,8	3,1	3,6	1,5	55,4	1,6	5,1	63,2	0,3	0,3	8,0	19,3	1,7	0,3	2,7	0,5	2,0	1,7	2,7	
Tartu	3,8	17,9	—	4,3	0,8	1,1	0,4	2,6	1,6	66,9	1,0	12,5	51,5	0,9	1,2	5,8	31,0	1,8	2,0	1,9	0,4	2,2	1,3	3,5	
Sellest: Peipsitäärne*)	0,6	17,0	—	9,7	0,1	1,0	0,1	1,9	0,3	67,7	1,2	21,6	30,0	0,8	1,9	3,3	46,1	1,6	1,2	0,6	0,1	2,5	0,9	5,2	
Dont:																									
Valga	3,0	13,1	—	9,0	1,5	—	2,6	2,2	1,1	65,3	0,7	11,3	55,6	0,4	—	10,8	19,4	7,1	1,1	1,5	0,7	0,7	2,7	13,3	
Võru	4,7	24,3	—	2,6	4,7	0,8	7,1	3,2	0,9	48,0	3,7	5,8	44,1	0,4	—	13,6	22,6	3,0	4,1	7,2	0,4	0,7	3,6	1,8	
Petseri	15,3	7,9	—	11,4	4,2	0,3	0,3	0,7	11,0	0,7	48,0	0,2	12,7	34,0	0,1	6,1	20,4	6,6	0,9	0,7	16,0	0,7	5,4	0,1	5,7
Kokku — Total	5,4	19,8	—	2,3	2,4	1,9	1,5	2,6	3,8	1,0	57,9	1,4	8,4	47,0	1,4	3,3	13,3	20,2	2,9	2,3	5,2	0,6	2,1	1,8	3,5
Sellest: mehi — hommes	5,2	22,5	—	2,5	2,6	2,2	1,6	2,3	3,9	1,1	54,8	1,3	7,7	42,0	1,6	3,6	14,8	23,1	3,1	2,4	5,2	0,6	1,9	1,7	3,7
Dont: naisi — femmes	7,0	1,1	—	0,5	0,7	0,3	0,6	4,9	2,7	0,2	78,7	2,3	12,8	80,3	0,1	1,1	3,2	1,0	1,3	1,3	5,2	—	3,4	3,1	2,6
Aleviid — Bourgs:																									
I liik — Catégorie.																									
Kokku — Total	1,6	13,1	—	2,4	0,5	0,5	5,8	2,7	5,3	4,1	62,8	1,2	9,1	31,8	0,5	5,1	6,2	12,4	12,0	2,6	10,9	3,5	10,5	4,5	5,2
Sellest: mehi — hommes	2,0	19,8	—	3,7	0,7	0,7	3,5	1,8	6,4	6,2	53,9	1,3	8,3	24,5	0,9	7,2	9,0	19,5	11,2	1,8	10,0	—	7,2	3,1	5,3
Dont: naisi — femmes	1,0	0,7	—	—	—	—	10,0	4,3	3,3	—	79,7	1,0	13,8	44,5	—	1,5	1,5	—	13,3	8,9	12,4	—	16,1	6,8	4,9
II liik — Catégorie.																									
Kokku — Total	3,1	15,6	—	3,2	0,6	1,2	3,3	4,0	2,2	1,2	64,6	2,0	5,6	32,5	0,4	7,1	6,8	24,1	8,0	3,4	8,2	0,8	4,1	4,6	3,2
Sellest: mehi — hommes	2,0	19,0	—	4,1	0,8	1,5	3,7	3,8	2,3	1,5	59,2	1,5	5,4	27,6	0,5	8,3	7,7	30,2	8,0	2,9	7,8	1,0	3,0	3,0	3,6
Dont: naisi — femmes	2,4	0,5	—	—	—	—	1,9	4,9	1,9	—	85,0	3,4	6,4	50,7	—	2,8	3,7	1,4	7,8	5,1	9,7	—	8,3	10,5	1,3

*) V. märkus tab. 4 juures.

Seda näitab ka töötute 1931 a. suvine tegevus: talutöödel olnute arv on alla 50%, valdades I l. 43,4%, II l. 47,0% ja alevites I l. kõigest 31,8%, II l. 32,5%. Need on üldarvud mõlema soo kohta; meeste arvud on hästi väiksemad, võrreldes naistega, kellest enamus oli suvel talutöödel. Ka maade järgi leiame talutöödel olnute % väga kõikuva: suurim on see loomulikult suuremal määral palgatöölisi tarvitavil Viljandi-, Valga- ja Pärnumaal. Viimaste hulka peaks kuuluma ka Tartumaa, kuid vähese talundeis töötavate arvuga Peipsiäärased vallad mõjutavad kogu maa %. Vastavalt talundeis palgateenijate vähesusele on ka talundeis töötanud töötute arv väiksem Lääne- ja Saaremaal.

Teistest tööaladest, peamiselt meestel, esinevad tähtsamaina ehitus- ja puutöö, mullatöö, kuhu on arvatud ka kraavikaevamine, juhulik töö; vähemal määral isikuid on töötanud metsatööl, kalapüügil ja laevanduses ning käsitöö alal. Maade järgi on teiste tööalade % erinevus veelgi suurem, vastavalt ühe või teise maa majanduselu iseäradustele. Eriti mullatöö suhtes peab arvestama ka asja lõppenud raudteede ehitusega, mis andis mitme aasta jooksul teenistust lähedate maade tööliste.

On ka selliseid, kes olid kogu eelmise suve töötä: maal I l. 4,3%, II l. 2,1%, alevites aga I l. 10,5%, II l. 4,1% —naisi suuremal määral kui mehi, kooskõlas andmetega töötaolu kestusest. Meestest osa oli kaitsväeteenistuses, kes peale väheste erandite sattusid I liiki, kui tõesti kiires korras teenistust vajavad.

Tab. II esitatud tööaladest on suvisesoonse iseloomuga suurem osa, vast arvatud välja töö tehastes ja käsitöö. Viimasel alal töötute leidumine on tingitud põllupidajate tellimiste vähenemisest, osalt majand. kriisi mõjul, osalt aga käsitöö taganemise tõttu vahrikusanduste eest. Tehastes töötanute töötaolu on otseselt kriisiaja järeldus. Muudel aladel töötanute suhtes peab arvestama suvise teenistuse vähesusega ja talviste tööde puudumisega, mis neile normaal-aastail andis lisa suvisele teenistusele. Eriti talundeis töötanute suhtes tuleb pidada silmas ka seda, et kääbustalundipidajast osa suvel töötab oma majapidamises ja talvel tavaliselt hankis kas metsatöoga või vedudega lisateenistust; 1931/32 a. talvel aga olid võimalused selleks väga piiratud.

Seda näeme tab. II esimese osa andmetest. Neist selgub, et 1931/32 a. talvel, võrreldes eelmise 1930/31 a. talvega, ontööpuudus kasvanud suuresti. 1932 a. veehr. töötuna registreeritute olid eelmise aasta talvel tööl: valdades I l. 43,2%, II l. 42,1%, alevites I l. 37,2%, II l. 35,4% ehk kokku valdades 6 681 in., alevites 815, üldse 7 496 inimest. See arv tähendab töötute arvu juurekasvu võrreldes eelmise talvega. Kuid ka eelmisel talvel töötud vaevalt olid kõik tavalised sesoonitöötud, vaid osa neist oli kahtlemata töötud vajalise töö mitteleidmise tõttu. Kuid ka suvesesoonil tööl olnust, nii kui eelpool osutatud, paljudki vajavad talvel tööd ja teenistust — suvise tööväheseuse või suure perekonna tõttu.

Otsustades eelmisel talvel töölohnute % järgi 1931/32 a. talve töötaolu kasv näib üldiselt olevat kõige suurem Pärnu- ja Viljandimaal, samuti Võru-, Petseri- ja Virumaaal ja väiksem Saare-, Lääne-, Harju- ja Tartumaaal. Üksikute tööharude järgi otsustades on talvise tööpuuduse kasv maal tingitud esijoones metsatööstuse seisumajäämisest; edasi tuleb arvestada talundeis talvise tööjõu vähendamist; samuti on vähenenud juhuliku töö, mullatöö, ehituse ja puutöö leidmise võimalused; kohati on kitsenenud ka kalapüügiteöö — osalt abiliste vähendamise, osalt tormisel sügisel püüniste hävimise tõttu (uusi ei jõuta soetada). Tehaste ja käsitöö kohta võib öelda sama, mis eelpool ja lisada juure, et käsitöö alal on pealegi suuresti langenud ka tööhinnad.

Alevite töötud on eelmisel talvel olnud tööl üldiselt väiksemal ulatusel, kuid ka seal on töövõimalused vähenenud peamiselt metsatöölal, sellele järgneb juba juhuliku tehaste ja käsitöö vähenemine.

Kokkuvõttes võime väita, et maal ilmsikstulnud tööpuudus näib olevat tabanud eeskätt väljaspool talundeid tegelevaid töölisi; põllumajanduse kitsikuse mõju näib olevat peamiselt kaudne — käsi- ja mullatöölisele vähemal määral tööandmise, saanuti suvel vähemal määral tööjõu kasutamise näol. Otseselt talundite tööjõu vähendamise tõttu töötajäänuid oli 1931/32 a. talvel registreeritud umbes 640 isikut. Talundite tööjõu vähendamine võis olla kahtlemata suurengi, kuid selle tõttu töötajäänust osa võis leida teenistust mujalt, tõrjudes kõrvale teisi, osalt elada töötä, registreerima mitte ilmudes.

6. Töötute kinnisvara ja loomad. *Immubles et bétail des chômeurs.*

Töötute registreerimisel koguti peale otseselt andmete töötute isiku ja tema töö- ning töötaolu kohta ka andmeid töötute elumaja, maakasutamise ning loomapidamise kohta, — et saada ülevaadet, mil määral töötud on seotud kindla eluasemega ja võivad saada ülalpidamiseks toetust oma majapidamisest.

Selliste andmete kokkuvõtte (tab. 12) tulemused näitavad, et töötuna registreeritud maatöölised on kõrgel määral ilma oma peavarjuta ja oma majapidamiseta. Oma maja leidus valdades I l. 22,8%, II l. 24,5% ja alevites I l. 22,2%, II l. 68,6%. Pea erandita on kõigil märgitud juhtudel maja ainult töölisele endale elamiseks, ilma kõrvallsissetulekut andmata; sel põhjal ei võiks sellise maja omajale kui „majapere-mehele“ teha takistusi näit. talvel korraldatavale ühiskondlikele töödele peasmiseks. Küll aga maja ja majapidamise omandamine seab inimest teatava elukohaga ja sunnib kohal viibima ka siis kui lähomas ümbruses tööd ei leidu. Ses suhtes on tähtis konstateerida, et maja omajate tööliste % on eriti kõrge Petseri- maal, kust nii kui konstateeritud, linnadesse elama asunud tööliste arv on väga väike. Edasi leiame suure majaomajate % veel Peipsiäärsetes ja Narvata- gustes valdades, Saaremaal ja Läänemaal. Viimastes maades leidus töötute seas palju suure perekonnaga

Töötute kinnisvara ja loomad (%) — Immeubles et bétail des chômeurs à la campagne (en %).

12.

	Oma maja Maison propre		Maad kasutada Terrain en cult.		Hobuse Cheval		Lehm — Vaade	
	On	Ei ole	On	N'ont pas	On	Ei ole	On	Ei ole
Maad — Arrond.	I Hlk — Catégorie.							
Viru	22,7	77,3	18,8	81,2	4,6	95,4	17,0	83,0
Sellest — Dont:								
Narvatagune*)	27,2	72,8	24,6	75,4	5,8	94,2	13,6	86,4
Järva	8,9	91,1	6,6	93,4	2,3	97,7	7,2	92,8
Harju	17,6	82,4	10,1	89,9	1,9	98,1	15,0	85,0
Lääne	24,2	75,8	15,8	84,2	7,1	92,9	30,8	69,2
Saare	35,3	64,7	21,1	78,9	13,2	86,8	34,8	65,2
Pärnu	14,8	85,2	17,0	83,0	4,4	95,6	16,3	83,7
Viljandi	8,5	91,5	12,3	87,7	4,7	95,3	16,5	83,5
Tartu	20,0	70,4	25,8	74,2	8,4	91,6	17,6	82,4
Sellest — Dont:								
Peipsidärne*)	43,7	56,3	35,0	65,0	14,2	85,8	20,9	79,1
Valga	12,3	87,7	22,5	77,5	4,1	95,9	17,2	82,8
Võru	18,4	81,6	17,9	82,1	2,4	97,6	23,3	76,7
Potseri	44,4	55,6	37,9	62,1	5,1	94,9	32,0	68,0
Kokku — Total	22,8	77,2	19,9	80,1	5,2	94,8	19,4	80,6
Sellest — Dont:								
mehi — hommes	24,4	75,6	21,8	78,2	5,9	94,1	21,7	78,3
naisi — femmes	14,8	85,2	10,9	89,1	1,5	98,5	8,4	91,6
Kokku — Total	24,5	75,5	24,3	75,7	8,0	92,0	21,3	78,7
Sellest — Dont:								
mehi — hommes	35,5	64,5	25,7	74,3	8,9	91,1	23,0	77,0
naisi — femmes	17,8	82,2	15,0	85,0	1,6	98,4	10,2	89,8
Aleviid — Bourgs:	I Hlk — Catégorie.							
Kokku — Total	22,2	77,8	30,6	69,4	11,1	88,9	11,1	88,9
Sellest — Dont:								
mehi — hommes	20,0	80,0	32,0	68,0	8,0	92,0	16,0	84,0
naisi — femmes	27,3	72,7	27,3	72,7	18,2	81,8	—	100
Kokku — Total	68,6	31,4	77,1	22,9	2,9	97,1	42,9	57,1
Sellest — Dont:								
mehi — hommes	65,5	34,5	75,9	24,1	3,4	96,6	48,3	51,7
naisi — femmes	83,3	16,7	83,3	16,7	—	100	16,7	83,3

ilma põllumaata töölised, kes kasutavad hobust töö- vahendina vedudeks — olgu kas mullatöödel, metsa- vedudel või (alevites) ka juhulikkuks tööks.

Lehmapidamine on tavaliselt seotud maakasuta- misega, arvatud välja aleviid ja vene külad. Sellepärast ka kohati valdades leiame mõlemate juhtude % väga lähedased. Üldse aga lehmapidajate töötute % on väiksem maakasutajaist, eriti alevites. Kui võrrelda kinnisvara ja loomade pidamist I ja II liigis, siis vii- mastel leiame, peale hobusepidamise alevites, suuremad %. Sellest võiks järeldada, et elamu omanike, maaka- sutamine ja loomade pidamine töötaolu puhul siiski teatavat kergendust võib pakkuda, kuid sugugi selle vastu ei kindlusta, eriti kui kasutatav maa-ala on väike.

7. Töötute antav abi.

Assistance des chô- meurs enregistrés à la campagne.

Lõpuks toome andmed maal reg. töötutele antavast abist (tab. 13). Nimelt, 1931/32 a. talvel jagati puudustkannata- jaile maal hoolekande korras vallavalitsuste kaudu rukkijahu; samuti vallad ise on püüdnud jõudu mööda toetada lastega koormatud perekondi (eriti leskedel ja osaliselt tööjõuetuil) kas korduva või ühekordse toe- tuse teel. Kõik sellised juhud ühes jahusaajatega on koondatud hoolekandeline abi alla. Samuti abina töö- puuduse korral tuleb käsitada hädaabitoid, kuigi need olid maal vähese ulatusega ja töötuid tööle võeti lühe- maks ajaks. Kolmanda abiliigina esineb tab. 13 kõi- kuva ulatusega omakste abi, kui tööpuudusel äraela- mise võimalus, — kuigi on arvata, et selle abiliigi and- med ei ole kaugeltki täielikud.

Üldine abisaajate arv töötute seas on siiski võrd- lemisi piiratud. Eriti väike on omakste abi. Suuremate

Maatöötutele antav abi (%).
Secours organisés aux chômeurs à la campagne (en %).

13.

	Hädaabitoid Trac. publics	Hoolekandeline abi — Assistance	Omakste abi Subvention des parents	Ei saa abi — Ne reçoit pas de sec.	Peale selle tead- mata — En plus inconnu
Maad — Arrondissements:	I Hlk — Catégorie.				
Kokku — Total	3,8	7,6	1,2	87,4	6,4
Sellest: mehi — hommes	4,1	5,5	1,3	80,1	6,5
Dont: naisi — femmes	2,4	17,6	0,0	70,4	6,1
Kokku — Total	3,4	2,6	2,2	91,3	6,5
Sellest: mehi	3,7	1,8	2,2	92,3	0,0
naisi	1,3	7,6	2,2	88,9	3,6
Aleviid — Bourgs:	I Hlk — Catégorie.				
Kokku — Total	44,8	5,3	0,6	49,3	2,2
Sellest: mehi	52,6	2,7	0,5	44,2	2,2
naisi	31,3	9,7	0,9	58,1	2,3
Kokku — Total	32,1	1,9	3,1	62,9	1,9
Sellest: mehi	35,5	1,4	2,0	61,1	1,9
naisi	19,4	3,7	7,4	60,5	18,2

käabuskohtade pidajaid, kellel äraelaniseks vajaline talvine kõrvaltöö puudub. Väiksema arvu majaan- jaid töötuid leiame Viljandi- ja Järvemaal; samuti Valga- ja Pärnumaal pole selliste arv just suur.

Maad kasutajaid töötuid, olgu oma või rendimaal, leiame valdades veel vähem, kontrastina alla 1 ha ma- japidamise omajatele valdades, kellest oma maja oma- jaid on vaid 55%. Sellest võiks vast järeldada, et maa- kasutajad töölised, saades kuidagi läbi, töötuna regist- reerina ei läinud, ehk kui, siis juba häda korral. Sel- liseid leidub valdades I l. 19,0%, II l. 24,3%. Alevites on maakasutamine aiamaa näol nähtavasti laialda- sem — I l. 30,6%, II l. 77,1%, ja pole nii seotud maja omamisega kui valdades. Kuid ka seal maakasutajate % maalised erinevused ei vasta majaanajate % erine- vusele, kuigi ühised jooned ei puudu.

Hobusepidajaid töötuid leidis valdades I l. 5,2%, II l. 8,0% ja alevites I l. 11,1%, II l. 2,9%. Hobusepi- dajaina esinevad osalt käabuskohtapidajad, osalt ka

*) V. märkus tab. 4 juures.

% esinevad siiski vaid Lääne- ja Petserimaa, viimases noorte töötute abi vanemalt. Hoolekandeline abi esineb eeskätt valdades (antav jahu), kuna alevites see on vähemaulatuslik. Hoolekandeline abi ulatuselt paistavad silma üksikutest maadest eriti Viljandi-, Pärnu- ja ka Läänemaa; Petserimaal esineb see väga väiksel määral. Ühiskondlikud tööd esinevad võrdlemisi suurel %-määral; alevs; maadest paistavad silma Valga- ja Pärnumaa.

Vaatamata siiski nende üksiknähtustele, on üldine abisaajate arv piiratud ja ka antav abi väike, eriti suure pere korral. Täiesti ilma abita olnud töötute % oli valdades I liigis 87,4%, II l. 91,8% ja alevites I l. 49,3%, II l. 62,9%. Maadest esinevad suurima ilma igasuguse abita töötute arvuga esikohal Tartu,

Saare- ja Harjumaa — üle 90% ja väiksemaga Valga- Viljandi- ja Pärnumaa — alla 80%.

Kuigi antud abi, eriti hoolekandeline, oli väike, ollakse sellest sagedasti siiski väga huvitatud. Sellega võib seletadagi kohati suurt huvi töötute registreerimise vastu, kuna sissejuhatuseks mainitud kitsendavat määrust tõlgitseti nii, et töötuid registreeritakse neile abi andmiseks. Kuid sellistele juhtudele võib seada vastu, nii kui eelpool mainitud, juhud, kus töötud registreerimisest olid halvasti informeeritud ja õigeks ajaks vallavalitsusse ei ilmunud. Kui pidada silmas veel teostatud andmete kontrolli ja puhastamist, siis peaks eeltoodud andmed ligikaudu olukorda maal tabama, kuigi nad täpsuse mõttes jätaavad soovida.

R. Sõrmus.

TÖÖTAOLU LINNADES 1931/32 a. CHÔMAGE dans les VILLES en 1931/32.

Sis u: Andmete iseloom, lk. 396. 1. Töötaolu ulatus ja põhjused, lk. 397. 2. Töötute kutsesala, lk. 398. 3. Töötute päritolu, lk. 399. 4. Man päritoluga töötud, lk. 402. 5. Töötute vanus, lk. 403. 6. Töötute perekonnaseis, lk. 406. 7. Töötute haridus, lk. 406. 8. Töötute perekonnakoormatus, lk. 407. 9. Töötute surnine tööala, lk. 408. 10. Töötute surnine töökoht, lk. 409. 11. Töötute tööloju kestus, lk. 409. 12. Hoolekandelist abi saajad töötud, lk. 411.

Andmete iseloom.

Données rassemblées.

Toedeministeeriumi juures komitee, ülesandega selgitada tööpuudusega ühenduses olevaid küsimusi ja otsida teid tööpuuduse probleemi lahendamiseks.

Komitee otsustas juba teisel istungil, et olla teadlik ja kaval kindel oma otsestes ja ülesandega sihtides, koguda statistilist materjali töötaolu ja töötute koostise kohta nii maal kui linnas. Komitee tuli arvamiselt, et töötaolu selgitamine linnades ja maal täiel ulatusel on seotud suurte raskustega ning seda saab teostada vaid seotises üldise rahvalugemisega, mida komitee pidas hädavajalikeks. Seni aga kui rahvalugemine pole teostatud, otsustas komitee selgitada esialgseks orienteerumiseks töötute maalt linna siirdumise põhjust ja võimalikult üksikasjaliselt selgitada töötute koostist — demograafiliselt ja sotsiaalselt.

Mainitud erakorralise uurimuse kava koostamine tehti ülesandeks Riigi Statistika Keskbüroole.

Tööpuuduse vastu võitlemise komitee otsuse kohaselt Keskbüroo võttis, avalikkude tööde korras, statistilisele läbitöötamisele linna töötute kohta tööborsides, hoolekandekesakondades ja aadressilaudades leiduvad andmed. Töötute viimasesse asukohta asumise põhjuste kohta koguti andmeid erakorraliselt käesoleva uurimuse otstarbel 1932 a. algul.

Üksikasjaline kava, mis kildeti tööpuuduse vastu võitlemise komitee poolt heaks, sisaldab järgmised küsimused:

A. 1. septembrist 1931 a. kuni 1. veebruarini 1932 a. tööborsides registreeritud töötute kohta:

1. linna, kus töötud töötajana registreeritud, tuleku aasta,
2. päritolu,
3. linna tulemise põhjus,
4. perekonnaseis,
5. perekonnakoormatus,
6. vanus,
7. haridus,
8. ametala,
9. viimane tööala.

B. 1. septembrist kuni 31. detsembrini 1931 a. tööborsis uute töötajajana registreeritud töötute kohta viimasel töökohtal tööloju kestus:

1. päritolu järgi,
2. perekonnakoormatise järgi,
3. töökohta järgi,

C. 1. maist kuni 30. sept. 1931 a. tööborside vahetaltusel tööle paigutatute töökohat:

1. päritolu järgi ja
2. perekonnakoormatise järgi.

D. 1. veebruaril 1932 a. tööborsis registreeritud hoolekandelist abi saajate töötute kohta:

1. päritolu
2. perekonnakoormatus
3. hoolekandeline abi kestus.

} töötaolu kestuse järgi.

See uurimus ei haara muudugi töötaolu üldises ulatuses, on vaid lähilõikeline börsides teatud ajavahemikul registreeritud töötajate mitmekülgne vaatlus.

Toodud kava kohaselt korraldatud töö tulemused võimaldavad selgitada tööpuuduse küsimust mitmest küljest. Esmakordselt avaneb võimalus selgitada omavalitsuste tööborsides registreeritud töötute päritolu, töötute praeguse asukohta asumise põhjust ja aega, töötute viimast (enne 1931 a. sügisel töötuna registreerimist) tööloju kestust — seotises mitme teguriga, nimelt, päritolu, perekonnakoormatise ja viimase töökohta asukohaga, suvesesoonitööde lõppemise järele tööborsides registreeritud töötute viimast (suvist) töökohta ja, lõpuks, hoolekandeline abi saamist töötute hulgas. Muude üksikasjade kohta andsid ülevaate juba enne Tallinnas 1926 a. ja Tartus 1927 a. ühes korterite lugemisega korraldatud töötute lugemise tulemused.

Keskbüroo pidas otstarbekaks ja killaldaseks teostada see uurimus 10 suuremas linnas, kus töötuid suuremal arvul, nimelt: Tallinna, Nõmme, Haapsalu, Narva, Pärnu, Rakvere, Tartu, Valga, Viljandi ja Vüru kohta.

Järgnevalt toome vaid tähtsamad andmete tabelid. Ruumi kokkuhoiu pärast avaldamata jäetud andmed leiduvad Keskbüroo arhivis.

1. Töötaolu ulatus ja põhjused.

Étendue et causes de chômage.

Töötaolu üldise ulatuse kohta ei ole otseseid andmeid viimasel ajal. Esmakordsed ja töötaolu üldulatuslikult haaravad andmed andis 1922 a. üldrahvalugemine. Selle järgi oli töötuid, arvates kaasa sesoonselt töötavad ehitustöölised ja meremehed, linnades 7 031, alevites 505, valdades 4 280 ja eriti arvestatud (teadmata päritoluga) 128 töötut, kokku 11 944 töötut.

Esimisest üldrahvalugemisest saadik on aga Eesti rahvamajanduse struktuur, rahva tööalaline ja territoriaalne jaotus, ühes sellega ka tööolud ja töötaolu ulatus muutunud tunduvalt. Millises suunas on arenenud tööolud ja töötaolu linnades peale 28. XII. 1922 a. rahvalugemist, selle kohta saame teha mõningaid ligikaudseid hinnanguid kaudsel teel, nimelt, maa ja linna vahel rahva mehaanilise liiklemise andmete põhjal, üksikute tööalade töömahu liikumise ja tööturu seisukorda peegeldavate tööbörside andmete põhjal.

Minnes kaugemale minevikku, tuleb üldiselt tähendada, et meie tähtsaim majandusala — põllumajandus — on olnud alati koormatud rahvastikuga üle. See küsimus seisib akuutselt päevakorras aastat 50—60 tagasi. Tol ajal küsimus lahendus väljarännuga Venesse, mis jäi püsima permanentse nähisena kuni maailmasõjani. 1897 a. rahvalugemisest kuni maailmasõja alguni, 17 aasta jooksul, Eesti praeguselt maa-alalt teistesse endise Vene riigi kubermangudesse väljarännanute arvu arvatakse võivat hinnata umbes 60 tuhande inimese peale ehk ligi 3,5 tuh. hinge aastas.

Põllumajandusliku üleskirjutuse andmete põhjal on H. Reiman ja N. Köstner tulnud otsusele, et kohati talundid on tunduvalt ülekoormatud rahvastikuga praegugi. Kõrget rahvastiku tihedust konstateeritakse põllukultuuri suhtes mahajäänud Saare-, Petseri-, Lääne- ja Harjumaal.

Selle loomulik järeldus on, et ülelignie rahvastik otsib enesele maalt väljapääsu väljarännus välismaale ja omamaa linnadesse. Ulatuselt põllumajandusliku rahvastiku väljaränd väljaspoole oma riigi piire osutub võrdlemisi väikseks, kuna rõhuv enamus siirdub omamaa linnadesse. Millises ulatuses on teostunud rahva mehaaniline siseliiklemine maa ja linna vahel, selle kohta annavad ülevalte järgnevad arvud. 1922 a. 28. dets. oli praeguse linnade ja alevite koosseisu alusel arvutatud maaelanikkude üldarv 786 300. 1927 a. 1. jaan. saame rahva liiklemise, sündivuse ja surevuse andmete järgi maa-elanikkude arvuks 772 400. Nii on maaelanikkude arv vähenenud 4 a. kestel (1923—1926) 13 900 inimese võrra. Järgmise 5 a. kestel (1927—1931) — tegelikult küll vaid 1927 ja 1928 a., sest 1929—31 a. maaelanikkude arv ei vähenenud — kahanes maaelanikkude arv veel 18 800 võrra, seega 9 aasta kohta kokku 32 700. Pidades silmas avastatud ebatäpsat rahvastiku arvestust linnades, arvatakse tõelist maaelanikkude arvu kahanemist võivat hinnata 32 700

inimese asemel, mida näitab andmestik, 24 433 inimese peale. Kui aga võtame arvesse, et 9 aasta kohta sündivuse ülekaalu mõjul maa-rahvastik tegelikult on annud loodusliku juurekasvu 21 545 inimest, siis võib selle aja kohta maalt väljarännanute arvu hinnata 45 978 inimese peale. See arv on ligi 35% Tallinna ja ligi 65% Tartu elanikkude üldarvust, ligidalt sama palju kui Narva ja Pärnu ehk Nõmme, Rakvere, Valga ja Viljandi elanikud kokku.

Selle arvuga maa on katnud linnade rahvastiku surevuse ülekaalust oleneva loodusliku kahanemise ja andnud peale selle veel linnarahvastiku juurekasvu 1923—1931 a. kohta 29 626 inimese võrra. Tuleb tähendada aga, et teised, peamiselt linnadesse koondunud rahvamajanduse alad — tööstus, kaubandus, transport, ühiskondlik tegevus j.n.e. — ei ole suutnud kasutada ära maalt linnadesse rännanud inimeste tööjõudu. Need tööalad ei ole arenenud tarvitatava inimtööjõu ulatuselt kaugeltki mitte sel määral kui on kasvanud linnade rahvastik ehk on koguni püsinud pika aja kestel sumasuurena, osalt isegi vähenenud. Olgu toodud selle tõenduseks järgnevad arvud.

	Rahvastiku indeks (1922 = 100) <i>Indices de l'accroissement de la population (1922 = 100)</i>		Tööstuse arv suurus (aasta keskmine) — <i>Nombre des ouvriers dans la grande industrie (moyenne annuelle)</i>		Linnastatud kaubanduslike äritegevuste arv <i>Nombre des patentes commerciales déferées</i>	Aasta — <i>Année</i>	Rügementide arv ¹⁾ — <i>Nombre des employés d'État</i>
	Linnad <i>Villes</i>	Maa (ühes alevik- kudega) — <i>Campagne</i> (arv. beirgüüdes)	1 000	%			
1922	100	100	30,4	100	10807		..
1923	..	..	30,4	100	10807		..
1924	..	..	29,0	95	11290	1924	24017
1925	..	..	29,8	99	11220	1925	21177
1926	..	..	30,9	101	11709	1926/27	22097
1927	106,8	98,2	30,1	99	12561	1928/29	22456
1928	110,1	96,8	31,0	104	11853	1929/30	22225
1929	111,3	96,5	32,3	106	12243	1930/31	22148
1930	112,5	95,9	31,1	102	13706	1931/32	21059
1931	113,2	95,0	28,4	93	13746		—
1932	113,0	95,8	..	..	..		..

Neist arvudest näeme, et tööstus ei ole viimastel aastatel tarvitanud inimtööjõudu mitte palju rohkem kui 8 aastat tagasi.

Meie tööstus võimaldab toodangut veel märksa tõsta, ilma et pruugiks suurendada elavat tööjõudu.

Kaubanduse alal on näha suhteliselt tunduvalt laienemist, kuid ulatuselt on see ala väike. Nii võib 9 aasta kohta (1923—1932) kaubanduse alal inimtöö-

¹⁾ Õpetajad arvestamata, kuid arvestatud koos raudtee ja teiste riigi maj. ettevõtetega. Andmed võetud Vab. Val. riigelarve ettepanekutest.

jõu mahu kasvu arvestada arvatavasti alla 3—4 tuh. inimese peale.

Riigi valitsemisaparaati on käsitatud kogu aeg kokkutõmbamise tähe all. Toodud andmetel on asutiste ümberkorraldamisel vähendatud riigiteenijate arvu ümmarguselt 3000 ehk 12—13% võrra. Teiste ühiskondliku tegevuse alal teotsevate arvu kohta ei ole andmeid. Kuid, igatahes, kuigi siin noorematest tööjõududest viimastel aastatel mõned kahtlemata omale tegevusevälja on leidnud, näiteks, arstikonnas, advokatuuri alal j.n.e., siis üldiselt ei ole nende arv suur.

Nii on selge, et maalt linnadesse valgunud rahva tööjõud on osutunud linnadele koormavaks. See olukord, et maalt rahvas rändab alaliselt linnadesse, ilma et seal seda tööjõudu suudetakse kasutada, tekitab linnades järjest süveneva tööpuuduse. See on tähtsamaid permanentse tööpuuduse põhjusi linnades. Loomulikult, sellele seltsivad juure veel mitmed muud tegurid, nagu majanduskriisid, tööstuse ja transpordi alal süvenev mehhaniseerimine ja tööprotsesside ratsionaliseerimine, sesoonne töötaolu j.n.e., millest oleneb töötaolu ulatuse kõikumine linnades üksikuil aastatel ja sesoonidel.

Tööturu seisukorra, nimelt, töötaolu kogula- tuse kohta ei ole täpsaid andmeid. Kuid ka tööborside andmed registreeritud töötute arvu kohta annavad töötaolu liikumisest linnades üsna tõe- truu pildi.

Aasta keskmiselt tööborsidesse töötna registreerimisele ilmunud (keskmised kuu kohta).
Nombre des chômeurs enregistrés dans les bourses du travail (moyennes annuelles).

	Omavalitsuse töö- borsid — Bourses du travail des municipalités			Era töövahetalituse kontorid — Agences d'affaires privées			Üld- sü- gala
	Mehed	Naised	Kokku	Hom- mes	Fem- mes	Total	
1922 . . .	466	384	850	...	...	...	...
1923 . . .	396	369	765	...	...	...	...
1924 . . .	975	699	1 674	...	...	...	...
1925 . . .	1 549	1 049	2 598	...	...	...	...
1926 . . .	949	821	1 770	13	139	152	1 022
1927 . . .	1 112	856	1 968	4	127	131	2 099
1928 . . .	1 047	761	1 808	6	144	150	1 958
1929 . . .	1 072	992	2 064	17	379	396	2 460
1930 . . .	952	959	1 911	14	359	373	2 284
1931 . . .	1 396	1 033	2 429	12	348	360	2 839

Neis andmeis kajastub mitme teguri mõju — tööolude halvenemise, avalikkude ehk n.n. hädaabi- tööde korraldamise mõju j.n.e., mis tõstab teatud mää- ral töötajate arvu tööborsides. Järsu töötaolu tõusu 1925 a. põhjustas juba 1924 a. alanud majanduskriis. Samal põhjusel tööpuudus osutas erakordset tõusu läinud aastal, eriti aasta vahetusel — 1931/32 a. tal- vel.

Kui võtta arvesse, et läinud südalvel — tööta- olu kõrgeseisu ajajärgul — omavalitsuse tööborsides oli registreeritud ümmarguselt 9 000 töötut ja et samal ajal avalikele töödele oli paigutatud ligi 5 000 töötut,

siis võib selle aja kohta hinnata linna töötute üldarvu, arvates kaasa registreerimata töötud, umbes 20 000 peale. Arvatavasti kriisieelsetel aastatel võis nende arv olla ligi 5 000 võrra väiksem.

1. IX. 1931 a. kuni 31. I. 1932 a. registreeriti mainitud 10 linna tööborsides töötuid järgmisel arvul:

	Mehed	Naised	Kokku
Tallinn	4 009	2 503	6 512
Nõmme	519	389	908
Haapsalu	184	136	320
Narva	1 045	697	1 742
Pärnu	1 129	788	1 917
Rakvere	173	109	282
Tartu	1 057	1 222	2 279
Valga	381	287	668
Viljandi	254	187	441
Võru	247	256	503
Kokku:	8 998	6 574	15 572

Järgnevalt selgitame üksikasjaliselt töötaolu küsimust linnades selle töötute hulga kohta kogutud andmeid.

2. Töötute kutsena. Meestöötulist ca 50% ja nais- Profession des chô- töötulist ca 60% on lihttöö- meurs. lised. Järelejäänud osa jaotus on meeste ja naiste juures erinev. Osatähtsuse järjekorras lihttööliste järgnevad meestest ehituse- töölised 20% ja metallitöölised 10,4%-ga. Nii moodustavad need 3 kutserühma kokku 80%. 20% mees- töötulist jaguneb kutselt mitmekesistesse niivõrt väi- kestesse üksikosadesse, et ükski neist, vast peale puht põllu- ja aiatöölise (3%), kantselei- ja kontoriametnik- kude (3,2%) ning puutööliste (3%), ei kujuta arvalt mõjuvat kompleksi.

Niisama on lugu kutseoskuse suhtes tööta- nistega. Peale lihttööliste arvuka rühmana esinevad riie- tusetöölised — õmblejad j.n.e. (19,6%). Need 2 rühma annavad kokku, samuti kui tähtsamad meeste kutse- liigid, ca 80%. Väiksemate, lähedalt võrdsete rüh- madena esinevad veel majateenijad (5,8%), kantselei- ja kontoriametnikud (5,2%), tekstiiltöölised (4,1%) ning põllu- ja aiatöölised (4,2%).

Selline on olukord töötute kutseoskuse suhtes, kui võtta see peegeldub tööborside andmestikus. Töe- liselt aga on töötute kutseoskuslik rühmitus, arvates kaasa registreerimata linna töötud, kahtlemata eel- toodud rühmitusest tunduvalt erinev. Mõned kutseli- gid ei registreerugi töötaolu puhul tööborsis (näiteks, meremehed), mõni kutseliik kasutab töövahetalitajana peale omavalitsuse tööborside ka era töövahetalituse- kontoreid j.n.e. Kindlasti võib öelda, et just oskuse- töölised suhteliselt vähesel arvu tööborsis töötajana registreeruvad, kuna teada on, et tööborsid oskuse- töölisele tööd pakkuda ei suuda. Olgu näiteks toodud, et 1929 a. oli suurte tööstuses tekstiiltööstuse ettevõtetes ca 10 000 töötajat, nüüd vaid ca 7 600. Tähe- ndab, ligi 2 500 tekstiiltöölisel on meil praegu töötä. Tööborsides

1. IX. 1931 — 31. I. 1932 a. 10 tähtsamast tööbörssis registreeritud töötute arv ja jaotus kutselade järgi (%), kelle kohta käivad andmed leiavad kasutamist käesolevas ülevaates — *Nombre et répartition des chômeurs enregistrés dans les 10 bourses principales du travail de 1. IX. 1931 — 31. I. 1932, concernant lesquels sont rassemblées les données traitées dans les tableaux suivants.*

1.	Mehed	Naised	Kokku	%		
				Hombres	Femmes	Total
Põllu- ja alatöölised — <i>Ouvr. d'agricult. et horticult.</i>	270	278	546	3,0	4,2	3,5
Metallitöölised — <i>Ouvriers en métaux</i>	936	—	936	10,4	—	0,0
Toidu- ja maitseainete töölised — <i>Ouvriers d'aliment., des boissons etc.</i>	72	13	85	0,8	0,2	0,5
Tekstiilitöölised — <i>Ouvriers textiles</i>	45	270	315	0,5	4,1	2,0
Riietusetöölised — <i>Ouvriers de la confection, de vêtements</i>	117	1 289	1 406	1,3	19,6	9,0
Ehitisetöölised — <i>Ouvriers dans construction</i>	1 800	4	1 804	20,0	0,0	11,6
Puutöölised — <i>Ouvriers dans l'industrie du bois</i>	270	3	273	3,0	0,0	1,8
Nahatöölised — <i>Ouvriers en cuir</i>	54	3	57	0,6	0,0	0,4
Poligraafiatöölised — <i>Ouvriers dans l'industrie polygraphique</i>	63	7	70	0,7	0,1	0,4
Jõumas. töölised — <i>Ouvriers des machines motrices</i>	162	1	163	1,8	0,0	1,0
Transpord- ja sidet. — <i>Ouvriers des transports et communications</i>	162	6	168	1,8	0,1	1,1
Kanplustes töötajad (ka kelnerid) — <i>Employés des magasins (aussi garçons d'hôtel)</i>	72	28	100	0,8	0,4	0,7
Kantselei- ja kont. ametnikud — <i>Employés de bureau</i>	288	342	630	3,2	5,2	4,0
Tehniline personaal — <i>Personnel technique</i>	72	2	74	0,8	0,0	0,5
Majateenijad — <i>Service domestique</i>	2	381	383	0,0	5,8	2,5
Lihttöölised — <i>Manœuvres</i>	4 472	3 905	8 377	49,7	59,4	53,8
Muud — <i>Autres</i>	141	44	185	1,6	0,9	1,2
Kokku — Total	8 998	6 574	15 572	100	100	100

on neid aga registreeritud üsna vähe. Nii võib see olla ka teiste oskusetöölise suhtes. Meil on olemas töötaolu varjatud kujul, mille tundmaõppimiseks antud olukorras ei ole võimalust.

3. Töötute päritolu. Päritolu selgitamisel on võetud arvesse maade- ja linnadevaheline liikumine oma riigi piirides. Selleks töötud jaotati kolme rühma, nimelt: 1. alalised oma linna elanikud, kes asusid linnas, kus ajavahemikul 1. septembrist 1931 a. kuni 31. jaan. 1932 a. registreerusid töötuina, juba enne 1919 a.; 2) töötud, kes 1919 a. ja hiljem tulnud registreerimise asukohta teistest linnadest ja 3) töötud, kes 1919 a. ja hiljem tulnud registreerimise asukohta maalt. On jäetud välja töölubade äravõtmise tagajärjel välismaalt tagasi tulnud Eesti kodanikud, peale maailma- ja Vabadussõja siia jäänud vene sõjaväelased, n.n. põhja-lääne armeelased ja Venest Eesti kodakondsusse opteerunud kodanikud. Need viimati mainitud kaks tegurit on tõesti tublisti suurendanud töötute reservi ja ka töötaolu linnades. Nende töötute tähtsust oleks õigem hinnata kogu rahva töötute suhtes. Põhja-lääne armeest siia jäänud sõdureid võidi hinnata 1922 a. andmete järgi ümmarguselt 18 000 is. peale. Nüüd nende arv ei ulatu arvatavasti palju üle 10 000, kuna osa neist on 10 a. kestel valgunud mujale. Opteerimise teel peale Vabadussõja Venest Eesti tulnute arvu hinnatakse umbes 40.000 inimese peale. Neist üle 60% ehk 24 000 oli tol ajal täies tööeas — 21 kuni 60 a. vanuses (vt. A. Tooms, Opteerimisliikumine ja Eesti jõudnud optandid. Eesti Statistika, 1922 a., nr. 5, lhk. 13).

Milline osa opteerunuist ja siia jäänud Vene sõdureist on siirdunud maale ja milline osa jäänud linnadesse, selle kohta andmed puuduvad. Igatahes, opteerunute hulgest linnadesse jäänute osa on arvatavasti õige suur, kui võtta arvesse nende endist tööala Venes. Olgu kuidas tahes ühtede kui ka teiste praeguse asukoha

ja töökohaga, on kindel, et sellega Eesti on saanud töötute reservi, mida parema konjunktuuri aastatel suudeti kasutada. Nüüd aga kriisi ajajärgul osalt nende tegurite mõjul seisukord on tööturul raskem.

Töötute päritolu kohta tuleb üldiselt tähendada, et veidi üle poole, nimelt, meestöötuid 56,1% ja naistöötuid 53,2%, keskmiselt 57% on alalised oma linna elanikud. Järelejäänud osa — üle 40% — on tulnud kas teistest linnadest — linnadevaheline liikumine — ehk tulnud linna maalt.

Linnadevaheline liikumine ei ole töötute suhtes väga suur. Üldiselt oli käsitataval ajavahemikul tööbörssides registreerunuist tulnud registreerimise asukohta (linna) teistest linnadest 14%, sealjuures mehi 14,2% ja naisi 13,0%. Nii on üldiselt ligi 1/3 linna töötuid puht maa päritoluga.

Päritolu suhtes töötute koostis on üksikutes linnades tunduvalt lahkuminev. Üldiselt võib märkida: esiteks — linnu, kus valdav enamus töötuid on alalised oma linna kodanikud. Siia rühma kuuluvad Narva, Pärnu, Võru j.n.e. Teiseks — võib märkida suhteliselt kõrge teistest linnadest pärit töötute arvuga linnu, nagu Nõmme, Tallinn, Valga, Viljandi ja viimaks linnu, kus arvukalt on esindatud maa päritoluga töötud, nagu Haapsalu, Viljandi, Tartu ja Võru.

Kuna töötute päritolu küsimus on tähtsamaid, siis selgitame iga linna töötute päritolu eraldi. Tallinn on üldiselt ja ka käesolevas uurimuses esindatud arvuka töötute perega. Päritolu poolest Tallinna töötud erinevad koostiselt tublisti teiste linnade töötuid. Nimelt, väärrib tähelepanu asjaolu, et Tallinn, kui riigi pealinn, ühtlasi, kui tähtsam tööstuslik ja kaubanduslik keskus, on tõmmanud inimesi kokku teistest maadest (peale oma maa, s.o. Harjumaa) suhteliselt rohkem kui ükski teine linn. Selle tagajärjel Harjumaa pärit töötud on Tallinnas vähemuses (mehi 10% ja naisi 8,8% üldarvust). Teistest maadest pärit

Töötute päritolu (endine alaline elukoht) (%) — Lieu de provenance des chômeurs en villes (en %).

2.

	Linnad — Villes																	Kokku — Total	
	Tallinn	Haapsalu	Kuressaar	Narva	Nõmme	Paide	Paidiski	Petseri	Pärnu	Põltsamaa	Rakvere	Tapa	Tartu	Tõrva	Türi	Valga	Viljandi		Võru
Töötute registreerimise koht <i>Bourse d'enregistrement</i>																			
	A. Mehed — Hommes.																		
Tallinnas	55,9	0,4	0,3	4,7	0,4	0,6	0,2	0,6	1,1	0,1	0,7	0,7	3,3	0,1	0,3	0,8	0,8	0,4	71,4
Haapsalus	0,6	48,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48,0
Narvas	3,0	—	—	82,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87,1
Nõmmel	49,2	0,8	0,2	3,1	10,8	0,8	0,4	1,0	1,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74,5
Pärnus	2,0	0,2	0,2	0,5	0,1	—	—	0,1	67,5	0,2	0,1	0,6	2,5	0,1	0,0	0,2	0,5	0,8	74,5
Tartus	2,6	—	—	0,4	—	0,2	0,1	0,5	0,3	0,2	0,2	0,4	40,0	0,3	—	0,7	1,4	0,9	74,5
Valgas	2,0	—	—	0,9	—	0,3	—	0,6	0,6	—	0,5	—	2,5	3,7	—	55,8	0,3	2,3	60,5
Viljandis	2,1	0,4	—	1,2	—	0,4	—	1,2	2,1	—	—	—	0,8	—	1,2	0,4	38,2	1,2	50,6
Võrus	2,7	—	—	—	—	—	—	—	0,6	—	—	—	—	—	—	—	0,6	61,4	65,8
Kokku — Total																		70,3	
	B. Naised — Femmes.																		
Tallinnas	61,3	0,3	0,8	5,8	0,7	0,7	0,3	0,9	1,2	0,3	1,2	0,4	2,9	0,1	0,4	0,4	0,5	0,3	78,5
Haapsalus	0,7	54,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55,1
Narvas	3,8	—	—	77,6	0,3	0,3	—	—	0,2	—	—	0,6	0,5	0,8	—	—	—	0,3	84,4
Nõmmel	46,5	0,3	0,5	1,1	14,0	1,1	0,3	1,6	1,4	—	—	—	0,8	0,5	3,8	—	—	1,0	78,5
Pärnus	1,1	0,3	—	0,5	0,3	0,1	—	0,4	57,0	—	—	—	0,1	0,7	—	1,2	1,7	0,7	64,1
Tartus	1,4	0,1	—	0,5	—	0,2	—	0,3	0,1	—	0,3	—	56,0	0,1	—	0,8	0,1	0,6	60,5
Valgas	0,4	—	—	0,4	—	—	—	0,7	—	—	0,7	—	1,9	1,1	—	60,3	0,7	3,4	60,6
Viljandis	3,2	—	—	1,6	—	—	—	0,6	1,1	—	—	—	0,5	—	1,6	—	45,6	—	55,7
Võrus	0,5	—	—	—	—	—	—	1,0	—	—	—	—	0,9	—	—	0,9	—	65,3	68,6
Kokku — Total																		71,8	
Üldse — Gr. total																		71,0	

	Mnad — Arrondissements											Kokku — Total				Üldse — Gr. total			
	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku — Total	Tulnud oma linna elamiskohast <i>Habitants de la même ville</i>				Tulnud teistest linnadest <i>Des autres villes</i>		
													Oma maakond <i>Même arrond.</i>	Teistest maakondadest <i>Autres arrond.</i>	Kokku — Total		Oma maakond <i>Même arrond.</i>	Teistest maakondadest <i>Autres arrond.</i>	Kokku — Total
	A. Mehed — Hommes.																		
Tallinnas	3,0	2,3	10,0	3,5	1,8	0,9	3,2	2,2	0,3	0,3	0,5	28,0	55,9	15,5	9,8	18,8	23,0	100	
Haapsalus	0,6	—	1,1	47,8	1,1	0,5	—	—	—	—	—	51,1	48,3	0,6	47,8	3,3	51,1	100	
Narvas	11,4	0,6	0,4	—	0,1	—	0,2	0,1	—	—	0,1	12,0	82,7	4,4	11,4	1,5	12,0	100	
Nõmmel	1,4	1,4	14,7	2,5	2,1	0,4	1,0	1,0	0,2	0,4	—	25,1	10,8	0,4	14,7	10,4	25,1	100	
Pärnus	0,1	0,1	0,3	1,6	0,2	22,0	1,9	0,1	—	—	—	25,5	67,5	7,0	22,0	3,5	25,5	100	
Tartus	1,3	0,4	0,2	0,1	0,2	0,4	1,2	37,5	1,1	3,2	0,3	46,4	40,0	0,7	37,5	8,9	46,4	100	
Valgas	0,3	—	—	0,3	0,3	0,9	1,1	0,6	23,9	2,9	1,1	30,5	55,3	13,7	23,9	0,6	30,5	100	
Viljandis	0,4	0,4	0,4	0,8	1,2	4,2	39,6	0,8	1,2	—	0,4	49,4	38,8	11,8	39,6	0,8	49,4	100	
Võrus	—	—	—	—	—	—	—	1,6	1,6	30,4	0,6	34,2	61,4	4,4	30,4	3,8	34,2	100	
Kokku — Total												29,7	56,1	14,2	18,0	11,7	29,7	100	
	B. Naised — Femmes.																		
Tallinnas	3,0	1,9	8,8	2,8	0,9	0,8	0,7	1,0	0,3	0,6	0,7	21,5	61,3	17,2	8,5	12,7	21,5	100	
Haapsalus	0,7	—	—	48,4	0,8	—	0,7	—	—	—	—	44,9	54,4	0,7	43,4	1,5	44,9	100	
Narvas	13,3	0,9	—	—	0,2	0,3	0,9	—	—	—	—	15,8	77,9	6,8	13,3	2,3	15,8	100	
Nõmmel	1,4	0,5	17,6	2,4	1,1	0,5	1,4	—	—	0,5	—	23,5	14,0	59,5	17,6	8,9	26,5	100	
Pärnus	—	—	0,4	2,0	0,7	30,4	1,1	0,5	0,1	0,1	—	35,9	67,0	7,1	30,4	5,5	35,9	100	
Tartus	0,7	0,6	0,3	0,2	0,2	—	1,2	31,9	0,9	3,1	0,4	39,5	56,0	4,6	31,9	7,6	39,5	100	
Valgas	—	—	—	—	—	—	1,5	1,1	23,0	3,7	0,7	30,4	60,3	9,3	23,0	7,4	30,4	100	
Viljandis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44,3	45,5	10,2	40,6	3,7	44,3	100	
Võrus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31,4	65,3	3,3	27,1	4,3	31,4	100	
Kokku — Total												28,2	58,2	13,6	19,7	8,5	28,2	100	
Üldse — Gr. total												29,0	57,0	14,0	18,7	10,3	29,0	100	

töötud on aga neist, vastuoksa, mehed ümmarguselt 2-kordises (18,8% üldarvust) ja naised 1½-kordises enamuses (12,7% üldarvust). Peale Harjumaad andsid Tallinnale töötuid suuremal arvul osatähtsuse järjekorras veel järgmised maad: Viru-, Lääne-, Järva-, Viljandi, Tartu- ja Saaremaa. Need on kõik, peale Lääne- ja Saaremaa, Eesti jõukamaid maid.

Teiste linnade päritoluga töötuid on Tallinnas mehi 15,5% ja naised 17,2%. Neid on tulnud rohkem Narvast (mehi 4,7%, naised 5,8%) ja Tartust (m. 3,3% ja n. 2,9% Tallinna töötute arvust), teistest linnadest aga tunduvalt väiksemal arvul.

Käsitades töötute päritolu küsimust, tuleb Tallinna järgi võtta vaatlusele temale lähemal asuva linna, nimelt Nõmme töötud. Alalisi Nõmme elanikke oli Nõmme töötute hulgas mehi ainult 10,8% ja naised 14%. Nende % on Nõmmel, loomulikult, madal, kuna 1918 a. Nõmme ei hoonestusel ega ka elanikkude arvult ei olnud kaugelki seda, mida ta on praegu. Nõmme on arenenud alles viimastel aastatel. Ühes Nõmme kasvamisega on kasvanud ka tema töötute arv peamiselt Tallinna arvel. Nimelt, 45—50% oma töötuid Nõmme on saanud Tallinnalt. Need on tulnud Tallinnast Nõmmele kas korteripuuduse ehk kalliduse tõttu. Nende töökohaks aga on kahtlemata suurel määral jäänud ikkagi Tallinn. Vast ainult teatud osa töölisist leiab tööd Nõmme ehituse- ja remonditöödel ja mõningatel juhulikkudel töodel. Nii on Nõmme töötute küsimus sisult väga suurel määral Tallinna küsimus.

Maa päritoluga töötuid oli Nõmmel mehi 25,1% ja naised 26,5%, kusjuures oma maalt (Harjumaalt) pärit töötud on teistest maadest tulnud töötuid tunduvas ülekaalus. Teistest maadest on annud Nõmmele töötuid suuremal arvul Lääne-(m. 2,5%, n. 2,4%) ja Saaremaa (m. 2,1% ja n. 1,1%).

Tuleb märkida, et Nõmme töötute kasv maa päritoluga töötute arvel on tekkinud nähtavasti samuti Tallinna mõjul. Tööjõu mahutamiseks on Nõmmel vähe eeldusi, kuna seal puudub nimetamisväärse tähtsusega tööstus ja puuduvad suuremad kaubanduslikud ettevõtted. Näib olevat loomulik, et enamus maa päritoluga Nõmme töötuid oma tööjõu mahutamise eesmärgiga esialgu on siirdunud ikkagi Tallinna. Seal on leitud ees korteripuudus ja sellepärast elukohaks valitud Nõmme, kus korterid saadavamad.

Haapsalu töötute koostis ei ole päritolult mitte nii kirju kui mujal. Kaks valdavat rühma — alalised Haapsalu elanikud ja oma maalt (Läänemaalt) pärit töötud moodustavad üle 90% kogu töötute arvust. Nii, alalisi kohalikke elanikke oli töötute hulgas mehi 48,3%, naised 54,4%, Läänemaalt pärit töötuid — mehi 47,8% ja naised 43,4%. Haapsalul vast vähem kui ühelgi teisel linnal puuduvad eeldused laieneda ja areneda antud oludes suuremaks linnaks. Tal puuduvad selleks arenev tööstus ja kaubandus. Seepärast näeme ka, et Haapsalu pole suutnud palju tömmata ligi tööjõu mahutamise võimalusi otsivaid

isikuid kaugemalt kui oma maalt (Läänemaalt). Haapsaluse teistest maadest tulnud on mehi vaid 3,3% ja naised 1,5%. Veel vähem on tulnud teistest linnadest.

Töötute päritolult Narva on eelmainitud linnadest tunduvalt erinev. Siin ümmarguselt 4/5 (neestest 82,7% ja naistest 77,6%) moodustavad alalised oma linna elanikud. Võõras element on siin arvult vähese tähtsusega, kusjuures oma maalt (Virumaalt) pärit töötud on esikohal (m. 11,4%, n. 13,3% üldarvust). Oma maa päritoluga töötuid järgnevad siin teistest linnadest (m. 4,4%, n. 6,8%) ja, viimaks, teistest maadest tulnud töötud (m. 1,5% ja n. 2,3%).

Pärnu töötuid on mehi 67,5% ja naised 57% oma linna alalisi elanikke. Niisama kui Haapsalus ja mõnes teiseski provintsilinnas tunduva osa töötuid on annud siin oma maalt (Pärnumaalt) pärit elanikud. Neid oli mehi 22% ja naised 30,4. Pärnu mõjupiirkond ei ulatu suhteliselt kaugemale väljaspoole oma piire. Teistest linnadest ja maadest tulnud on Pärnus võrdlemisi vähe. Nii, registreeritud meestöötute hulgas oli 1919 a. ja hiljem teistest linnadest tulnud 7%, teistest maadest tulnud, peale Pärnumaa, 3,5%, naiste hulgas vastavalt 7,1% ja 5,5%.

Tartu, kui suurim sisemaa linn on töötute arvult senini olnud peaaegu alati Tallinna järel teisel kohal. Siin on koondunud peale vähese arvu tööta tööstustöölise kaunis suur arv tööjõude, kelle tegevusalaks linnas on paremal juhul juhulik töö, kes aga põllutööde hooajal kaunis suurel arvul saavad tööd maal talundeis ja saavad enesele sealt palga näol ka teatud reservi talviseks ülalpidamiseks.

Tartu töötute koostis on päritolult üldisest koostisest tunduvalt erinev. Siin on tugevasti esindatud maa päritoluga element. Üldiselt vaevalt pool Tartu töötuid on Tartu alalisi elanikke. Neid on meeste hulgas koguni alla poole (46,9%), naiste hulgas küll suhteliselt veidi rohkem (56%). Maa päritoluga töötuid rõhuv enamus on pärit Tartu lähemast ümbrusest, s.o. Tartumaalt. Nimelt, maa päritoluga töötuid mehi oli Tartus üldse 46,4%, kuna üksi Tartumaalt pärit töötud andsid töötute meeste üldarvust 37,5%, naised vastavalt 39,5% ja 31,9%. Ka Tartu, samuti kui kõigi teiste provintsilinnade, mõjupiirkond ei ulatu palju kaugemale väljaspoole oma maa piire. Nii, Tallinnaga võrreldes, Tartus on teistest linnadest pärit töötuid suhteliselt mitmekordselt vähem. Neid oli mehi Tallinnas 15,5%, Tartus selle vastu vaid 6,7%, naised Tallinnas 17,2%, Tartus aga ainult 4,5%.

Valga on töötute päritolult tüübiline sisemaa linn. Siin ümmarguselt 55—60% töötuid on oma linna alalised elanikud. Ümmarguselt 30% leidub siin nii meeste kui naiste hulgas maa päritoluga töötud, kusjuures omamaa päritoluga töötud on ka siin suures ülekaalus. Nii Valgamaa on annud Valgale 23,9% mees- ja 23% naistöötute arvust. Teised maad, peale Valgamaa, on annud Valgale ümmarguselt 7% töötuid.

Viljandi on töötute päritolult üldjoontes sarnane Tartule, selle vahega vaid, et maa päritoluga

töötuid Viljandis on veel rohkem kui Tartus. Haapsalu järele Viljandi on maa päritoluga töötute arvult suhteliselt teisel kohal. Nii, Viljandis oli maa päritoluga töötuid mehi üldse 49,4%, kusjuures üksi Viljandimaalt pärit töötud andsid 39,6% meeste üldarvust. Naiste hulgas maa päritoluga töötute % on veidi madalam, nimelt, üldse 44,3% ja Viljandimaa päritoluga 40,6%.

Kuna puht maa päritoluga töötute arv Viljandis on suhteliselt kõrge, jäävad alalised oma linna elanikud—töötud vähemusse. Peale Nõmme on Viljandi ainuke linn, kus oma linna alalised elanikud on töötute hulgas vähemuses. Eriti madal oli nende % meeste hulgas — kõigest 38,8%, naiste hulgas küll tunduvalt kõrgem — 45,5%.

Võru töötute hulgas on kaunis arvukalt esindatud oma linna alalised elanikud (m. 61,4% ja n. 65,3%). Maa päritoluga töötuid on üle 30% (m. 34,2% ja n. 31,4%). Võru, samuti kui enamused teisi väiksemaid linnu, ei oma tähtsusest suurt, väljaspoole oma maa piire ulatuvat mõjupiirkonda. Teiste maade ja teiste linnade päritoluga töötuid on siin võrdlemisi vähe — mõlemaid lähedalt võrdselt, ca 3—4% nii meeste kui naiste hulgas.

4. Maa päritoluga töötud. *Chômeurs venus de la campagne.*

Kuna maa päritoluga töötud, nagu eeltoodust selgub, etendavad linna tööturul tähtsusest väga mõjuvat osa, siis peame võtma küsimuse üksikasjalisema vaatluse alla.

Statistiliselt läbitöötatud andmed käivad maa päritoluga 2 683 mees- ja 2 161 naistöötu, kokku 4 844 töötut kohta. Nende jaotus päritolu-maade järgi on järgmine:

	%
Viru	10,7
Järva	4,1
Harju	17,9
Lääne	9,8
Saare	2,9
Pärnu	13,1
Viljandi	9,0
Tartu	21,1
Valga	4,5
Võru	5,5
Petserialma	1,4
Kokku	100

Siit nähtub, et 11 maast 6, nimelt, Tartu-, Harju-, Pärnu-, Lääne-, Viru- ja Viljandimaal on annud linnadele töötuid suuremal arvul. Teatud määral seda põhjustab maade erinev suurus.

Rahva maalt linna valgumise põhjusi selgitada on kohase otsekohese andmestiku puudulikkuse tõttu õige raske. Maa päritoluga töötute arvu (maade järgi) ja 100 ha põllumajandusliku maa korrelatsioon andis tagajärje: $r = -0,3606 \pm 0,1787$. Nii ei näi olevat nende kahe teguri vahel mingit sõltuvust — koeffitsient on liig madal ja, pealegi, võimalik viga väga suur.

A priori võib öelda, et väikemajapidamine põllumajanduses (— 5 ha põllumajanduslikku maad) on üks tegureist, mis rahva looduslikku juurekasvu ei suuda mahutada ja annab seega põhjust üleliigse tööjõu valgumiseks linnadesse. Need majapidamised on enamikus väikesed selleks, et olemasoleva ekstensiivse majapidamisviisi juures toita keadmist pere-

konda. Nad ei ole arvatavasti enamjaolt kogunud küllaldaselt ka kapitali selleks, et kasvava tööjõu jaoks omal jõul laiendada tootmisbaasi — rajada uusi talusid j.n.e. Nende üleliigne tööjõud otsib väljapääsu väljaspoole oma majapidamist — osalt linnadesse. See väide leiab teatud määral kinnitust ka statistilistes andmetes. Nii, maa päritoluga töötute arvu ja talundite arvu korrelatsioon (maade kohta) põllumajandusliku maaga 1—5 ha andis tulemuse: $r = +0,6115 \pm 0,1336$. Korreleerides maa päritoluga linna töötute arvu, võttes arvesse peale talundite 1—5 ha ka väikemajapidamised (kuni 1 ha), saime veel parema tulemuse: $r = +0,6799 \pm 0,1152$. Nii näib olevat tõenäoline, et väikemajapidamine põllumajanduses on etendanud teatud osa rahva maalt linna valgumisel.

Loomulikult, see ei ole ainuke rahva maalt linna valgumise põhjus, vaid neid on mitu. Maa päritoluga töötute eneste vastuste põhjal koostatud andmestik annab linnatuleku põhjustest järgneva ülevaate. Ümmarguselt 30% maa päritoluga linna töötuid on lahkunud maalt sel põhjusel, et nad pole leidnud maal oma tööjõule rakendusvõimalusi. Siia rühma kuuluvad osalt noored talundite perekondadest, osalt väikemajapidamistest, osalt isikud, kes maal elatasid end palgalisest tööst j.n.e. Veidi suurem osa — ümmarguselt 40% — on asunud linna parema teenistuse leidmise sihiga. Selgituseks tuleb märkida, et parema teenistuse all ei ole mõeldud siin mitte kõrgem töötasu, vaid üldiselt paremad tööttingimused — kestvama iseloomuga teenistus j.n.e. Need kaks asjaolu — tööpuudus ja rahulematumus maa tööoludega — mis annavad kokku üle 70%, on olulisemaid rahva maalt linna valgumise põhjusi. Sisuliselt võiks arvata siia juure veel vanematekodust väljamineku vajadusel maalt linna tulnud isikud (6%). Olulise tegurina esineb veel korteripuudus maal. Korteri puudumise pärast on maalt linna kolinud ligi 10% maa päritoluga linna töötuid. Ses mõttes eriti raske on seisukord perekondlistel. Paljud töötud — abielulised lastega ning lastega lesed ja tüdrukud — vastasid sellekohasele küsimusele, et lastega neid taludesse ei tahtud võtta. Oma korteri puudumisel tuli neil asuda linna.

Soov elada kultuursemas keskses, etendab esitatud andmeil linna tuleku põhjusena hoopis tähtsusetu osa. Sel põhjusel linna tulnuid ei ole 5% üldarvust (mehi 3,9%, naisi 3,3%).

Maalt linna tulek ei ole kogu vaadeldava 13 aasta kestel (1919—1931 a.) olnud ühtlase sagedusega. 1919 a., mil kestis alles Vabadussõda, oli linnatulejaid vähe. Aga juba rahuaaja algades ühes majandusliku elustumisega on märgata järsku tõusu. 1922 a. peale on aga märgata juba maaltulejate vähenemist. See kestab kuni 1925 a., mis ajast peale on märgata jälle tunduvalt tõusu. Iseloomulik on, et keset rasket kriisi ja sügavat depressiooni tööturul maalt linna tulek ei näi väibuvat. Viimastel aastatel (1928—31 a.), mis langevad juba kriisi ajajärku, on maalt linna tulijate arv väga stabiilne, ühtlasi aga kõrgem kui eelmisel ajajärgul. (vt. tab. 3).

Maa päritoluga töötute hinnatuleku aasta ja põhjus (%).
Date et cause de domiciliation en ville des chômeurs provenant de la campagne (%).

3.	Mehed Hommes	Naised Femmes	Kokku Total
Töötute arv, kelle kohta andmed käivad — Nombres des chômeurs concernant lesquels on dispose des données	2 683	2 161	4 844
1932 a.)	0,3	0,2	0,3
1931 „	10,8	10,2	10,6
1930 „	10,9	10,3	10,6
1929 „	11,5	10,3	11,0
1928 „	11,0	10,2	10,5
1927 „	7,3	7,3	7,6
1926 „	6,5	7,4	6,9
1925 „	5,1	6,2	5,6
1924 „	5,5	5,7	5,6
1923 „	6,5	6,0	6,3
1922 „	7,4	7,3	7,4
1921 „	7,3	8,5	7,7
1920 „	6,8	6,8	6,8
1919 „	3,1	3,1	3,1
Kokku — Total	100	100	100
Linnatuleku põhjus — Cause de domiciliation en ville.			
Tööpuudus endisel elukohal — Manque du travail corresp. à la profession	32,9	28,3	31,0
Soov paremat teenistust leida — Recherches du travail mieux rémunéré	38,4	45,2	41,3
Korteri puudus — Pénurie de logement	9,5	8,9	9,2
Vanemate kodust väljajätmise vajadus — Nécessité de quitter le foyer familial	5,3	6,8	6,0
Soov elada kultuursemas keskus — Aspiration pour le centre de culture	3,9	3,3	3,9
Tulnud linna lapsena ühes vanematega — Venus avec ses parents	5,6	3,0	4,5
Muud — Autres	4,4	4,5	4,1
Kokku — Total	100	100	100

Teatavasti Tallinnas valitseb praegu selguseta majanduslikku perspektiivide tõttu väga intensiivne ehitustegevus. Kuid ometi kohalikud ehitustööajad kaebavad tööpuuduse üle. Väga suur osa töid, eriti puusepatöid, tehakse ära saartelt pärit tööjõududega — saarlaste artellidega — äärmiselt odavate hindadega. Neid olevat tänavu tulnud Tallinna ligikaudse hinnangu järgi 50% võrra rohkem kui eelmistel aastatel. Ehitustööle on tulnud mitte üksnes alalsed palgalist tööd tegijad sesoonitöölised, vaid osalt ka talude pidajaid. Selleks on annud põhjust talumaajandusesaaduste äärmiselt madalad hinnad. Nende elatistandard ja ülalpidamiskulud on ehitustööle väga madalad. Toiduga varustuvad nad oma majapidamisest kodust ja ulatuse nad leivad ehituse juures. Loomulikult, linna ehitustöölistel, kelle korter ja toit võrdlematult kallimad, on sellises olukorras väga raske võistelda. Selle tagajärjel nende seisukord saab olema raskem ka eelseival talvel, sest tagavara suuretseda on raskem.

Maa päritoluga linna töötuid rõhuv enamus on olnud maalt lahkumisel parimas tööeas. Üldarvust üle 60% oli tol ajal vanuses 20—39 a., 14% vanuses 40—49 a. Üle selle vanuse on maalt linna-tulejate hulgas üsna vähe. Kaunis palju (7,8%) on tulnud lastena ühes vanematega ja ligi 10% noortena, vanuses 17—19 a.

Maa päritoluga töötuid üle $\frac{1}{3}$ on vallalisi. Eriti kõrge on vallaliste arv naiste hulgas (44,5%). Selle vastu abielulisi naisi on suhteliselt ümmarguselt kaks korda vähem kui abielulisi mehi (30,3% pro 64,8%). Silmatorkavalt kõrge on maa päritoluga naiste hulgas leskede (16,5%) ja lahutatute arv (8,7%). Olgu selgituseks märgitud, et ka lahus elavad arvestati lahutatutena (vt. tab. 5).

Maa päritoluga töötute keskmine perekond on 2,4 hinge (meestöötuil 2,7 ja naistöötuil 2,0 hinge, töötuid ise arvatud kaasa). Alalisest linna elanikkonnast pärit töötud mehed on pisut väiksema perekonnakoormatiga (2,5 pro 2,7 hinge), mille tõttu neil ka üldine perekonnakoormatus on väiksem (2,3 hinge). Naiste perekonnakoormatus on mõlemas rühmas tühtlane (2,0 hinge).

Perekonnakoormatise suhtes maa päritoluga linna töötute koostis on järgmine. Üldiselt umbes sama palju kui vallalisi, on töötuid üksikuid, kellel peale enese ei ole teisi ülalpeetavaid. Kuid töötute soo järgi üksikute % on vallaliste %-st veidi lahkumisev. Neist arvudest järgneb, et osal vallalistel meestel on ülalpeetavaid peale enese. Naiste hulgas on aga osa abielulisi arvestatud ühe ülalpeetavaga (töötuid ise). Need võivad olla osalt lasteta perekondadest, kus mees loetud enese ülalpeetavana, osalt perekondadest, kus pere, peale naise, loetud mehe ülalpidada. Järgmised kaks rühma — töötud 2 ja 3 ülalpeetavaga — on arvult ligidalt võrdsed. Need moodustavad üldiselt kumbki rühm 20% ümber üldarvust. Suurema perekonnakoormatise ja töötuid juba tunduvalt vähem.

Maa päritoluga töötute jaotus perekonnakoormatise järgi (%).

Ülalpeetavate arv:	Maa päritoluga töötute jaotus perekonnakoormatise järgi (%)		
	Mehed	Naised	Kokku
1	27.5	49.3	37.2
2	20.4	22.9	21.6
3	23.7	13.4	19.1
4	16.1	7.5	12.2
5	6.8	3.6	5.4
6	3.6	1.8	2.8
7—	1.9	1.5	1.7
Kokku	100	100	100

Maa päritoluga linna töötud on kutsealalt võrdlemisi homogeenne kompleks. Meestöötuid valdava osa moodustavad kolm rühma — lihttöölised (50,3%), ehitustöölised (22%) ja põllutöölised (8,3%), kokku 80,6% — kes ei ole saanud üldise kutseoskuslikku ettevalmistust ehk ei oma nende kutseoskus eriti kõrget kvaliteeti. Kõrgema kutseoskusega meestest tulevad kõne alla arvu poolest metallitöölised (6,5%), puutöölised (3%), riidetöölised (1,3%), jõumasina-töölised (1,8%) jne.

Naiste hulgas neli kutserühma haaravad ligi 100% üldarvust. Peale lihttöölise (61,1%) esinevad arvult peaaegu võrdselt veel riidetöölised-õmblejad (13,1%), põllu- ja aiatöölised (10,7%) ning majateenijad (10,5%). Nii on ka naiste hulgas kutseoskusliku eriettevalmistusega töölise arv väga väike.

5. Töötute vanus.
Âge des chômeurs.

Töötute vanusest annavad ülevaatliku pildi järgnevad arvud:

Töötute jaotus vanuse järgi (%)
Répartition des chômeurs d'après l'âge (%)

	mehed hommes	naised femmes	Kokku Total
— 20 a.	5,5	3,2	4,5
20 — 29 ans	29,2	18,3	24,6
30 — 39	24,7	26,7	25,5
40 — 49	19,5	27,3	22,8
50 —	21,1	24,5	22,6
Kokku—Total	100	100	100

Siit nähtub, et kui ca 3—5% töötuid on alles alaealised, alla 20 a. vanuses, meestest ümmarguselt 1/3 ja naistest ümmarguselt 1/4 on jõudnud juba eluikka, millest peale algab raugastumine, siis ometi ligi 3/4 töötuid on oma füüsilise tööjõu poolest, kuivõrt neil puu-

davad tööjõudu vähendavad defektid, parimas elueas. Vanuses 20—49 a. on mehi 73,4% ja naisi 72,3% ning linna tööbersides registreeritud tööta meeste keskmine vanus on 35,6 a. ja naiste vanus 40,6 a. Nii on naised, nagu nähtub ka eelmisest tabelist, tunduvalt vanemad kui mehed.

Eri kutsealadel leiame töötuid tunduvalt erinevates vanuserühmade vahkordades. Nii, näiteks, üle keskmise määra leiame noori — alla 20 a. vanuses — meesttöötuid, toidu-, jookide ja maitseainete töölise hulgas (10,3%) ning põllu- ja aiatöölise hulgas (6,2%). Vanemaid — s.o. 50-aastaseid ja sellest vanemaid — tuleb aga ette suuremal arvil toidu- ja maitseainete töölise (23,5%) ning põllu- ja aiatöölise hulgas (23,2%). Sel kahel kutsealal on nõrgalt esindatud

Töötute vanus (%) — Âge des chômeurs (en %).

4.	14—19 a.	17—19 a.	20—24 a.	25—29 a.	30—34 a.	35—39 a.	40—44 a.	45—49 a.	50—54 a.	55—59 a.	60—	Peale selle tead- mata—En plus inconnus	Keskmine vanus (möödunud) — Âge moyen (médiane)
A. Mehed — Hommes.													
Põllu- ja aiatöölised — Ouvriers d'agricult. et horticult.	0,3	5,4	16,2	23,2	10,8	7,3	7,7	5,4	6,0	8,9	7,4	—	32,4
Metalitöölised — Ouvriers en métaux	0,2	3,9	14,3	16,8	14,0	12,3	11,7	10,2	8,0	5,2	2,6	—	38,6
Toidu- ja maitseainete töölised — Ouvriers d'aliment., des boissons etc.	4,4	5,0	11,8	13,2	10,3	17,0	5,9	7,4	7,3	5,9	10,3	—	36,2
Riietusetöölised — Ouvriers de la confection de vêtements	0,8	5,3	14,9	21,1	10,5	13,2	14,0	6,1	7,0	4,4	2,7	—	33,7
Ehitustöölised — Ouvriers dans la construction	0,3	3,6	6,9	12,1	13,2	10,5	12,4	11,5	11,2	10,1	8,2	0,1	41,4
Puitöölised — Ouvriers dans l'industrie du bois	—	2,0	10,5	12,0	7,9	11,7	7,1	12,4	13,0	10,5	11,4	—	43,7
Põlgrafiatöölised — Ouvriers dans l'industrie polygraphique	—	4,6	23,1	20,0	18,5	16,0	6,2	7,7	—	—	3,0	—	30,6
Jõumasinatöölised — Ouvriers des machines motrices	—	1,0	8,4	25,3	22,7	11,1	4,0	9,8	9,7	3,2	3,3	—	33,2
Transpordi- ja sidetöölised — Ouvriers des transports et des communications	—	1,0	6,5	18,8	10,4	11,7	8,5	13,0	10,4	9,1	9,1	—	40,4
Kauplustes töötajad (ka keiserid) — Employés des magasins (aussi garçons d'hôtel)	—	1,4	17,8	17,8	12,3	12,3	13,7	9,6	8,2	1,4	5,5	—	35,2
Kantsel- ja kont. ametnikud — Employés de bureau	—	4,3	23,9	17,1	14,3	10,7	11,8	6,4	5,0	3,9	2,6	—	31,6
Tehniline personal — Personnel technique	—	—	8,5	16,9	10,9	14,1	15,5	12,7	8,4	5,0	1,4	—	37,7
Lihttöölised — Manœuvres	1,0	6,3	14,1	17,5	14,1	10,2	9,2	8,7	6,3	6,3	6,3	0,1	33,0
Muud — Autres	1,7	1,7	16,4	16,2	13,8	12,1	8,7	6,7	7,9	9,0	6,2	—	35,5
Kokku — Total	0,7	4,8	12,7	16,5	13,9	10,8	10,0	9,5	7,8	7,0	6,3	0,1	35,6
Sell. maa päritoluga*) — D. chômeurs venus de la campagne*)	8,6	8,9	20,2	19,7	13,2	9,7	6,0	5,4	4,4	2,3	1,0	—	—
B. Naised — Femmes.													
Põllu- ja aiatöölised — Ouvrières d'agricult. et horticult.	—	2,0	21,6	17,9	13,9	13,2	8,4	10,3	7,0	4,4	0,7	—	32,8
Tekstilitöölised — Ouvrières textiles	—	3,0	4,5	10,9	17,3	11,7	16,5	11,3	10,5	9,8	4,5	—	40,8
Riietusetöölised — Ouvrières de la confection de vêtements	0,1	2,8	7,3	9,7	13,0	16,8	17,9	14,0	9,5	5,3	3,0	—	39,9
Kont. ja kantsel- ametn.	0,3	15,8	40,4	17,5	11,0	4,5	3,0	0,6	0,3	0,3	0,3	0,3	23,7
Majateenijad — Service domestiques	0,6	2,6	10,7	11,6	12,7	11,0	11,9	12,7	11,8	7,8	6,9	—	40,3
Lihttöölised — Manœuvres	0,3	1,6	5,5	8,1	12,1	14,7	15,1	14,3	12,9	9,2	6,2	0,3	42,5
Muud — Autres	0,4	4,3	6,0	11,2	12,5	12,1	10,1	12,5	13,0	5,4	—	—	41,7
Kokku — Total	0,3	2,9	8,7	9,6	12,6	14,1	14,2	13,1	11,3	8,0	5,2	0,1	40,6
Sell. maa päritoluga*) — D. chômeurs venus de la campagne*)	6,0	8,9	17,1	18,3	15,5	13,2	9,4	7,1	3,4	1,5	0,0	—	—
Linnad — Villes:													
Tallinn	0,3	4,2	11,1	9,8	11,9	14,1	13,7	12,5	11,0	7,0	4,4	0,0	39,5
Haapsalu	—	—	5,1	12,5	14,0	16,9	11,0	11,8	14,0	5,1	9,6	—	40,7
Narva	0,1	3,0	8,8	10,9	13,5	10,6	12,0	12,1	11,2	11,9	4,9	—	41,2
Nõmme	0,5	2,3	9,0	11,6	15,2	13,1	17,2	13,9	8,7	4,0	3,9	—	39,4
Pärnu	0,5	1,0	5,7	9,8	12,8	15,0	15,0	14,0	11,0	8,5	4,0	—	41,3
Rakvere	0,9	—	8,3	3,7	15,6	17,4	11,0	25,7	7,9	7,3	2,8	—	41,9
Tartu	0,1	0,7	7,3	9,6	13,1	14,3	16,1	13,3	11,9	8,1	5,5	0,2	41,5
Valga	—	1,7	7,3	10,1	14,3	17,1	15,7	13,0	9,8	8,0	2,4	—	30,8
Viljandi	1,1	2,7	3,2	3,7	9,6	17,0	10,7	13,4	16,6	9,6	11,8	—	45,6
Võru	0,4	7,2	9,2	6,1	8,4	10,9	10,4	8,8	14,9	12,1	11,6	—	43,8
Üldse — Gr. total	0,5	4,0	11,0	13,6	13,3	12,2	11,8	11,0	9,3	7,4	5,9	0,1	38,1
Sell. maa päritoluga*) — D. chômeurs venus de la campagne*)	7,8	8,9	18,8	19,1	14,2	11,3	7,9	6,1	4,0	2,0	0,7	—	—

*) Vanus maalt lahkumisel — Âge pendant la domiciliation en ville.

keskealised. Selle järele leiame töötuid mehi vanuses üle 50 a. osatähtsusele üle kesknise määra ehitusetöölise (29,5%), puutöölise (35,8%), transpordi- ja sidetöölise (28,6%) ning muude eristamata kutsealaga töötute hulgas (23,7%). Teistel kutsealadel on siia vanuserühma kuuluvaid tunduvalt vähem ja eriti vähe üldiselt noorte poligraafiatöölise (3,0%) ning kantselei- ja kontoriametnikkude hulgas (11,5%).

Ka üksikute linnade järgi töötute vanuslik koostis on tunduvalt lahkuminev. Nii esineb noorte — alla 20 a. vanuste — meestöötute poolest esikohal Nõmme 8,9%-ga, selle järele Haapsalu (8,7%), Pärnu (7,3%), Valga (6,3%) j.n.e. Vastandina, suurim provintsilinn, Tartu, esineb väga madala noorte % — kõigest 0,7%. Ka vanemasse eluikka, vanuserühma üle 50 a., kuuluvaid on üksikutes linnades erineval arvul: nii, Tartus, kus noori vähe, kuulub siia rühma 28,9%, selle järele Rakveres 24,9%, Pärnus ja Võrus ligikaudu võrdselt ca 24%, Haapsalus 22,9%, Tallinnas aga alla kesknise määra, nimelt 18,8%. Nõmmel on siia vanuserühma kuuluvaid suhteliselt kõige vähem — 16,7%.

Naiste hulgas noorte poolest on arvukalt esindatud kantselei- ja kontoriametnikkude rühm, kus alla 20 a. vanuseid on 16,1%. Ka meeste hulgas on neid vanuses kuni 25 a. 28,2%. See on ka peaaegu ainuke kutsealiik, kus noori suhteliselt palju. Vanemasse eluikka — vanuserühma üle 50 a. — kuuluvaid, on üksikutel kutsealadel väga palju. Nii on kutseliike ja linnu, kus üle 50 a. vanuseid töötuid naisi on tublisti üle 20—30%. Tekstiiltöölise hulgas on siia vanuserühma kuuluvaid 24,8%, majateenijate rühmas 26,5%, lihttöölisi 28,3% ja muid eristamata kutsealaga töötuid 30,9%. Veel suurem on selle vanuserühma osatähtsuse kõikumus linnadevahelises võrdluses. Nii, Võrus ja Viljandis naistööte arv vanusega üle 50 a. tõuseb ca 38%-le, Haapsalus ja Narvas ca 28—29%-le j.n.e. Tallinnas on nende arv keskmisele lähedane (22,4%). Teistes linnades aga, nagu Nõmmel, Rakveres ja Valgas, on töötuid naisi vanuses üle 50 a. 20% ümber, osalt koguni vähem.

6. Töötute perekonnaseis.

État civil des chômeurs.

Töötute koostis on perekonnaseisu poolest väga mitmekesine, eriti aga lahkuminev töötute

soo järgi. Nii oli töötuid vallalisi peaaegu võrdselt, $\frac{1}{3}$ vastava soo töötute arvust, abielulisi aga mehi 63%, naisi vaid 31,8%, leski mehi 2,5%, naisi 24,6% ning lahutatuid mehi 1,8%, naisi selle vastu 7,9%.

Üksikutes linnades ja üksikute eri kutsealade järgi töötute perekonnaseis on tunduvalt lahkuminev. Jättes kõrvale väiksemad kõrvalekalded linnadevahelises võrdluses, selgitame peamiselt töötute koostist perekonnaseisu suhtes tähtsamate kutseliikide järgi, millel on suurem sotsiaalpoliitiline tähtsus. Üldiselt iga teatud kutsealiigi töötute koostis on perekonnaseisult lähedaselt vastava kutseala töötute vanusega. Kõrvutades töötute vanuse ja perekonnaseisu andmeid, nähtub, et kutsealadel, kus noori on rohkem, ka vallaliste arv on suhteliselt kõrgem. Nii vanuselt võrdlemisi

noorte töötava mees poligraafiatöölise, ning kantselei- ja kontoriametnikkude hulgas vallaliste arv ulatus ümmarguselt 50%-ni. Neile vallaliste arvu poolest järgnevad suhtarvuliselt alanevas järjekorras põlluja aiatöölised, kus vallalisi 42,1%, toidu- ja maitseainetetöölised (39,7%), riietusetöölised (38,6%), lihttöölised (37,8%) j.n.e. Teistel kutsealadel vallalisi on 20% ümber, näiteks, tehnilise personaali liiki kuuluvate hulgas 18,3%, ehitusetöölise hulgas 19,9%, transpordi- ja sidetöölise hulgas 20,1%, puutöölise hulgas 21,8% j.n.e.

Abieluliste meeste % varieerub üksikute kutseliikide järgi ümmarguselt 40—75%. Suhteliselt kõrgema abieluliste meeste arvuga on esindatud vaadeldavaist kutseliikidest tehniline personaal, kus abielulisi 78,9%, transpordi- ja sidetöölised (76,6%), ehitusetöölised (75,8%), tekstiil- ja jõumasinatöölised (ca 70%) j.n.e. Teistel kutsealadel kõigub abieluliste arv ümmarguselt 50 ja 60% vahel, peale poligraafiatöölise ning kantselei- ja kontoriametnikkude, kus abieluliste arv ei ulatu palju üle 40%.

Leskede ja lahutatute osatähtsus on töötava meestöölise hulgas võrdlemisi väike. Üldiselt võib märkida, et lahutatute poolest on suhteliselt arvukalt esindatud oskusetöölised ja intelligent kutsealad, kuna aga lihttöölise ning põllu- ja aiatöölise hulgas on lahutatuid tunduvalt vähem.

Naistöötuist vallalisi on veidi rohkem kui mehi (35,7% pro 32,7% vastava soo töötute üldarvust). Mitmel kutsealal vallaliste naistöötuiste arv on suhteliselt väga kõrge. Nii, kantselei- ja kontoriametnikkudest, kelle vanus on keskmiselt alla 24 a., ca 85% on vallalisi, majateenijast ning põlluja aiatöölisist võrdselt ca 60% ning muist eriti nimetamata kutsealaga töötuid ca 50%. Lihttöölisest, kes on naistöötuiste hulgas arvuliselt enamuses ja moodustavad seega kutsealalt tähtsama rühma, vallalisi on ümmarguselt 30%. Alla selle määra leiame vallalisi tekstiil- (26,3%) ja riietusetöölise hulgas (28,3%).

Abieluliste suhtes naiste koostis on tervalt lahkuminev meeste omast. Kuna abielulised mehed moodustavad meeste üldarvust 63%, ulatub abieluliste arv naiste hulgas vaid veidi üle 30%. Kõrge leskede ja lahutatute arv surub abieluliste naiste arvu suhteliselt äärmiselt alla. Algpõhjusks tuleb aga pidada siin, esiteks, asjaolu, et abieluline naine, eriti lastega perekonnas, on sedavõrt koormatud koduse majapidamistööga, et ta palgatööle ei saa pühenduda. Loomulikult, seepärast on ka tööbörsides abielulisi naisi suhteliselt vähem tööd otsimas kui mehi. Teiseks — leseks jäädes ehk lahutudes tekib naistel enam-jaoalt vajadus iseseisva sissetuleku ja teenistuse järele, olgu mistahes perekonnakoormatise juures. See sunnib leski ja lahutatuid otsima tööd ka tööbörside kaudu. Lesknaiste %, nagu teavad tõendada tööbörsid, on olnud meie tööbörsides enam kui 10 a. kestel alati suhteliselt kõrge. Ajutise nähtusena seda mõjutavad osalt sõdades surmasaanute lesed.

dades käesoleva uurimuse läbi saadud töötute perekonnakoormatise normi kõigi töötute peale, võib hinnata perekonnaliikmete arvu linnatöötute perekondades, töötud ise arvatud kaasa, kriisielsetel aastatel kogusummas ca 35 000 ja läinud talve kohta, kus töötaolu ulatus kriisi mõjul oli suurem, tagasihoidlikult 45 000 hinge peale. See annab 10—13% linna rahvastiku üldarvust. Neist on umbes 15% üksikuid — vallalisi, leski, lahutatuid. Sealjuures naistöötute ülalpidamisel on töötute ja nende perekonnaliikmete üldarvust, üksikud arvatud kaasa, umbes 35%. Tõsi, kõik nad ei kannata, arvatavasti, puudust kogu talv, sest osal läheb kahtlemata korda koguda suvise teenistusega niipalju tagavaraks, et talve saab elatud üle kuni järgmise suve hooajatööde alguni.

Käesoleva uurimuse andmed lasevad paista töötute perekonnakoormatist järgnevas valguses. Meestöötuid 27,4% ja naistöötuid 48,5%, keskmiselt 36,5%, on üksikud, kelle ülalpidamisel ei ole ühtki teist perekonnaliiget. Üksikute % on linnadevahelises võrdluses väga kõikumine. Nii, Rakveres on neid meeste hulgas vaid 7,7%, Võrus 13,4%, Nõmmel 13,7%, Viljandis 18,1% j.n.e. Esikohal on üksikute arvu poolest Tallinn (33,2%), selle järele Narva (32,2%), Pärnu (26,7%) ja Haapsalu (26,1%). Linnade järjestus naistöötute perekonnakoormatise suhtes on tüljoontes sama, peale mõninga erandi. Kõrge üksikute % esinevad Narva (68,4%), Pärnu (63,1%), Tallinn (59,3%) ja Haapsalu (52,9%). Suhteliselt madalaima üksikute arvuga esineb ka naistöötute suhtes Rakvere (12%).

Perekonnaga töötute perekonnakoormatise on keskmiselt 3,1, mees-perekonnapeaga perekondades

Töötute perekonnakoormatise
Charge familiale des chômeurs enregistrés.

	Perekondlike % üldarvust % des chômeurs ayant à sa charge ses familles	Perekondlike keskmise perekonnakoormatise suurus (mööndus) N. moyen des membres de famille (moyennes)
7.		
Keskmine — Moyenne générale	63,5	3,1
Sellest — Dont:		
Mehed — Hommes		
Tallinn	72,6	3,2
Haapsalu	66,6	3,1
Narva	73,9	3,3
Nõmme	67,8	2,9
Pärnu	86,3	3,2
Rakvere	73,3	3,0
Tartu	92,3	3,4
Valga	70,7	3,4
Viljandi	79,5	3,4
Võru	81,9	3,2
	86,0	3,5
Naised — Femmes	51,5	2,9
Tallinn	40,7	2,7
Haapsalu	47,1	3,0
Narva	31,6	2,5
Nõmme	79,4	3,2
Pärnu	36,9	2,7
Rakvere	83,0	3,2
Tartu	67,9	3,0
Valga	85,7	3,2
Viljandi	67,9	2,8
Võru	81,0	3,4

3,2 ja nais-perekonnapeaga perekondades 2,9 hinge ühe töötü kohta, töötü ise arvatud kaasa. Üksikute linnade järgi mees-töötute perekonnakoormatise kõikumine ümarguselt 3—3,5, naiste oma aga 2,5—3,4 hinge perekonna kohta. Nii on naiste perekonnakoormatise kõikumine ja ulatub mõnes linnas sama määran kui meestel.

Töötute ülalpidamisel olevate perekonnaliikmete arvu järgi töötute perekonnakoormatise jaotus on järgnevalt:

Ülalpeetavate arv	Mehed	Naised	Kokku
1	27,4	48,5	36,5
2	25,7	24,6	25,2
3	23,2	14,0	19,3
4	13,8	7,4	11,1
5	5,8	3,1	4,7
6	4,1	2,4	3,2
Kokku	100	100	100

Olgu selgituseks märgitud, et siin töötü ise kõikjal ülalpeetavana on arvatud juure. Siit nähtub, et võrdlemisi suur osa töötuid on tugevasti koormatud perekonnaga, eriti meestest. (Perekonnakoormatise kohta töötute kutselade ja linnade järgi andmed leiduvad Keskbüroo arhiivis).

9. Töötute suvine tööala. Rida tööalasid tarvitab palgaliste tööhõudu suvekuudel *Occupation des chômeurs durant l'été.* märksa rohkem kui talvekuudel ehk ei tarvita seda talvekuudel üldse. Ses suhtes tüübilisemaid alasid on põllumajandus ja chituse-töö, suvesesooni iseloomuga tööstuseharud j.n.e. Eriti teraval kujul suvesesoonset iseloomu kannavad just kaks esimestena mainitud tööala. Allpool tab. 8 toodud andmed kinnitavad seda väidet täiel määral. Neist nähtub, nimelt, et 1931 a. sügiskuudel tööhõltses töötüajana registreerima ilmunud meestöötuid 25,4% on olnud tööl ehituse alal, ning 13,2% on töötanud põllumajanduses. Suvesesooni iseloomuga tööde alalt tööstusetöölisi — turba- ja osalt põlevkivitööstuse töölisi, telliskivivabrikute ja savetskitöölisi j.n.c. — on tööhõltses registreeritud vähe, sest suur osa neist on maaelanikke, kes endid tööpuiduse puhul töötuna linna tööhõltses ei registreeri.

1931 a. arvude kohta tuleb tähendada, et need normaalolude kohta küllalt tüübilised ei ole. Nimelt, nagu teiste andmete järgi võib otsustada (vt. tab. 10), on tööhõltses registreeritud võrdlemisi palju juha aastaid järgimööda vabrikutes töötanud tööstusetöölisi. Need on vallandatud vabrikutest iluolatava majanduskriisi mõjutusel. Nii ei pääsnud 1931 a. sesoonitöölise arvuline mõju tööhõltses täiesti mõjule normaalolude ulatuses.

Niipalju kui saab järeldada 1931 a. andmete järgi, naiste töö suhtes, kes registreeruvad tööhõltses, põllumajandus on tähtsamaid alasid, mis võimaldab neile tööd suve- ja varasügise kuudel. Nii on ca 1/3 hõltses registreeritud naistöötuid enne registreerimist viimase töökoha omanud põllumajanduses. Tõsi,

kogu aasta kohta on see %-määr vast liiga kõrge, kuna just suve lõppedes palju naistööjõudu kasutatakse viljakoristamistöõde juures.

Tööhõrsides 1. IX — 31. XII 1931 a. registreeritud töötute viimane tööala (%) — Dernière occupation des chômeurs enregistrés de 1. IX — 31. XII 1931.

8.	Mehed	Naised
	Hommes	Femmes
1. Põllumajand. ja aiandus — <i>Agriculture et horticulture</i>	13,2	32,0
2. Metalltööstus — <i>Industrie des métaux</i>	6,2	0,3
3. Tekstiiltööstus — <i>Industrie textile</i>	1,6	5,1
4. Puutööstus — <i>Industrie du bois</i>	5,9	2,1
5. Kehakattetööstus — <i>Confection de vêtements et fabr. de mercerie</i>	1,0	3,8
6. Elitööstus — <i>Construction</i>	25,4	2,2
7. Kauband. iseloom. ettev. — <i>Commerce</i>	3,5	5,0
8. Transport ja side — <i>Transports et communication</i>	3,1	2,2
9. Isikuteenistus — <i>Service domestique</i>	8,7	16,3
10. Muud — <i>Autres</i>	31,4	31,1
Kokku — Total	100	100

Isikuteenistuse alalt on pärit 15,3% naistöötuid. Nende võrdlemisi kõrge arvuline osatähtsus on osalt arvatavasti põhjustatud otseselt majanduslikust surutisest. Kahtlemata, kriisi tagajärjel on vähenenud sissetulekud kõigil ühiskonna kihtidel, s.o. ka jõukamail isikul, kes peavad teenijaid. See sunnib osalt tõmbama kulusid kokku majateenijate pidamise arvel. Teise põhjusena võib siin mainida asjaolu, et majateenijaid vahetatakse õige tihti ja et vahetalitus majateenijale koha kuulamise alal omab selle tõttu omavalituse tööhõrsides võrdlemisi laia ulatuse. Olemasolevad era vahetalituse kontorid teotsevad peamiselt majateenijate kohakulamise alal. Need tõendavad, et majateenijate pidamise suhtes ollakse praegu tunduvalt tagasihoidlikum kui kriisi eel.

Kõik teised mainimata tööalad ei etenda üksikult tööturu seisukorda mõjutava tegurina olulist tähtsat osa.

10. Töötute suvine töökoht. Käesoleva uurimuse andmestik annab esmakordselt vastuse küsimusele, kus kohas töötud, kes stigise tulekul valguvad tööhõrsi, leiavad omale tööd suvekuudel, — mil määral linnas ja mil määral maal. Andmed on küll ulatuselt piiratud — käivad 1. maist kuni 30. septembrini 1931 a. tööhõrside vahetalitusel tööle paigutatud 1 220 mees- ja 1 145 naistöötü kohta — kuid orienteerumiseks on see küllaldane.

Neist nähtub, et tööhõrside kaudu maale tööle paigutatute arv on suhteliselt väga kõrge. Nii paigutati maale meestest ca 40%, kuna ca 60% tööle paigutatuid leidis tööd oma linnas. Maale paigutatute % on seda kõrgem, mida vähem töötud on koormatud perekonnaga ja mida rohkem on säilinud sidemed maaga — harjumus teha põllutööd. Nii, näiteks, meestest päritolult oma linna alalistest elanikkudest läks maale 36,9%, oma maa päritoluga töötuid aga 54,0%. Üksikutest läksid maale 46,5%. Perekonna

suurenedes maaleminejate % langeb kuni 32,8% 5-liikmelise perekonna juures. 6- ja enam-liikmelise perekonna juures näeme seda tõusvat haripunkti (53,8%), mis nähtavasti põhjustatud juhuslikest asjaoludest.

Tööhõrside vahetalitusel 1. V — 30. IX 1931 a. tööle paigutatute töökoht päritolu ja perekonnakoormatise järgi (%) — Répartition en % des chômeurs ayant obtenu du travail par l'intermédiaire des bourses du trav., leur provenance et charge familiale (en %).

9.	Töökoht — Lieu de travail							
	Oma linnas	Muis linnades ja alevites	Maal	Peale selle teadmata	Mehed — Hommes		Naised — Femmes	
A. Päritolu — Provenance								
Oma linnast — <i>Même ville</i>	63,0	0,1	36,9	0,0	43,7	—	56,3	0,9
Oma maakonnast — <i>Même arrond.</i>	45,4	—	54,6	2,1	34,5	—	65,5	2,4
Võõrast linnast (alevist) — <i>Autres villes</i>	64,8	—	35,2	1,4	57,1	—	42,9	—
Võõrast maakonnast — <i>Autres arrond.</i>	60,5	0,6	38,9	0,6	45,9	—	54,1	0,1
Opteeritud ja välismaalt — <i>Optants et étrangers</i>	56,0	—	44,0	—	44,4	—	55,6	—
Kokku — Total	59,2	0,2	40,6	1,2	42,9	—	57,1	1,2
Teadmata — <i>Inconnu</i>	25,0	—	75,0	—	20,5	—	70,5	1,6
Üldse — Gr. total	58,3	0,2	41,5	1,1	42,2	—	57,8	1,2
B. Perekonnakoormatis								
<i>Charge familiale (Ültpaigutatute arv, töötü ise kaasa arvatud — Nombre des membres de ménage)</i>								
1.	53,5	—	46,5	0,7	33,7	—	66,3	1,2
2.	59,0	1,0	40,0	1,0	41,9	—	58,1	0,8
3.	65,1	—	34,9	1,7	55,6	—	44,4	1,9
4.	64,7	—	35,3	—	60,8	—	39,2	—
5.	67,2	—	32,8	5,9	72,7	—	27,0	2,2
6.	46,2	—	53,8	—	62,4	—	47,6	4,5
Kokku — Total	58,4	0,2	41,4	1,1	42,4	—	57,6	1,2
Teadmata — <i>Inconnu</i>	25,0	—	75,0	—	20,4	—	70,6	—
Üldse — Gr. total	58,3	0,2	41,5	1,1	42,2	—	57,8	1,2

Veel suurem on suhteliselt maale tööle paigutatute arv naistöötute hulgas. Üldiselt nende % ulatub ca 60%. Sel põhjusel hõrsides registreeritute naiste põllutööst osavõtt suvekuudel on suhteliselt suurem kui meestel. Ka naiste juures näeme samuti kõrgemat maaleminejate % maa päritoluga töötute hulgas (65,5%), kuna alalistest linnaelanikest maaleminejaid on tunduvalt vähem (56,3%). Perekonnakoormatise suhtes kordub sama nähtus — väiksema perekonnaga töötute hulgas on maaleminejaid rohkem. Erandina on ka siin 6 ja enam-liikmelise perekonnaga töötutest maaleminejate % kõrgem. Seda nähtavasti põhjusel, et sellises perekonnas on lapseast rohkem väljakasvanud lapsi, mis võimaldab rohkem lahkuda pikemaks ajaks kodust ja kodukohast. Nii etendab perekonna suurus töökohta valiku juures tähtsat osa.

11. Töötute töölohu kestus. Kuna hillisügisel ja talvekuudel tööhõrsides registreeruvaist töötuid suur osa on suvesoonitöölisi, kes suvekuudel saavad tööd väga mitmesugustel aladel, oleks tarvis statistilisel teel teha kindlaks, kui pikk on suve kohta sesoonitöölise töölohu

Tööloolu kestus	Mehed %	Naised %	Kokku %
Kuni 1 kuu	12,5	11,6	12,0
1 kuu	14,3	11,4	13,1
2 „	10,7	11,5	11,4
3 „	12,1	15,0	13,8
4 „	11,0	13,4	12,3
5 „	11,4	8,0	10,2
6 „	6,7	4,6	5,8
7—11 kuud	7,8	6,4	7,0
1—2 aastat	6,8	7,8	6,8
3—5 „	2,7	3,2	2,7
5 a.	4,0	7,1	4,9
	Kokku 100	100	100

Suvesesoonitööde maksimaalseks ulatuseks ajaliselt võib arvata meie oludes 5 kuud — mai—september. Toodud andmetest näeme, et enamus, ca 60% börsides registreeritud töötulist, on töötanud viimasel töökohal enne registreerumist alla selle normi. Need on töötanud juhuslikel töödel, töötades vaheaegadega, rännates kohalt kohale. Nende maksimaalseks tööloolu ajaks tuleb arvata suvesesooni kohta, arvates maha uue töökoha otsimisel kaotaminev aeg, ca 4 kuud, ehk 100 tööpäeva. See on ligidalt $\frac{1}{3}$ tööpäevade aastanormist. Tõsi, ka juhuslikkudel suvesesoonitöödel töötanud aastane teenistus ei piirdu vaid suvise teenistusega. Lühema kestusega töid leidub juhuslikult ka varakevade-, sügise- ja talvekuudel, kuid need on üldsummas lühikese kestusega, mille tõttu teenistus jääb ikkagi napiks. Igatahes on kindel, et nende büdžetid lõpevad suure puudujäägiga, peale pikemat aega tööl olnud oskusetöölise, näiteks, enamjao ehitustöölise. Viimased teenivad rohkem ja kokkuhoidliku eluviisi juures arvatavasti saavad oma teenistusega läbi.

1931 a. andmed näitavad, et tööbörsidesse on töötajana registreerimisele ilmunud võrdlemisi suurel arvul töötuid, kes on töötanud viimasel töökohal enne registreerumist juba pikemat aega. Nii meestest 7,8% on tööl olnud 1—2 aastat, 3,2% 3 kuni 5 aastat ja 7,1% on viimasel kohal olnud tööl enne registreerumist üle 5 aasta. Suhteliselt veidi väiksemal arvul on sellise tööloolu kestusega naistöötuid. Need, pikemat aega tööl olnud töötud on töö vähesuse tõttu vallandatud ettevõtetest peamiselt tööstuse alalt praegu üleelatava majanduskriisi tagajärjel. Sel põhjusel töötute jaotust tööloolu kestuse järgi töötaluueelsel töökohal tuleb pidada erakordseks.

Üksikute linnade, töötute päritolu ja perekonnakoormatise ning viimase töökoha järgi pilt on tööloolu kestuse suhtes äärmiselt kirju (vt. tab. 10).

12. Hoolekandelist abi saajad töötud. Riiklik, omavalitsuse ning ühiskondlike organisatsioonide võitlus tööpuudusest põhjustatud sotsiaalsete hädade vastu omas läinud — 1931/32 a. — talvel erakordse ulatuse ja iseloomu. Peale abiand-

mise töö näol avalikkude ehk n.n. hädaabitööde korraldamise kaudu, korraldati veel laiaulatuslikku abiandmist toiduainete, prii lõuna, alandatud hinnaga küttepuude näol j.n.e.

Siin on võetud vaatlusele vaid puht hoolekandelise abi, millist anti mitte tööpuuduse vastu võitlemise vaid hoolekande korras. Hoolekandelist abi saajad töötud on teada ainult 7 linna kohta, peale Tartu, kus hoolealuseid töötuna ei registreerita. 7 tööbörsis aga oli 1932 a. 1. veebruaril registreeritud töötulist hoolealuseid mehi 131 ja naised 350 ehk vastavalt 1,6% ja 5,6%. Tallinna tööbörsis registreerituist oli hoolealuseid mehi 2,8% ja naised 7,5%. Nii on teistes linnades registreeritud töötute hulgas hoolealuseid tunduvalt vähem kui Tallinnas. On üldiselt tuntud asjaolu, et sotsiaalne häda on suuremates linnades alati suurem. Seepärast on ka Tallinnas suhteliselt kõrge hoolealuste arv täiesti loomulik.

Töötulist-hoolealuseist alalised oma linna elanikud on ülekaalus mehed 51,9% ja naised 55,3%-ga. Lähedalt sama ülekaaluga esinevad nad üldiselt. Nii vajavad nähtavasti hoolekandelist abi maa päritoluga töötud ja kindla elukohata (linnast linna rändajad) linna töötud peaaegu samal määral kui paigal viibivad alalised linnaelanikud. Mil määral just maa päritoluga töötud on vajanud ja saanud linnades hoolekandelist abi, jääb lahtiseks.

Töötute majanduslik seisukord on seda raskem, loomulikult, mida suuremate kuludega on seotud perekonna ülalpidamine — mida suurem on perekond.

Hoolealuste % vastava perekonnakoormatise järgi töötute arvust.

Ülalpeetavate arv	Mehed	Naised
— 1	1,0	4,4
2	1,2	5,5
3	2,0	10,6
4	1,7	11,6
5	3,0	10,8
6 —	5,2	17,1
Keskmine	1,6	5,6

Andmed näitavad, et meestöötulist üksikuist hoolekandelise abi saajaid on vaid 1%. Need on arvatavasti juba vanemad, osalt, võib olla, osalise töövõimega inimesed. Perekonna suurenedes, peaaegu reeglipäraselt tõuseb suhteliselt ka hoolealuste arv, moodustades 6 ja enam liikmega perekondades, töötute ise arvatud kaasa, juba 5,2%. Naistöötute hulgas hoolealuste % tuleb pidada väga kõrgeks, eriti suure perekonnakoormatise perekondades. Nii, naistöötulist said 1932 a. veebruaris hoolekandelist abi üldarvust 5,6%. Juba 3-liikmelise perekonna juures hoolealuste % tõuseb üle 10;6 ja enam-liikmeliste perekondade juures ligi 20-le.

Hoolekandelise abi kestuse järgi oli seisukord 1932 a. veebruaris:

Hoolekandeline abi kestus (kuud)	Mehed	Naised
— 1	45,4	25,7
1	14,6	12,0
2	17,7	8,9
3	7,7	5,7
4	4,0	4,3
5	1,5	1,1
6	0,8	0,9
7 —	7,7	41,4
Kokku — Total	100	100

Enamus meesttöötust oli 1932 a. veebruaris saanud hoolekandelist abi alles lühemat aega — 60% üldarvust oli saanud abi mitte üle 1 kuu. Naistöötute juures väärub tähelepanu asjaolu, et suur osa neist (üle 40%) oli saanud hoolekandelist abi juba üle 6 kuu. Nähtavasti ei puudu viimaste hulgas alalise hoolekandeline abi saajad.

Käesoleva uurimuse tulemused näitavad, et osa töötust juba lühema töötaolu järele on majanduslikult sedavõrt kehvad, et omavalitsus on sunnitud neid abistama hoolekande korras. On võimalik, et vähemalt osa neist on alalise hoolekandeline abi saajad, kes

on, kui mitte täiesti töövõimelised, siis vähemalt osalise töövõimega ja teevad, võimaluse korral, juhuslikku tööd.

1. II. 1932 a. tööbörssis registreeritud hoolekandelist abi saajate jaotus nende töötaolu kestuse järgi (%):

Töötaolu kestus (kuud)	Mehed	Naised
— 1	6,5	4,6
1	13,0	6,7
2	17,1	7,8
3	21,1	18,7
4	22,0	26,1
5	13,0	20,1
6	2,4	8,5
7 —	4,0	7,4
Kokku	100	100

Siit nähtub, et suur osa abisaajaid on nende poolt tehtava töö iseloomult tavalised suvesesoonitöölised, kes on jäänud tööta tööde lõppedes 1931 a. sügisel. Järklikult nende teenistus on olnud sedavõrt väike, et neile lühikese aja järele, peale töö lõppu, tuli anda abi hoolekande korras.

Töötaolu ja tööbörsside tegevuse kohta enim Keskbüroo väljaandets ilmunud artiklid:

- Töötaolu, R. Sõrnus, Eesti Statistika nr. 114, 1931 a., lk. 264—273.
 Töötaolu ja tööbörsside tegevus 1929 a., R. Sõrnus, Eesti Statistika nr. 101 (4), 1930 a. lk. 198—202.
 Töötaolu ja tööbörsside tegevus 1927—28 a., R. Sõrnus, Eesti Statistika nr. 89 (4), 1929 a., lk. 216—219.
 Töötaolu 1922—27 a., R. Sõrnus, Eesti Statistika 1928 a., lk. 138—140.
 Tööbörsside tegevus ja töötaolu 1924—26 a., R. Sõrnus, Eesti Statistika 1927 a., lk. 524—528.
 Töötaolu Tallinnas 8. aprillil 1926 a., R. Sõrnus, Eesti Statistika 1927 a., lk. 9—20.
 Töötaolu Tartus 16. veebruaril 1927 a., Eesti Statistika 1927 a., lk. 464—466.
 Töötaolek Eestis 1922—24 a., R. Sõrnus, Eesti Statistika nr. 39 (6) 1925 a., lk. 15—30 (lisa).
 Hädabaitööd 1927/28 a. talvel, R. Sõrnus, Eesti Statistika 1928 a., lk. 600—604.
 Hädabaitööd 1924—26 a., R. Sõrnus, Eesti Statistika 1927 a., lk. 455—463.

H. Reiman.

NOORED TÖÖTUD.

Jeunes chômeurs.

Töötute koostise eristustes kutseoskuse või endise tööala järgi tavaliselt on jäetud tähele panemata asjaolu, et paljud töölised registreerimiseni pole ennem töölisena töötanudki. Sellised on isikud, kes varem on tegutsenud iseseisvalt ja majandusliku konjunktuuri või isikliku elujärgi halvenedes ehk jälle paremate teenistusevõimaluste lootuses tahavad hakata palgatööliseks ja siis noored, kes koolipingilt või töökojas õppimist lõpetanud, või mõnel muul põhjusel seni pole leidnud tööd, näiteks omaste ülalpidamisel olnud isikud. Aprillis 1926 a. Tallinnas teostatud töötute üleskirjutusel leidsid 2 155 töö-

tust palgatööle üleminejaid 5,5% ja algajaid-noori 16,0%.

Kahtlemata algajaid leidub mitte vähesel määral ka tööbörssides registreeritud töötute hulgas; samuti leidub neid 1932 a. veebruaris maal registreeritud töötute seas. Millisel arvul, see on teadmata, ega ole seni olnud küsimuses. Kuid 1931/32 a. talvel töötute abiandmiseks korraldatud „Ühisabi“ võttis päevakorrale noortele intelligent töötutele tööleidmiseks kaasaaitamise. Selleks avatud registreerimisbüroo poole pöördus võrdlemisi suur arv noori töötuid, üldse 689 inimest, kellest aga siiski vaid osa varem sugugi

polnud töötanud; samuti hariduselt olid esitatud kõik hariduseastmed. Nii kujunes see ettevõtte lihtsalt noortele töötutele registreerimiseks, kelle kohta käiyaid andmeid tuleb pidada silmas töötaolu ja töötute koostise selgitamisel.

Kui lugeda noorteks töölisi kuni 25 aastani, siis kujuneb nendest 1931/32 a. talvel registreeritud töötute arv järgmiseks:

	M.	N.	K.
10 linna tööbörssis registreerituist	1 640	802	2 442
Maal valdades ja alevites „	3 823	664	4 487
„Ühisabis“ „	332	250	582
Üldse	5 795	1 716	7 511

Nii näeme, et noorte osa töötuisest on võrdlemisi suur, kõigist registreerituisest, s.o. 31 849 töötust, 23,3%, meestest 26,0%, naistest 17,9%; noorte osa naistöötute seas on tunduvalt madalam selle tõttu, et suurema arvu leskede ja lahutatute osatähtsuse tõttu töötute naiste keskmine vanus on meestest kõrgem.

Kuna tööbörssides ja maal registreeritud noortest töötuisest üksikasjalisemad andmed puuduvad, võime neid tuua vaid „Ühisabis“ registreeritute kohta, nimelt sel määral, kui registreerimiskaartidel leiduvaist andmeist oli kasutatavaid. Kuna „Ühisabis“ registreeritute seas leidub ka 25 a. ja vanemaid, toome vastavad andmed ka nende kohta; pealegi tähtsamad andmed on toodud iga vanusaasta kohta eraldi.

„Ühisabis“ registreeritud noorte töötute töö- ja töötaolu — *Stage au travail et durée de chômage des jeunes chômeurs.*

Vanus— <i>Age.</i>	Pole varem töötanud <i>N'ayant pas travaillé</i>	On töötanud — <i>Ayant travaillé</i>					Andmed töötamise kohta puuduvad <i>Données manquantes</i>	Üldse — <i>Gr. total</i>	Töötaolu kestus — <i>Durée de chômage</i>										
		Kuni 0,5 a.	0,5—1 a.	1 a.	2 a.	3 a. ja enam — <i>et plus</i>			Kokku — <i>Total</i>	Kuni 2 kuud	2—3 kuud	4—5 kuud	6—7 kuud	8—9 kuud	10—11 kuud	1 a. ja enam	Kokku — <i>Total</i>	Teadmata — <i>Inconnu</i>	Üldse — <i>Gr. total</i>
Mehed — Hommes.																			
14 a.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
16 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
17 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
18 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
19 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
21 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
22 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
23 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
24 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
25 a. ja vanem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku — Total	52	111	20	27	20	61	239	86	377	72	87	61	54	13	13	45	351	26	377
Teadmata — <i>Inconnu</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse — Gr. total.	52	111	20	27	19	61	239	86	377	72	87	67	54	13	13	45	351	26	387
%	21,7	46,4	8,4	11,3	8,4	25,6	100	2,6	—	20,5	24,3	19,1	15,4	3,7	3,7	12,8	100	9,3	—
Naised — Femmes.																			
15 a.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25 „ et plus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	104	58	18	23	8	33	140	54	298	46	50	25	53	6	11	72	263	35	298
Teadmata — <i>Inconnu</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse — Gr. total.	107	59	18	23	8	33	141	54	302	46	50	25	54	6	11	74	266	36	302
%	75,9	41,8	12,8	10,3	5,7	23,4	100	17,9	—	17,3	18,8	9,4	20,3	2,3	4,1	27,8	100	11,9	—

Esitatud on kõik aastad, algades meestel 14 a. ja naistel 15 a. Suurimas sageduses esinevad mõlemal sool 18—21 a. Kuna selles vanuses leidub ka suurimal arvul neid, kes kas pole üldse töötanud või enam on töötanud vaid alla poole aasta, siis on meil siin tege- mist tõesti suurel määral algajate töölisega. Kõigis vanuserühmis kokku pole üldse töötanud: meestest 21,7% ja naistest koguni 75,0%; ja varem töötanuist on seda alla poole aastat meestest 46,4% ja naistest

41,8%. Kuid ka ülejäänute töötamiseaeg pole enamikul pikk: õppimisaja kestuse, s.o. 3 a. või vähe enam, on töötanud kõigist registreeritud meestest 21,0% ja naistest 22,4%.

Kuna registreeritud noortest töötuisest suur osa pole töötanud sugugi, ehk on seda teinud lühikest aega, pole tab. 1 toodud andmeil töötaolu kestusest seda tähtsust, mis tavalistel töölistel. Seda enam, et noortel töölistel on veel sidemeid perekondadega, kust

nad pärit. Kuid pidades silmas kitsaid aegu — laialdast tööpuudust ja palkade vähenemist, on ka vanematel raske aidata tööeasse jõudvaid või jõudnud lapsi; ja sellepärast on noortel töötutel tööleidmise mure küllalt suur, rippumata töötaolu kestusest; eriti just selle tõttu, et noortel püsiva töö leidmine tähendab iseseisvaks saamist ja seega aktiivseks kodanikuks kujunemist. Töötaolu mõjutab aga demoraliseerivalt ja võib rikkuda kogu tulevase elu.

Kaasaaitamist püsiva tegevuse leidmiseks on noored oodanud „Ühisabit“ nähtavasti suuremal määral, kui seda sealt suudetakse anda. Sinna pööranust on suur osa töölisi — mehi 50,2% ja naisi 32,1% (tab. 2) — kes on eelistanud „Ühisabis“ registreerimist tööbörstile. Teiseks suuremaks rühmaks — meestel — 27,0% — on tehnilise erioskusega noored, kellel võis olla „Ühisabi“ kaudu paremaid välja-

vaateid kui tööbörstis registreerides. Naistel esinevad tööliste järgneva rühmana kontoriametnikud — 24,8%; nendele tööbörstides registreerimine võis pakkuda veel vähem väljavaateid. Kuid „Ühisabis“ registreeritute seas ei puudu ka naistel majateenijad — 17,2% ja mõlemal aast ariteenijad — 9,1% ja 9,5%. Viimastest, samuti ka vast eelnimestest tööala rühmadest, osa vaevalt ehk tahab jätkata seni hädaviisi peetud ametit, vaid otsib kõiki võimalusi oma haridusele rohkem vastava töö leidmiseks. Sest ainult humanitaar- ja majandusalal eri ettevalmistusega (nagu õpetajad, majapidamiskooli lõpetajad, majandusteaduse alal õppinud j.n.e.), samuti tehnilise erioskusega isikute tööala võiks rahuldada nende nõudeid; teistest aga, otsustades hariduse andmete järgi (tab. 2), võib oletada mitte vähe parema ameti otsijaid.

Noorte töötute haridus ja tööala (õpitud amet või tegelik tööala) — *Instruction et occupation des jeunes chômeurs.*

2.	Haridus — <i>Instruction</i>										Õpitud või tegelik tööala <i>Occupation antérieure ou ayant fait l'objet d'étude</i>										
	Lõpetanud <i>Cours finis</i>					Lõpetamata <i>Non finis</i>					Kõrgema alam erioskus <i>Enseign. humanitaire</i>	Majandus alam erioskus <i>Enseign. économique</i>	Tehnilise erioskus <i>Enseign. technique</i>	Kontori ametnik <i>Employés de bureau</i>	Töölaine — <i>Ouvrier</i>	Ariteenija <i>Employés de commerce</i>	Majateenija <i>Service domestique</i>	Kokku — <i>Total</i>	Teadmata — <i>Inconnu</i>	Tövala või ettevalmistus puudub — <i>Sans spécialité</i>	Üldse — <i>Gr. total</i>
	Kõrgema õppeasutise — <i>Supérieure</i>	Keskkooli <i>Secondaire</i>	Kutsekooli <i>Professionnelle</i>	Algkooli <i>Primaire</i>	Kõrgem õppeasutus Kesk- ehk kutsekool	Kõhune — <i>Hors d'école</i>	Kokku — <i>Total</i>	Teadmata — <i>Inconnu</i>	Üldse — <i>Gr. total</i>	Kokku — <i>Total</i>											
Arv — <i>Nombre</i>	3	48	25	261	—	32	—	309	18	387	7	8	74	19	133	24	—	265	16	100	387
%	0,8	13,0	6,8	70,7	—	8,7	—	100	4,6	—	2,6	3,0	27,9	7,2	50,2	9,1	—	100	4,1	27,4	—
Arv — <i>Nombre</i>	1	96	43	120	5	30	2	297	5	302	3	8	1	26	39	10	18	105	14	183	302
%	0,3	32,3	14,5	40,4	1,7	10,1	0,7	100	1,7	—	2,9	7,6	0,9	24,3	37,1	0,5	17,2	100	4,6	60,6	—

Hariduselt „Ühisabis“ registreeritud on suuremalt osalt küll algkooli haridusega — m. 70,7% ja n. 40,4%; kuid kesk- ja kutsekooli haridusega isikute arv, eriti naistest, on küllalt suur. Ei puudu koguni kõrgema õppeasutise lõpetajad, kuigi vähesel arvul. Näib, et noored tõesti haaravad iga võimaluse järele tööleidmiseks. Oleks küll vajalik töötaolu vastu võitlemiseks teid otsides erilist tähelepanu pöörata noortele algajatele töötutele — nende seisukord nõuab eraldi lahendust.

„Ühisabis“ registreeritud noorte töötute juures pälvib tähelepanu kõrge % vigaseid ja põdeajaid — meestel 9,7% ja naistel 12,1%. Ei taha olla tõenäollik, et noorte tervislik seisukord üldiselt oleks nõnda halb. Pigemini küll „Ühisabi“ poole pööranute seas leidus küllalt neid, kes pidasid silmas ka hoolekandelist abi, olgu kas otse või kaudselt — mõnesuguse vigasele tervisele kohase töö leidmiseks, mis tavalises korras on raske või, näit. tööbörstide kaudu, koguni võimatu.

„Ühisabi“ tegelasi huvitas eriti küsimus, mil määral registreeritavad noored võtavad osa noorte ühis-kondlikust isetegevusest, mis võiks olla kaudseks osutuseks nende aktiivsusest ja huvidest. Saavutatud tulemustel ühte või teise noorteorganisatsiooni kuulu-

Noorte töötute tervislik seis ja organisatsiooni kuuluvus. *État sanitaire et appartenance à l'organisation des jeunes chômeurs.*

3.	Tervislik seis <i>État sanitaire</i>					Organisatsiooni kuuluvus <i>Appartenance à l'organisation</i>				
	Hea <i>Bon</i>	Vigased ja põdeajad — <i>Infirmités et malades</i>	Kokku — <i>Total</i>	Teadmata <i>Inconnu</i>	Üldse — <i>Gr. total</i>	Kuih <i>Appartient</i>	Ei kuulu <i>Non appartient</i>	Kokku — <i>Total</i>	Teadmata <i>Inconnu</i>	Üldse — <i>Total</i>
Arv — <i>Nombre</i>	327	35	362	25	387	87	285	372	15	387
%	90,3	9,7	100	6,4	—	23,4	76,6	100	3,9	—
Arv — <i>Nombre</i>	246	34	280	22	302	78	218	296	6	302
%	87,9	12,1	100	7,3	—	26,4	73,6	100	2,0	—

vate % on võrdlemisi väike — meestel 23,4% ja naistel 26,4%. Järelikult, valdav osa registreerituist on selliseid, kes liiguvad ja otsivad omale tööd ja teed elus üksikult, väljaspool ajanõuetekohaseid huvisid ja omavahelist koostööd, mis igatahes raskendab nende eluvõitlust.

Kõigest toodust teha järeldusi noorte kohta tildse ja eraldi nende töötaolust esildatud andmed siiski ei lüha — liig juhuslikud on need. Kuid noorte tööküsimust päevakorrale tõsta need siiski võiksid.

SÜÜTEGEVUS 1931 a.

DÉLITS et INFRACTIONS aux LOIS et RÈGLEMENTS en 1931.

Toodud andmed, samuti kui eelmistel aastatel, on saavutatud poliitsetest teatelehtedelt, millised täidetakse iga süüteo kohta protokollil koostamisel. Nende iseloomu ja vajaliku täienduse kohta kohtulikult kindlakstehtud süütegude statistika kujul tuleb pidada silmas varem öeldut E. Stat. 1927 a. lhk. 555, 1929 a. lhk. 640 ja 1931 a. lhk. 65.

Politsei poolt registreeritud süütegude arv 1931 a. — 65 196 — on võrreldes eelmise 1930 a. tõusnud 2,5%. I astme kohtutes algatatud krim.-asjade arvu 1931 a. politsei poolt registreeritud süütegude arv

moodustab 80,0%, eelmise aasta 79,9% vastu. See erinevus on väike, et teha mingeid järeldusi süütegude määra suhtes. Kuid võrreldes politsei poolt reg. süütegudega varematal aastatel, 1931 a. reg. süütegude arv, nii absoluutselt kui suhteliselt 10.000 elanikule, jääb taha 1929 a. ja võrdub 1926 a. Nii on meil ka 1931 a. tõeliselt tegemist vaid süütegude teatavates piirides võnkumisega, mis algas juba 1924 a., s.o. täpsama poliitsetiste süütegude statistika algusest peale, nii kui näitavad järgnevad arvud.

Politsei poolt registreeritud süüteod 1924—1931 a. — Débits et infractions enregistrés par la police de 1924—31.

1.	1924—1931 a.								10 000 elan. kohta — Par 10 000 habit.							
	1931	1930	1929	1928	1927	1926	1925	1924	1931	1930	1929	1928	1927	1926	1925	1924
Üldse — Total	65 196	63582	66390	64180	63087	65165	64954	64048	583	570	595	575	565	583	581	574
I Süüteod riigi vastu — Débits contre l'Etat	5 608	5 065	4 455	5 636	5 637	5 653	5 252	5 580	50,1	45,4	39,9	50,5	50,5	50,6	47,0	50,0
II Süüteod ühiskondliku ja isikliku julgeoleku ja avaliku heakorra vastu — Débits contre la sûreté publique et personnelle et contre l'ordre public	31 570	31697	33118	31856	32615	34131	34048	32739	282,1	284,0	296,8	285,5	292,3	305,6	304,8	293,5
III Süüteod isiku vastu — Débits contre les personnes	6 582	6 438	6 306	6 215	6 111	6 000	5 936	5 485	58,8	57,7	56,5	55,7	54,8	54,5	53,1	49,2
IV Süüteod varanduseõiguste vastu — Débits contre la propriété	21 155	20091	22197	20181	18408	18940	19353	19926	189,0	180,0	198,9	180,9	165,0	169,6	173,3	178,6
V Teenistusealased süüteod riigi- ja omavalitsuseasutisist — Débits relatifs à l'exercice de fonctions publiques aux emplois d'Etat et d'administrations publiques	281	291	314	292	316	351	365	319	2,5	2,6	2,8	2,5	2,8	3,1	3,3	2,9

Eritledes süüteo liike leiame, et suurimat mõju arvude võnkumisele on avaldanud peamiselt süüteod varanduseõiguste vastu; süüteod isiku vastu on kasvanud järjekindlalt; süüteod riigi vastu on, arvatud välja langus 1929—1930 ja 1925 a., püsinud pea kindlal tasemel; süüteod ühiskondliku ja isikliku julgeoleku ja avaliku heakorra vastu, samuti teenistusalased süüteod aga langevad ilmselt juba mitmendat aastat.

Nimetatud süüteoliike moodustavates süütegude alaliikides tab. 2 korras võib näha järgmisi muutussuune — 10 000 elan. kohta arvatult.

Süütegudest riigi vastu: valitsusvõimude korralduste mittetäitmine 1931 a., esinedes 4,2⁰/₀₀₀, ületab kõik eelmised aastad; süüteod õigusemõistmise vastu — 4,1⁰/₀₀₀ — võrduvad kõrgeimale arvule 1925 a.; süüteod riigikaitse — naturaali- ja maksukohuste vastu — 19,5⁰/₀₀₀ — osutuvad tõusnuiks küll võrreldes 1929—30 a., kuid on madalamal 1924—28 a.

tasemest; rahamärkide, väärtpaberite ja väärtmärkide võltsimine ja käivitamine — 2,3⁰/₀₀₀ — pea võrdse eelmisele aastale ületab varem 1925—29 a. arvud suuresti; tolliseaduste rikkumine — 1,1⁰/₀₀₀ — on eelmisest aastast hästi madalam ja lähedane 1927—29 a. arvudele; aktsiisiseaduste rikkumine — 11,0⁰/₀₀₀, seega vähe madalam eelmisest aastates, arvatud välja 1929 a., osutab pikaldast langust.

Süütegudest ühiskondliku ja isikliku julgeoleku ja avaliku heakorra vastu: süüteod rahva tervishoiu vastu — 31,9⁰/₀₀₀ — ületavad vähe küll kaks eelmist aastat, kuid siiski jäävad palju alla 1924—27 a. arvudest; süüteod rahva heaolu vastu — 3,5⁰/₀₀₀ — asuvad tõusu suunal; tööstuse ja kaubanduse valvemääruste rikkumised — 18,5⁰/₀₀₀ — osutavad alanavat suuna; töökaitsemääruste rikkumised — 1,0⁰/₀₀₀ — kuigi vähenenud võrreldes eelmise aastaga, siiski osutavad tõusu suuna; süüteod ehitustööde,

2. Pour la nomencl. franc. s'adresser au Recueil mens. No 118(9) de 1931., page 516.

	Jaanimär	Vebruar	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	August	September	Oktoober	November	Detsember	Teodmäär	1931
	Janvier	Février	Mars	Avril	Mai	Juin	Juillet	Août	Septembre	Octobre	Novembre	Décembre	Trimestre	1931
I. Süiteod riigi vastu														
1	36	32	391	456	456	594	410	448	498	502	451	101	—	—
2	22	31	37	25	28	42	22	38	41	63	50	46	6	6
3	152	104	104	152	199	231	326	146	167	184	233	187	34	34
4	152	100	102	144	198	87	64	61	138	155	221	182	29	29
5	—	4	2	8	1	144	262	86	20	20	12	5	5	5
6	30	8	20	41	19	16	12	12	14	21	19	29	2	2
7	17	9	8	11	19	5	3	10	18	9	7	13	—	—
8	87	87	109	114	106	00	101	95	91	108	100	94	47	47
9	2	2	4	4	6	—	2	2	4	4	9	6	—	—
10	64	64	73	78	79	74	80	71	69	73	59	63	43	43
11	21	21	32	32	21	16	19	22	18	31	32	25	4	4
12	99	116	60	80	45	48	77	74	78	54	59	50	12	12
13	99	116	60	80	45	48	77	74	78	54	59	50	12	12
II. Süiteod ühiskondliku ja isikliku julgeoleku ja avaliku heakorra vastu														
14	263	260	3502	2394	3030	2615	3657	3110	3226	3084	2408	2247	167	167
15	45	24	27	38	43	28	48	29	18	22	18	45	3	3
16	99	125	122	181	214	160	239	158	206	188	174	97	16	16
17	17	17	17	13	14	22	14	13	25	16	6	7	1	1
18	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
19	406	355	518	435	944	641	643	681	892	640	418	372	50	50
20	291	274	274	292	376	348	353	420	394	371	311	320	30	30
21	181	159	128	167	156	140	137	173	181	183	178	180	28	28
22	19	36	47	39	51	46	42	45	37	35	35	29	1	1
23	60	52	69	59	118	110	122	161	130	113	74	93	—	—
24	26	27	30	27	50	46	52	47	46	40	24	18	1	1
25	5	2	2	5	3	—	—	1	3	2	2	3	1	1
26	4	2	1	5	3	—	—	1	2	2	2	3	1	1
27	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	250	244	240	241	305	279	243	353	320	366	354	287	4	4
29	114	111	117	118	150	125	127	170	142	176	180	163	—	—
30	132	124	109	116	135	133	105	150	140	167	158	116	4	4
31	6	6	11	5	16	17	8	24	20	20	15	5	—	—
32	7	3	3	2	4	4	3	3	3	3	1	3	—	—
33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	12	10	8	8	13	9	5	9	6	9	10	11	—	—
35	13	13	11	6	12	4	—	4	34	51	11	13	22	22
36	—	3	2	1	1	—	—	4	2	2	1	—	2	2
37	603	664	797	856	809	819	732	1032	1045	1086	847	608	5	5
38	217	203	204	258	254	230	214	297	308	344	263	214	—	—
39	413	425	463	533	505	522	469	686	679	670	540	451	—	—
40	33	30	70	65	50	49	49	58	63	44	33	5	5	5
41	21	48	36	34	22	27	10	22	26	23	28	20	3	3
III. Süiteod isiku vastu														
42	20	20	18	34	22	20	33	28	19	22	19	33	5	5
43	4	2	5	5	—	5	4	3	5	6	4	8	—	—
44	5	3	3	6	4	5	5	5	—	3	—	4	—	—
45	3	—	1	5	2	3	1	1	1	—	1	1	1	1
46	1	—	2	1	2	—	1	—	1	1	1	1	—	—
47	7	9	5	10	9	5	11	8	7	3	5	9	3	3
48	—	—	—	2	2	2	1	1	1	—	—	—	1	1
49	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
51	8	0	2	5	3	5	8	10	4	9	9	9	—	—
52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
53	231	211	214	230	370	368	356	424	395	333	272	231	—	—
54	38	33	28	28	54	52	46	67	40	37	32	37	—	—
55	63	178	180	208	316	316	309	357	346	296	240	194	—	—
56	0	6	2	8	16	13	8	9	8	9	5	2	8	8
57	4	4	2	6	10	11	3	4	4	6	1	—	3	3
58	2	1	—	2	6	2	5	5	4	3	4	2	—	—
59	1	—	1	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—
60	1	1	1	1	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—
61	42	37	62	61	75	79	52	67	61	47	56	60	1	1
62	87	106	115	129	160	152	180	210	138	162	128	121	7	7
63	11	10	10	5	10	10	16	8	16	10	8	4	—	—
IV. Süiteod varandusõiguste vastu														
64	1466	1375	1575	1451	1522	1588	1694	2012	1920	2123	1943	1803	679	679
65	988	912	1029	906	943	961	1040	1417	1342	1478	1378	1204	330	330
66	1	5	—	—	1	—	—	1	3	3	1	1	—	—
67	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
	8	7	8	7	8	8	11	10	11	14	11	19	1	1

	Jaauuar Janvier	Veebruar Fevrier	Märts Mars	Aprill Avril	Mai Mai	Juuni Juin	Juuli Juillet	August Aout	September Septembre	Oktoober Octobre	November Novembre	Detsember Decembre	Teadmata Inconnu
68		2	1	2	—	1	—	2	—	1	1	—	—
69		—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
70		4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
71		—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
72		64	54	55	67	45	50	52	70	87	100	103	82
73		2	5	3	6	4	2	3	—	3	15	2	—
74		896	817	947	809	870	884	954	1298	1214	1321	1240	1130
75		2	7	8	9	4	4	15	15	8	11	5	6
76		10	16	9	9	13	14	15	16	20	13	14	13
77		113	83	86	98	87	110	74	107	111	98	97	100
78		8	9	4	6	10	18	9	17	12	18	13	10
79		—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
80		8	9	4	6	10	18	8	16	12	17	12	10
81		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
82		196	187	260	245	259	220	224	213	222	254	239	231
83		43	43	53	65	94	90	99	111	100	132	90	78
84		7	5	8	6	21	11	21	32	31	32	26	21
85		36	38	45	59	73	88	78	79	75	100	64	57
86		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
87		17	11	17	15	67	103	156	98	65	55	42	29
88		58	69	64	60	19	25	10	13	18	29	40	48
89		1	1	—	—	2	1	1	—	2	1	1	1
90		42	60	62	56	41	45	81	36	42	62	43	42
		30	22	22	24	16	16	22	13	11	22	20	16
91		4	5	2	—	2	1	1	—	—	2	2	1
92		3	2	4	7	2	6	4	1	4	1	—	5
93		10	8	9	11	6	6	9	7	2	8	6	27
94		8	2	1	1	3	1	4	1	2	11	2	2
95		10	5	6	6	3	3	4	4	3	2	8	5
		4441	4213	4913	4796	5688	5340	5615	6291	6243	6314	5363	4969
													1010

teede ja liikumisvahendite kohta käivate määruste vastu — 62,6⁰/₀₀₀ — jätkavad järjekindlat tõusu; süüteoed seltskondliku ja isikliku julgeoleku vastu — 17,8⁰/₀₀₀, asuvad teist aastat langeval suunal; samuti süüteoed avaliku rahu vastu — 31,2⁰/₀₀₀ — osutuvad kõikides vähenevaiks; süüteoed kõlbluse vastu — 90,4⁰/₀₀₀, — ja sellest eriti avalikule korrale ähvardav joobnudolek ning avalikus kohas rahurikkumine joobnud olekus, langevad jätkuvalt.

Süütegedest isiku vastu: surmamine — 2,8⁰/₀₀₀ — püsib eelmise aasta tasemel ja seega madalamal varematest aastatest, arvatud välja 1925 a.; sellevastu kehavigastamine ja vägivald isiku kallal — 32,5⁰/₀₀₀ — tõuseb jätkuvalt. Samuti on tõusnud süüteoed isikuvabaduse vastu — 6,7⁰/₀₀₀; teotamine ja laimamine — 15,1⁰/₀₀₀ — võrreldes 1929 a., osutub siiski vähenevaks.

Süütegedest varandusõiguste vastu: vargus, röövimine ja väljapressimine — 125,1⁰/₀₀₀ — on eelmise aasta languse järgi jällegi tõusnud juba 1927 a. peale kõrgeks kujunenud tasemele, kuigi selle juures eriti rõõvimised ja rõõvimiskatsed on langenud; kelmus — 11,0⁰/₀₀₀ — võrreldes eelmise aastaga ületab kõik varemased aastad; seevastu pankrott, liiakasvõtmine j.n.e. — 1,8⁰/₀₀₀ — on kahe aasta tõusu järele langenud 1928 a. tasemele; leiutamatata jätmise,

võõra vara omastamine ja usalduse kuritarvitamine — 26,4⁰/₀₀₀ — kasvab jätkuvalt; varanduse rikkumine ja üldhädakohtlikud süüteoed — 9,2⁰/₀₀₀ — püsivad neljandat aastat peaaegu samal 1925—27 a. ületaval tasemel; võõra vara omavoliline kasutamine — 6,2⁰/₀₀₀ — peale 1930 a. languse on jälle tõusnud, kuigi jääb taha 1927—29 a. tõusust; metsavargused — 4,2⁰/₀₀₀ — on peale kaheaastast langust jälle tõusnud; dokumentide võltsimine aga — 5,7⁰/₀₀₀ — võnkudes püsib neljandat aastat eelmise ületaval tasemel.

Teenistusosalastest süütegedest riigi- ja omavalitsusasutistes: võimulialdus — 0,2⁰/₀₀₀ — on uuesti langenud 1927—29 a. madalaimale tasemele; võimu teostamine ja ametalane hooletus — 0,2⁰/₀₀₀ — osutub madalaimaks kõigist eelmistest aastatest; samuti on langenud teenistuslik omakasvõtmine, raiskamine ja altkäemaksu võtmine — 0,9⁰/₀₀₀; ametalane dokumentide võltsimine, hävitamine ja valeteadete andmine — 0,3⁰/₀₀₀ — on, võrreldes kahe eelmise aastaga, langenud endisele tasemele.

Nii võime kokkuvõttes väita, et 1931 a. süütegevus, kuigi kõrgem 1930 a. omast, püsib siiski oluliselt meid olude kohasel tasemel, kusjuures raskemad süüteoed kas langevad või püsivad endisel kõrgusel ja tõusevad vaid kergemad — eksinused isiku- ja varandusõiguste vastu.

Délits et infractions aux lois en 1931 (suite).

Linnad — Villes																	Maad — Arrondissements										Kokku Total		1931 a. registr. juhud varem. ajast					
Tallinn	Haapsalu	Kuressaare	Narva	Nõmme	Paide	Paldiski	Petseri	Pärnu	Põltsamaa	Rakvere	Tapa	Tartu	Torva	Tõri	Valga	Viljandi	Võru	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Arv	10 000 el. kohta	1919—1929	1930		
2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	0,1	—	—	63	
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	0,1	—	—	69	
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	0,3	—	—	70		
166	2	2	32	12	1	1	2	17	1	11	—	—	—	—	—	3	6	81	44	53	27	28	17	47	53	14	30	16	842	7,5	—	—	71	
15	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1099	535	822	1	—	—	—	—	—	—	60	0,5	—	—	73		
2329	67	70	330	136	57	12	92	344	53	241	100	1231	26	34	136	243	103	1099	535	822	1	—	—	—	—	—	—	60	0,5	—	—	73		
25	3	—	5	1	—	—	1	2	—	6	—	11	1	—	—	—	—	6	1	3	—	—	—	—	—	—	—	94	0,8	—	—	75		
43	—	—	5	8	—	—	1	2	3	7	—	17	—	—	—	—	—	9	5	14	4	3	9	6	0	3	5	1	162	1,4	—	—	76	
344	14	9	30	10	17	—	10	54	8	30	17	114	3	8	21	49	14	61	45	57	44	19	32	34	88	32	58	15	1237	11,0	29	23	77	
25	—	—	2	4	2	—	—	4	—	1	—	7	—	—	2	3	—	14	6	11	4	9	6	9	14	2	7	5	140	1,3	1	—	78	
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	0,02	—	—	79		
23	—	—	2	4	2	—	—	4	—	1	—	7	—	—	2	3	—	14	5	11	4	9	6	0	14	2	7	5	137	1,1	—	—	81	
570	22	9	75	28	14	1	22	79	8	45	18	227	4	10	51	57	19	241	110	141	97	73	139	178	346	61	198	110	2953	26,4	77	65	82	
123	10	3	17	2	1	2	5	23	3	2	18	21	—	—	9	10	2	114	40	84	66	20	75	61	124	39	53	78	1026	9,2	—	—	83	
4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	10	8	7	3	26	26	16	17	14	221	2,0	—	—	84		
119	9	3	17	6	1	2	3	20	—	6	18	15	—	—	7	8	2	96	36	70	50	23	40	35	98	23	30	34	805	7,2	—	—	85	
27	2	—	7	2	3	3	2	3	6	4	6	2	—	—	1	18	1	123	40	60	39	18	40	43	128	24	53	20	691	6,2	1	—	87	
6	1	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43	31	46	25	16	24	30	62	22	68	72	460	4,2	—	—	88	
79	4	3	10	4	10	1	9	22	1	14	3	52	2	1	6	75	10	34	34	25	31	6	30	34	47	17	30	21	636	5,7	30	35	90	
43	4	4	4	4	4	—	3	5	2	3	2	6	1	4	10	6	1	19	15	36	26	11	17	20	8	10	6	8	281	2,5	31	9	—	
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	4	1	1	1	—	—	—	1	20	0,2	—	—	—	
6	1	—	—	1	—	—	—	1	1	4	1	1	—	—	1	1	—	3	1	4	1	4	4	1	—	—	—	—	41	0,4	—	—	—	
18	4	2	2	—	—	—	1	2	1	—	—	3	—	—	2	—	—	13	4	16	9	4	7	6	1	—	—	3	103	0,9	21	2	—	
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	3	10	—	2	—	—	—	—	3	32	0,3	6	—	—	
13	—	1	1	2	1	—	1	2	—	2	1	2	1	—	5	3	—	1	4	6	6	—	2	2	5	4	3	2	1	69	0,6	3	—	—
15624	476	375	2307	1374	572	153	715	2117	369	1094	532	6041	238	179	1105	1231	444	5034	2463	3410	2309	1347	2332	2086	4844	1267	2611	2357	65196	582,6	333	289	—	

Varem süütevuse kohta Keskbüroo väljaandis ilmunud arkiivid:

Süütevus 1930 a. H. Reiman. E. Stat. 1931 a. lhk. 514—519.

Süütevus 1929 a. H. Reiman. E. Stat. 1931 a. lhk. 65—72.

Süütevus 1927 ja 1928 a. A. Tooms. E. Stat. 1929 a. lhk. 640—654.

Kuri- ja süüteod ning seaduste ja määruste rikkumised 1924—1926 a. H. Reiman, E. Stat. 1927 a. lhk. 555—573.

Kuritegevus Eestis. A. Susi. E. Stat. 1926 a. nr. 58(8).

MAKSUKOORMATUS 1929/30 a.*)

CHARGE des IMPÔTS en 1929/30.

Järgnevas kirjutises tarvilikkude arvutuste tegemisel on kasutatud järgmist andmeid: riigi 1929/1930 m/a. eelarve täitmise ja kassa aruanne ning Riigikontrolööri ülevaade sama aasta eelarve täitmisest; linnade, alevite, maa- ja vallavalitsuste

1929/1930 m/a. tulude ja kulude kokkuvõtted (Besti Statistika nr. 113 (4) 1931 a., 120 (11) 1931 ja 122 (1) 1932 a.). Seega tehtud arvutused põhjenevad 1929/1930 m/a. tegelikkudel andmetel.

Valitsusasutiste tulu aruannete järgi (1 000 kr.) — Recettes des administrations publiques d'après les comptes clos (1 000 kr.).

1.	Tulud Recettes	Riigikassa poolt omavalitsustele toetusena antud Sommes trans- mises par Trésor aux administra- tions autonomes	Kokku Total	%	1928/29 %
Riigikassa (arvatud maha omavalits. antav toetus) — Trésor d'Etat (sans sommes transmises aux administrations autonomes, v. col. 2)	92 017	—	92 017	79,3	80,6
Linnavalitsused — Administrations de ville	11 203	039	12 142	10,5	10,0
Maaavalitsused — Administrations d'arrondissement	3 233	3 120	6 372	5,5	3,8
Alevivalitsused — Administrations de bourg	406	31	437	0,4	0,3
Vallavalitsused — Administrations de commune	5 005	53	5 058	4,3	5,3
Kokku — Total	111 864	4 162	116 026	100	100
Sellest maksudest — Dont impôts	—	435 ¹⁾	50 222	43,3	44,3
„ piiritusemonopoli tulu — Dont recettes du monopole d'esprit du vin	—	—	8 290	7,1	10,7

Võrreldes 1928/1929 a. samade arvudega näeme, et maksudest tulu osatähtsus on jäänud umbes samasuguseks, kuna aga piiritusemonopoli tulu osatähtsus on tunduvalt langenud.

Ülalnimetatud andmetel on koostatud ülevaade kõigi avalikõiguslike valitsusasutiste rahandusest ja valitsemiskulude kattevahenditest nettoarvudes, mis toodud tab. 2.

Avalikõiguslike valitsusasutiste rahandus 1929/30 a. — Finances des administrations publiques en 1929/30.

2.	Riigikassa		Linnavalitsus		Maaavalitsus		Alevivalitsus		Vallavalitsus		Kokku	
	1 000 kr.	%	1 000 kr.	%	1 000 kr.	%	1 000 kr.	%	1 000 kr.	%	1 000 kr.	%
Rahandustarve (kulude) netto-summa — Montant total des dépenses à couvrir	64 398 ²⁾	100	12 193	100	6 053	100	437	100	4 633	100	87 764	100
Sellest kaetud erituludega: — Dont partie couverte par les recettes spéciales:												
a) tagasisaadud kulud, valitsusasutiste sisemised eritulud — Remboursement des dépenses effectuées, recettes spéciales	1 163	1,8	2 413	19,8	743	12,3	51	11,7	411	8,8	4 781	5,4
b) erakorral. tulu, nagu: laenuid, fondide tasud, varade müük j.n.e. — Recettes extraordinaires (emprunts, reversement des fonds, vente des biens etc.)	4 857	7,5	2 535	20,8	317	5,2	128	29,3	479	10,2	8 316	9,5
Eritulud kokku — Montant des recettes spéciales	6 020	9,3	4 948	40,6	1 060	17,5	179	41,0	890	19,0	13 097	14,9
Täiendavat katet nõudvaid kulusid — Restes à couvrir	58 378	90,7	7 245	59,4	4 993	82,5	258	59,0	3 793	81,0	74 667	85,1
Sellest kaetud — Dont couverte par:												
a) Riigikassa toetustega (Riigikassa lüü kulu) — Subventions du Trésor d'Etat	(4 162) ³⁾	(6,5)	939	7,7	3 139	51,9	31	7,1	53	1,1	(4 162)	(4,7)
b) ettevõtjate puhaskasu — excédent des entreprises d'Etat	6 902	10,8	803	6,6	32	0,5	—	—	8	0,2	7 745	8,8
c) varanduste puhaskasu — excédent de l'alién. de biens	7 912	12,3	748	6,1	—	—	25	5,7	46	1,0	8 731	10,0
d) piiritusemonopoli puhastulu — excédent du monopole d'alcool	8 290	12,9	—	—	—	—	—	—	—	—	8 290	9,4
e) avalikkude maksude tulu — produit des impôts publiques	30 441	47,2	4 704	38,6	1 987	32,8	217	49,7	3 873	82,7	50 222	57,2
Korralise üldliku kokku — Recettes ordinaires	62 620	97,2	7 194	59,0	5 158	85,2	273	62,5	3 960	85,0	74 988	85,4
Ülejääk — Excédent	6	0,0	—	—	165	2,7	15	3,5	187	4,0	321	0,3
Puudujääk — Déficit	—	—	51	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—

*) Maksukoormatuse kohta enim Keskbüroo väljaandels ilmunud artiklid vt. Besti Statistika nr. 100(12) 1930 a., lhk. 707—710.

¹⁾ Teedekapitali maksud, mis 1929/1930 a. Riigikassa aruandes näitamata.

²⁾ Arvatud maha omavalitsustele antav toetus (4 162 tuh. kr. — teedekapitali osa 435 tuh. kr.) = 3 727 tuh. kr., mis figuureerib omaval. arvudes. ³⁾ Selles teedekapitali osa 435 tuh. kr.

Selle tabeli koostamisel valitsusasutiste eramajanduslikud tulud on arvatud nettoarvudesse ja võimalikult katsutud andmed ühtlustada. Riigikassa kohta arvutamiste tegemisel kasutati nettoaruande andmeid Riigikontrolöri ülevaates (lhk. XXIII ja XXIV). Välismaa statistiliste töödoga ühtlustamiseks maksudest tulu eeltoodud tabelis ei ole arvatud nettoarvudesse, s.o. kogutulust ei ole arvatud maha maksuasutiste kulud; neid loetakse üldiste valitsemiskulude hulka, sest tulu maksudest ei kanna eramajanduslikku laadi. Tagasimaks eelmiste aastate tuludest, kui järjekindlalt ja enam-vähem püsivas suuruses esinev, on arvatud tavaliste kulude hulka. Nende põhimõtetege arvestades riigikassa rahandustarbe ulatus on arvatud järgmiselt:

Nettoaruandes	66 685 tuh. kr
Maksudevalitsuse kulud	1 267 „ „
Tagasimaksud	173 „ „

Kokku 68 125 tuh kr

Arvates sellest maha omavalitsustele antav toetus (esineb omavalits. aruanetes) 3 727 „ „

Tabelist näidatud 64 398 tuh. kr

Samuti tabeli koostamisel maa- ja vallavalitsuste aruandes näidatud summad on arvatud nettoarvudesse. Linna- ja alevivalitsuste aruanetes eramajanduslike tulude summad on näidatud nettoarvudes ja sellepärast tabelis märgitud muutmata kujul.

Oma rahandustarvet maksudest saavutatud tulu- ga kõige suuremal määral kaetakse vallavalitsustes (82,7%). Maavalitsused katavad maksudega küll kõigest 32,8%, kuid peale selle tähtsamaks katteks on neil riiklikud toetused, moodustades 51,9% kogu tarb- summast. Linnavalitsused katavad maksudega 38,6% ja toetustega riigilt kõigest 7,7%. Riigikassa kattis 74,1% nettokuludest maksudega (ka monopolitulu) peale selle annab omatuludest omavalitsustele toe- tuste näol 4 162 tuh. kr, seega võib öelda, et riik oma rahandustarbest katab maksudega ligi 67,0%.

Saksas riigi ja osariikide rahandustarbest mak- sudega kaetakse 81,8%, meil aga, nagu nägime, kõigest 74,1%, kuna arvestades omavalitsustele antud toetus- tega isegi 67,0%. Viimase suhtarvu võrdlemine Saksa andmetega ei ole küllalt kindel, sest pole teada kuidas figureerivad nimetatud toetused Saksa andmeis.

Piiritusemonopoli nettotulu on näidatud eraldi, kui see aga arvata maksudetulu hulka, siis viimane tõuseb 8 290 tuh. kr võrra ja kujuneb kokku 58 512 tuh. kr suuruseks, osatähtsusega kõigi valitsus- asutiste kogu rahandustarbe summast 66,0%.

Võrreldes neid andmeid samal põhimõttel koos- tatud tabeliga Saksa kohta 1927/28 a. aruande alusel selgub, et maksudest tuluga (arvates piiritusemonopoli tulu kaasa) kaetakse meil 66,6% avalikõiguslikkude valitsusasutiste rahandustarbe (nettokulude) kogusum- mast, kuna Saksas 72,1%. Eritulud meil moodustavad 14,4% ja tulud varandustest ja ettevõtetest 18,9%; Saksas aga need tulud vastavalt moodustavad 20,2% ja 7,2%. Seega meil võrreldes suurema osatähtsusega on tulud varandustest ja ettevõtetest, kuna maksudest saavutatud tulu on väiksema osatähtsusega.

Tabel 3. on toodud üksikasjaline maksude jaotus ja võrdluseks 1928/1929 a. andmed.

Tabelist nähtub, et maksudest tulu (ilma monopo- lituluta) on suurenenud 1 227 tuh. kr ehk 2,5% võrra, võrreldes aga ka 1926/1927 a. andmetega:

	Tulu maksu- dest 1 000 kr	Suure- nemine 1 000 kr	Suht- võrdl.
1926/1927 a.	43 701	—	100
1928/1929 „	48 955	5 204	112
1929/1930 „	50 222	1 227	115

Osatähtsuses on tõusnud maksud maa- ja linna- valitsuste heaks, kuid on vähenenud riigi ja vallavalit- suste maksud. Maavalitsuste kohta erilist mõju aval- dasid teedekapitali heaks võetavad maksud, missugu- sed tõusid 40 tuh. kr 423 tuh. kr peale. Peale selle riigi heaks maksude hulgas näidatud teedekapitalimaksud (jõuvankr. ja bensiniimaksud) jaotatakse maavalit- suste vahel; need summad 1929/1930 a. riigikassa üldaruandes on näitamata, kuid 1930/1931 aasta eel- arvos näidatud riigitulude XX peatükis. Maksudest saavutatud tulu avalikõiguslikkude valitsusasutiste vahel jagunes järgmiselt:

	Riigi heaks		Maav. heaks		Linnav. heaks		Aleviv. heaks		Vallav. heaks		Kokku	
	1 000 kr	%	1 000 kr	%	1 000 kr	%	1 000 kr	%	1 000 kr	%	1 000 kr	%
1926/1927	34726	79,3	1620	3,7	4149	9,5	198	0,4	3089	7,1	43791	100
1928/1929	38935	79,5	1458	3,0	4479	9,1	181	0,4	3942	8,0	48905	100
1929/1930	39441	78,5	1087	4,0	4704	9,4	217	0,4	3873	7,7	50222	100

Tabelis 4 üksikute maksude tulu on näidatud kogusummades, vaatamata kelle heaks maksu võe- takse.

Sellest näeme, et maksukoormatus (ilma piirituse- monopolita) elaniku kohta on tõusnud 43,90 kr pealt 45 kr peale; aktiivse elaniku kohta 77,77 kr pealt

3.	1929/30		1928/29			1929/30		1928/29	
	1 000 kr	%	1 000 kr	%		1 000 kr	%	1 000 kr	%
I. Maksud riigi heaks — Impôts d'État	39 441	78,5	38 935	79,5	f) Maks laada- ja turukauplejalt	174	0,8	187	0,8
1. Otsekohesed maksud Contributions directes	7 717	15,4	7 674	15,7	g) Muud maksud	6	0,0	1	0,0
a) Tulumaks	2 885	5,8	2 690	5,5	3. Maksud tarvituseõiguste pealt — Impôts et taxes sur les droits d'usage	334	0,7	313	0,6
b) Äri- ja tööstusemaks	2 718	5,4	2 739	5,6	a) Hobuste ja sõiduriistadelt ning veõridelt	38	0,1	40	0,1
c) Maa- ja hoonetemaks	416	0,8	408	0,8	b) Koerte maks	45	0,1	41	0,1
d) Maks kapitaliprotsentidele	536	1,1	516	1,1	c) Autode ja mootorrataste maks	152	0,3	134	0,3
e) Kinnistusemaks	798	1,6	841	1,7	d) Jalgrataste maks	35	0,1	31	0,1
f) Pärandusemaks	364	0,7	480	1,0	e) Silla ja palgi parvetuse maks	26	0,0	34	0,1
2. Kaanded maksud — Impôts indirects	31 724	63,1	31 261	63,8	f) Sadama ja puudamaks	30	0,1	26	0,1
a) Tempelmaks	4 178	8,3	4 119	8,4	g) Muud maksud	8	0,0	7	0,0
b) Lõivud	723	1,4	562	1,1	4. Mitmesugused maksud — Impôts divers	112	0,2	90	0,2
c) Patendid ja proovid	130	0,3	173	0,4	IV. Maksud alevivalitsuste heaks Impôts des administrations de bourg	217	0,4	181	0,4
d) Teedekapitalimaksud	435 ¹⁾	0,9	586	1,2	1. Varanduslikust seiskor- rast olevad maksud — Impôts sur les biens	95	0,2	74	0,2
e) Sissevootoll	20 476	40,7	20 130	41,1	a) Kinnisvaramaks	39	0,1	26	0,1
f) Väljaveotoll	366	0,7	400	0,8	b) Tulumaks	9	0,0	14	0,0
g) Teised tollid	291	0,6	324	0,7	c) Puhaskasumaks	4	0,0	1	0,0
h) Aktsiis veinidelt, nap- sidelt ja liikõridelt	284	0,5	258	0,5	d) Isikumaks	30	0,1	27	0,1
i) Aktsiis õllet	716	1,4	711	1,5	e) Suvitusemaks	7	0,0	5	0,0
k) „ tubakalt	3 609	7,2	3 596	7,3	f) Muud maksud	6	0,0	2	0,0
l) „ muudelt aine- telt ja sellel patendid	566	1,1	396	0,8	2. Tööstus-kaubanduslikud maksud — Impôts sur les bénéfices industriels et commerciaux	105	0,2	96	0,2
II. Maksud maavalitsuste heaks Impôts des administrations d'arrondissement	1 987	4,0	1 458	3,0	a) Äritunnistusemaks	15	0,0	20	0,0
1. Kinnisvaramaks — Im- meubles	776	1,6	687	1,4	b) Trahterimaks	65	0,1	51	0,1
2. Tulumaks — Impôt sur le revenu	543	1,1	491	1,0	c) Lõbustusemaks	6	0,0	6	0,0
3. Erimaks — Impôts sur bénéfices commerciaux	146	0,3	115	0,2	d) Maks laada- ja turu- kauplejalt	17	0,1	17	0,0
a) põhi-erimaks	78	0,2	83	0,2	e) Muud maksud	2	0,0	2	0,0
b) trahterimaks	68	0,1	32	0,0	3. Maksud tarvituseõigustelt Impôts et taxes sur les droits d'usage	14	0,0	10	0,0
4. Mitmesugused maksud — Impôts divers	522	1,0	165	0,3	a) Koerte maks	2	0,0	2	0,0
a) Lõbustusemaks	40	0,1	48	0,1	b) Autode ja mootorrataste maks	7	0,0	4	0,0
b) Liikumisabinöude maks	4	0,0	29	0,1	c) Jalgrataste maks	3	0,0	2	0,0
c) Teedekapitali maks	423	0,8	40	0,1	d) Muud maksud	2	0,0	2	0,0
d) Muud maksud	49	0,1	48	0,1	4. Mitmesugused maksud — Impôts divers	3	0,0	1	0,0
III. Maksud linnavalitsuste heaks Impôts des administrat. de ville	4 704	9,4	4 479	9,1	V. Maksud vallavalitsuste heaks Impôts des communes rurales	3 873	7,7	3 942	8,0
1. Varanduslikust seiskor- rast olevad maksud — Impôts sur les biens	2 998	6,0	2 847	5,8	1. Kinnisvaramaks — Im- meubles	434	0,8	791	1,6
a) Kinnisvara ja tühjade kruntide maks	2 249	4,5	2 113	4,3	2. Tulumaks — Impôts sur le revenu	289	0,6	225	0,4
b) Tulumaks	550	1,1	728	1,5	3. Isikumaks — Impôts per- sonnels	2 201	4,4	2 335	4,8
c) Puhaskasumaks	188	0,4	6	0,0	4. Muud maksud — Autres impôts	949	1,9	591	1,2
d) Suvitusemaks	11	0,0			Kokku kõik avalikud maksud Total des impôts	50 222	100	48 995	100
2. Tööstus-kaubanduslikud maksud — Impôts sur les bénéfices industriels et commerciaux	1 260	2,5	1 229	2,5					
a) Äritunnistusemaks	207	0,4	215	0,4					
b) Trahterimaks	626	1,2	604	1,2					
c) Lõbustusemaks	194	0,4	196	0,4					
d) Sildi-, kuulutuste- ja reklaamimaks	31	0,1	29	0,1					
e) Maks lehemüüjalt	22	0,1	17	0,0					

79,71 kr peale. Võrreldes eelmise aastaga on tõusnud tulumaksu osatähtsus 8% -lt 8,5% peale, absoluutsummas 332 tuh. kr. võrra. Samuti osatähtsuses kui ka absoluutselt on tõusnud pärandusemaks ja kinnisvaramaks linnades ja alevites, kuna aga langes kinnisvaramaks maal. Tulu tollidest tõusis õige vähe summalt, kuid osatähtsuses vähe langes. On tõusnud tulu aktsiisidest osatähtsuses kui ka absoluutselt, seda peamiselt patendide hinna ning tubaka aktsiisi arvel.

Liigitades makse nende võtmise viisi järgi (v. E. Stat. 109 (12) — 1930 a. lhk. 709) on koostatud tab. 5, ühes piiritusemonopoli nettotuluga.

Noist andmeist nähtub, et tunduvalt on langenud nettotulu piiritusemonopolist — 3 534 tuh. kr võrra, moodustades sellekohastest tuludest 14,2% eelmise aasta 19,4% asemel. Kõik teised maksude liigid on enam-vähem ühtlaselt tõusnud. Siiski aga kogu tulu (piiritusemonopoli nettotulu maksude tuluks arvates)

¹⁾ Benstiini- ja jõuvankrite maksud, mis Riigikassa 1929/1930 a. aruandes nähtamata, jagatakse maavalitsuste teedekapit. vahel.

Maksude üldine liigitus 1929/30 — Classification générale des impôts en 1929/30.

4.	Maks 1 000 kr Montant total des impôts perçus (1 000 kr)	%	Maksu keskmine kroonides Montant moyen des impôts (kr)			
			1929/30		1928/29	
			Elaniku kohta	Aktiivse elaniku kohta	Par habitant	Par une personne active
1. Personaalmaksud — Impôts personnels	6 501	12,9	5,83	10,33	5,65	10,03
a) Tulumaks — Sur le revenu	4 276	8,5	3,83	6,79	3,54	8,27
b) Isikumaks — Cote personnelle	2 231	4,4	2,00	3,54	2,11	3,76
2. Reaalmaksud — Impôts réels	7 660	15,3	6,86	13,16	6,98	12,38
a) Arimaks — Sur le bénéfice	3 210	6,4	2,88	5,10	2,91	5,16
b) Kinnisvaramaks linnades ja alevites — Sur les immeubles en villes	2 302	4,6	2,06	3,66	1,93	3,43
c) Kinnisvaramaks maal — Sur les immeubles à la campagne	1 612	3,2	1,44	2,55	1,08	2,07
d) Rahaliste kapit. tulumaks — Sur le capital	536	1,1	0,48	0,85	0,46	0,82
3. Varanduse ülemineku maksud — Impôts sur la transmission des biens	1 162	2,3	1,04	1,84	1,18	2,09
a) Kinnistusemaks — Droit de corroboration	798	1,6	0,72	1,20	0,75	1,33
b) Pärandusemaks — Sur les successions	364	0,7	0,32	0,58	0,43	0,76
4. Lõivud — Droits et taxes	5 031	10,0	4,51	7,99	4,35	7,70
a) Tempelmaks — Droit de timbre	4 178	8,3	3,74	6,63	3,69	6,54
b) Kohtulõivud ja maksud — Droits de justice	723	1,4	0,65	1,15	0,50	0,89
c) Patendid ja proovid — Brevets etc.	130	0,3	0,12	0,21	0,10	0,27
5. Muud maksud — Autres impôts	3 604	7,3	3,23	5,72	2,59	4,57
a) Teedekapitalimaksud — Capital des routes	858	1,7	0,77	1,36	0,62	1,09
b) Trahterimaks — Restaurations	759	1,5	0,68	1,20	0,22	0,40
c) Lõbustusemaks — Divertissements	246	0,5	0,22	0,39	1,76	3,08
d) Teised maksud — Autres impôts	1 741	3,5	1,56	2,77	—	—
6. Tollid — Douanes	21 133	42,1	18,94	33,54	18,69	33,12
7. Aktsiisid — Accises	5 125	10,2	4,59	8,13	4,45	7,88
a) Veinidelt, napsidelt ja likööridelt — Vins, eaux de vie, liqueurs	234	0,5	0,21	0,37	0,23	0,41
b) õlilt — Bière	716	1,4	0,64	1,13	0,64	1,13
c) Tubakalt — Tabac	3 600	7,2	3,23	6,78	3,22	5,70
d) Teised aktsiisid ja selle patendid — Autres accises et patentes	566	1,1	0,51	0,90	0,35	0,64
Kokku — Total	50 222	100	45,00	79,71	43,90	77,77

Maksude liigitus ühes piiritusemonopoliga — Classification des impôts y compris le monopole d'esprit du vin.

5.	1929/30					1928/29				
	Tuh. kr	%	Elaniku kohta kr Par habitant kr	Aktiivse elaniku kohta kr — Par une personne active	Iseseisva tuluga elaniku kohta kr — Par personne active avec revenu indépendant.	Tuh. kr	%	Elaniku kohta kr Par habitant	Aktiivse elaniku kohta kr — Par une personne active	Iseseisva tuluga elaniku kohta kr — Par personne active avec revenu indépendant.
Otsesemaksud — Impôts directs	15 018	27,2	14,26	25,26	36,51	15 420	25,4	13,82	24,50	35,30
Lõivud — Droits	5 031	8,6	4,51	7,98	11,53	4 854	8,0	4,35	7,70	11,13
Kaudsed maksud — Impôts indirects	20 527	40,8	23,77	42,11	60,84	25 821	42,5	23,14	41,00	50,22
Teised maksud — Autres impôts	2 746	4,7	2,46	4,30	6,29	2 801	4,7	2,69	4,57	6,63
Kokku — Total	50 222	85,8	45,0	79,71	115,17	48 995	80,6	43,90	77,77	112,37
Piiritusemonopoli puhastulu — Recettes nettes du monopole d'esprit du vin	8 290	14,2	7,42	13,15	19,01	11 824	10,4	10,59	13,77	27,12
Koos — Ensemble	58 512	100,0	52,42	92,86	134,18	60 819	100,0	54,49	96,54	139,49

on langenud 2 307 tuh. kr, seega ei ole suudetud piiritusemonopoli nettotulu vähenemist (3 534 tuh. kr) katta maksudest saavutatud tuluga; kaeti nimetatud puudu jäägist kõigest umbes 30%.

Arvates piiritusemonopoli nettotulu maksudest tulu hulka, maksukoormatus 1929/1930 a. on vähenenud umbes 4% võrra:

	1928/1929 a.	1929/1930 a.
Elaniku kohta	54,49	52,42
Aktiivse elaniku kohta	96,54	92,86
Aktiivse elaniku kohta iseseisva tuluga	139,49	134,18

Teiste riikide maksukoormatuse võrdluse toob tab. 6.

Tabeli koostamisel on peetud silmas välismaa statistiliste tööde põhimõteld ja riigi heaks võetavaid maksu liigitatud järgmiselt:

1) Tulu- ja varanduse maksude hulka on arvatud: tulumaks, varandusemaks ja reaalmaksud, mis võetakse kasust või varanduseväärtusest. Samuti sellesse liiki on arvatud välismaa eeskujul pärandusemaks.

2) Maksud läbikalkulest ja varanduse liikleisest, nagu: läbikalkulemaks, meie tempelmaks (suuremas osas ta esineb liikleisemaksuna) ja kinnistusemaks.

3) Transportmaksud raudtee- ja teiste üldkasutatavate jõuvankrite vedudelt. Meil ühelt eraselt võetav raudteemaks on tähtsusetuse tõttu (kõigest 6 tuh. kr) eraldamata muudest maksudest.

4) Aktsiiside ja ainete maksude hulka on arvatud fiskaalmonopolde nettotulu; meil piiritusemonopoli nettotulu.

5) Sisse- ja väljaveo tollid ja sama liigi lisamaksud.

6) Muud maksud, mis toodud liikidesse ei mahu; meil maks patentidelt, proovidelt ja mõned muud.

Meie riigimakse nõnda liigitades saame järgmised arvud:

I liik	6 919 tuh. kr
II „	4 976 „ „
III „	—
IV „	13 415 „ „
V „	21 133 „ „
VI „	853 „ „

Riigimaksud kokku: 47 296 tuh. kr

Jõuvankrite- ja bensiinimaksud (435 tuh. kr) teedekapitali heaks ei ole siin arvestatud, sest nad ei ole näidatud riigituludes ja jagatakse otsekohe maavalitsuste vahel.

Tabelist nähtub, et Eestis, võrreldes teiste riikidega, tähtsama osatähtsusega esinevad tollid, moodustades 44,7% maksude kogutulust. Peale Eesti tollidel suurem osatähtsus on Soomes — 53,8%, mis on seletatav seal maksvusel olnud keeluseadusega (andmed käsitatud 1930 a. eelarve alusel); riik ei saanud kasutada üldiselt suure tähtsusega kasutatava piiritusemonopoli või aktsiisi tulu. Šveitsis samuti tollid moodustavad suure osatähtsuse (60,7%) maksude tulust,

Maksustamise võrdlus Euroopa riigis %*) — Comparaison de l'imposition des pays européens en %).

6.	Maksud tulult ja varanduselt*) Impôts sur le revenu et la fortune	Maksud läbikäikudelt ja varanduste liiklemisest*) Impôts sur les transactions et mouvement des biens	Transport maksud Impôts sur les transports	Aktsiisid ja maksud ainete tarvitamisest*) Accises et impôts sur la consommation	Tollid Droits de douane	Muud maksud Autres impôts	Kokku Total	Riigimakse iga elaniku kohta Ékr. Montant de l'Etat par habitant en kr.
Inglise	55,0	4,4	0,1	23,2	17,3	—	100	273,—
Prantsus	31,2	38,2	4,6	16,9	9,1	—	100	155,07
Hollandi	41,9	9,8	—	36,3	12,0	—	100	113,—
Hispaania*)	28,0	16,6	1,9	32,9	19,2	1,4	100	109,80
Belgia	34,7	34,9	—	14,4	16,0	—	100	108,90
Austria*)	27,0	27,4	0,4	24,6	20,6	—	100	106,77
Norra	28,7	2,4	1,7	29,7	37,5	—	100	101,60
Taani	33,6	4,6	—	36,0	25,8	—	100	99,10
Rootsi	27,6	9,1	—	36,5	26,8	—	100	93,30
Saksa	24,5	16,5	6,5	29,7	22,8	—	100	90,95
Tšehhoslovakkia	18,7	25,7	6,1	35,2	14,3	—	100	65,57
Itaalia	36,2	19,7	1,0	26,4	16,7	—	100	62,56
Šveits*)	19,3	17,0	—	—	60,7	—	100	60,66
Soome	25,0	11,5	—	9,6	53,8	0,1	100	59,—
Läti	11,1	8,0	—	37,5	43,4	—	100	50,03
Eesti	14,6	10,5	—	28,4	44,7	1,8	100	42,38
Poola*)	28,4	7,8	—	43,0	16,9	3,9	100	34,77
Leedu	21,7	12,0	—	30,9	35,4	—	100	27,80
Türgi	17,5	7,6	0,4	56,0	18,5	—	100	25,74
Bulgaaria	23,0	14,8	—	32,6	30,1	—	100	22,62

kuid liiduriigina kogu tulu aktsiisidest ja ainete maksustamisest saavad seal kantonid (osariigid) ning tuludest ja varandustelt võetavaist maksudest saab riik kõigest 5%-di ümber. Maksud tulult ja varanduselt ehk otsemaksud suurima osatähtsusega on Inglises — 55% riigimaksude kogusummast, teisel kohal on Hollandi 41,9% ja kolmandal Itaalia 36,2%; Eestis otsemaksude osatähtsus on väiksem — 14,6% ja ainult Lätis on see veel väiksem — 11,1%. Šveitsi, kui liiduriigi sellekohane suhtarv 13,8% ülaltoodud põhjustel ei ole võrreldav. Aktsiisid suurima osatähtsusega esinevad Türgis 56,0%, Poolas 43,0% ja Lätis 37,5%; Eestis aktsiiside osatähtsus on ligikaudu keskmine — 28,4%. Absoluutsummas kõrgeim maksukoormatus on Inglises, Prantsuses ja Hollandis, kuna Eesti toodud 20 riigist seisab 16-mal kohal; veel madalam maksukoormatus on Poolas, Leedus, Türgis ja Bulgaarias.

Viimasena on koostatud võrdlustabel üldise maksukoormatuse kohta elanikul (riigi- ja omavalitsuste maksud kokku).

Elaniku maksukoormatuse võrdlus.

	Riigile		Omavalitsustele		Kokku	
	Ékr	%	Ékr	%	Ékr	%
Eestis	42,38	80	10,14	20	52,52	100
Saksus	90,95 ¹⁾	82 ¹⁾	78,30	38	209,30	100
Lätis	50,03	79	13,05	21	63,08	100
Hollandis	113,0	71	47,47	29	160,47	100
Prantsuses	115,07	85	28,76	15	183,83	100

Sellest nähtub, et Eestis ja Lätis omavalitsuste maksude osatähtsus üldises maksukoormatuses on ligikaudu ühtlane (20—21%). Üldine maksukoormatus Lätis, võrreldes Eestiga, on umbes 20% võrra kõrgem.

1) ühes arvatud maksud osariikidele.

*) Teiste riikide kohta käivad andmed on võetud:

Saksa statistika riigiameti väljaandest „Finanzen und Steuern“ — 1930 a.

Dr. Georg Schanz'i toimetusel ilmuvast aastaraamatust „Finanz-Archiv“ — 1931 a. II raamat, Tübingen.

Läti ja Leedu kohta erateel saadud andmetest.

2) Ühes arvatud pärandusemaks.

3) „ „ „ fiskaalmonopolide ja loteriide puhastulu.

4) Pärandusemaks on arvatud II lahtri arvudesse, sest ei olnud võimalik sellekohaselt materjalist eraldada.

5) Riik saab ainult 5% ümber tulu- ja varanduste maksudest, ei saa üldse tulu aktsiisist ja tarvitamise maksudest, kuid kogu tulu tollidest.

VÄLIS- ja RANNASÖIT ning KAUBA- ja REISIJATEVEDU 1931 a. *) NAVIGATION et TRANSPORTS MARITIMES en 1931.

S i s u : 1) Üldiseloom, lhk. 425. 2) Sadamate tegevus, lhk. 426. Välistööit: 3) Sadamad, riigid ja kaubaliigid, lhk. 426. 4) Laevade rahvuslipp, lhk. 429. 5) Liinilaevade tegevus, lhk. 430. 6) Laevaliigid, lhk. 431. R a n n a s ö i t : 7) Veod, lhk. 431. 8) Laevaliigid, rahvuslipp ja laevaliigid rannasõidus, lhk. 431.

1. Üldiseloom.

Caractéristique générale.

1931 a. laevasõit näitab võrreldes eelmise aastaga välisõidu alal kasvu, rannasõidu alal aga suuremat tagasiminekut, mille tagajärjel laevasõidu üldarvud jäid 1931 a. nii laevade arvu kui mahu poolest eelmisest aastast taha. Välistööit oli 1931 a. nii laevade arvu kui sissetulnud mahu poolest elavam kogu möödunud 10 a. kestel. Sissetulnud maht ulatus 981.282 net. rgt. suurenedes eelmise aastaga võrreldes 0,3% võrra. Elavamine laevade liikumises on osalt tingitud S.N.V. Liidu kaupade suuremast väljaveost Eesti kaudu; osalt turistide laevade külastamisest, mis enamjaolt suured

Kaupade vedu laevaldel oli 1931 a. välisõidus 798 504 *tn* eelmise aasta 780 295 *tn* vastu. Kasv polnud seega kuigi suur, ainult 2,3% ning oli tingitud väljaveo suurenemisest. Meie oma saadusi veeti 1931 a. eelmisest aastast koguselt rohkem välja, teiseks suurenes S.N.V. Liidu väljavedu meie kaudu, mis kaupade väljaveo laevaldel tõstis 1931 a. 465 292 *tn* eelmise aasta 388 343 *tn* vastu. Sissevedu laevaldel vähenes 1931 a. võrreldes eelmisega selle tõttu, et ostime 1931 a. välis-

Kauba ja reisijate vedu — Transport des marchandises et voyageurs.

2.	Välistööit — Long cours				Rannasõit — Cabotage			
	Sisse	Välja	Kokku	%	Entrées	Sorties	Total	%
Tonnid — Tonnes.								
1931	333 212	465 292	798 504	90,6	60 253	26 668	86 921	45,7
1930	301 052	388 343	780 295	88,6	90 587	38 286	128 773	61,3
1929	462 327	431 143	893 470	100,3	92 634	41 970	134 604	64,1
1928	465 270	539 095	1 004 365	116,3	74 564	34 924	109 488	52,1
1927	353 295	513 167	866 462	98,4	70 390	38 691	110 081	52,4
1926	403 449	424 551	828 000	94,0	87 813	37 559	125 372	59,7
1925	360 132	358 887	719 019	81,6	80 781	34 399	115 180	54,8
1924	205 904	503 726	709 630	90,8	84 724	30 336	115 060	64,8
1923	350 540	334 171	684 720	77,7	153 826	56 207	210 033	100
1922	624 410	256 458	880 874	100	...	...	...	...
Reisijate arv — Nombre des voyageurs.								
1931	28 871	28 529	57 400	243,7	44 485	43 344	87 829	79,5
1930	30 695	30 109	60 804	258,1	54 750	55 071	109 821	90,4
1929	27 881	27 324	55 205	234,4	53 473	53 641	107 114	96,0
1928	19 564	19 321	38 885	165,1	50 937	49 551	100 538	91,0
1927	17 046	17 062	34 128	144,9	48 795	47 993	96 748	87,6
1926	12 552	11 371	23 923	104,6	50 121	51 619	101 740	92,1
1925	11 707	11 787	23 564	100	55 277	55 208	110 485	100

Sissetulnud laevade arv ja maht — Nombre et tonnage des navires entrés.

1.	Laevade arv Nombre			Laevade maht n. regt. Tonnage			1922 a. = 100.
	Välistööit	Ranna- sõit	Kokku	Long cours	Cabotage	Total	
1931	2 902	5 179	8 081	981 282	326 619	1 307 901	122,1
1930	2 648	6 323	8 971	978 047	398 307	1 376 354	128,5
1929	2 406	6 325	8 821	892 057	386 465	1 278 522	119,4
1928	2 814	6 130	8 944	922 260	356 828	1 279 088	119,4
1927	2 672	6 111	8 783	849 996	329 896	1 179 892	110,2
1926	2 498	5 673	8 171	724 168	325 547	1 049 715	98,0
1925	2 566	6 235	8 801	768 094	355 995	1 124 089	105,0
1924	2 418	5 302	7 760	685 139	313 010	998 179	93,2
1923	2 741	6 423	9 164	758 264	357 307	1 115 571	104,2
1922	2 572	5 629	8 201	824 293	246 708	1 071 001	100

ja sadamas sees käinud mahu arvu suurendasid Eestit külastanud reisijate arvu peale vaatamata. Rannasõit läks aga 1931 a. võrreldes eelmise aastaga tunduvalt tagasi, mille põhjuseks autobuste ja veoautode liikumise tihenemine ja raudteevõrgu laienemine uute teede valmistaamise läbi. Vähenemine rannasõidus liikunud mahus ulatus 1931 a. võrreldes eelmisega 18,0%.

Talvekuudel — veebruaris ja märtsis — sissetulnud laevade arv ja maht oli:

	Veebr.		Märts	
	arv	maht <i>tn</i> .	arv	maht <i>tn</i> .
1931	61	52 768	47	32 883
1930	109	45 542	204	49 509
1929	20	13 882	12	7 845

*) Välis- ja rannasõidu ning kauba- ja reisijateveo kohta Keskbüroo väljaandis varem ilmunud artiklid vt. E. Stat. nr. 116 (7) — 117 (8), 1931 a., lhk. 466.

2. Sadamate tegevus.

Activité des ports.

Tallinna sadam on endiselt laevasõidus esikohal ja tundub ülekaalus teiste üle, moodustades üksinda kogu sissetulnud mahust 72,0%. Elavuse poolest laevasõidus järgmiseks sadamaks on Pärnu, kuhu sissetulnud maht moodustab ainult 8,7% Tallinna sissetulnud mahust ja 6,3% üldmahust. Igati ülejäänud 19 sadamast on laevasõidu poolest nimetatud kahest sadamast märksa väiksem.

Kaubaveos on samuti Tallinn esikohal 76,4%-ga ning Pärnu 11,2%-ga teisel kohal. Viimasel aastal erineb teistest sadamatest suurema kaupade läbikäiguga Jaagurahu, kuna siit veeti välismaale

lubjakivi. Üldse on kaupade läbikäik suurem nendes sadamates, millised teatud kaupade lähtekohtadeks välismaale minekul. Kaubavahetus välismaaga sünnib üldse 10 sadama kaudu, millest löyiosa (77,7%) langeb Tallinna sadamale.

Reisijate veos on Tallinnal samuti esimene koht, 44,0% osatähtsusega; järgmisteks sadamateks liiklemise elavuse poolest on Rohuküla, Kuressaare, Kuivaste, Virtsu, Heltermaa ja Haapsalu, millised seotud üksteisega laevaliinga ning selle tõttu kujunenud kindlateks ühendusepunktideks mandri ja saarte vahel. Reisijate liikumine välissõidus toimus peaaeglikult (92,0%) Tallinna kaudu.

Laevasõit ja kauba ning reisijate vedu sadamate järgi 1931 a. — *Navigation, transport des marchandises et des voyageurs d'après les ports en 1931.*

	Sissetulnud laevad — Entrés						Kaubavedu <i>Transp. des marchand.</i>			Reisijate vedu <i>Transp. des voyageurs</i>		
	Välissõidus		Rannasõidus		Kokku		Long cours	Cabotage	Total	Välissõidus	Rannasõidus	Kokku
	Arv	Maht net.	Nom.	Ton. net.	Arv	Maht net.						
Tallinn	1 673	858 848	1 412	82 376	3 085	941 224	620 116	62 933	683 049	53 332	10 608	63 940
Pärnu	107	53 202	397	20 113	504	82 315	03 099	7 224	100 323	233	1 854	2 087
Kuivasto	—	—	639	46 011	639	46 011	—	1 068	1 068	—	12 784	12 784
Kuressaare	75	16 387	169	20 555	244	45 942	12 933	5 086	18 069	3 316	9 162	12 478
Jaagurahu	70	10 039	27	4 244	97	23 283	30 069	174	30 243	3	255	258
Virtsu	—	—	603	21 830	603	21 830	—	2 380	2 380	—	11 570	11 570
Rohuküla	—	—	209	21 244	209	21 244	—	750	750	—	15 621	15 621
Heltermaa	—	—	318	16 935	318	16 935	—	615	615	—	10 727	10 727
Loksa	64	4 937	172	11 828	236	16 766	7 085	6 099	13 184	14	—	14
Triigi	—	—	239	15 788	239	15 788	—	1 014	1 014	—	2 395	2 395
Paldiski	172	12 627	115	3 000	287	15 627	8 257	316	8 673	372	32	404
Kärdla	—	—	106	15 120	106	15 120	—	1 514	1 514	—	4 124	4 124
Taaliku	—	—	160	14 391	160	14 391	—	1 024	1 024	—	809	809
Kunda	502	7 383	61	1 638	563	9 021	7 034	212	7 248	—	—	—
Narva-Jõesuu	165	0 856	37	2 100	202	8 963	9 475	1 710	11 185	78	—	78
Haapsalu	71	1 528	365	4 010	436	5 544	1 083	408	1 491	52	7 706	7 848
Võsu	—	—	41	2 732	41	2 732	—	2 510	2 510	—	—	—
Käsmu	2	444	5	975	7	1 419	—	178	178	—	—	—
Hilju-Suursadam	—	—	48	1 472	48	1 472	—	333	333	—	136	136
Orjaku	—	—	35	1 766	35	1 766	—	—	—	—	—	—
Mõntu	1	31	21	661	22	692	303	373	676	—	—	—
Kokku — Total	2 902	981 282	5 179	326 619	8 031	1 307 901	798 504	95 931	894 435	57 400	87 829	145 229

VÄLISSÕIT — LONG COURS.

3. Sadamad, riigid ja kaubaliigid.

Ports, pays et articles de commerce.

1931 a. pidasime laevatühendust endiselt 15 riigiga. Nendest oli meil kõige tihedam ühendus Soomega, siis Saksa ja Britiga. Ees-

ti-Soome vahel edasi-tagasi liikunud maht moodustab vastavast üldarvust 24,0%, Eesti-Saksa vahelise mahu osatähtsus on 20,2% ja Eesti-Briti — 14,4%. Eesti ja teiste riikide vahel liikunud mahu arvud olid nimetatuid märksa väiksemad. Võrreldes kahe viimase

Laevasõit riikide järgi 1931 a. — *Navigation d'après les pays en 1931.*

	Laevasõit (sisse tulnud, välja läinud) <i>Navigation (entrés, sorties)</i>				Kaubavedu <i>Transport des marchandises</i>		
	Arv Nombre	Maht net. Ton. net.	Neist laaditult <i>Avec cargaison</i>		Sisse <i>Importation</i>	Välja <i>Exportation</i>	Kokku <i>Total</i>
			Arv Nombre	Maht net. Ton. net.			
Riik — Pays							
Briti — Angleterre	206	282 599	261	246 838	47 883	183 067	230 950
Saksa — Allemagne	600	397 327	484	316 340	84 800	66 214	151 074
Belgia — Belgique	220	102 481	186	86 836	21 925	53 702	75 627
Poola — Pologne	98	61 306	92	49 413	58 881	3 320	61 701
Rootsi — Suède	548	162 852	380	75 091	21 423	35 896	57 919
Hollandi — Pays-Bas	70	58 827	53	41 152	33 371	17 638	51 009
Taani — Danemark	165	72 882	80	22 850	5 480	30 683	36 063
Danzig — Danzig	114	33 553	64	16 868	33 281	794	34 075
Soome — Finlande	2 824	471 544	1 072	190 077	7 996	25 361	33 357
Prantsuse — France	90	72 820	83	66 959	363	19 413	19 776
S.N.V.L. — U.R.S.S.	97	97 835	52	63 708	13 269	1 285	14 544
Läti — Lettonie	218	72 696	84	28 610	1 428	7 325	9 253
Ühendriigid — Etats-Unis	13	25 041	13	25 041	—	9 622	9 622
Muud riigid — Autres pays	56	27 139	36	17 548	2 091	11 072	14 063
Merelt tagasi — Navir. rentrés	437	24 556	68	9 988	71	—	71
Kokku — Total	5 846	1 963 438	3 008	1 256 619	333 212	465 292	798 504

aasta mahu läbikäiku nimetatud riikide kohta näeme, et 1931 a. on liikumine mahu poolest läinud kõigil kolmel tagasi ülejäänud riikide arvel, sest mahu üldarv suurenes. Nii näeme Eesti ja Belgia—Poola—Rootsi—Hollandi—Taani ja —S.N.V. Liidu vahel liikunud mahu suurenemist 1931 a. võrreldes eelmisega.

Kaubavedu laevadel oli 1931 a., nii kui varem, kõige suurem Eesti-Briti vahel, moodustades 28,9% kaupade üldveost. Teisel kohal suuruse poolest on Eesti-Saksa vahelised veod 18,9%-ga üldarvust. Järgmistele kohtadele tulevad võrdlemisi väikse erinevusega üksteisest veod Eesti ja Belgia—Poola—Rootsi ja —Hollandi vahel, milliste osatähtsus veetud kauba üldarvust kõigub 9,5—6,3 vahel. Eesti-Soome vaheline kaubavedu pole laevade liikumise sagedusega kooskõlas, kuna siin tihedam laevade liikumine tingitud peamiselt reisijate veost. Kaupade vedu Eesti-Soome vahel moodustab ainult 4,2% kaupade üldarvust ja on võrreldes Eesti ja teiste riikide vaheliste kaubavedudega suuruse järjekorras viimastel kohtadel. Kuna 1931 a. laevadel veetud kaupade kogus suurenes võrreldes eelmise aastaga, on kaubavedu Eesti-Poola-Belgia-Rootsi-Hollandi ja Taani vahel tunduvalt suurenenud 1931 a. võrreldes eelmisega. Eesti ja teiste riikide vaheline kaubavedu läks 1931 a. tagasi, seal hulgas ka kaubaveo suuruse poolest esikohtadel olnud Eesti ja Briti ning Eesti ja Saksa vaheline kaubavedu.

Tähtsamateks veoartikliteks olid järgmised kaubaliigid:

	Kaubavedu sisse ja välja (tonnides) — Export et import en tonnes	%
5.		
Tera- ja jahvatatud villi — <i>Céréalés et produits de minoterie</i>	68 221	8,5
Karjasaadused — <i>Produits de l'élevage du bétail</i>	10 882	2,5
Muud toiduained — <i>Autres denrées aliment.</i>	44 080	5,5
Metsamaterjal — <i>Produits forestiers</i>	168 462	21,1
Paberitoorained — <i>Matières à papier</i>	72 520	9,1
Mineraalid peale ärtside — <i>Minéraux (non compris minéraux)</i>	146 577	18,4
Keemiatööstuse toorained — <i>Matières chimiques</i>	59 903	7,5
Puutööstusosaadused — <i>Articles en bois</i>	29 159	3,7
Metallid — <i>Métaux travaillés</i>	39 467	4,9
Mineraalkaubad — <i>Produits minéraux</i>	11 272	1,4
Muud — <i>Autres</i>	138 952	17,4
Üldse — <i>Gr. Total</i>	798 504	100

Nagu tabelist selgub, on suurimaks veoartikliks metsamaterjal, millele järgnevad mineraalid (peamiselt kivistüsi), paberitoorained, villi. Sisse veame laevadel kivistüti, vilja, suhkrut, väetisaineid, naftasaadusi, metalle, mitmesugust segakaupa. Välja läheb laevadel metsamaterjal, tselluloos, vineer, lubjakivi (Saaremaa marmor), tsemant, kartul ja karjasaadused.

Eesti-Briti vaheline kaubavedu ulatus 1931 a. 230 950 *tn* eelmise aasta 287 894 *tn* vastu, vähenedes seega 19,7% võrra. Üldse näitab Eesti-Briti vaheline kaubavedu juba 1930 a. peale vähenemist ja sealjuures on viimase aasta vähenemine suuremaulatuslik. Eesti-

Briti vaheline kaubavedu koosneb peaaesjalikult meie väljaveost Britti, milline moodustab 79,2% üldarvust. Väljaveo vähenemine oli varematal aastatel kaubaveo tagasimineku peapõhjustajaks, kuid 1931 a. vähenemine langeb peaaesjalikult sisseveo arvele Britist. 1931 a. tõime sealte kaupu 47 883 *tn* eelmise aasta 95 083 *tn* vastu, andes üldlähikäigu tagasimineku 82,8%. Ostsime Britist 1931 a. eelmisest aastast vähem kivistüti ning üldse ostsime vähem kaupu, mis eelmisel aastal tõime Britist, nagu nisu, heeringaid.

Veoartikliteks laevadel sisseveos Britist on kivistüsi, heeringad, villi, puuvill ja naftasaadused; nende hulgas kivistüsi üksinda andis koguselt 75,6% sisseveost. Väljaveetavateks kaupadeks on raskuse poolest järjekorras esimene metsamaterjal, millele järgnevad paberi-toorained, vineer, karjasaadused ja kartul. S.N.V. Liidu kaupu läks transiitkaupadena meie sadamatest Britti 1931 a. 23 918 *tn* ehk 13,0% kogu väljaveost laevadel Britti. Transiitkaupade hulgas olid koguselt suuremad villi, vineer ja metsamaterjal.

Laevaühendus oli meil 1931 a. 41 Briti sadamaga. Nende hulgas oli laevade liiklennise elavuse ja peaaesjalikult kaupade lähikäigu poolest esikohal London, teisele kohale tuli Hull ja kolmandale — Bo'ness. Kõige kolme sadama kaupade lähikäigu moodustab peaaesjalikult väljavedu. Sisseveetud kaubad tulid suuremosalt Hullist (49%). Suuremad saadetised tulid veel Imminghamist ja Londonist, kuna ülejääk tuli väikseste osadena 8 sadamast. Väljaveost suundus Londoni kõige enam (27,4% väljaveost Britti), Hulli läks 16,2%, Bo'ness'i 8,2%; seega ligi pool meie väljaveost läks 26 sadamasse. Sealjuures ei ühti meie kaupade sihtsadamad Britis sealte tulevate kaupade lähtesadamatega, mis laevasõidu seisukohalt ebasoodus.

Eesti-Saksa vaheline kaupade lähikäik läks 1931 a. ka tagasi, kuid vähenemine oli ainult 6,4%. Kogu kaupade vedu Eesti-Saksa vahel ulatus 151 074 *tn*, sellest oli sissevedu meile 84 860 *tn* ehk 56,1%, seega ülekaalus väljaveost. Sisseveo arvele tulebki panna kaupade lähikäigu vähenemist, sest sisseveos ulatus tagasimeinek 24 801 *tn* ehk 22,6%, väljavedu seevastu suurenes. Sisseveo vähenemise põhjuseks Saksast oli Eesti üldine kaupade väiksem sissevedu 1931 a., eriti aga rukki puudumine sisseveos, millist aasta varem toodi suurel arvul Saksast. Teatavasti oli meil maksev rukkimonopol, mille tõttu rukist välismaalt toodi väga väiksel arvul sisse.

Koguse poolest suuremateks kaupadeks sisseveos Saksast olid 1931 a. sool, väetisained, metallid, metallkaup, keemia kaup ja mitmesugune koloniaalkaup. Sisseveos Saksa sadamatest on suurel määral teiste riikide päritoluga kaupu, mis tulevad meile ja S.N.V. Liidule peamiselt Hamburgi ja Stettini kaudu. Kaupu, mis tulid Saksa sadamatest ja läksid meie kaudu transiidina S.N.V. Liitu, oli 1931 a. 20 605 *tn* ehk 24,2% sisseveost laevadel Saksast. Seal hulgas olid koguselt tähtsamateks kaupadeks metallid ja jõu- ning töös-

tusmasinad. Väljavedu laevadel Saksa koosnes meie müügist sinna ning S.N.V. Liidu kaupade väljaveost meie sadamate kaudu Saksa. Esimene on veidi ülekaalus teisest. Veoartikliteks Saksa olid 1931 a. meie kaupadest karjaaadused (või), lubjakivi (Eesti marmor), väävlikivi jäänused, paberi-toorained, lina ja vineer. S.N.V. Liidu kaubad, mis meilt veeti Saksa välja, koosnesid peamiselt viljast (79,6%) ja vineerist.

Sadamate arv, millega meil Saksas 1931 a. oli laevavahendus, ulatub 17. Nende hulgas on Hamburg, Stettin, Bremen ja Lübeck esikohtadel kaupade lähikäigu suuruse poolest. Hamburg on tunduvas ülekaalus teistest nimetatud sadamatest, ta lähikäik ulatub 89 868 *tn*. Stettini lähikäik on 29 011 *tn*, Bremenil — 10 475 *tn*, Lübeckil — 6 292 *tn*, ülejäänud 13 sadamale jääb ainult 15 428 *tn* ehk 10,2% üldisest Eesti-Saksa vahelisest kaupade veost. Sissevedu Saksa sadamatest toimus 4 nimetatud sadama kaudu, seal hulgas omab Hamburg 66,2% osatähtsuse. Väljaveost läks pool Hamburgi, ülejäänud pool jaguneb 11 sadama vahel, mille hulgas Stettin omab ülekaaluva osatähtsuse.

Eesti-Belgia vaheline kaubavedu kasvas 1931 a. ligi kahekordseks ulatudes 75 627 *tn* eelmise aasta 42 228 *tn* vastu. Juurekasv sündis väljaveo arvel, milline kasvas 12 710 *tn*-lt 53 702 *tn* metsamaterjali väljaveo suurenemise tõttu Belgiasse. Sissevedu Belgiast läks 1931 a. 25,7% võrra tagasi ja ta moodustab Eesti-Belgia vahelises kaubaveos väiksema, nimelt 28,9% osa. Sisse veetakse meile Belgia sadamatest ka mitte Belgia päritoluga kaupu, neid on üle poole sisseveost. Belgia oma kaupadest olid raskuse poolest tähtsamateks veoartikliteks metallid, väetisained ja mineraalkaubad. Sissevedu toimus kõik Antverpeni kaudu. Väljavedu suundus Gent'i, Antverpeni ja Brüggesse, viimasesse õige vähe, ainult 11,6% väljaveost. Väljaveetavaks kaubaks oli peamiselt metsamaterjal, mis moodustab 85,9% kogu väljaveost, peale selle veeti väiksemate kogustena Belgiasse kartuleid, võid, paberi-tooraineid.

Eesti-Poola vaheline kaubavedu ulatub 1931 a. esmakordselt suurema arvuni, nimelt 61 701 *tn*, eelmisel aastal oli vastav arv ainult 7 902 *tn*. See on seletatav Poola sadama Gdynia arenemisega, kust kaudu toimub nüüd suurem osa Eesti-Poola vahelisest kaubaveost, mis varem kogu ulatuses sündis Danzigi sadama kaudu. Ka viimasel aastal tuli veel osa Poola kaupu Danzigi kaudu. Eesti-Poola vahelises kaubaveos domineerib sissevedu, moodustades 95,4% üldarvust, kuna meie ostame Poolast raskekaalulisi kaupu, nagu kivistütt, suhkrut, naftasaadusi. Poola ostab meilt väga vähe — ainult veidi kala ja vanu metalle, nii et meie väljavedu Poola on sisseveo kõrval sealt tähtsuseta. Kõik Eesti-Poola vaheline kaubavedu toimus Gdynia kaudu.

Eesti-Rootsi vaheline kaubavedu on 1931 a. märksa suurem eelmisest aastast, nimelt 57 319 *tn* eelmise aasta 31 716 *tn* vastu. Suurenes väljavedu

Rootsi; mütisime sinna eelmisest aastast enam kartuleid ja esmakordselt osteti suuremal arvul meilt lubjakivi (Saaremaa marmor). Need kaubad ongi, mis moodustavad pea kogu väljaveo Rootsi. Sissevedu Rootsi kujundab 37,4% Eesti-Rootsi vahelisest kaubaveost, selle hulgas on $\frac{4}{5}$ Eestile ostetud kaupu ja $\frac{1}{5}$ S.N.V. Liidu kaupu. Eestile toodud kaupadeks olid väetisained ja metallid S.N.V. Liidule toodi metalle Rootsi. Laevavahendust peeti 43 Rootsi sadamaga. Kaupade veo mõttes tulevad kõne alla aga ainult 13 sadamat, nende hulgas on esiplaanil Stockholm, kuhu läinud 48% Rootsi veetud kaupadest ning tulnud pea kõik kaubad.

Eesti-Hollandi vaheline kaubavedu suurenes 1931 a. 21,6% võrra, ulatudes 51 009 *tn*. Juurekasv sündis sisseveo arvel, milline kasvas pea kolmekordseks transiidi tõttu. Hollandist ostime 1931 a. märksa vähem kaupu kui veetud Hollandi sadamatest meile. Sealt veeti meile teiste riikide kaupu meie ja S.N.V. Liidu jaoks. S.N.V. Liidu kaupu oli sisseveos Hollandist 35,9%, nende hulgas domineerisid tekstiilkaubad; peale selle olid nimetamisväärt metallkaup ning jõu- ja töömasinad. Meie ostude hulgas Hollandist olid kogukamatels kaupadeks väetisained ja naftasaadused. Väljavedu Hollandisse jäi 1931 a. eelmisest aastast 35,4% väiksemaks metsamaterjali müügi kahanemise tõttu sinna, sest mõlemal viimasel aastal oli pea müügi- ja veoaineks Hollandisse nii koguselt kui väärtuse järgi metsamaterjal. Laevavahendus oli meil 1931 a. 6 Hollandi sadamaga, sealjuures on sisseveetavate kaupade suhtes tähtsamaks sadamaks Rotterdam ja väljaveetavate kaupade suhtes Amsterdam.

Eesti-Taani vaheline kaubavedu kasvas 1931 a. jõudsasti, olles 36 063 *tn* eelmiste aastate 15 000 *tn* vastu. Kasvu põhjustas väljavedu ja nimelt S.N.V. Liidu kaupade väljavedu meie sadamatest Taani, mis moodustasid üle poole väljaveost. Väljaveoaineks S.N.V. Liidu kaupadest oli vili, meie kaupadest metsamaterjal, tekstiilkaubad ja kartul. Peale selle veetakse Taani sadamatesse veel kaupu, mis pole määratud Taani, vaid lähivad sealt edasi teistesse riikidesse, peamiselt Ühendriikidesse. Sissevedu meile moodustab Eesti-Taani vahelises veos ainult 15% ja kogukamaks kaubaks on võitännilauad. Kaupade lähikäigu suuruse poolest on tähtsamaks sadamaks Kopenhagen.

Eesti-Danzigi vaheline kaubavahetus läks 1931 a. tagasi, Eesti-Poola vaheliste vedude suurenemise tõttu Gdynia sadama kaudu. Tagasimineku ulatub 37,9%. Veo Eesti-Danzigi vahel moodustab sissevedu sealt ja peamiselt Poola kaupade sissevedu, mis koosneb kivisöest ja suhkrust.

Eesti-Soome vaheline kaubavedu oli 1931 a. 33 357 *tn* eelmise aasta 39 911 *tn* vastu, vähenedes seega viimasel aastal, mille põhjuseks nii sisse kui väljavedu. Väljavedu Soome kujundab peamiselt Eesti-Soome vahelise veo laevadel moodustades 76% üldarvust, seal hulgas on ka veidi S.N.V. Liidu kaupu.

Meie väljaveos Soome olid raskekaalulisteks kaupadeks, seega peamisteks veoartikliteks, lubjakivi, kips, loomatoit, kartul ja tsement. S.N.V. Liidu väljavedu meie sadamatest Soome koosnes peamiselt viljast. Sissevedu Soomest koosnes paberitoormaterjalist, paberist ja ehitusekividest. Laevühendust peeti 31 Soome sadamaga, mille hulgas Helsinki kaupade veo mõttes tähtsam. Sinna läks 44,3% väljaveost ja tuli 46,8% sisseveost, ülejäänud osa jaguneb väiksete kogustena paljude sadamate vahel.

Eesti-Prantsuse vaheline kaubavedu on suuruse poolest järgmiseks peale Eesti-Soome. Eesti-Prantsuse vaheline kaubavedu vähenes 1931 a. 41,5% võrra, olles 19 776 tn. Kokkutõmbumise põhjustas väljavedu, mis peamiseks Eesti-Prantsuse vaheliseks kaubaveo moodustajaks. 1931 a. kahanes metsamaterjali müük Prantsusse, mille tõttu vedu laevadel sinna vähenes. Peale metsamaterjali oli tähtsaks veoartikliks Prantsusse tselluloos, mida 1931 a. läks Prantsusse eelmisest aastast rohkem. Sissevedu Prantsusest pole veo mõttes suur, kuna sealt ostame peamiselt kergekaalulisi kaupu. Peale selle tulevad raskemad kaubad, mida ostame Prantsusest, nagu metallid, teiste riikide sadamate kaudu.

Eesti-S.N.V. Liidu vaheline kaubavedu laevadel jäi 1931 a. märksa väiksemaks eelmisest aastast, olgugi et S.N.V. Liidu kaupade vedu välismaale Eesti sadamate kaudu suurenes tunduvalt. Seega veeti enam kaupu raudteel, teiseks vähenesid meie ostud S.N.V. Liidust raskekaaluliste kaupade alal, nagu villi, metsamaterjal ja naftasaadused. Eesti-S.N.V. Liidu vaheline kaupade vedu laevadel oli 1931 a. 14 544 tn. eelmise aasta 36 145 tn vastu, kusjuures kogu kaubavahetus Eesti ja S.N.V. Liidu vahel koguselt ulatus 1931 a. 235 430 tn ja 1930 a. 182 805 tn, peale selle veel ladudesse seisjäänud kaubad.

Eesti-Läti vaheline kaubavahetus laevadel on suuruse poolest hoopis viimasel kohal, kuna see toimub suuremjaolt raudteel, ainult ligi 1/3 kaubavahetusest käib laevadel. Sealjuures 1931 a. Eesti-Läti kaubavedu laevadel võrreldes eelmise aastaga on läinud tunduvalt tagasi: 1931 a. veeti 9 253 tn, eelmisel aastal 17 744 tn. Tagasimineku sündis nii sisse- kui väljaveo arvel. Väljavedu on Eesti-Läti vahelises kaubaveos üldse ja ka viimasel aastal domineeriva tähtsusega. Laevadel veeti Lähti kaupu 7 825; üldväljavedu Jähti ulatus samal ajal koguselt 21 732 tn ja veoartikliks laevadel oli suuremosalt lubjakivi. Kaubavedu toimus peamiselt Riia sadama kaudu.

Peale nimetatud riikide oli Eestil veel otsekohene laevühendus ja kaupade vahetus Norra, Itaalia,

Sissetulnud laevade jaotumine % üldmahust — Répartition des tonnages des navires entrés en %.

6.	1931	1930	1929	1928	1927
Saksa — <i>Allemagne</i>	20,8	31,6	34,5	33,7	35,6
Soome — <i>Finlande</i>	15,6	10,8	16,8	15,9	15,1
Eesti — <i>Estonie</i>	21,9	19,4	18,7	20,5	17,3
Briti — <i>Angleterre</i>	11,7	12,5	14,6	11,5	12,6

Rumeenia ja Ühendriikidega, kuid see ühendus polnud järjekindel; ka kaubavahetus oli väike, ulatudes kogusummas kõigi nimetatud riikide kohta 23 685 tn.

4. Laevade rahvuslipp.

Laevasõit Eesti ja välisriikide vahel toimus, peale Eesti oma laevade, 21 riigi laevade poolt. Sealjuures 3/4 laevasõidust oli 4 riigi laevade käes ja nimelt Saksa, Eesti, Soome ja Briti käes. Eesti lipp on laevade liikumises mahu järgi arvates teisel kohal ja

Laevasõit ja kauba ning reisijate vedu laevade rahvuslipp järgi 1931 a. — *Navigation, transport des marchandises et des voyageurs d'après les pavillons nationaux en 1931.*

7.	Sissetulnud maht <i>Tonnage import.</i>		Kaubavedu (sisse + välja) — <i>Import et export de marchand.</i>		Reisijate vedu <i>Transport des voyageurs</i>	
	n. rgt.	%	tonnid	%	Arv-N.	%
Lipp — Pavillon						
Eesti — <i>Estonie</i>	214 794	21,9	251 877	31,5	6 402	11,2
Saksa — <i>Allemagne</i>	263 300	26,8	246 746	30,9	9 101	15,9
Taani — <i>Danemark</i>	47 309	4,8	52 699	6,6	—	23
Briti — <i>Angleterre</i>	115 095	11,7	47 841	6,0	4 726	8,2
Soome — <i>Finlande</i>	152 978	15,6	45 020	5,6	35 727	62,3
Läti — <i>Lettonie</i>	34 709	3,5	43 759	5,5	462	0,8
Rootsi — <i>Suède</i>	50 524	5,1	38 188	4,8	319	0,6
S.N.V.L. — <i>U.R.S.S.</i>	16 468	1,7	24 470	3,1	62	0,1
Prantsuse — <i>France</i>	13 461	1,4	14 800	1,9	—	—
Norra — <i>Norvège</i>	32 189	3,3	14 242	1,8	257	0,4
Poola — <i>Pologne</i>	12 833	1,3	12 100	1,5	55	0,1
Hollandi — <i>Pays-Bas</i>	2 487	0,3	1 681	0,2	—	—
Belgia — <i>Belgique</i>	1 092	0,1	1 150	0,2	—	—
Danzig — <i>Danzig</i>	593	0,1	1 088	0,1	—	—
Hispaania — <i>Espagne</i>	562	0,1	1 070	0,1	—	—
Pärsia — <i>Persie</i>	4 445	0,4	714	0,1	50	0,1
Ungari — <i>Hongrie</i>	5 244	0,5	278	—	27	—
Panama — <i>Panama</i>	1 641	0,2	211	—	32	—
Tšehhoslovakkia — <i>Tchécoslovie</i>	7 959	0,8	404	0,1	61	0,1
Kreeka — <i>Grèce</i>	3 723	0,4	109	—	90	0,2
Bolivia — <i>Bolivie</i>	418	—	57	—	—	—
Portugalia — <i>Portugal</i>	23	—	—	—	—	—
Kokku — Total	981 232	100	798 504	100	57 400	100

on 1931 a., võrreldes eelmise aastaga, osatähtsuse poolest tõusnud, olgugi mitte palju; teiste nimetatud lippude osatähtsus langes viimasel aastal ja eriti tunduvalt Saksa oma 31,6%-lt 26,8%-ni.

Kaubaveos on Eesti lipul 1931 a. esmakordselt esimene koht väikse ülekaaluga Saksa lipu üle, mis seni püsis esikohal. Eesti laevadel veeti 1931 a. 31,5% kogu kaubaveost, Saksa laevadel 30,9%. Teiste riikide osatähtsus kaubaveos oli nimetatust märksa väiksem, olles (Taani, Briti, Soome, Läti ja Rootsi) 6,0–5% vahel. Võrreldes 1931 a. lippude osatähtsust eelmise aasta vastavate arvudega näeme, et Eesti osatähtsus suurenes vähe ja jõudis Saksa osatähtsusest ette peaaugalt viimase vähenemise tõttu 1930 a. osatähtsuse poolest. Kolmandal kohal asuv Norra on jäänud 1931 a. täiesti tahaplaanile. Kahekordseks kasvas Läti osatähtsus. Teiste riikide suhtes olid, võrreldes nimetatutega, väiksemad muutused.

Reisijate veos domineerib 1931 a., nagu varemgi, Soome lipp. Soome laevadel veeti 62,3% reisijast. Eesti laevad reisijate veos jäävad kolmandale kohale 11,2% osatähtsusega; teisel kohal 15,9% on

8.	Briti Angleterre	Saksa Allemagne	Belgia Belgique	Poola Pologne	Rootsi Suède	Hollandi Pays-Bas	Taani Danemark	Danzig Dantzig	Soome Finlande	Prantsuse France	S.N.V.L. U.R.S.S.	Muud ja merelt tagasi — Autr. pays et nat. rent.
Sisae- ja väljalainud maht n. rgt. — <i>Tonnage importé et exporté</i>	282 599	397 327	102 481	61 306	162 852	58 827	72 862	23 553	471 544	72 820	97 835	149 432
Sellest — <i>Dont:</i>												
Eesti lipu % — <i>Pavillon est- ton. en %</i>	26,1	5,0	30,5	41,0	37,7	37,6	51,1	18,5	17,7	0,9	43,5	17,4
Vastava riigi lipu % — <i>Pavil. du pays corresp. en %</i>	38,4	06,3	1,1	31,4	25,0	3,0	20,2	—	43,5	32,1	10,6	—
Saksa lipu % — <i>% du pavil- lon allemand</i>	10,4	06,3	35,8	0,1	4,5	25,5	10,2	14,0	29,0	4,6	8,3	5,6
Kaubavedu tonnid <i>Transport des marchandises en tonnes</i>	230 950	151 074	75 027	61 701	57 319	51 009	36 063	34 075	33 357	19 776	14 544	33 009
Sellest — <i>Dont:</i>												
Eesti lipu % — <i>Pavillon est- ton. en %</i>	27,5	7,3	20,2	90,3	72,3	25,1	62,6	27,4	9,1	5,1	8,8	24,3
Vastava riigi lipu % — <i>Pavil. du pays cor. en %</i>	19,5	81,3	1,5	6,7	5,2	2,5	10,3	—	76,4	58,5	23,9	—
Saksa lipu % — <i>% du pavil- lon allemand.</i>	19,7	81,3	35,4	0,9	0,4	43,0	15,0	23,4	11,8	21,2	11,5	12,3

Saksa laevad. 8,2% reisijate veost toimus Briti laevadel. Sellega ongi nimetatud kõik lipud, kes võtsid reisijate veost osa.

Tab. 8 näitab kelle laevad vedasid kaupu ja miliste riikide vahel.

Eesti laevad vedasid kaupu peaaegu kõigi riikide vahel, kellega meil üldse oli kaubavedu, kuid suurem osa Eesti laevade veost toimus järgnevate riikide vahel:

Eesti laevade vedu üldse	— 251 877 tn — 100%
sellest: Eesti-Briti vahel	— 63 549 „ — 25,2 „
„ -Poola „	— 55 743 „ — 22,1 „
„ -Rootsi „	— 41 418 „ — 16,4 „
„ -Taani „	— 22 574 „ — 9,0 „
„ -Belgia „	— 22 059 „ — 8,8 „

Peale nimetatute oli Eesti laevadel väiksemaid vedusid Saksa, Danzigi ja Soome sadamatest ja sadamatesse.

Eesti laevadel oli domineeriv osatähtsus Eesti-Poola (90,3), Eesti-Rootsi (72,3%), Eesti-Taani (62,6%) vahelistes kaubavedudes.

Missuguste riikide vaheline kaubavedu toimus peamiselt Saksa laevadel, näitavad järgnevad arvud:

Saksa laevadel vedu üldse	— 246 746 tn — 100%
sellest: Eesti-Saksa vahel	— 122 752 „ — 49,7 „
„ -Briti „	— 45 526 „ — 18,5 „
„ -Belgia „	— 26 749 „ — 10,8 „
„ -Hollandi „	— 21 942 „ — 8,9 „

Kõige enam veeti Saksa laevadel seega Eesti-Saksa vahel liikunud kaupu. Saksa lipu osatähtsus oli suur Eesti-Saksa vahelises kaubaveos, ulatudes 81,3%. Peale selle oli Saksa lipul suurem osatähtsus veel Eesti-Hollandi vahelises kaubaveos.

Väiksema osatähtsusega kaubaveos esinevate riikide laevad toimetasid peamiselt Eesti ja oma riigi kaubavedu.

5. Liinilaevade tegevus.

Lignes de navigation.

Laevaliine oli meil 1931 a. 15, seega ühe võrra rohkem eelmisest aastast. Kuid juuretunud laevaliin pole kuigi tähtis, ta on ainult talvel ja ühendab Tallinna sadamat Hanko sadamaga. Teised 1931 a. laevaliinid on peaaegu samad, mis varematal aastatel, ainult mõnel on muutunud sadamate järjekord ja arv, kus laevad käivad sees. Samuti on laevaliinid teenitavad endiselt enamuses Saksa laevade poolt. Kaubaveost veeti liinilaevadel üldse 1931 a. 26,8%, mis on märksa vähem eelmisest aastast, mil liinilaevade veod ulatusid

Laevaliinid 1931 a. — *Lignes de navigation en 1931.*

9.

	Eesti lipp Pavillon d'Estonie	Välislipp Autres pavillons nationaux	
		br.	reg. ton.
Tallinn—Helsinki	—	450	Soome
Tallinn—Hanko (ainult talvel)	—	804	Soome
Helsinki—Tallinn—Stettin	—	2 345	Soome
		1 940	Saksa
Stettin—Tallinn—Soome sad.	—	912	Saksa
Tallinn—Hamburg	—	899	Saksa
Lübeck—Danzig—Tallinn—Lübeck	—	1 007	Saksa
London—Tallinn—Riga—London	—	2 135	Briti
		1 341	Saksa
Göteborg—Helsingborg—Malmö— —Danzig—Riga—Tallinn—Helsinki	—	400	Rootsi
Pärnu—Kuresaare—Riga—Helsinki	524		
Tallinn—Stockholm	541		
Tallinn—Kopenhagen—Prantsuse sad. (viim. sad. Bordeaux)	—	1 383	Taani
Hamburg—Tallinn—Soome sad.	—	1 383	Prantsuse
Antwerpen—Rotterdam—Bremen— Tallinn	—	1 077	Saksa
Bremen—Tallinn—Viipuri—Bremen	—	1 100	Saksa
Gdynia—Danzig—Tallinn—Helsinki	—	1 108	Saksa
		845	Poola
		758	Soome

31,1%. Üldse näitab liinilaevade osatähtsus üldkaubaveos juba mitmendat aastat langust. Kuna laevaliine teenivad peamiselt Saksa lipu all sõitvad laevad, on ka kaubaveos liinilaevadega Saksa csaatähtsus kõige suurem, ulatudes 56,9%. Peale selle on Briti laevadel veetud 15,2% ja Soome laevadel — 8,6% liinilaevade veost. Saksa laevade veos oli 49,4%, Briti laevade veos — 68,5% ja Soome laevade veos — 50,8% liinilaevade vedusid.

Liinilaevade tegevus 1931 a. — Mouvement des lignes de navigation en 1931.

10.	Lipud — Pavillons	Kaubavedu tonnides — Transport des marchandises (en tonnes)			Reisijate vedu (arv) Transport des voyageurs		
		Üldse Gr. total	Sellest liinilaevadel Dont par les navires de ligne	Liinilaevadel veetitud kanta % liikogusest — Transport des marchandises par les navires de ligne en % de quant. totale	Üldse Gr. total	Sellest liinilaevadel Dont par les navires de ligne	Liinilaevadel veetitud reisijate arvu % liikogusest — Transport des voyageurs par les navires de ligne en % de nombre total
Eesti — Estonia	251 877	8 624	3,4	6 402	4 207	65,7	
Saksa — Allemagne	246 746	121 932	49,4	9 101	7 729	84,9	
Taani — Danemark	52 690	9 595	18,2	23	14	60,9	
Briti — Angleterre	47 841	32 751	68,5	4 726	952	20,1	
Soome — Finlande	45 020	22 862	50,8	35 727	35 184	98,3	
Läti — Letonie	43 759	—	—	462	—	—	
Rootsi — Suède	38 158	5 471	14,3	319	22	6,9	
S.N.V.L. — U. R. S.S.	24 470	—	—	62	—	—	
Prantsuse — France	14 800	2 190	14,9	—	—	—	
Norra — Norvège	14 242	—	—	257	—	—	
Poola — Pologne	12 100	10 751	88,9	55	51	92,7	
Hollandi — Pays-Bas	1 681	—	—	—	—	—	
Belgia — Belgique	1 150	—	—	—	—	—	
Danzig — Danzig	1 088	—	—	—	—	—	
Hispaania — Espagne	1 070	—	—	—	—	—	
Parsia — Perse	714	—	—	56	—	—	
Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	404	—	—	61	—	—	
Unqari — Hongrie	278	—	—	27	—	—	
Panama — Panama	211	—	—	32	—	—	
Kreeka — Grèce	109	—	—	90	—	—	
Bolivia — Bolivie	57	—	—	—	—	—	
Kokku — Total	798 504	214 185	26,8	57 400	48 109	83,8	

Reisijate vedu sünnib enamikus liinilaevadel. 1931 a. liinilaevadel liikunud reisijaid oli 83,8% üldarvust. Soome laevadel veeti kõige enam reisijaid, nimelt 73,0%.

Veod laevaliikide järgi 1931 a. — Transport des marchandises et des voyageurs d'après les catégories de navire en 1931.

11.	Kaubavedu Transport des marchandises		Reisijate vedu Transport des voyageurs	
	Tonnid Tonnes	%	Arv Nombre	%
Aurulaevadel — Par les navires à vapeur	714 121	89,4	55 638	96,0
Mootor- ja mootorpurjelaevadel — Par les navires à moteur et à moteurs	44 088	5,6	1 571	2,8
Purjelaevadel — Par les navires à voiles	16 012	1,0	191	0,3
Praamidid — Chalands	24 383	3,1	—	—
Kokku — Total	798 504	100	57 400	100

6. Laevaliigid. Catégorie. Kaubavedu toimub suures enamuses aurulaevadel, nimelt 89,4%. Teistel laevaliikidel on aurulaevade kõrval väga väike osatähtsus, nagu näha tabelist. Reisijate liikumine sünnib samuti aurulaevadel.

RANNASÖIT — CABOTAGE.

7. Veod. Traffic. Kaupade vedu rannasõidus näitab juba mitmendat aastat tagasimekut ja 1931 a. oli kahanemine 32 852 tn ehk 25,5%, mis tuleb panna veoautode ja uute raudteede tegevuse arvele. Vähenes peamiselt Tallinna sadama läbikäik, mis ühtlasi kõige suurem (65,6%) rannasõidu kaupade läbikäigus. Muudest sadamatest on läbikäigu suuruse poolest nimetamisväärt: Pärnu 7,5%, Loksa 6,3% ja Kuressaare 5,3%. Rannasõidu kaupade läbikäigus domineerib sissevedu sadamatesse.

Peamiselt tuuakse Tallinna sadamasse laevadel puud ja ehitusekive.

Reisijate liikumine laevadel rannasõidus jäi 1931 a. samal põhjusel, nagu kaupade vedu, eelmisest aastast väiksemaks. Vähenemine ulatus 20,0%-ni. Reisijate liikumine rannasõidus koosneb peamiselt saartele minejast ja sealt tulijast.

8. Laevaliid, rahvuslipp ja laevaliigid rannasõidus.

Lignes de navigation, pavillons nationaux et catégories de navires.

Rannasõiduline oli meil 1931 a. samuti nagu eelmisel aastal 7.

Need kõik ühendasid saarte sadamaid tähtsamate mandri sadamatega. Liinilaevade tegevuseks on peamiselt reisijate vedu, sest 97,9% rannasõidus reisijast liikus liinilaevadel. Kaubaveos ulatub liinilaevade osatähtsus ainult 19,4%-ni.

Rannasõidus oli tegev ainult Eesti lipp, nagu nähtud ette seadustega.

Laevaliikidest rannasõidus domineerib kaupade veo alal purjelaev ning reisijate veos aurulaev.

Rannasõidu liinilaevad 1931 a. — Lignes de navigation de cabotage.

12.	Laevade arv N. des navir.	Tonnid (net.) Ton. net.
Tallinn—Kuivaste—Virtsu—Pärnu—Kuressaare—Heltermaa—Tallinn	1	135
Tallinn—Kärdla—Heltermaa—Triigi—Taalku—Sõru—ja 2 korda kuus Niinase—Panga—Kihelkonna—Vaigu	1	186
Tallinn—Rohuküla—Kuivaste—Kuressaare	1	253
Rohuküla—Heltermaa—Rohuküla	1	22
Rohuküla—Triigi—Taalku—Orissaare—Rohuküla	1	22
Haapsalu—Heltermaa	1	22
Kuivaste—Virtsu	1	25
Vormsi—Haapsalu	—	6

Navigation d'après les mois.

Main navigation table with columns for months (August, September, October, November, December) and total, including sub-columns for landit, ton, and net. Rows are numbered 27-54.

*) Vösu: ranna 38-2 276 - 36 - 2 247
Käsmu: välls 3- 704 - - - - -
ranna 2- 227 - 1 - - 232
Eliit-Suursadam: ranna 40-1 132 - 11 - 197
Orjaku: ranna 18- 793 - - - - -
Möntu: välls 0-104 - 8 - 163
ranna 14-529 - 9 - 345

Tab. 2. Eesti sadamate läbikäik üksikute välisriikide sadamatega (järg). — Communication avec les ports étrangers (suite).

Siisese tulnud — Entrées	Üldine läbikäik — N. et ton. des navires						Tallinn — Tallinn						Pärnu — Pärnu										
	Siisese tulnud — Entrées		Välja läinud — Sortis		Välja läinud — Sortis		Siisese tulnud — Entrées		Välja läinud — Sortis		Välja läinud — Sortis		Siisese tulnud — Entrées		Välja läinud — Sortis		Välja läinud — Sortis						
	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht					
	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht					
56	68419	47	58435	41	31416	41	31416	45	59073	38	30592	38	30592	108	108	108	108	108	108				
52	55126	43	47181	40	30796	40	30796	41	47760	37	29934	37	29934	108	108	108	108	108	108				
1	3008	1	2303	1	2303	1	2303	1	2303	1	2303	1	2303	1	2303	1	2303	1	2303				
1	2144	1	2144	1	2144	1	2144	1	2144	1	2144	1	2144	1	2144	1	2144	1	2144				
1	6247	1	6247	1	6247	1	6247	1	6247	1	6247	1	6247	1	6247	1	6247	1	6247				
100	42291	21	3716	65	30571	65	30571	19	3276	45	27680	45	27680	10	7050	10	7050	10	7050				
8	2624	2	289	7	2862	7	2862	2	289	176	6	2676	6	2676	1	642	1	642	1	642			
6	4853	2	354	2	1514	2	1514	4	3979	2	1514	2	1514	2	1477	2	1477	2	1477				
3	708	2	354	2	207	2	207	2	354	2	343	2	343	2	1477	2	1477	2	1477				
3	1688	1	124	2	1479	2	1479	1	431	1	431	1	431	1	108	1	108	1	108				
32	13217	6	1086	37	23014	34	10836	5	799	2242	23	19857	20	8702	2	1979	2	1979	2	1979			
2	419	2	419	1	825	1	825	2	410	458	1	458	1	458	1	108	1	108	1	108			
1	208	2	200	1	825	1	825	1	208	131	1	131	1	131	1	108	1	108	1	108			
2	1275	1	903	2	518	2	518	2	200	181	2	181	2	181	2	108	2	108	2	108			
1	446	4	446	1	188	1	188	4	446	872	1	872	1	872	1	108	1	108	1	108			
1	557	1	557	1	259	1	259	1	557	1	1	1	1	1	1	108	1	108	1	108			
4	1493	3	922	1	135	1	135	3	1204	16	6233	3	589	2	367	1	108	1	108				
29	11343	8	922	4	621	3	449	2	769	1256	8	589	2	367	5	2925	4	1041	4	1041			
73	4532	70	39175	25	11774	22	10238	65	47794	62	37437	24	11430	21	9694	4	1041	4	1041	4	1041		
72	39913	70	39175	25	11774	22	10238	62	37437	57429	34	11430	21	9694	4	1041	4	1041	4	1041			
1	9614	1	9614	1	9614	1	9614	1	9614	1556	2	5349	2	5349	2	5349	2	5349	2	5349			
2	5349	2	5349	2	5349	2	5349	2	5349	1556	2	5349	2	5349	2	5349	2	5349	2	5349			
1	3187	1	1924	1	1268	1	1268	1	3187	1	1924	1	1268	1	1924	1	1268	1	1924				
1	1924	1	1924	1	1268	1	1268	1	1924	1	1268	1	1268	1	1924	1	1268	1	1924				
13	25041	13	25041	13	25041	13	25041	13	25041	9622	13	25041	13	25041	13	25041	13	25041	13	25041			
10	20584	10	20584	10	20584	10	20584	10	20584	6718	10	20584	10	20584	10	20584	10	20584	10	20584			
2	30399	2	30399	2	30399	2	30399	2	30399	1624	2	30399	2	30399	2	30399	2	30399	2	30399			
1	1418	1	1418	1	1418	1	1418	1	1418	1269	1	1418	1	1418	1	1418	1	1418	1	1418			
1	2558	1	2558	1	2558	1	2558	1	2558	540	1	2558	1	2558	1	2558	1	2558	1	2558			
1	2558	1	2558	1	2558	1	2558	1	2558	540	1	2558	1	2558	1	2558	1	2558	1	2558			
390	20848	64	9122	47	3708	4	866	175	11681	37	5773	2	22	2	22	2	22	2	22				
2902	981282	1271	157156	35321	28244	982156	1737	683423	465292	312764	1651	648195	1103	676639	307352	107	55202	58	19028				
Kokku — Total																			112	36690	81	50741	77300

1) Importation des marchandises en tonnes.
2) Exportation des marchandises en tonnes.

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Kokku kõigis sadamais Total pour tous les ports						Tallinn						Pärnu							
	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Üldliikmik Mouvement général		Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Kokku Total		Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Kokku Total			
	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)
	A. Kaubavedu (tonnides) --																			
Eesti -- Estonia	110113	4105	132764	4510	251877	8624	111837	4026	59234	4425	171071	8451	4907	61	18240	91	23107	152		
Sellest: auru-laevad	108731	4105	95240	4519	203980	8624	103392	4026	56285	4425	159677	8451	4732	61	16980	91	21712	152		
Mootor- ja mootorp.	7880	—	7978	—	15808	—	6241	—	2842	—	9088	—	60	—	1247	—	1807	—		
Purjelaevad	2522	—	10998	—	13650	—	2204	—	107	—	2311	—	75	—	13	—	88	—		
Praamid	—	—	18539	—	18539	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Saksa -- Allemagne	131850	73661	114896	48271	246746	121932	123307	73661	98995	48271	222302	121932	7254	—	12486	—	19740	—		
Taani -- Danemark	10584	2613	42115	6982	52609	9595	10584	2613	28848	6982	39432	9595	—	—	11040	—	11040	—		
Briti -- Angleterre	9096	4582	38745	28169	47841	32751	9096	4582	31062	28169	40158	32751	—	—	7083	—	7083	—		
Soome -- Finlande	15306	8011	29714	14851	45020	22862	14001	8011	23317	14851	37318	22862	—	—	354	—	354	—		
Läti -- Lettonie	3191	—	40508	—	43759	—	2116	—	9699	—	11785	—	1075	—	21459	—	22534	—		
Rootsi -- Suède	7673	2005	30515	3460	38188	5471	6718	2005	25376	3460	32094	5471	955	—	3029	—	3984	—		
S.N.V.L. -- U.R.S.S.	16143	—	8327	—	24470	—	16143	—	8327	—	24470	—	—	—	—	—	—	—		
Prantsuse -- France	781	751	14019	1448	14800	2190	781	751	14019	1448	14800	2190	—	—	—	—	—	—		
Norra -- Norvege	8432	—	5810	—	12442	—	8432	—	4220	—	12652	—	—	—	—	—	—	—		
Poola -- Pologne	9354	8060	2746	2601	12100	10751	8060	8000	2601	2601	10751	10751	1294	—	55	—	1349	—		
Hollandi -- Pays-Bas	1681	—	—	—	1681	—	1681	—	—	—	1681	—	—	—	—	—	—	—		
Belgia -- Belgique	—	—	1150	—	1150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1150	—	1150	—		
Danzig -- Danzig	—	—	1088	—	1088	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1088	—	1088	—		
Hispaania -- Espagne	—	—	1070	—	1070	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1070	—	1070	—		
Panama -- Panama	—	—	211	—	211	—	—	—	211	—	211	—	—	—	—	—	—	—		
Kreeka -- Grèce	—	—	109	—	109	—	—	—	86	—	86	—	—	—	—	—	—	—		
Pärsia -- Perse	—	—	714	—	714	—	—	—	714	—	714	—	—	—	—	—	—	—		
Tšehhosl. -- Tchecosl.	8	—	396	—	404	—	8	—	246	—	250	—	—	—	—	—	—	—		
Ungari -- Hongrie	—	—	278	—	278	—	—	—	278	—	278	—	—	—	—	—	—	—		
Bolivia -- Bolivie	—	—	57	—	57	—	—	—	57	—	57	—	—	—	—	—	—	—		
Kokku -- Total	333212	103788	462322	110397	796504	314185	312764	103709	307352	110303	620116	214012	45799	61	77300	91	93099	152		
Sellest: auru-laevad	299039	103788	415032	110397	714121	214185	284749	103709	294579	110303	579323	214012	18083	61	70030	91	89713	152		
mootor- ja mootorp.	24830	—	20149	—	44988	—	20950	—	12583	—	33542	—	850	—	1257	—	2107	—		
purjelaevad	3490	—	11522	—	15012	—	2403	—	190	—	2593	—	75	—	13	—	88	—		
praamid	5844	—	18539	—	24383	—	4653	—	—	—	4653	—	1191	—	—	—	1101	—		
Eesti	3300	2202	3093	2005	6402	4207	1783	971	1762	1013	3545	1984	122	114	69	54	191	168		
Sellest: auru-laevad	3067	2202	2848	2005	5913	4207	1712	971	1704	1013	3410	1984	117	114	62	54	179	168		
Soome	18417	18210	17310	16924	35727	35134	18287	18210	17243	16924	35330	35134	—	—	—	—	—	—		
Saksa	3914	3182	6187	4547	9101	7729	3654	3182	5016	4547	8670	7729	15	—	—	—	20	—		
Briti	2382	492	2344	400	4726	952	2375	492	2348	400	4718	952	—	—	—	—	—	—		
Rootsi	296	5	23	17	319	22	296	5	23	17	319	22	—	—	—	—	—	—		
Norra	129	—	128	—	257	—	129	—	128	—	257	—	—	—	—	—	—	—		
Poola	30	28	25	23	65	51	28	28	23	23	51	51	2	—	2	—	4	—		
Pärsia	22	—	34	—	56	—	14	—	23	—	37	—	—	—	—	—	—	—		
Kreeka	42	—	48	—	90	—	11	—	19	—	30	—	—	—	—	—	—	—		
Läti	232	—	230	—	492	—	1	—	4	—	5	—	—	—	3	—	6	—		
Taani	9	6	14	8	23	14	8	6	11	8	19	14	1	—	3	—	4	—		
Panama	13	—	10	—	32	—	6	—	14	—	20	—	—	—	—	—	—	—		
S.N.V.L.	35	—	27	—	62	—	5	—	27	—	62	—	—	—	—	—	—	—		
Tšehhoslovakkia	29	—	32	—	61	—	25	—	23	—	53	—	—	—	—	—	—	—		
Ungari	12	—	15	—	27	—	7	—	6	—	16	—	—	—	—	—	—	—		
Kokku -- Total	28971	24125	28523	23984	57400	48109	26639	22894	20673	22992	53333	45886	145	114	88	54	233	168		
Auru-laevad	27962	24125	27076	23054	55038	48109	26307	22894	20376	22992	52743	45886	139	114	80	54	219	168		
Mootor- ja mootorp.	817	—	754	—	1671	—	246	—	256	—	602	—	6	—	8	—	14	—		
Purjelaevad	92	—	99	—	191	—	46	—	41	—	87	—	—	—	—	—	—	—		

a) Kokku -- Total, b) Sellest Hiinlaevad -- Dont navires de Chine.

Tab. 5. Laevasõit laevade rahvusliku lipu järgi

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Üldse -- Grand total												Sellest Tallinn -- Dont port de Tallinn											
	Sisse tulnud -- Entrés						Välja läinud -- Sortis						Sisse tulnud -- Entrés						Välja läinud -- Sortis					
	Maht Ton.net		Neist laaditult		NOMBRE		Maht Ton.net		Avec cargaison		Maht Ton.net		Neist laaditult		Maht Ton.net		Neist laaditult		Maht Ton.net		Neist laaditult			
	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht		
Välissõit -- Long cours.																								
Eesti	776	214 704	270	113 198	328	214 025	544	120 000	383	163 010	194	101 757	360	149 461	203	69 205								
Briti	58	115 095	40	57 923	59	115 833	49	56 677	52	110 374	45	67 806	51	109 820	41	50 614								
Belgia	1	1 092	1	1 092	1	1 092	1	1 092	1	1 092	—	—	—	—	—	—								
Bolivia	21	413	1	74	24	407	10	311	12	158	—	—	17	242	15	236								
Danzig	1	593	—	—	1	593	1	593	1	593	—	—	—	—	—	—								
Hollandi	2	2 487	2	2 487	2	2 487	1	2 274	2	2 487	2	2 487	2	2 487	1	2 274								
Hispaania	1	562	—	—	1	562	1	562	1	562	—	—	—	—	—	—								
Kreeka	58	3 723	8	1 352	56	3 905	24	1 948	24	1 404	4	620	21	1 526	17	1 004								
Läti	58	34 709	15	11 386	54	32 782	39	30 960	17	13 004	6	4 558	16	16 093	13	15 105								
Norra	23	32 180	17	24 294	24	33 077	21	26 807	22	31 531	17	24 294	23	32 439	20	26 149								
Poola	27	12 333	27	12 333	27	12 333	26	11 989	20	9 780	20	9 780	21	10 209	21	10 209								
Prantsuse	16	13 401	9	7 351	15	12 537	15	12 537	16	13 401	0	7 351	15	12 537	15	12 537								
Panama	25	1 641	7	677	23	1 658	19	1 166	20	1 404	7	877	25	1 561	19	1 166								
Pärsia	53	4 445	11	1 251	55	4 592	33	2 759	30	2 301	6	670	31	2 416	28	2 179								
Portugal	1	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
Rootsi	92	50 524	66	31 429	90	50 297	73	45 037	83	47 058	62	30 668	84	47 281	69	42 386								
Saksa	410	283 300	314	179 587	412	263 784	310	193 261	365	248 597	288	172 265	368	249 599	279	181 878								
Soome	1095	152 978	368	74 772	1032	163 295	451	107 488	491	146 455	234	72 888	483	146 827	272	103 412								
S.N.V.L.	16	16 468	12	16 225	16	16 468	10	14 333	15	16 442	12	16 225	15	16 442	10	14 333								
Taani	62	47																						

LINNADE ja ALEVITE TULUD ja KULUD 1930/31 m.-a.
 RECETTES et DÉPENSES des VILLES et BOURGS en 1930/31.

Sisu: 1) Linnade ja alevite büdžetid, ltk. 441, 2) Korralised kulud, ltk. 442, 3) Korralised tulud, ltk. 443. 4) Eetvõtted, ltk.450.

1. Linnade ja alevite büdžetid. Linnade ja alevite üldbüdžet
 Büdžets des villes et bourgs. 1930/31 a. väljendus järgmiste
 summadena: linnadel tulud
 12 160 tuh. kr, kulud 12 062 tuh. kr ja alevelil tulud
 481 tuh. kr, kulud 464 tuh. kr. Seega lõppes tegevus-
 aasta linnadel kui ka alevelil üldise ülejäägiga, kuid
 üksikult võttes Narva, Pärnu, Paide, Petseri, Põltsa-
 maa ja Nõmme linnadel ning Kunda, Elva, Jõgeva ja
 Võõpsu alevelil ei õnnestunud kulused katta tegelike
 tuludega.

Puudujäägid tekkisid korralisel büdžetil kas ku-
 lude suurenemisest võrreldes eelmise aastaga, nagu
 Narvas, Petseris, Paldiskis, Nõmmes, Jõgevas, või
 tulude langusest — Pärnus ja Elvas, ehk tulude vähe-
 nemisest ühel ajal kulude suurenemisega — Võõpsus.
 Paides ja Kundas puudujäägi põhjustasid erakorrali-
 sed kulud, mille katteks ei leitud küllaldaselt tulualli-
 kaid. Üldbüdžet võrreldes eelmise aastaga tulude osas
 suurenes linnadel 0,3% ja alevelil 6,4% võrra; kulude
 osas linnadel langes 0,9%, alevelil tõusis 6,1%. Nii-
 siis linnade büdžetid, mis seni kasvasid jõudsasti,
 on oma arengus peaaegu soigus, kuna alevelil see kasv
 jätkub, kuigi mitte endisel määral (1929/30 a. tulud
 suurenesid 28% ja kulud 26,3% võrra).

Büdžettide ülejääkide suhtes seisab esimesel
 kohal Tallinn (73,7 tuh. kr), teisel kohal Tartu (25 tuh.);
 siis Rakvere (10 tuh.), Kuresaare (47 tuh.), Haapsalu
 (4,5 tuh.), Türi (4 tuh.) ja Põltsamaa (1,4 tuh. kr);
 ülejäägid ulatusid kuni 4 tuh. kr järgmisil alevelil:
 Mustvee, Mõisaküla, Kärkla, Jõhvi, Antsla, Kilingi-
 Nõmme, Suure-Jaani ja Keila. Peab tähendama, et
 tulude-kulude kokkuvõtetabelis on Tallinna tulemu-
 sed, mis aruandes olid näidatud 27 446 kr puudujää-
 giga, parandatud järgmiselt: eelmise aasta pikendatud
 krediitidest on tulule ja kulule võetud 386 335,59 kr,
 ning kulult kustutatud 101 171,88 kr, mis pikendatud
 krediitidena kulutatakse alles järgmisel aastal ja mille
 tõttu büdžetiline ülejääk oli 73 726 kr.

Korralised kulud ühe elaniku kohta kroonides
 olid järgmised:

Linnadel.		1930/31.		1929/30.	
Tallinn . . .	42,1	41,4	Kuresaare . .	20,8	21,8
Tartu . . .	22,2	23,6	Paide	23,3	22,6
Narva . . .	21,0	19,6	Petseri . . .	17,9	18,2
Pärnu . . .	29,7	30,9	Paldiski . . .	18,8	16,8
Valga . . .	17,4	14,8	Nõmme	22,8	11,5
Viljandi . .	29,8	30,1	Tapa	10,0	10,8
Rakvere . .	21,2	16,9	Põltsamaa . .	12,8	13,8
Võru	27,9	31,1	Türi	17,2	14,6
Haapsalu . .	19,1	17,7	Tõrva	20,4	21,3
Keskmiselt .	30,0	29,3			

Alevelil.		1930/31.		1929/30.	
Mustvee . .	10,5	7,7	Elva	14,7	16,7
Narva-Jõesuu	17,1	15,0	Antsla	15,5	16,9
Kunda . . .	9,6	11,2	Kilingi-Nõmme	7,1	9,1
Otepää . . .	11,1	7,2	Suure-Jaani	10,7	10,1
Mõisaküla .	8,6	8,4	Jõgeva	17,1	15,5
Sindi	5,1	5,8	Võõpsu	11,1	11,7
Kallaste . .	13,4	4,5	Keila	36,1	16,4
Jõhvi	11,2	11,4	Mustla	9,5	12,1
Kärkla . . .	8,0	6,1			
Keskmiselt .	11,9	10,5			

Nagu näha neist andmeist on elanike koormatus
 korraliste kuludega muutunud üksikutel linnadel ja
 alevelil erinevalt, vastavalt kohalikule majanduslikule
 olukorrale, kuna keskmine suhtarv tõusis võrreldes
 eelmise aastaga linnadel 2,4% ja alevelil 13,3% võrra.

Erakorralised kulud ulatusid linnadel keskmiselt
 20,7% ja alevelil — 36,6% korralistest kuludest.

	Erakorralisist summadest kulutati %:	
	linnadel	aveleil
Ettevõtete laiendamiseks	67,8	—
Uute hoonete ehitamiseks	18,5	4,9
Koolimajade ehitamiseks	0,6	90,5
Kinnisvarade omandamiseks	1,2	3,9
Mitmesugusteks kuludeks ja põhjalikeks töödeks	11,9	0,7
	100,0	100,0

Ettevõtete laiendamiseks kulutati linnades 1 407 170 *kr*, millest Tallinnale üksi kuulub 1 013 967 *kr*, peamiselt elektriijaama juureehitusteks ja selle sisseade täiendamiseks.

Koolimajade ehitamine nõudis aleveilt 112 735 *kr*, sellest Jõhvis 75,5 tuh. *kr*, Kärdlas 18,5 tuh. ja Otepääl 17,8 tuh. *kr*, kuna linnadel kogukulu ulatus 11 875 *kr*, neist Tallinna arvel 9,8 tuh. ja Rakvere — 1,7 tuh. *kr*.

Kinnisvarade omandamiseks üldisest 24 720 *kr* kulutas Tallinn 22 345 *kr*.

Mitmesuguste põhjalike tööde kogusummast 143 424 *kr* kuulub teede ehitamiskuludele Haapsalus 34,5 tuh., Paides 25 tuh., Põltsamaal 17,8 tuh., Rakveres 13,6 tuh. ja Tõrvas 12 tuh. *kr*.

Erakorralisteks kuludeks said linnad tuludena 2 109 269 *kr* (eelmisel aastal 2 547 376 *kr*), neist: 36,5% laenukena rahaasutisilt, 11,6% riiklikest summadest ja fondides, 35,7% oma kapitalidest ning 16,2% eelmise aasta pikendatud krediidist.

Alevite erakorraliste tulude kogusumma — 113 832 *kr* koosneb peamiselt riiklikest summadest ja fondidest (80,2%), kuna laenuka saadud 18,9% ja muist tuluallikaist ainult 0,9%.

1. Korralised kulud. Korralised kulud jagunesid järgmistele aladele:
Dépenses ordinaires.

	Linnad (1000 <i>kr</i>)			Alevid (1 000 <i>kr</i>)		
	1930/31	1929/30	Rohkem (+) ehk vähem (-)	1930/31	1929/30	Rohkem (+) ehk vähem (-)
Valtsemine, sotsiaalsed ja muud ülesanded	1 187	1 181	+ 6	99	101	- 2
Heakord	1 805	1 836	- 31	42	46	- 4
Haridus	1 818	1 840	- 31	75	71	+ 4
Hoolekame	1 877	1 912	- 35	48	36	+ 12
Tervishoid	1 353	1 444	- 91	7	4	+ 3
Rahandusoperatsioonid, kapitalid ja muud	1 947	1 424	+ 523	68	38	+ 30
Kokku	9 987	9 646	+ 341	339	296	+ 43

Neist andmeist selgub, et kulude suurenemine linnades ja alevis eelmise aastaga võrreldes on seotud peamiselt rahandusoperatsioonidega, millistest osutusid tähtsamaks võlgade tasumine ja nende protsentide maksmine kogusummas 972 tuh. *kr*, rohkem eelmisest aastast 268 tuh. *kr* ehk 37,9% võrra, siis kapitalide asutamine ja täiendamine kokku 785 tuh. *kr*, rohkem eelmisest aastast 210 tuh. *kr* ehk 36,6%. Tähtsam osa tõusust langeb Tallinnale, kus kapitalide arvele oli kantud eelmisest aastast rohkem 164 tuh. *kr*. Pälvivad mainimist eriti Tallinna operatsioonid kapitalide alal, milleks määrati 431 tuh. *kr* mitmesuguste kustutuskapitalide asutamiseks ja täiendamiseks, neist langeb 293 tuh. elektriijaama, 31 tuh. trammile ja 28 tuh. *kr* tapamaja arvele. Peale selle kanti pandimaja ja linnapanga põhikapitaliks 27 tuh. *kr* ja ettevõtete tegevusekapitalideks 103 tuh., neist elektriijaamale 17 tuh., veevärgile 55 tuh. ja linnapangale 17 tuh. *kr*.

Arvatud välja Nõmme linn, kus ehitusefondiks määrati 19 tuh. *kr*, sündis teistel linnadel kapitalide asutamine ja täiendamine peaaegu eelmise aasta ulatuses.

Aleveil rahandusoperatsioonid suurenesid eelmisest aastast 30 tuh. *kr* võrra, peamiselt koolimajade ehituselaenu kustutamiseks, kuna kulutused kapitalide asutamiseks ja täiendamiseks eelmisest aastast isegi vähenesid.

Üldiselt on kulud hoolekande ja tervishoiu alal linnades vähenenud, mis seletatav tuluallikate puudumisega kui ka Valitsuse toetuste vähenemisega neil aladel.

Mis puutub heakorra kuludesse, siis üldsumma vähenemine kannab juhuslikku iseloomu.

Nii anti V. Valitsuse poolt toetusi linnadele 102 tuh. *kr* rohkem eelmisest aastast, kuid kulude tõus ei vastanud siiski antud toetustele. Näiteks, Tallinnale antud toetus teede ehitamiseks ületas eelmise aasta summa 137 tuh. *kr* võrra, kuid kulud suurenesid ainult 11 tuh. *kr* võrra; vastupidiselt, Narva sai toetust 5 tuh. *kr* rohkem, kulud aga kasvasid tal 11 tuh. *kr* võrra. Teiselt poolt, Pärnule määratud toetussumma vähenes 16 tuh. *kr* võrra, kuna tegelikud kulud langesid 29 tuh. *kr* võrra; Nõmmel aga, kes jäi toetuseta, kulutati heakorra alal 32 tuh. *kr* rohkem eelmisest aastast, samuti suurenesid kulud sel alal Põltsamaal 4 tuh., Türiil 11 tuh., Haapsalul 2 tuh., Kuresaarel 2 tuh. ja Petseril 5 tuh. *kr* võrra.

Üldkuhu langus hariduse alal on seotud klasside arvu kui ka kulude koondamisega keskkoolis, nimelt Tallinnas 31 tuh., Tartus 13 tuh., Pärnus 5 tuh., Viljandis 6 tuh. ja Rakveres 4 tuh. *kr*. Selle vastu suurenes kulu Valgas 5 tuh., Võrus 3 tuh., Kuresaares 2 tuh., Petseris ja Tõrvas kumbagil 1 tuh. *kr*, Nõmmel aga isegi 15 tuh. *kr* võrra uue keskkooli avamise tõttu.

Alevite kulude langus heakorra alal osutub nende muutuste tulemuseks, mis leidsid aset Mustveel, Mõisaküla, Sindi, Jõhvi, Elva ja Suure-Jaani büdžettides, kusjuures kulud tõusid Mõisakülas ja Suure-Jaanis ½—2½ tuh. *kr*, kuna teistel need vähenesid 1—3 tuh. *kr* võrra.

Hariduse alal kulud suurenesid Mustveel 1½ tuh., Jõhvil 1 tuh., Kärdlal 1 tuh. ja vähenesid Kundas 1 tuh. ja Antslas 1 tuh. *kr* võrra, kuna teisel aleveil kulud jäid peaaegu muutusetu.

Hoolekandekulud suurenesid Mustveel 3 tuh., Otepääl 5 tuh., Sindil 1 tuh., Elval 1½ tuh., Antslal umbes 3 tuh. ja kahanesid Kundal 1½ tuh. ja Kilingi-Nõmmel 1 tuh. *kr* võrra, kuna teisel aleveil jäid need kulud eelmise aasta tasemele.

Tervishoiukulud aleveil on niivõrt väiksed, et nende kõikumuse arutlus ei paku huvi.

Keskmine kulu ühe elaniku peale kujunes järgmiseks *kr*:

Linnad	Heakorra	Hariduse	Hoolekande	Tervishoiu
Tallinn	8,0	6,0	7,4	6,1
Tartu	4,1	5,8	4,5	2,2
Narva	3,0	4,7	5,0	3,6
Pärnu	5,6	5,5	6,2	4,0
Valga	2,2	6,0	3,7	0,9
Viljandi	3,2	3,6	5,2	8,6
Rakvere	2,9	4,4	4,0	1,9
Võru	3,2	4,5	5,4	6,5
Haapsalu	4,8	1,2	3,6	0,9
Kuresaare	4,9	2,7	5,0	0,4
Paide	2,5	5,3	4,2	4,7
Petseri	5,7	3,2	1,2	0,4
Paldiski	1,9	7,4	1,7	0,3
Nõmme	3,6	4,0	3,9	0,6
Tapa	0,7	4,1	1,6	0,3
Põltsamaa	4,2	2,1	2,1	0,2
Türi	4,8	6,0	2,3	0,7
Tõrva	1,5	8,1	2,4	0,5
Keskmiselt	5,4	5,4	5,6	4,0
Alevid				
Mustvee	0,5	3,1	1,8	0,4
Narva-Jõesuu	4,3	5,1	1,8	—
Kunda	2,0	1,9	2,0	—
Otepää	0,2	2,2	4,1	0,2
Mõisaküla	1,6	2,6	1,5	0,3
Sindi	—	0,9	1,3	0,1
Kallaste	—	1,9	0,2	0,3
Jõhvi	0,9	4,7	1,3	0,4
Kärdla	0,3	2,7	2,3	—
Elva	4,3	2,2	1,2	0,6
Antsla	1,0	4,5	3,9	0,5
Kilingi-Nõmme	0,2	1,5	1,4	0,2
Suure-Jaani	2,1	2,0	1,7	0,1
Jõgeva	6,2	1,2	0,6	0,2
Võõpsu	—	4,2	1,3	0,7
Keila	0,9	4,6	1,0	—
Mustla	0,7	1,5	1,5	0,3
Keskmiselt	1,5	2,7	1,5	0,3

Neist andmeist selgub, et Tallinna elanikul on suurim koorem kanda heakorra ja hoolekande alal, kuna teistel aladel kulutus osutub võrdseks ja on veidi väiksem eelmisest koormatusest. Kuid Tallinna arvud pole kaugeltki rekordsed, sest Viljandis tõuseb elanikule langev osa tervishoiu alal 8,6 kr, Paldiski hariduse alal 7,4 kr, ning Valgas samaks otstarbeks 6,6 kr; ka Võrus tervishoiu suhtarv ületab Tallinna oma. Järeldub, et mida suurem linn rahvastiku poolest, seda tundavam on ka tema elaniku keskmine kulu heakorra alal; selle vastu hariduse alal, mida väiksem linn, seda suuremaks osutub tema elaniku koormatus, näiteks Tõrval 8,1, Türil 6,0, Valgas 6,6 kr. Tervishoiu alal koormatus on sõltuvuses haiglate olemasolust ja selle tõttu on Paidel, Võrul, Viljandil ja Tallinnal kõrgemad suhtarvud kui teistel linnadel, kus haiglad täiesti puuduvad ehk nende ülalpidamiseks linnad ei kannakuludid.

Aleveist erinevad heakorra-kulu suhtes Narva-Jõesuu, Elva ja Jõgeva; esimesed kaks suvitusekohtade korrashoiu huvides, Jõgeva kui maanteede sõlmepunktil. Hariduse alal suurimad suhtarvud omavad Narva-Jõesuu 5,1, Jõhvi 4,7, Keila 4,6, Antsla 4,5, Võõpsu 4,2 kr, kuna hoolekande alal — Antsla ja Otepää, kus vanadekodude kulud teiste alevite omast suuremad. Tervishoiu alal on alevielaniku koormatus tähtsusetu.

3. Korralised tulud. *Recettes ordinaires.* Korralised tulud (tuhandis kr) kõrvutatakse järgnevas tabelis:

	Linnad			Alevid		
	1930/31	1929/30	Kohkem (+) ehk vähem (-)	1930/31	1929/30	Kohkem (+) ehk vähem (-)
Maksud:						
Varanduslikust seisukorrast olenevad	3 038	2 990	+ 39	110	95	+ 21
Tööstus-kaul andjalikud	1 293	1 260	+ 33	107	105	+ 2
Tarvitusõiguste pealt	187	334	-147	8	14	+ 6
Mitmesugused	387	340	+ 47	38	35	+ 3
Maksud kokku	4 905	4 933	- 28	269	249	+ 20
Sissetulekud:						
Varanduste kasutamisest (netto)	799	748	+ 51	17	25	- 8
Ettevõtete puhaskasu	793	803	- 10	8	1	+ 9
Mitmesugused erisissetulekud ja kuldude tagasimaksud	2 207	2 140	+ 67	28	23	+ 5
Rahandusoperatsioonid	1 319	953	+366	45	28	+ 17
Juhuslikud	28	30	- 2	—	—	—
Kokku	10 051	9 607	+444	367	324	+ 46

Linnade ja alevite tulude kogusummad, võrreldes eelmise aastaga, on tunduvalt tõusnud, sealjuures on märgata linnadel ainult maksude langust 0,6%, alevitel aga nende tõusu 8% võrra. Maksude vähenemist linnadel tuleb kanda eranditult tarvitusõiguse maksude arvele, mis langesid 44% võrra peamiselt sel puhul, et linnadelt on võetud ära autode ja mootorrataste maksustamise õigus, kuna sellised kannangud arvatakse nüüd jõuvankrite- ja bensiinimaksuna teedekapitaliks. Samal põhjusel vähenesid ka alevitel tarvitusõiguse maksud 42,9% võrra.

Muud maksude liigid muutusid positiivselt linnadel kui ka alevitel, kuigi üksikuid omavalitsusil leiab aset ka nende maksude langus. Näiteks, Pärnus vähenesid kõik varanduslikust seisukorrast olenevad maksud, sealjuures tulumaks 7 tuh. kr võrra, siis tööstus-kaubanduslike maksude hulgast langesid trahteri- ning turu- ja laadanimaksud. Tähtsusetu kõikumisi on märgata mõnel teisel linnal ja alevil. Enamasti siindis maksude tõus suuremail linnadel, eeskätt muidugi Tallinna ning jõudsasti areneva Nõmme arvel. Mainimisväärt on Haapsalu maksude suuremine, kusjuures iseäranis paisusid kinnisvara-, äritunnistuste ning turu- ja laadanimaksud.

Maksude tõusu alevitel põhjustavad peamiselt isikumaks, mõnel alevil (Mõisakülal, Elval ja Antslal)

Tab. I. LINNADE TULUD JA KULUD (nr) I. IV. 1930 KUNI 31. III. 1931 (en kr).

	Tallinn	Tartu	Narva	Pärnu	Võlga	Viljandi	Järvepe	Võro	Häpssalu	Kuressaare	Ida-V	Põhja-V	Paldiski	Narva	Järve	Võlga	Tartu	Tallinn	Kokku
KULUD — DEPENSES.																			
Täiendatud organd — Organes exécutifs	193715	80705	30372	43510	21700	25566	24423	10050	15404	17618	11566	18148	4082	38585	10733	9449	8432	8360	577973
Sotsiaalsed asutised: tööbors, vaeasuste kohus, ju- ridiline büroo jms. — Institutions sociales: bureau de travail, tribunal des orphelins, bureau juridique etc.	78632	28198	3204	845	1677	4006	885	2551	300	2024	—	200	20	1270	5	327	63	430	117853
Pensionid ja abirahad — Pensions	206400	35742	10716	22714	4651	3714	5904	2065	1465	2024	1072	2138	358	4143	482	763	544	362	315272
Riiklikud asutised: korterikohustus, vangilaamad jms. — Institutions du gouvernement: obligation locative, prisons etc.	37528	8751	5200	2360	123	141	375	2611	120	00	24	—	—	4052	510	5	816	174	55257
Tuletõrje — Pompiers	50175	30399	3805	8500	1914	2580	1886	1767	504	1000	282	1260	—	—	—	537	1337	1054	126582
Heakord — Services publics.																			
Ehitusosakond — Service des constructions Tänavate, sõdade, aedade, platside korrahoold ja uute tegemine — Entret. et construct. des rues, ponts, jardins, places et squares	149701	16665	—	11634	1056	5008	1807	1256	425	—	—	—	—	2656	—	—	1099	—	193108
Tänavate ja platside valgustus — Eclairage des rues et des places publiques	720516	171072	30823	71488	12917	28245	27548	10088	8013	10452	7241	18443	723	36437	1446	9457	19883	2031	1182773
Kaevude ja puhtveetorustiku korrahoold — Ent- retien des puits et des conduits d'eau potable Sivutööstuskoors parandamine ja suplemine Perfectionnement des stations balnéaires, élabo- rations des bains de mer	118934	65860	9147	20187	9023	4870	5872	3808	2446	4450	1291	4550	1000	9020	1328	2588	—	972	265296
Mustavee kanalisatsioon korrahoold — Egouts Mustuse ja prügi kõrvaldamine — Vidange et dé- layage	—	—	—	3000	33	—	—	—	289	43	—	561	24	—	—	250	—	4	4204
Korralduste läikimise ja mitmesugused tööid — Services et travaux divers	4644	2635	229	—	—	—	84	84	—	169	95	1343	—	—	—	1152	—	433	11167
Kokku — Total	1046679	264570	74725	116341	27462	40633	36039	18436	20646	21115	8627	25057	2122	48483	2806	13644	14005	5594	1804984
Haridus — Instruction publique.																			
Koolivõrk — Services des écoles	26843	9229	3874	4070	6391	15776	805	1438	—	960	875	—	—	7751	375	150	375	—	64215
Alg-, kesk- ja erikoolid — Ecoles primaires, secon- daires et spéc.	629449	292000	103707	88096	69721	41371	42284	18208	9164	5591	15321	10262	7634	39471	16592	5084	17844	18153	1429632
Raamatukogud, arhiivid ja muuseumid — Biblio- thèques, archives et musées	76184	27373	6068	7239	2596	1700	1925	2012	363	—	1085	600	640	2878	—	432	1257	283	132883
Abirahad ja toetusel hariduse osastööbors — Se- cours pour la propagation de l'instruction	16192	40160	1500	6342	2340	—	6294	702	702	2228	785	200	—	2042	—	521	—	—	80498
Abirahad ja toetusel isiklike- asutiste — Secours aux personnes et aux institutions	43271	38137	3930	4800	2259	1800	4450	2950	119	2693	420	3000	—	1500	—	820	5	889	110493
Kokku — Total	791939	407402	119679	116347	83307	45947	55711	25802	10348	11470	17936	14062	8274	53437	16967	6937	19481	19275	1817941
Hoolekanne — Assistance publique.																			
Hoolekandeosakond — Service de l'assistance pub- lique	41815	11106	3597	2652	2069	2156	1800	1392	—	—	—	—	—	3432	—	—	118	—	70639
Vanadekoheldajate vastetöölised — Asiles de vieillards et établissements de charité	166422	82091	27110	26524	12013	17381	13052	11379	6492	3996	5732	—	1362	7161	1364	1847	3357	—	398691
Õnnesajad — Asiles de nuit	17143	—	633	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17781
Lasteasutused ja lastelaamad — Orphelins, asiles des enfants et places d'asile	283240	70515	36168	30095	16887	14555	2026	3985	1888	7044	2332	—	—	12355	—	—	—	420	488270
Vaeste toetus ja abirahad — Subsides aux pauvres Abirahad selsõdade — Secours divers	432720	14828	59107	91166	14922	20282	31823	13037	6666	9232	6068	5051	585	29025	4742	5075	4198	6810	856820
	37433	7000	260	1310	—	1439	1360	200	452	—	—	100	—	200	—	—	—	—	40836
Kokku — Total	968780	317538	126961	128847	46791	63793	59023	31343	15198	23274	14332	5151	1897	53303	6606	6932	7673	5729	1871747

Tab. 2. ALBYTTE TULUD JA KULUD (kr.) I. IV. 1930 KUNI 31. III. 1931 (en kr.). — RECETTES ET DÉPENSES DES BOURGES I. IV. 1930 — 31. III. 1931 (en kr.).

	Mustvee	Narva-Jõeoru	Kunda	Oepälä	Mõisaküla	Sindi	Kauniste	Jõhvi	Kärkla	Elva	Antsla	Kihing-Nõmme	Suure-Jaani	Jõgeva	Võpsu	Kella	Musta	Kokku Total
Kulud — Dépenses.																		
Alevialtuse ja majandusekulud — Administration des bourgs et dépenses économiques	7550	6747	8180	5613	4781	3908	3486	5028	3125	8864	5542	4938	4956	7329	2310	2462	4944	89181
Riiklikud ühisanded (vangide vedu ja tootmine) — Transport et entretien des prisonniers	151	805	8	34	—	148	426	—	—	706	821	107	250	179	15	—	100	3340
Tuletõrje — Pompiers	1400	607	—	279	461	89	350	516	100	370	365	107	213	50	33	1150	250	6381
Heakord — Services publics.																		
Tänavate ja platside korraldus — Entretien et construct. des rues et des places	775	—	937	354	2421	—	67	1016	383	3340	1562	200	2140	7563	10	800	561	22717
Tänavate valgustamine — Éclairage des rues	639	115	—	—	873	—	—	750	42	825	—	79	280	—	—	44	—	13647
Suutisusloikorra kõitamine — Perfectionnement des stations balnéaires	—	6818	—	—	—	—	—	—	51	3732	—	—	—	—	—	—	—	10661
Muud — Diverses	112	—	4369	—	—	—	—	—	634	—	—	47	—	—	—	—	45	5207
Kokku — Total.	1526	6933	5356	384	3294	—	67	1766	476	9031	1562	326	2426	7365	10	800	650	42172
Haridus — Instruction publique.																		
Koolid — Écoles	8927	7208	4907	3090	5342	1491	2555	8753	3794	4144	5790	1761	2156	1118	1767	4019	1309	69119
Raamatukogud — Bibliothèques	150	448	260	300	100	150	260	200	30	100	520	150	130	100	25	106	140	3189
Abrandaud ja muud — Secours et divers	630	473	—	—	—	—	100	41	—	372	627	400	—	210	30	—	—	2902
Kokku — Total.	9727	8217	5167	4379	5442	1641	2915	8994	3824	4616	6937	2311	2396	1428	1831	4125	1440	73300
Hoolekanne — Assistance publique.																		
Vanadekodud, lasteaiad, abirahad ja muud — Asiles de vieillards, jardins des enfants, secours et divers	5533	2901	5490	8154	3003	2382	342	2593	2576	2498	5693	2065	2037	728	535	938	1386	48684
Tervishoid — Hygiène.																		
Häigemajad, ambulatooriumid ja arstid — Hôpitaux, ambulances etc.	1120	—	—	438	580	160	445	860	—	1182	785	240	99	229	300	—	314	6702
Rahandusoperatsioonid — Opérations financières.																		
Võlgade tasumine ja protsentide maksmine — Amortissement des dettes et paiement des intérêts	900	—	—	1033	390	—	12168	1480	1000	1400	2452	400	—	4240	77	10771	—	46059
Kaupade asutamine — Création des fonds	500	—	—	1653	—	191	150	288	193	—	85	—	300	50	—	—	—	3416
Mitmesugused kulud — Dépenses diverses	4900	625	2228	279	1547	498	113	986	492	1346	899	913	307	94	204	2349	782	18563
Kokku korralised kulud — Total des dépenses ordinaires	38313	26835	26429	19398	9003	20462	23225	12656	30013	24941	14941	14017	12894	21893	5315	31295	9866	339698
Erakorralised kulud — Total des dépenses extraordinaires	—	—	532	17803	250	—	—	75331	19658	1814	3000	5437	1000	—	—	—	—	124575
Kokku korralised ja erakorralised kulud — Total général des dépenses	38313	26835	27021	40101	19648	9003	20462	97586	31744	30013	26253	14017	22898	5345	31595	9866	464273	
Tulud — Recettes.																		
Maksud — Impôts.																		
L. Varanduslikust seisukorrast olemeynd maksud — Impôts sur les biens.																		
Kinnisvaramaks — Impôt foncier	781	2563	1744	312	1000	975	186	179	1193	3457	5797	143	854	103	115	2498	1402	39310
Tulumaks — Impôt sur le revenu	1032	688	628	598	662	549	549	921	591	404	614	365	293	211	152	—	264	8518
Puhvetasumaks — Impôt sur le bénéfice net	504	204	126	282	365	111	61	664	195	271	243	585	468	1565	56	1631	156	7577
Isikmaks — Impôt personnel	10389	—	—	2926	4423	2250	5915	2052	4402	3233	—	1956	—	1787	678	2196	1522	43119
Suutisemaks — Droit balnéaire	—	7345	—	—	—	—	—	3222	—	924	—	—	—	—	—	—	—	8319
Muud (naturaal-kohustused) — Diverses	—	—	—	—	1094	—	—	—	—	—	—	—	3012	—	—	1141	300	8769
Kokku — Total.	12766	10916	18498	3448	7544	3885	6708	7038	6473	8289	6654	2999	4641	3666	1001	7466	3644	115612

II. Tööstus-kaubanduslikud maksud — Taxes industrielles et commerciales	1555	915	677	864	732	565	316	1681	1144	1142	941	948	521	711	220	—	578	13510
Arvutusüksimaks — Patentes des établissements industriels et commerciaux	5075	7450	925	6411	5142	350	697	6565	90	6653	5752	5403	4875	3502	181	6090	2835	68965
Trahterimaks — Restaurants	482	372	119	358	263	57	707	84	314	314	434	326	265	36	177	201	—	177
Lõbustusemaks — Joissances publiques	—	223	—	47	38	38	19	336	57	17	348	75	—	40	47	—	—	1821
Siidu-, kuniuste- ja reklaamimaks — Enseignes, annonces et réclames	2192	417	126	997	510	395	414	2337	150	2074	1284	1025	381	2410	399	1773	409	18283
Maks laada- ja tarukarupilejalt — Marchands forains	—	—	—	—	—	—	60	—	—	36	—	—	—	—	—	—	—	96
Mitmesugused — Diverses	10304	9565	2100	8438	6811	1611	1563	11626	1625	10236	9549	7945	6103	6958	863	8076	4197	107390
Kokku — Total																		
III. Maksud tarvitusüksuse pealt — Impôts et taxes sur les droits d'usage	—	107	408	162	111	50	110	188	—	314	54	50	2	—	18	36	—	1619
Kõneste ja sõnakuite pealt — Charente et volailles	—	581	163	109	183	132	36	206	28	184	59	152	107	131	44	40	75	2180
Lõhisepeatus — Contrôle de viande	—	188	92	—	—	4	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	888
Puukõrge pealt — Bois	360	215	829	81	233	168	57	405	136	188	176	334	156	189	64	128	—	3189
Jalgtraatide pealt — Cycles	—	1020	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1020
Muud — Diverses	360	2111	992	352	537	374	266	799	164	586	289	536	265	320	126	76	203	8346
Kokku — Total																		
IV. Mitmesugused muud maksused — Autres droits et taxes	40	29	—	3	117	84	54	—	19	19	20	20	7	10	12	—	16	435
Kantselmaks — Taxes des bureaux	1297	1963	1159	761	1110	654	615	853	366	572	706	595	295	344	219	—	255	1258
Lühikõrgevatkus — Contrôle de détail	6259	1031	2088	1076	924	498	1408	729	330	597	2719	836	67	608	474	3536	220	24113
Põhivastuade asemaks — Charges d'adjud	7695	3623	3257	1842	2151	1186	2072	1552	715	1767	3454	1460	362	1655	765	3536	491	37370
Mitmesugused ja ettemängemata tulu — Recettes diverses et non prévues	1471	466	1061	608	169	225	60	2283	3250	660	2071	241	—	2614	809	—	496	17388
Kokku — Total																		
V. Puhaskasu varuandete kasutamisel — Bénéfice net de l'exploitation des propriétés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektrivõrk — Usine électrique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vinnapood — Vente de l'alcool	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Täpamaja — Abattoir	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total																		
VI. Puhaskasu ettevõtteist — Bénéfice net des entreprises	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektrivõrk — Usine électrique	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vinnapood — Vente de l'alcool	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Täpamaja — Abattoir	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total																		
VII. Mitmesugused sissetulekud eritülesannete tähtsuseel — Recettes diverses	220	—	—	63	—	185	446	—	218	823	500	240	—	—	—	—	—	2655
Rahikud antiseid (Valitsusest toetused vangi võetud) — Subventions du Gouvernement	—	1040	156	310	90	49	87	282	88	4040	114	91	762	68	—	600	516	8317
Heakorra alal — Services publics:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toetused ja muud tulu — Subventions du Gouvernement et autres recettes	688	—	—	273	338	1503	1698	—	323	281	1149	—	221	—	1197	—	—	7036
Hariduse alal — Instruction publique:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toetused ja muud tulu — Subvent. du Gouvernement et autres recett.	114	—	—	5021	169	111	—	—	100	450	2591	109	527	—	164	—	238	9594
Hoolekande alal — Assistance publique:	165	499	1467	—	—	161	8524	2221	1429	—	1059	1069	2004	9237	—	15696	1230	45091
Toetused ja muud tulu — Subventions et autres recett.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Behandlungsanstalt — Operations immanentes	1432	1548	1623	5673	647	1989	9327	3691	2138	5693	5413	4518	3514	9365	1362	16296	1984	72693
Kokku — Total																		
1. Kokku korralised tulud — Total des recettes ordinaires	34430	27491	26591	41235	20165	9113	20886	98091	32465	27891	28530	16438	21170	21298	4886	39633	11195	481316
2. Korralised tulud — Dépenses ordinaires	33313	26835	20439	40101	19648	9003	20462	97856	31744	30918	29255	14017	18331	22898	5315	31595	9866	464273
3. Ülejääk (1—2) — Surplus (1—2)	1117	656	152	1134	457	1110	424	7096	3706	2122	3880	5421	3162	1400	429	8238	1329	17788
4. Erakorralised tulud — Recettes extraordinaires	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Erakorralised tulud — Dépenses extraordinaires	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Ülejääk (4—5) — Surplus (4—5)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Kokku korralised ja erakorralised tulud — Total général des recettes ordinaires et extraordinaires	34430	27491	26591	41235	20165	9113	20886	98091	32465	27891	28530	16438	21170	21298	4886	39633	11195	481316
8. Kokku korralised ja erakorralised tulud — Dépenses ordinaires et extraordinaires	33313	26835	20439	40101	19648	9003	20462	97856	31744	30918	29255	14017	18331	22898	5315	31595	9866	464273
9. Ülejääk (7—8) — Surplus (7—8)	1117	656	152	1134	457	1110	424	7096	3706	2122	3880	5421	3162	1400	429	8238	1329	17788

kinnisvara- ja suvitusemaks (Narva-Jõesuul), mitmel alevil aga laada- ja turumaksu juurekasv.

Puhaskasu üldsumma varanduste kasutamisest linnadel on suurenenud 68%, alevitel aga vähenenud 32% võrra. Üksikuil linnadel ja alevitel on märgata mitte ainult puhtakasu tõusu, vaid ka selle langust, mis tekkis kas teatud majapidamiskorra muutmisest olenevate kulude kõikumise tõttu või varanduste kasutamiseviisi ümberkorraldamisest. Näiteks, Tallinnas saadi eelmisel aastal majadest tulu 265 tuh. kr, kulutati aga 100 tuh. kr, kuna aruandeaastal tulud langesid 240 tuh. kr, kulud aga tõusid 103 tuh. kr, mille tagajärjel langes ka puhaskasu majade kasutamisest. Täitsa vastupidiseid tulemusi saavutati kruntide ja maade kasutamisel: 1929/30 a. oli tulused 101 tuh. ja kulused 20 tuh. kr, 1930/31 a. tulud langesid 97 tuh., kulud aga 12 tuh. kr, ning selle tõttu nettokasu suurenes 5 tuh. kr võrra.

Rahandusoperatsioonide käibete suurenemist on märgata laenude arvel (riigi- ja erapankadelt), ning oma ettevõtetele võetud summade arvel kapitalide asutamiseks, teadagi suuremate linnade büdžettides. Rahandusoperatsioonide juurekasvu üldsummast 336 tuh. kr langeb 294 tuh. kr, s.o. 87,5% Tallinnale, kus laenatud ülekande sissetulek ulatub 481 tuh. kr ja ettevõtetele läekantud 572 tuh. kr. Teistest linnadest rahandusoperatsioonide suurenemist võib mainida Rakveres 34 tuh., Tartus 18 tuh., Viljandis 12 tuh., Võrus 8 tuh. ja Nõmmel 7 tuh. kr võrra; operatsioonide käibed Rakveres on tingitud rahaasutistelt saadud lühiajalistest laenudest (31 tuh. kr), millised on tasutud juba aruandeaastal.

4. Ettevõtted. *Entreprises municipales.*

Ettevõtteid on linnadel tulnud juure kaks: lihakauplus Türi ja telliskivitehas Rakveres; need ettevõtted andsid juba esimesel aastal puhaskasu, nimelt telliskivitehas 900 kr ja lihakauplus 132 kr. Oma tegevuse lõpetas Tartus rõugekaitselima-jaam.

Ettevõtete hulga tegutsesid kahjuga: elektrijaam Petseris, tapamajad Võrus, Haapsalus ja Põltsamaal, turbatööstus Viljandis ja Paides, veovoort Tartus ja Paides, supelmaja Pärnus, pudretitehas Pärnus ja pesukoda Tallinnas. Petseri uue elektrijaama puudujääki põhjustab esialgne abonentide arvu väheus, mis on loomulik ettevõtte tegevuse algaastail; veovoori puudujäägid Tartus ja Paides on arusaadavad, sest et need oma iseloomu poolest ei kuulu puhtkaubandusliikude ettevõtete hulka, kuna nende olemas-

olu sõltub linna heakorra tegevusest, misjuures võivad vahest tekkida isegi puudujäägid. Pärnu laiaulatusliku ja Eesti parima supelasutise tulutoovus pole veel suutnud katta asutise eksploateerimiskulusid, millest ehituselaenu protsendid 12 573 kr üksi juba ületavad puudujäägi summa (11 986 kr). Teised linnade ettevõtetegutsesid eelmise aastaga võrreldes kas hoogsamalt ja suurema puhaskasuga või ümberpöörduvalt, kuid puhaskasu kõikumus on võrdlemisi väike ja selle põhjuste arutamiseks puuduvad alused.

Puhaskasu ettevõtetest osutub kaaluvaks büdžeti osaks. Järgmine võrdlusandmestik koosneb kahe aasta puhtakasu protsendilistest suhtarvudest korralises büdžetis:

	1930/31 a.	1929/30 a.
Tallinn	6,4	8,0
Tartu	8,9	8,2
Narva	13,7	14,6
Pärnu	0,8	1,1
Valga	6,9	8,7
Viljandi	1,0	1,1
Rakvere	13,4	14,8
Võru	3,9	5,6
Haapsalu	4,8	4,4
Kuresaare	17,0	20,1
Paide	5,8	5,9
Petseri	-2,3	6,2
Paldiski	-5,9	-2,4
Nõmme	9,6	15,2
Tapa	14,5	12,6
Põltsamaa	5,4	-6,9
Türi	4,3	4,0
Tõrva	2,2	2,5
Keskmiselt	7,9	8,4

Aruandeaastal ettevõtetest polnud kasu linnakasadele Petseris ja Paldiskis, kus ettevõtete puudujääke tuli katta muist tuludliiklast.

Mõnel linnal puhaskasu ettevõteteilt ületas keskmise protsendi (7,0), Kuresaares isegi rohkem kui kahekordselt, kuid eelmise aastaga võrreldes on ettevõtete osavõtt büdžetist nõrgem, arvatud välja Tartu ja Tapa, kus tulemused veidi paranesid.

Ettevõtete tähtsus alevitel on tähelepanuväärne. Mõisakülas (11%), Kilingi-Nõmmel (10,6%) ja Keilas (10,9%), kus ettevõtete osavõtt büdžetist ületab keskmise 7%. Ettevõtetest saadi kahju Narva-Jõesuus, Kundas, Sindis ja Jõgeval; puudujääk viimases on tingitud elektrijaama abonentide vähesusest.

Omalvalitsuste tulude ja kulude kohta enne keskbüroo väljaandis ilmunud artiklid ja andmed:

- Linnade ja alevite tulud ja kulud 1929/30 a., H. Neuhaus, Eesti Statistika nr. 119(4) 1931 a., lhk. 197—206.
 Maavalitsuste tulud ja kulud 1929/30 a., V. Feldman, Eesti Statistika nr. 120(11) 1931, lhk. 688—695.
 Vallavalitsuste tulud ja kulud 1928/29 m/a., V. Feldman, Eesti Statistika nr. 110(3) 1931 a., lhk. 11—24.
 Linnade ja alevite tulud ja kulud 1928/29 m/a., H. Neuhaus, Eesti Statistika nr. 100(3) 1930 a., lhk. 157—168.
 Maavalitsuste tulud ja kulud 1928/29 a., V. Feldman, Eesti Statistika nr. 109(12) 1930 a., lhk. 711—720.
 Maavalitsuste tulud ja kulud I. I. 1927—31. III. 1928 a., V. Feldman, Eesti Statistika 1929 a. nr. 95 (10), lhk. 545—553.
 Linnade ja alevite tulud ja kulud I. I. 1927—31. III. 1928 a., sama 1929 a. nr. 91 (6), lhk. 325—335.
 Maavalitsuste tulud ja kulud 1923—28 a., V. Feldman, Eesti Statistika 1928 a. lhk. 367—381.
 Linnade ja alevite tulud ja kulud 1926 a., H. Neuhaus, Eesti Statistika nr. 78 (6), 1928 a., lhk. 311—322.
 Sama 1925 a., H. Neuhaus, Eesti Statistika nr. 66 (5), 1927 a., lhk. 257—269.
 Sama 1924 a., H. Neuhaus, Eesti Statistika nr. 62 (7), 1926 a., lhk. 1—13.
 Sama 1923 a., H. Neuhaus, Eesti Statistika nr. 40 (7), 1925 a., lhk. 1—13 (lisa).
 Sama 1922 a., H. Neuhaus, Eesti Statistika nr. 25 (4), 1924 a., lhk. 1—14 (lisa).
 Omalvalitsuste kulud tervishoiu ja hoolekande peale 1925 a., E. Lasberg, Eesti Statistika nr. 65 (4), 1927 a., lhk. 203—205.

Tab. 6. Riigiraudteed mais 1932 — Chemins de fer en mai 1932.

1. Tähtsamad andmed piirkondade järgi — Données principales d'après les districts du réseau.

	Tulutoovate rong- km arv (1 000) Trains-km des tr. lucratifs (1 000)	Reksija- km (1000) Voyageurs- km (1000)		Istekohtade kasuta- mise % des places occupées	Tulujada vantarite % võttes km üldarv.	Laaditud kauba- vag. keskmine telje koorem*) Poids moyen par essieu d'un wagon chargé		Keskmine netto- kaal kõigil kau- barongel (üks- ved. ton)—Poids moy. net de train pour march.	Keskmine kauba- rongi bruttokaal (üldv. tn)—Poids moy. brut d'un train à marchand. (traf. tot. ton)	Keskmine kauba- rongi telegede arv — Nombre moy. d'essieux pour un train de march.	
		Üldarv Total	III kl. III cl.			Üld- veost Traf. total	Maksul. veost Trafic payé				Eraknu- padeel March. privés
a) Laiarööpmelised teed — Voie large											
Auru-ja mootorronges	6	128	127	22,6	28,6	5,59	4,04	—	—	—	—
Sel.: Paldiski—Keila	12	721	708	36,3	22,4	3,15	2,72	64	10	—	—
Haapsalu—Keila	11	871	864	54,7	24,0	4,59	4,12	153	18	—	—
Kella-Tallinn	35	3 181	2 973	42,4	37,8	6,03	5,66	268	17	573	70
Tallinn—Tapa	24	1 296	1 231	37,3	37,7	6,11	4,96	209	48	545	65
Tapa—Kõhla	16	770	736	31,1	31,0	5,24	4,68	111	8	236	38
Kõhla—Narva	30	2 788	2 594	38,4	24,0	5,36	4,91	252	23	517	72
Tapa—Tartu	18	886	868	36,8	26,0	4,44	4,23	173	8	—	—
Tartu—Petseri	40	1 805	1 815	34,6	33,0	4,63	3,69	152	47	—	—
Tartu—Valga	20	697	591	22,6	41,1	4,99	3,98	74	21	—	—
Valga—Petseri	4	52	52	42,3	53,8	6,12	5,51	—	—	—	—
Petseri—Irboska	—	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—
Tähtajalisi kogu raudteel	29	3 762	3 762	68,7	—	—	—	—	—	—	—
Elektrirong. Tall.—Pääsküla	251	16 926	16 327	40,5	33,2	5,56	4,97	207	25	497	66
Kokku — Total	256	13 000	12 378	37,7	33,5	6,34	5,59	241	31	535	69
Aprillis — en avril 1932	202	20 200	10 229	43,1	30,4	5,95	5,40	—	—	—	—
Mais — en mai 1931	509	29 926	28 700	39,2	33,4	6,01	5,33	225	28	519	68
I. IV — 31. V 1932	521	35 735	33 867	40,2	20,3	6,36	5,86	—	—	—	—
I. IV — 31. V 1931	1 264	66 739	63 857	36,3	33,7	6,07	5,36	190	25	—	—
b) Kitsarööpmelised teed — Voie étroite.											
Sel.: Tallinn-Sad.—Türi	29	1 872	1 726	44,4	31,3	4,14	3,88	78	3	223	115
Türi—Mõisaküla	19	508	526	30,0	38,5	3,13	2,69	31	5	84	30
Mõisaküla—Pärnu	16	350	342	36,0	33,8	2,20	1,49	36	18	144	106
Laiiva—Vääna	3	69	69	34,3	40,0	6,82	6,36	113	8	87	36
Rapla—Virtsu	12	270	250	26,9	21,1	2,79	2,22	—	—	—	—
Lelle—Papihidu	15	468	419	41,5	32,8	2,97	2,45	80	17	189	94
Türi—Tamsalu	12	256	243	31,0	27,9	2,39	1,92	35	8	119	74
Ikla—Riisela	4	86	86	23,1	38,2	2,33	1,48	43	24	204	133
Mõisaküla—Valga	4	140	140	27,9	22,1	4,25	1,98	—	—	—	—
Valga—Mõniste	5	87	87	27,4	42,9	4,49	3,95	35	5	58	34
Sonda—Mustvee	5	97	95	35,0	43,8	3,17	2,85	48	1	128	96
Tähtajalisi kogu raudteel	124	4 226	3 933	36,5	32,9	3,35	2,85	56	10	148	78
Kokku — Total	129	3 448	3 160	34,4	32,9	3,97	3,48	67	8	131	56
Aprillis — en avril 1932	123	4 717	4 320	42,4	34,8	4,05	3,75	—	—	—	—
Mai — en mai 1931	252	7 676	7 093	35,4	32,9	3,72	3,22	65	10	144	78
I. IV — 31. V 1932	234	8 992	8 167	43,1	33,2	3,84	3,58	—	—	—	—
I. IV — 31. V 31	625	18 258	10 763	35,0	32,6	3,70	3,25	76	10	—	—

	Laiarööpmelised teed — Voie large					Kitsarööpmelised teed — Voie étroite				
	Mais		1/IV— 31/V	1/IV— 31/V	1/1— 31/V	Mais		1/IV— 31/V	1/IV— 31/V	1/1— 31/V
	1932	1931	1932	1931	1932	1932	1931	1932	1931	1932
2. Kaubarõõm (1000) — Transport des marchandises (1000).										
Kõigi sadetiste kaal—poids: Ton	105	145	259	322	613	46	69	116	131	271
Tn-km	12 174	18 405	31 489	41 857	74 869	3 154	5 893	8 730	9 823	10 042
Sell. maksulised sadet. — Dont les march. payables: Ton	94	132	229	293	530	39	62	102	119	230
Tn-km	10 880	16 731	27 917	38 541	66 083	2 684	4 989	7 623	8 146	16 737
Sellest erakaubad — Dont marchand. privées: Ton	84	109	198	226	435	37	59	98	119	232
Tn-km	9 032	12 175	21 690	24 610	47 058	2 590	4 682	7 360	8 557	10 207
3. Pagastveõu — Transport des bagages.										
Kaal — poids (tuh. tn)	0,5	0,7	0,8	1,2	1,7	0,2	0,3	0,4	0,5	0,9
tn-km (tuh.)	44	72	81	127	177	17	23	33	40	73
4. Reistjate võu (1000) — Transport des voyageurs (1000).										
Reisijate üldarv — Nombre total de voyageurs	788	790	1 341	1 313	2 934	93	112	174	215	401
Sellest { Communie. avec l'étranger	3	4	5	8	13	0,5	1	1	2	3
Dont { Kohalik liikumine — Mouvement local	785	786	1 336	1 307	2 921	93	111	173	213	398
Sellest III klassis	784	783	1 333	1 302	1 914	90	107	168	205	285
Reisija-km üldarv — Voyageurs-km	16 926	20 260	29 026	35 735	66 789	4 228	4 717	7 676	8 992	18 258
Sellest: Elektrirongid — Trains électr.	22	30	33	53	88	6	8	11	16	27
Keskmine sõidukaugus — Parcours moyen	2,5	25,6	22,3	27,2	22,7	45,5	42,1	44,1	41,8	45,5
Magamiskaartide üldarv — Cart. pour wag.-lits vend.	2	3	6,6	5	12	0,5	0,6	0,9	1,1	2,3
5. Veerevkoosseisu kasutamine (1000) — Exploitation du matériel roulant (1000).										
Rong-km üldarv — Trains-km	259	268	521	533	1 290	133	129	268	242	654
Sellest reisironges — Dont trains de voyageurs	202	186	392	361	968	105	94	210	179	533
„ kaubaronges — Dont trains de marchand.	27	46	57	101	139	20	20	43	55	92
„ kiirkaubaronges — Dont trains de march. rapide	22	30	60	59	157	—	—	—	—	—
tõrõnges — Dont trains ouvriers	8	6	12	12	26	8	6	15	8	29
Teig-km üldarv — Essieux-km	7 421	8 798	15 468	17 617	36 113	5 941	6 722	12 925	12 506	28 245
Sellest { Vaguntelg-km — Wagons marchand.	2 960	3 640	5 664	6 838	14 030	2 213	2 046	4 199	3 865	10 207
Dont { Vankritelg-km — Voitures voyageurs	4 461	5 158	9 804	10 729	22 083	3 728	4 676	8 726	8 641	18 038
Kesk. tig. arv rong — Moyen. des essieux par train	28,66	32,82	20,68	33,05	27,99	44,87	46,09	48,22	51,67	52,90
Sellest { Aitursisironges — Trains de voyageurs	22,92	21,63	21,39	21,04	20,81	33,70	41,22	40,47	40,32	37,10
Elektrironges — Trains électriques	3,57	8,87	8,48	8,86	8,43	—	—	—	—	—
Bensin-moot.-ronges — Trains moteur (benz.)	2,68	4,11	3,19	3,93	3,35	—	—	—	—	—
Kaubaronges — Trains de marchand.	71,26	84,00	84,63	63,06	67,58	91,76	87,64	74,16	88,22	87,04
Dont Tõõrõnges — Trains ouvriers	61,48	47,85	56,79	48,76	—	82,62	56,41	77,40	55,38	56,48
Kesk. kaubar. bruttokaal maksuliseist veost	489	444	511	462	457	189	206	200	206	197

*) Kitsarööpmelisel on teljekoorem arvestatud fine teljeparri peale.

Tab. 1. Sisse- ja väljavedu juunis 1932 a. —

Rühm, kuhu kuulub en- dises klas- sifikatsioon.	Dans les chiffres du tableau les marchandises passées en transit ne sont pas comprises. Trafic de perfectionnement, réexportation et ré-importation sont compris	Briti (Gr.- Bretagne)	Läti Letto- via	Poola- Põhja- Poolne Dantsi	Prantsuse France	Rootsi Suède	Saksa Alde- magne	S. N. V. L. U. R. S. S.	Tseh- hoslo- vakkia Tscheco- slovaq.	Ühend- riigid Etats- Unis	Muud riigid Autres pays	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
												Besti-Läti ühine nomenklatuur. Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie										
A. Sissevedu tonnides — Importation en tonnes.																						
5	I. 1. Elusloomad (arv — nombre)																					
1	H. Toidu- ja maisained, joogid	1 607,9	132,4	336,4	1,1	5,1	799,2	341,4	10,0	251,9	295,8											
1, 4	2. Tera- ja jahvatatud vili	3,0				5,1	0,2	3,1		249,2	190,1											
1, 4	3. Aia- ja juurvili				0,0		0,2			2,3	6,3											
6	4. Karjasaadused										60,0											
4	5. Kalu, kalasaadused ja vähid	84,9									10,1											
1	6. Muud toidu- ja maisained ning joogid	1 520,0	132,4	336,4	1,1	0,0	798,7	331,9	10,0	0,3	10,1											
4	7. Loomasööd										5,0											
6	III. Toor- ja poolvalmisained	1 591,5	16,3	340,8	6,0	567,3	506,4	3 133,1	1,1	3 902,1	508,6											
4, 7	8. Loomariigilised, peale rasvade										40,2											
9	9. Seemned, taimed ja nende osad	0,0	2,7	0,5	0,0	9,3	0,7			0,4	45,9											
9	10. Metsamaterjal	109,4		104,1							8,9											
10	11. Paberitoorained																					
10	12. Tekstiiltoorained	12,2	1,2		1,0		3,6			0,5	388,4											
12	13. Ärsid ja metallid töötlemata (metallimurd)	11,7			2,1		68,9	297,5			10,9											
17, 18	14. Mineraalid peale ärside	1 340,5	1,4				11,7	151,1	85,0	0,6	185,9											
19—21	15. Keemiainetuste toorained:	27,7	11,1	230,2	1,7	477,4	50,8	365,0		3 504,3	70,6											
19	a) sellest õli, rasvad, vaigud, kummi toorelt	27,7	11,1	236,1	1,7	470,0	7,4	364,9		2 610,1	43,0											
20	b) väetised						470,0				25,0											
6	IV. Valmisasendused	278,1	61,2	206,3	33,1	411,4	1 415,8	157,0	458,2	17,2	1 071,1											
6	16. Nahad töödeldud ja nahkaup	0,1	0,1	0,0	0,4	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	156,2											
8	17. Puitasendused	0,0	7,3		0,0	0,0	38,1	0,2		0,0	120,3											
9	18. Paberitööstusesasendused	3,3	8,6	0,0	0,4	3,4	79,5	0,0	2,0	0,0	13,3											
11	19. Tekstiilitööstusesasendused	7,1	8,3	2,7	0,3	0,4	20,4	0,0	0,3	0,0	11,9											
12, 16	20. Metallid	171,2	17,1			100,3	705,1	6,0	13,3		483,4											
14	21. Põllumajandusmasinad ja -riistad		0,1			49,9	40,7			1,8	3,0											
15	22. Jõu- ja töomasinad	52,6	0,0	0,3	0,0	0,2	57,9		0,3	2,0	3,2											
16	23. Metallkaup	21,4	0,8	0,6	0,1	27,3	134,0	0,0	12,6	1,1	14,9											
15	24. Elektrimasinad-aparaadid ja tarbeasjad	3,5	0,0		0,2	1,0	110,2	0,0	0,1	0,5	1,3											
10	25. Instrum., apar. (peale elektritar.) ja laskerist.	0,2	0,0		0,0	0,4	2,0		0,1	0,8	0,1											
15	26. Transportabiinid	0,4			2,5	0,0	7,0			0,8	1,3											
17	27. Keramiika ja muud mineraalkaubad	1,2	1,4		0,0	160,9	34,9	5,3	428,6	1,6	86,5											
19, 21	28. Keemiainetusesasendused	10,3	17,5	193,6	20,2	52,0	176,0	146,3	0,1	8,4	189,1											
22	29. Muud eraldi nimetatama kaubad	0,1			0,0		1,5		0,2		0,7											
12, 13, 22	V. 30. Kallismetallid ja -kivid						0,0				0,0											
Kokku {		3 477,5	209,9	883,5	40,2	983,8	2 721,4	3 631,5	469,3	4 171,2	1 875,5											
% {		18,8	1,1	4,8	0,2	5,3	14,7	19,7	2,6	22,8	10,2											
Mai — Mai 1932		7 894,5	315,0	717,7	92,3	1 623,4	2 729,0	6 889,1	60,3	726,2	3 854,2											
1. I.—30. VI. 1932		23 389,7	1 325,3	13 296,1	800,3	6 484,5	14 064,5	30 065,8	707,9	9 067,7	13 747,4											
B. Sissevedu kroonides — Importation en kr. (couronne d'Estonie, égale 100/100 gramme de l'or pur)																						
5	I. 1. Animauz vivants			127																		
1	II. Denrées alimentaires et coloniales, boissons	166 402	14 570	18 340	3 178	539	17 221	14 303	1 628	28 046	48 513											
1	2. Céréales et produits de minoterie	599				507	229	274		26 089	24 780											
1, 4	3. Produits des potagers et des vergers				35		151			1 370	2 811											
2	4. Produits de l'élevage du bétail										6 610											
3	5. Poissons, leurs produits et coquilles	15 830									0 610											
4	6. Autr. denrées aliment. et coloniales et boissons	149 923	14 570	18 340	3 743	32	16 791	13 712	1 628	578	13 770											
4	7. Fourrage						50	317			550											
6	III. Matières premières et demi-fabriquées	48 332	10 158	27 820	4 551	22 986	71 458	67 358	1 755	554 566	179 946											
4, 7	8. Produits animaux (non compr. gras et huiles)										24 567											
8	9. Semences, plantes vivantes et leurs parties	11	4 231	175	600		5 357	6 780	7 021	41 236												
9	1. Produits forestiers	6 270		8 638				30 146		3 010												
1	11. Matières pour papier																					
1	12. Matières textiles	19 293	1 828		2 201		3 346		1 600	254 208	78 730											
12	13. Minéraux et métaux bruts	2 926			433	5 986	15 254			3 175												
17, 18	14. Minéraux (non compris minerais)	14 491	90			746	4 163	1 180	155	7 700												
19—21	15. Matières chimiques	5 341	4 009	19 007	1 227	12 092	19 660	29 252		293 327	21 522											
19	a) dont huiles, graisses, résines et caoutch. brut	5 341	4 002	18 905	1 227	0 000	14 831	20 086		210 512	17 354											
2	b) engrais						12 000			3 102												
6	IV. Produits fabriqués	316 053	52 510	47 035	32 865	119 412	934 063	31 827	75 717	42 527	315 023											
6	16. Peaux apprêtées et articles en cuir et peau	1 682	819	258	7 417	4	4 670		280	40	35 542											
8	17. Ouvrages en bois	81	3 800		01		9 701															
9	18. Articles en papier et imprimés	4 713	2 846	145	1 886	2 185	54 270	25	1 392	261	37 344											
9	19. Articles textiles	44 949	25 285	14 625	3 207	3 223	161 851	23	7 990	193	76 886											
12, 13	2. Métaux ouvrés	33 702	2 683			20 552	107 352	1 155	2 469		32 626											
14	21. Outillage et machines agricole		55			31 508	35 917			2 547	7 617											
15	22. Machines motrices et machines industrielles	192 299	28	215	193	10 606	175 994		580	4 298	4 490											
13	23. Articles en métaux non spécialement dénommés	9 770	1 784	3 660	208	23 505	105 999	24	9 798	624	10 410											
15	24. Machines et appareils électriques et leurs parties	10 007	24		113	3 472	78 190	450	3 269	1 865	9 288											
16	25. Instruments, appareils et armes à jeu	1 398	318		120	849	31 62															

Tab. 2. Väliskaubandus muude riikidega juunis 1932 a.

Commerce extérieur avec les autres pays en juin 1932.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
168. Argentina — Argentine	39,9	6 731	81,5	10 211	15. Kreeka — Grèce	10,9	13 430	—	—
182. Austraalia — Australie	53,0	16 464	—	—	141. Kuuba — Cuba	0,4	320	—	—
6. Austria — Autriche	5,1	14 582	—	—	22. Löödu — Lithuanie	14,5	7 651	1 007,1	75 630
83. Belgia-Kongo — Congo-belge	0,3	250	—	—	123. Madagaskar — Madagascar	0,3	392	—	—
7. Belgia-Luksemburgi m. l. — Belgique-luxembourgeoise union économ.	509,3	49 361	*)	*)	146. Mehhiko — Mexique	0,3	248	—	—
170. Brasiilia — Brésil	21,8	12 384	66,5	5 090	23. Norra — Norvège	9,9	271	21,0	51 250
82. Briti-Egiptuse-Sudaan — Soudan anglo-égyptien	5,1	5 417	—	—	61. Palestiina — Palestine	0,7	1 361	11,1	1 425
98-104. Briti-Ida-Aafrika — Afrique d'Est britannique	6,9	3 012	1,1	135	148. Panama — Panama	—	—	6,9	1 499
93. Briti-Lõuna-Aafrika Ühendriigid — Union Sud Africaine	27,1	11 778	944,4	50 581	175. Peruu — Pérou	2,0	1 005	1,7	220
85-88. Briti-Lääne-Aafrika — Afrique d'Ouest britannique	4,1	1 760	8,7	1 100	26. Poola-Dantsig — Pologne-Dantzig	*)	*)	77,8	50 725
68. Briti-Malala — Malaisie britann.	—	—	12,8	1 022	27. Portugal — Portugal	3,5	964	0,7	1 218
8. Bulgaaria — Bulgarie	5,0	6 884	—	—	109. Prantsuse-Alžeeria — Algérie française	3,1	493	—	—
173. Ecuador — Equateur	0,4	347	0,7	180	80. Prantsuse-Maroko — Maroc française	0,4	1 620	—	—
76. Egiptus — Egypte	8,2	8 090	57,0	14 493	122. Prantsuse-Somaali — Somali française	0,2	291	—	—
144. Haiti — Haïti	—	—	2,7	339	52. Pärsia — Perse	0,0	10	—	—
40. Hiina — Chine	0,3	572	39,1	9 439	28. Rumeenia — Roumanie	0,0	48	—	—
11. Hispaania — Espagne	0,0	53	89,4	8 159	53. Siiam — Siam	—	—	2,3	275
25. Hollandi — Pays-Bas	139,7	66 174	617,7	20 791	13. Soome — Finlande	288,4	80 736	*)	*)
72. Hollandi-India — Indes néerland.	9,0	4 008	5,5	748	54. Süüria — Syrie	—	—	5,4	701
145. Honduras — Honduras	—	—	7,0	989	36. Šveits — Suisse	6,1	28 000	0,0	60
65. India — Inde	228,7	44 755	5,2	694	9. Taani — Danemark	300,4	66 889	*)	*)
44. Irak — Irak	—	—	3,1	351	62. Tseloon — Ceylan	2,3	654	—	—
19. Itaalia — Italie	31,0	40 739	34,4	5 363	37. Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	26,7	3 277	34,1	12 499
18. Islandi — Islande	—	—	15,5	960	171. Tšiiil — Chili	7,5	8 492	24,6	3 296
45. Jaapan — Japon	0,3	3 809	—	—	56. Türgi — Turquie	0,3	305	—	—
154. Jamiika — Jamaïque	0,3	180	—	—	10. Ungari — Hongrie	20,9	5 873	—	—
136. Kanada — Canada	69,7	8 682	—	—	176. Urugvial — Uruguay	0,2	320	41,0	4 984
30. Kanali saared — Iles anglo-normandes	—	—	26,7	6 007	185. Uus-Meremaa — Nouvelle-Zélande	0,4	328	2,0	380
172. Kolumbia — Colombie	3,3	2 952	—	—	134. Ühendriigid — États-Unis	*)	*)	1 922,4	175 379
					Muud riigid — Autres pays	—	—	0,8	1 060

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus juunis 1932 a.

Commerce extérieur des principaux articles en juin 1932.

Järjek. nr. täielikus üksikalmete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikalmete nomenklat.	Kr.—couronne d'Estonie, égale 100 ¹⁰⁰ grammes de l'or pur (100 marks antérieurs)	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU — IMPORTATION.							
II. Toidu- ja maitseained, joogid							
2.	Tera- ja jahvatatud viil	3781,2	313340	9.	Secumel, taimed ja nende osad	68,8	65 411
12	Nisu	374,1	39 713	281	Kopra	1,0	255
	Sel.: Ühendriigid	248,7	20 000	305, 306	Tubak lehtedes, kasvudes	46,0	54 399
	Kanada	68,9	7 100		Sel.: Kreeka	10,7	12 811
21	Nisujahu	2,7	351		Türgi	7,4	8 398
	Sel.: Briti	2,7	351		Bulgaaria	5,0	6 884
30	Riis	79,3	12 923		Ühendriigid	0,4	7 011
	Sel.: India	78,8	12 834	307	Humalad	0,1	56
3.	Aia- ja juurvili	8,9	4 376	12.	Tekstiiltoorained	602,3	361 296
50	Apelsiinid ja mandariinid	0,0	2	352	Puuviil toores	401,7	268 125
60	Sidrunid	4,1	1 787		Sel.: Ühendriigid	388,4	264 208
62	Banaanid	0,0	1	357	Kanep	25,0	11 391
69—75	Puuviil ja marjad kuivatatud	2,3	1 391		Sel.: Itaalia	14,2	8 805
5.	Kala, kalasaadused ja vähid	153,9	22 496	359	Džaut	146,0	28 295
	Heeringad	84,0	15 880	363	Vill värvimata	21,8	36 641
6.	Muud toidu- ja maitseained ning joogid	3 150,2	233 087		Sel.: Austraalia	4,2	11 002
167	Kohv toores, ubades	3,0	4 383		Briti	4,9	8 397
172, 175	Kakao ubades ja pulbris	7,3	4 971		Br. Lõuna-Aafr. üh. r.	7,8	6 168
176	Tee igasugune	0,4	930	13.	Ärsid ja metallid töötlemata (metalli murr)	392,4	27 774
178, 179	Suhkur peenike ja rafinaad	1 824,3	185 075	376	Malm toores	337,0	15 634
	Sel.: Briti	1 519,8	149 514	14.	Mineerallid peale ärside	1 726,2	28 535
	Läti	132,4	14 568	397, 308	Vabrik. ja ehit. tarvitav savil	97,4	1 543
204—206	Sool	1 306,1	24 001	447	Kivisüsi	1 340,5	14 491
207	Kunstvõi	0,0	19		Sel.: Briti	1 340,5	14 491
221—224	Vinad ja veinid	1,1	3 285	15.	Keemiatööstuse toorained	4 744,7	496 047
7.	Loomasööd	11,5	917	a) Õlla, rasvad, vaigud, kummi toorelt	3 248,7	301 978	
236	Muu loomatoit ern.	6,5	367	473	Palmiteraalid	1,0	650
III. Toor- ja poolvalmisained							
8.	Loomariigained, peale rasvade	50,2	51 807	474	Kookosõli	0,6	258
237—241	Toored loomanahad ern.	49,3	26 385		Sel.: Taani	0,6	253
	Sel.: Brasiilia	20,7	11 831	481	Kakaovõi	12,9	9 998
	Leedu	14,0	7 140	483, 490a	Nafta ja gaasiõli	22,6	1 977
	Rootsi	9,3	3 662		Sel.: Poola-Dantsig	11,9	1 250
243—257	Karusnahad	0,8	25 354		Rootsi	0,2	412
				484	Masud	21,5	1 503
				485	Petrooleum	2 795,4	202 907
					Sel.: Ühendriigid	2 474,8	185 806
				487	Bensin	194,0	21 324
					Sel.: S.N.V.L.	173,3	17 695

*) V. tab. 1.

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus juunis 1932 a. (järg).

Commerce extérieur des principaux articles en juin 1932. (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Besti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie, égale 100 ¹⁰⁰ gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	ton	kr
1		2	3	4		5	6
VÄLJAVEDU—EXPORTATION.							
III. Toor- ja poolvalmisained.		19 333,1	992 510				
8.	Loomariigilained, peale rasvade	32,6	20 995	17.	Puittootusesaadused	623,1	132 786
237—241	Loomanahad kuivalt soolatud	1,6	2 582	593	Vineer	461,5	78 890
	Sel.: Belgia	1,6	2 582		Sel.: Briti	346,1	54 050
237—241	Loomanahad märjalt soolatud	18,9	10 138	594	Vineerist tootl põhjad	57,9	12 600
	Sel.: Saksa	7,7	4 410		Sel.: Saksa	161,3	53 000
	Ühendriigid	7,4	3 759	600, 610	Mööbel	74,8	24 500
260	Jõhvid	1,4	1 600		Belgia	38,3	11 900
270	Soolad	10,3	6 207			0,2	200
10.	Metsamaterjal	9 515,9	288 508	18.	Paberitööstusesaadused	582,7	115 739
310-310,325	Palgid, prussid, pakud, latid	347,0	8 610	634	Pakkimispaaber	92,4	21 589
322	Propsid	6 850,5	40 482	635	Rotatsioonipaaber	118,3	27 307
320,326-329	Kuuse- ja männilauad ja -plangud	9 619,3	239 306	636, 637	Kirjutuse- ja trükipaaber	349,7	59 500
	Sel.: Briti	6 801,2	158 074				
	Br. Lõuna-Aafr. üh. r.	1 670,0	56 181	19.	Tekstiilitööstusesaadused ¹⁾	305,5	406 157
11.	Paberitoorained	7 375,9	519 169	667—670	Puuviilaniit ja -lõng	51,7	70 133
349	Tselluloos	5 244,6	466 189		Sel.: Poola-Danzig	17,0	39 230
	Sel.: Briti	2 456,5	216 467		Taani	30,7	24 607
	Ühendriigid	1 912,2	169 907	671-676	Puuviillarite ²⁾	68,5	202 121
13.	Tekstiilitoorained	277,8	109 232		Sel.: Rootsi	28,0	72 203
354	Lina	228,6	96 626		Norra	20,4	40 040
	Sel.: Briti	97,5	42 280		Läti	4,2	31 371
	Läti	71,4	29 254	696	Pakkimis- ja kotirihid džauudist	161,8	92 358
	Takud	16,2	5 150		Sel.: Taani	137,9	78 803
					Saksa	23,6	13 329
13.	Ärtsid ja metallid töötlemata (metallimured)	9,1	450	22.	Jõu- ja töömasinad	14,8	11 524
14.	Müneraalid peale ärtside	1 771,5	7 428	859	Külmetusmasina sisseaadad	0,9	1 686
408—417	Kaltsitkivi (Eesti marmor)	1 630,0	6 210	24.	Elektrimasinad, -aparaadid ja tarbeasjad	0,8	5 691
				942	Telefonipapar. ja n. osad	0,4	4 155
15.	Keemiatööstuse toorained	350,2	46 718	27.	Keraamika ja muud mineraalkaubad	663,6	33 393
a)	Õlid, rasvad, vaigud, kummi tooreid	330,0	29 445	1016	Tsement	622,4	20 281
487	Besti Bensiin	43,6	10 520		Sel.: Läti	622,4	20 281
497	Põlevkiviõli	252,7	15 714	1066	Tahvelklaas lihvimata	41,1	12 112
c)	Keemilatooresained punkt a ja b ni- metamata	11,2	17 273	28.	Keemiatööstusesaadused	54,5	18 670
565-a	Kunstsaarv töötlemata	10,8	17 238	1318	Tuletikud	51,2	16 681
IV. Valmissaadused.		2 235,2	765 100	29.	Muud ern. kaubad	1,4	10 672
16.	Nahad töötletud ja nahkkaup	0,2	1 875	1392	Kunstsaarv-kummid	1,4	10 672

¹⁾ Sellest ümber töötatud välismaa puuv. riide tagasivedu 4 220 kg
31 371 kr. väärtuses.

Tolliametite liikide juunis 1932 a.—Activités des bureaux douaniers en juin 1932.

4.		Tallinn	Valga	Pärnu	Narva	Loksa	Haap- salu	Kuressaare	Kunda	Paldiski	Kokku Tolud
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ton	Sissevedu—Importation	16 508	540	900	160	1	—	30	143	74	18 464
	Väljavedu — Exportation	18 836	522	3 005	8	1 320	105	2 303	935	680	27 804
Üldabikuk — Total de l'importation et de l'export.		35 344	1 071	3 995	177	1 321	195	2 333	1 078	754	46 268
1 000 kr	Sissevedu — Importation	3 107	59	64	6	4	—	2	16	3	3 261
	Väljavedu — Exportation	3 788	99	102	0,2	11	16	40	27	6	4 089
Üldabikuk — Total de l'importation et de l'export.		6 895	158	166	6	15	16	42	43	9	7 350

Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis
1. juunil ja 1. juulil 1932 a.

Situation financière des banques privées et des principales
banques coopératives au 1. juil et 1. juin 1932.

	15 erapanka 15 bang. privées		26 ühispanka 26 bang. coopér.		15 erapanka 15 bang. privées		26 ühispanka 26 bang. coopér.	
	1. VII	1. VI	1. VII	1. VI	1. VII	1. VI	1. VII	1. VI
	1 000 kr				%			
Aktiva — Actif								
1. Kass — Caisse	1 372	1 088	206	266	1,7	1,3	0,7	0,7
2. Jooksvad arved toiais rahausut. — Comptes courants	1 981	2 109	2 003	2 103	2,4	2,6	4,9	5,2
a) sellest Eesti pangas — Dont à la Banque d'Estonie	1 054	995	...	...	1,3	1,2	...	...
3. Pt. 1 ja 2 kokku — Total p. 1 et 2	3 353	3 197	2 209	2 369	4,1	3,9	5,6	5,9
4. Panga pärint olevad väärtused — Ef- fets en portefeuilles	1 138	1 148	516	494	1,4	1,4	1,3	1,2
a) väärtpaperid — Effets	1 048	1 039	467	446	1,3	1,3	1,2	1,1
1) sellest börsilkoostitavad — Dont effets cotés à la Bourse	300	204	...	...	0,4	0,3	...	...
b, d) väljamaa rahad, kallismetallid, tšekid ja maksukäs. välisvalutus — Métaux précieux et effets en valeurs étrang.	90	100	49	48	0,1	0,1	0,1	0,1
5. Laenuid — Prêts	57 047	57 672	25 435	25 530	70,9	69,9	62,6	62,9
a) disk. vekslid — Escomptes	19 770	10 956	13 776	13 877	24,3	24,2	33,9	34,2
1) sellest sisemaa vekslid — Dont au pays	15 859	16 154	...	...	19,5	19,6	...	...
b) tähtsajal laenuid — Prêts termín.	1 570	1 454	5 150	5 244	1,9	1,8	12,7	12,9
d) kto-kr. laenuid — Autres prêts	36 307	36 262	6 508	6 409	44,7	43,9	16,0	15,8
6. Garantide debitorid — Garanties	5 092	7 694	803	792	7,4	9,3	2,0	1,9
7. Korrespondendid — Correspondants	1 909	1 847	1 025	988	2,4	2,2	2,5	2,4
a) sisemaa — en Estonie { Loro	848	851	859	864	1,1	1,0	2,1	2,1
{ Nostro	283	263	143	110	0,4	0,3	0,4	0,3
b) välismaa — à l'étranger { Loro	8	2	...	...	0,0	0,0	...	...
{ Nostro	770	731	23	24	0,9	0,9	0,0	0,0
8. Protestitud vekslid — Effets protestés	271	270	504	505	0,3	0,3	1,2	1,2
9. Osakondade arved — Succursales	1 637	1 577	3	3	2,0	1,9	0,0	0,0
10. Kinnisvara — Immobilières	5 138	5 137	1 548	1 544	6,3	6,2	3,8	3,8
11. Vallasvara — Mobilières	420	428	240	238	0,5	0,5	0,6	0,6
12, 13. Jooksvad kulud, makstud %% ja komisj. — Frais courants, intérêts et commiss. payés	1 720	1 473	612	503	2,1	1,8	1,5	1,2
14. Üleminevad summad — Actifs transi- toires	804	843	149	140	1,0	1,0	0,4	0,4
15. Muud aktivad — Actifs divers	1 300	1 273	7 538	7 507	1,6	1,6	18,5	18,5
a) liikmete kohustused	—	—	6 019	6 000	—	—	14,8	14,8
Kokku — Total	81 335	82 559	40 672	40 619	100	100	100	100
Passiva — Passif								
1. Panga kapitalid — Capitaux et réserves	7 522	7 590	2 955	2 940	9,3	9,2	7,3	7,2
a) sisemakstud aktsiakapital — Ca- pital versé	5 779	5 770	2 084	2 079	7,1	7,0	5,1	5,1
b) tagavarakapital — Réserves	1 528	1 524	640	632	1,9	1,8	1,6	1,5
d) muu erikapital — Réserves spéciales	287	287	231	229	0,3	0,3	0,6	0,6
2. Hoiusummad — Dép'ts	33 865	33 787	22 328	22 554	41,0	40,9	54,9	55,5
a) tähtsajal. hoiusummad — Dép'ts termín.	7 736	7 947	9 120	9 207	9,5	9,6	23,4	23,0
b) jooksvad arved — Comptes courant	24 272	24 630	12 916	12 979	29,8	29,8	31,8	31,0
d) kto-kr. arv. kred. saldod — Autres dépôts	1 857	1 210	292	278	1,7	1,6	0,7	0,7
3. Rediskont — Résecomptes	6 908	6 647	1 500	1 440	8,5	8,0	3,7	3,6
a) sellest maksukohaga sisemaal — Dont payables à l'intérieur du pays	3 114	3 150	...	...	3,8	3,8	...	...
4. Võlaarved teist. asut. — Créditeurs	4 674	4 672	3 051	3 103	5,8	5,7	7,5	7,6
a) sellest sisemaa kreditaasutustest — Dont établissements du pays	4 674	4 672	...	...	5,8	5,7	...	...
5. Pt. 3 ja 4 kokku — Total p. 3, 4	11 582	11 319	4 561	4 552	14,3	13,7	11,2	11,2
6. Korrespondendid — Correspondants	15 795	15 655	828	844	19,4	19,0	2,0	2,1
a) sisemaa — en Estonie { Loro	204	252	150	157	0,3	0,3	0,4	0,4
{ Nostro	3 381	7 931	669	671	10,3	9,6	1,6	1,7
b) välismaa — à l'étranger { Loro	208	244	7	7	0,3	0,3	0,0	0,0
{ Nostro	6 042	7 228	2	9	8,5	8,8	0,0	0,0
7. 8. Maksukäsitajad ja akseptid — Acceptat.	178	278	8	9	0,2	0,3	0,0	0,0
9. Väljamaksmata %% — % restant à payer	392	397	175	215	0,5	0,5	0,4	0,5
10. Väljamaksmata osakasu — Dividendes restant à payer	19	20	193	203	0,0	0,0	0,5	0,5
11. Garantide kreditorid — Garanties	5 092	7 694	803	792	7,4	9,3	2,0	1,9
12. Osakondade arved — Succursales	1 691	1 640	3	3	2,1	2,0	0,0	0,0
13, 14. Saadud prots. ja muud tulud — Intérêts et commissions reçus	2 054	1 601	1 439	1 194	2,5	2,0	3,5	3,0
16. Jagamata puhaskasu — Bénéfice net.	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Üleminevad summad — Transitoires	615	544	162	114	8,0	0,7	0,4	0,3
18. Muud passivad — Passifs divers	2 062	1 874	7 227	7 209	2,5	2,4	17,8	17,8
a) amortisatsioon kapital	1 139	1 142	293	294	1,4	1,4	0,7	0,7
b) liikmete lisavastutus	—	—	6 019	6 000	—	—	14,8	14,8
Kokku — Total	81 335	82 559	40 672	40 619	100	100	100	100

Tab. 11. Üksikute pankade
äriseisu summad 1. juunil
ja 1. juulil 1932 a.

Montant de bilans des banques
au 1 juil et 1 juin 1932.

	1. VII. 1932 1000 kr		1. VI. 1932 1000 kr	
	1. VII	1. VI	1. VII	1. VI
Erapangad — Banques privées.				
1. Krediidipank a.-s.	32 627	32 517		
2. G. School ja Ko	20 503	21 433		
3. Tartu pank	7 094	7 377		
4. Tallinna linnapank	5 676	5 678		
5. Eesti laenu- ja hoiuühis. Tartus	2 351	2 344		
6. Sakala pank	2 229	2 231		
7. Tartu linnapank	2 395	2 433		
8. Kaubapank a.-s.	2 254	2 241		
9. Pärnu krediidipank	1 190	1 221		
10. Tallinna aktsiapank	1 419	1 440		
11. Valga pank	1 201	1 201		
12. Tartu tööstuspank	909	894		
13. Viru pank	847	858		
14. Rosen ja Ko	476	528		
15. Võru pank	104	163		
Kokku — Total	81 335	82 559		
Tähtsamad ühispangad — Principales ban- ques coopératives				
1. Eesti Rahvapank	3 702	3 750		
2. Tallinna majaomanikkude p.	7 445	7 421		
3. Eesti laenu- ja hoiuühis. Tartus	6 395	6 424		
4. Tartu majaomanikkude pank	2 137	2 135		
5. Viijandi ühispank	2 128	2 107		
6. Tallinna laenu ja hoiuass.	1 307	1 208		
7. Pärnu Eesti laenu- ja hoiuüh.	1 231	1 213		
8. Rakvere ühispank	1 355	1 343		
9. Põllumeeste Keskpank	1 676	1 616		
10. Võru ühispank	1 167	1 169		
11. Põllupidajate ühispank	1 132	1 127		
12. Tallinna juudi ühispank	835	804		
13. Põltsamaa ühispank	042	058		
14. Narva ühispank	951	948		
15. Jõgeva ühispank	924	923		
16. Lääne-Eesti Ühispank	850	855		
17. Paidla ühispank	697	693		
18. Tõrva Ühispank	745	738		
19. Tartu Juudi Ühispank	720	710		
20. Pärnumaa põllumeeste ühis- pank	603	593		
21. Saarde laenu- hoiu ühisus	535	544		
22. Võhma ühispank	515	503		
23. Kinnisvara omanikkude pank	493	492		
24. Saarte ühispank	476	484		
25. Petseri laenu- ja hoiu ühisus	339	341		
26. Põllumajanduse pank	1 372	1 361		
Kokku — Total	40 672	40 619		

Tab. 14. Vabariigi piiridest ülesõitnute arv juunis 1932 a.
Nombre de personnes ayant passés les confins de la République en juin 1932.

	Juuni—Juin		Reisikaartidega:— <i>Cart. de voyage</i>		
	Sisse- õitn. <i>Entrées</i>	Välja- õitn. <i>Sorties</i>			
			Eesti	1 145	1 380
			Soome	637	353
			Sisepassidega — <i>Passeports ordin.</i>		
			Eesti — <i>Estoniens</i>	10 563	10 804
			Läti — <i>Lettons</i>	8 107	7 761
			Välsspassidega <i>Passeports pour l'étranger</i>		
			Tallinn	1 717	1 445
			Valga	948	703
			Narva	135	145
			Mõisaküla	19	14
			Haapsalu	46	55
			Paldiski	4	4
			Pärnu	5	4
			Kuressaare (ka Ruhnu)	60	49
			Koikküla	—	—
			Mõniste	—	3
			Kardla	—	7
			Piirivalvepunktid — <i>D'après les</i> <i>cordons de la garde-frontière</i>	113	120
			Kokku — Total	3 056	2 549
			Reisikaartidega — <i>Cart. de voyage</i>		
			Tallinn	1 582	1 541
			Tõised punktid	200	192
			Kokku — Total	1 782	1 733
			Sisepassidega — <i>Passeports ordin.</i>		
			Tallinn	3	3
			Valga	1 440	1 285
			Mõisaküla	214	229
			Pärnu	3	4
			Koikküla	70	70
			Mõniste	70	60
			Kuressaare	509	451
			Piirivalvepunktid	16 361	16 463
			Kokku — Total	18 670	18 563
			Üldse — Gr. total	23 508	22 847
			1/I — 30/VI. 1932 a.	90 911	98 635
			Vastav kuu 1931 a.	27 398	28 572

Tab. 15. Linnade rahvastik juulis 1932 a.
Mouvement de la population dans les villes en juillet 1932.

	Sisseregistreeritud <i>Enregistrés</i>						Väljeregistreeritud— <i>Rayés des listes</i>						Registreeritud elanikkude arv 1. juulis 1932 a. <i>Nombre de la popu- lation au 1. VII 1932</i>								
	Sündi- muid <i>Nais- sances</i>		Sisse- õitnuid <i>Arrivés</i>		Teise korti- õitnuid <i>Change- ment du logement</i>		Surnuid <i>Décès</i>		Välja- õitnuid <i>Départs</i>		Teadma- ta kuhu <i>Inconnu</i>					Korterist välja- kolijuid <i>Change- ment du logement</i>					
	Kokku	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	Kokku	M.	N.			
Tallinn	131 727	58 692	73 035	44	35	1 097	943	2 507	3 034	52	42	1 399	1 525	991	950	1 977	2 400	130 135	58 011	72 124	
Haapsalu	5 149	2 108	3 041	2	1	372	587	34	53	4	4	211	275	—	—	34	53	5 617	2 267	3 350	
Kuressaare	4 694	2 067	2 627	3	3	432	453	23	37	6	2	223	236	—	—	28	37	5 110	2 274	2 835	
Narva	24 522	10 694	13 828	2	3	115	160	211	274	19	13	185	242	36	35	192	272	24 293	10 590	13 703	
Nõmme	14 773	6 520	8 253	3	8	164	252	80	92	4	8	149	199	34	45	82	92	14 759	6 498	8 261	
Paide	3 224	1 435	1 789	—	—	26	23	27	29	—	1	3	38	41	—	—	27	29	3 191	1 423	1 768
Paldiski	1 072	521	551	—	—	39	58	1	1	1	2	30	33	—	—	1	1	1 103	529	574	
Petseri	4 499	2 140	2 359	2	4	39	59	31	41	3	3	42	55	—	—	31	41	4 500	2 136	2 364	
Pärnu	20 516	8 740	11 776	5	5	567	928	366	564	9	16	384	591	—	—	366	564	21 027	8 919	12 108	
Põltsamaa	3 340	1 586	1 754	—	—	28	25	22	27	1	—	26	23	1	1	22	27	3 351	1 586	1 765	
Rakvere	12 148	5 124	7 024	4	3	82	81	124	141	6	12	108	166	5	1	145	138	12 002	5 070	6 932	
Tapa	4 323	2 112	2 211	6	3	39	37	32	31	3	—	46	45	12	9	30	33	4 283	2 088	2 195	
Tartu	70 206	30 174	40 032	9	17	388	378	807	1 007	22	35	424	375	221	302	605	823	69 945	30 046	39 899	
Tõrva	2 423	1 033	1 390	1	—	19	22	8	8	4	2	13	9	3	2	5	5	2 438	1 026	1 412	
Türi	3 055	1 372	1 683	1	—	21	18	14	16	4	2	31	20	—	—	14	16	3 032	1 369	1 673	
Valga	11 140	4 975	6 165	3	4	48	67	96	115	7	4	162	175	4	3	87	126	10 905	4 862	6 043	
Viljandi	12 026	5 638	6 388	—	1	87	103	144	179	6	5	170	158	—	—	144	179	11 869	5 540	6 329	
Võru	4 705	2 294	2 501	1	3	30	35	66	86	6	4	56	44	8	6	75	77	4 740	2 240	2 500	
Kokku — Total	333 641	147 225	186 416	86	91	3 593	4 229	4 678	5 735	156	151	3 706	4 218	1 315	1 360	3 925	4 913	332 369	146 480	185 889	
							7 822		10 413			7 924		2 675		8 838					
Keskmine																					
1/I—31. VIII 1932 a.	337 800	149 075	188 731	113	124	2 997	2 970	4 052	5 801	169	178	2 735	2 968	1 275	1 289	3 006	4 863	337 090	148 702	188 328	
Juuni 1932 a.	336 912	148 543	188 369	86	80	3 084	4 272	5 172	6 378	152	180	4 440	5 393	1 642	1 797	4 328	5 313	333 641	147 225	186 416	
Juuli 1931 a.	329 769	145 649	184 120	90	98	4 378	5 156	4 751	5 689	133	150	4 276	4 771	1 133	1 107	4 080	5 059	329 222	145 266	183 956	

Tab. 24. Suurmüügihinnad juunis ja juulis 1932 a.
Prix de gros en juin et juillet 1932.

Hinnad kroonides — Prix en kr.		Juuni		Juuli		Juuni		Juuli	
kr = couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)		1	2	3	4	5	6	7	8
Toidained ja loomatoid — Denrées alimentaires et tourrage									
1. Rukis, Eesti — Seigle du pays		15,00	15,00						
2. " Eesti ja Vene rukki segu		—	—						
3. " Vene — de Russie		—	—						
4. " Ameerika — d'Amérique		—	—						
5. " Poola — de Pologne		—	—						
6. Nisu, Eesti — Froment du pays		21,00	—						
7. " Vene — de Russie		—	—						
8. Oder, toidu — Orge		13,50	13,75						
9. " Ölle — " pour bière		15,50	—						
10. Kaer, toidu Eesti — Avoine du pays		10,90	10,56						
11. " " Saksa — d'Allemagne		—	—						
12. " " Poola — de Pologne		—	—						
13. " " Vene — de Russie		—	—						
14. Rukkijahu — Farine de seigle		16,55	16,55						
15. Rukkipüü — " blutée		28,05	28,05						
16. Nisuj., Ameerika, söre — Farine de from. amér., I s.		—	—						
17. Nisuj., Ameer., pehme, kõrg. s. — " II		—	—						
18. Kartulid, eksport — Pommes de terre (d'export.)		2,60	—						
19. " piirituse — " pour alcool		—	—						
20. Kartulitärklis „Superieur“ — Péculé de pom. de terre		28,00	28,50						
21. Herned, rohelist — Pois verts		—	—						
22. " Hollandi — Pois verts d'Hollande		—	—						
23. Voi, meierei, eksport — Beurre de ferme (d'export.)	1)	1,10	1,10						
24. " siseturu — " "	1)	—	—						
25. Margarini, villiman — Margarine	1)	—	—						
26. " kodumaa — " "	1)	0,72	0,71						
27. Juust „svetits“, Eesti — Fromage „suisse“, du pays	2)	1,23	1,23						
28. Kasellin, toores — Caséine	1)	15,00	15,00						
29. Munad, eksp. I s. — Oeufs (d'exp.) I s.	2)	12,26	13,50						
30. " II s. — Oeufs II s.	2)	—	—						
31. Suhkur, peen., Dantziigi — Sucre en poud., de Dantzig		—	—						
32. " " Saksa — " d'Allem.		—	—						
33. " " Ameerika — " d'Amér.		—	—						
34. " " Ts.-Slov. — " de T.-Slov.		—	—						
35. " " Vene — " de Russie		—	—						
36. " " Poola — " de Pologne		—	—						
37. " " Inglis — " d'Angleterre		31,05	38,75						
38. Siirup, kartuli, 42° — Sirop de pom. de terre 42°		32,00	32,00						
39. Glükkoos — Glucose		28,00	28,00						
40. Tee, lahtine, Pekoe broken, Java — Thé		—	—						
41. " " Orange Pekoe, " "	1)	4,40	4,65						
42. " " " Tselon " "	1)	5,25	5,75						
43. " " Moning Hiina — " "	1)	4,26	4,30						
44. Kohvi, Rio, Santos — Café de Rio, Santos	1)	4,45	4,35						
45. " Keak-Ameerika sordid — Café d'Amér. Centr.	1)	5,60	5,92						
46. Kakao, Inglise — Cacao d'Angleterre	1)	—	—						
47. " Ameerika — " d'Amérique	1)	—	—						
48. " Hollandi — " d'Hollande	1)	1,72	1,85						
49. Riis, Burma II — Riz de Burma II	1)	35,62	42,25						
50. Sool, lahtine, Saksa — Sel d'Allemagne		3,40	3,40						
51. " " Vene (fr. Narva ja Isb.) — de Russie		3,40	3,40						
52. " " Poola — Sel de Pologne		3,10	3,40						
53. Heeringad, Yarmouth, Maties — Harrens d. Yarm.	1)	—	—						
54. " " Matius — " "	1)	—	—						
55. " " Šoti, Maties — Harrens d'Ecosse	1)	42,50	42,50						
56. " " Matius — " "	1)	60,00	60,00						
57. " " Norra — " de Norvège	1)	—	—						
58. " " Islandi — " d'Islande	1)	—	—						
59. Sealih I s. — Viande de porc I sorte	1)	0,44	0,48						
60. Loomaliha I s. — Viande de boeuf I sorte	1)	0,28	0,30						
61. Ölikoogid, linaseemne — Tourteaux de graines d. lin		9,50	10,00						
62. " " päevalille — " de tournesol.		—	—						
63. " " puuvilla — " de coton		—	—						
64. " " soojatanguid — " de soya		—	—						
65. " " palmi — " de palme		—	—						
66. Segajõusõit I sort — Fourrage concentré mixte		—	—						
67. " II — " "		—	—						
68. Nisukliid — Sons de froment		7,00	7,25						
69. Rukkihiid — Sons de seigle		—	—						
Linaseeme, liina, riie, paber ja nahk — Graines de lin, lin tissus, papier et cuirs									
70. Linaseeme, õli 90% — Graines de lin		—	—						
71. " kilvi 95% — Graines d. lin p. semence		—	—						
72. Liina, liivi, R — Lin de Livonie, R	1)	381	—						
73. " " Petseri, R — " de Petersb., R	1)	431	—						
74. " " Võru, R — " de Viru, R	1)	431	—						
75. " " Tartu, R — " de Tartu, R	1)	381	—						
76. Takud, Codilla I — Etoupe de Codilla I		—	—						
77. " " II — " II		—	—						
78. Puuvillane riie, Bjas, — Cotonnade									
79. " " Miltkal, — " "	1)	0,51	0,51						
80. Paber, ratatsiooni — Papier roulé	1)	0,38	0,38						
81. Tallanahk, Eesti nahast — Cuir à semelles du pays	1)	2,30	2,22						
82. " " Ameer. nahast I s. — Cuir d'Amér. I s.	1)	2,57	2,47						
83. " " " II s. — " II s.	1)	2,30	2,20						
Ehitismaterjalid — Matériel de construction									
84. Tsement, Portland — Ciment de Portland	1)	7,90	7,90						
85. Kriit, toores — Craie brute		5,82	4,35						
86. " pestud — " lavée		6,00	5,25						
87. Asfalt — Asphalte		—	—						
88. Lubi — Chaux		3,50	3,50						
89. Kips tükikides (fr. Irboska) — Plâtre en morceaux	1)	—	—						
90. " jahvatatud — " moulu	1)	20,00	20,00						
91. " krovimise — " pour ouvrages en stuc.	1)	36,60	36,60						
92. Telliskivid I s. — Briques I sorte	1)	47,50	47,50						
Metallid — Métaux									
93. Raud, sordi — Fer en espèces		—	—	9,03	8,75				
94. " latt — " lingots		—	—	—	—				
95. " vits — Ferraille		13,87	13,50						
96. " plekk — Tôle de fer		15,75	15,00						
97. " tsingitud — Tôle de fer zinguée		20,81	20,25						
98. " talad (T) — Sommier en fer		9,12	8,75						
99. Teras, vedru — Acier à ressort		20,93	20,75						
100. " tööriistade — Outillage en acier		—	—						
101. " talla — Amant		—	—						
102. Malm — Fonte de fer		—	—						
103. Inglisina — Etain		250	250						
104. Seatina — Plomb		44,87	40						
105. Vaskplekk, punane — Tôle de cuivre, rouge		169	160						
106. " valge — " blanche		158	150						
107. Tsinkplekk — " de zinc		57	47,50						
Kütetained, õlid ja nende saadused — Combustibles, huiles et leurs produits									
108. Kivistud auru, Yorkshire — Houille de Yorkshire	1)	34	33,37						
109. " Newcastle — Houille de Newcastle	1)	33	32,25						
110. " sepa — Houille de forge	1)	36	36,00						
111. Koks, valge — Coke de fonte	1)	55	55						
112. " gaasi — Coke de gaz	1)	—	—						
113. Põlevkivi, I s. A — Schiste combustible I sorte A	1)	5,50	5,50						
114. " " I s. B — " " " B	1)	4,90	4,90						
115. " " II s. — " " " II	1)	4,00	4,00						
116. " " III s. — " " " III	1)	2,20	2,20						
117. Põlevkiviõli — Houille de schiste combustible	1)	6,25	6,25						
118. Nafta, Vene — Naphte de Russie		10,50	10,50						
119. " Ameerika — Naphte d'Amérique		10,50	10,50						
120. Petrooleum, Vene — Pétrole de Russie		10,50	10,50						
121. " Ameerika — Pétrole d'Amérique		10,50	10,50						
122. Bensin, Vene — Benzine de Russie		37,50	—						
123. " Ameerika — Benzine d'Amérique		37,02	—						
124. Masinaõli, Vene — Huile à graiss. de Russie		23,50	21,00						
125. " Ameerika — Huile à graiss. d'Amérique		—	20,00						
Väetisained — Engrais									
126. Superfosfaat, 18—20% — Superphosphate 18—20%		4,00	4,00						
127. Toomasjahu, 15—16% — Scorie Thomas 15—16%		—	—						
128. Kaalisool, 30% — Sel de potasse 30%		—	—						
129. " 40% — " 40%		9,80	9,80						
130. Kainit, 13—14% — Cainte 13—14%		—	—						
131. Eesti fosforiit, 25—27% — Phosphor. du pays 25—27%		3,45	3,40						
132. Salpeeter, Norra — Salpêtre de Norvège		—	—						
133. " " TSHH 15,5% — Salpêtre de Chili 15,5%		14,00	14,00						
Värvid ja muu keemikaup — Matières tinctoriales et autres produits chimiques									
134. Nigrosiin, veesulav. välijam. — Nigrosine fondante	1)	5,50	5,50						
135. Tsinkvalge, väljamaa — Blanc de zinc, étranger	1)	0,55	0,53						
136. Tinnvalge, " — " plomb	1)	0,68	0,64						
137. Ooker, " — Ocre étrangère	1)	0,10	0,10						
138. Pesusooda — Soude		7,50	8,25						
139. Seebikivi, Inglise — Pierre de savon d'Angleterre		25,50	25,50						
140. Tuletükid — Alumettes	1)	—	—						

Hinnad on antud ühe kvintaali (100 kg) kohta peale märgitute — Les prix sont indiqués par 100 kg exc. les cas marqués ci-dessus.
1) kg, 2) kast 360 tk. — boîte à 360 oeufs, 3) tünn — baril, 4) meestertonn (1000 kg), 5) meetre — mètre, 6) tünn — baril (170 kg), 7) tuhat — mille.
8) 5000 tooni — 5000 bottes

Tab. 26. Turuhinnad juulis 1932 a. — Prix de détail en juillet 1932.

	Mõõt- ühik	Tallinn				Paldiski	Rakvere	Narva	Paide	Haapsalu	Tartu	Viljandi	Pärnu	Võru	Valga	Petseri	Kuresaare
		Juulil 1932	Juulil 1932	Juulil 1931													
Minna sentides — Prix en cents.																	
Lihha, lihastuud ja rasv	1. Sealiha, seavilsi ostes — <i>Viande de porc</i>	kg.	46	44	53	43	38	43	41	42	37	40	41	38	38	45	
	2. „ keedulihha — <i>Viande de porc II s.</i>	„	51	50	70	48	43	44	45	46	39	46	50	41	42	40	
	3. „ praehliha — „ „ „ I „	„	56	55	75	57	47	55	40	50	47	50	51	51	51	46	
	4. Seapekk — <i>Lard</i>	„	54	55	75	58	53	58	54	53	00	53	58	58	55	50	
	5. Loomaliha, supliha — <i>Viande de boeuf II s.</i>	„	39	40	55	28	35	34	35	29	37	29	28	23	27	25	
	6. „ praehliha — „ „ „ I „	„	58	60	90	38	46	40	40	38	48	56	53	53	43	45	
	7. Vasikaliha, esim. veerand — <i>Viande de veau II s.</i>	„	34	35	40	23	30	30	23	28	18	24	28	25	20	20	
	8. „ tagum. veerand — <i>Viande de veau I s.</i>	„	41	45	55	33	39	39	30	25	35	30	24	30	35	25	
	9. Lambaliha, esim. veerand — <i>Viande de mout. II s.</i>	„	53	53	75	45	46	53	48	...	43	...	43	50	35	35	
	10. „ tagum. veerand — <i>Viande de mout. I s.</i>	„	59	60	85	53	48	58	...	53	...	40	48	50	46	35	
	11. Searasv, sulatatuna — <i>Graisse de porc</i>	„	61	60	80	65	60	58	60	60	60	50	62	60	60	50	
	12. „ sulatatud — <i>Saindoux</i>	„	90	90	125	88	90	85	70	...	85	70	80	83	99	90	
	13. Loomarasv, sulatatuna — <i>Graisse d. boeuf, n. fond.</i>	„	45	45	80	...	50	...	...	40	38	...	38	...	...	35	
	14. „ sulatatud — <i>Graisse de boeuf, fondue</i>	„	75	75	90	75	73	68	70	...	75	...	68	...	70	40	
15. Teovorast — <i>Sauçisson</i>	„	100	100	140	110	90	90	90	...	90	85	80	...	90	100		
16. Sink — <i>Jambon</i>	„	10	12	21	12	23	14	...	6	...	4	7	...	10	12		
17. Räämed, värsked — <i>Ablettes frais</i>	„	8	13	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...		
18. Kiltud „ — <i>Esports frais</i>	„	48	41	79	...	44	49	25	37	32	33	26	41	35	24		
19. Haugid „ — <i>Brochets frais</i>	„	28	16	30	...	20	20	20	18	18	20	13	30	23	18		
20. Ahvenad „ — <i>Peroches fraiches</i>	„	...	...	35	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...		
21. Särjed „ — <i>Gardons frais</i>	„	25	25	30	...	15	20	15	19	22	16	...	...	25	20		
22. Räämed, soolatud — <i>Ablettes salés</i>	„	30	30	38	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...		
23. Kiltud „ — <i>Esports salés</i>	„	58	58	58	55	...	50	48	53	50	47	50	...	55	55		
24. Heeringad „ — <i>Harengs salés</i>	„	40	40	45	38	43	36	43	45	45	...	38	...	40	40		
25. Kiltud toosides — <i>Esports en boîtes</i>	toos ¹⁾	160	160	168	...	135	158	165	...	160	155	145	156	145	164		
26. Rukis — <i>Seigle</i>	10 kg.	...	...	...	...	160	230	200	...	210	203	...	...	180	...		
27. Nisu — <i>Fronent</i>	„	192	190	160	...	160	230	200	...	210	203	...	...	180	...		
28. Oder — <i>Orge</i>	„	110	110	105	130	76	111	120	104	90	...	106	90	83	88		
29. Kaer — <i>Avoine</i>	„	169	170	172	175	169	168	175	158	163	175	168	175	152	173		
30. Rukijahu — <i>Farine de seigle</i>	„	300	320	351	...	265	290	...	207	230	237	246	...	250	250		
31. Nisujahu, liht — <i>Farine de froment</i>	„	...	...	...	...	290	303	...	244	330	...	260	...	...	...		
32. „ sõela — „ „ „ blüts	„	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...		
33. Odrajahu, inimtoiduke — <i>Farine d'orge (pour alim. de l'homme)</i>	„	280	280	...	250	...	...	...	190	210	200	193	...	140	160		
34. Odrajahu, loomatoid. — <i>Farine d'orge (p. fourr.)</i>	„	...	...	...	90	114	100	130	120	90	...	100	75	04	110		
35. Odratangud — <i>Gruau d'orge</i>	kg.	25	25	30	23	18	20	20	28	19	21	18	20	15	25		
36. Krumbid — <i>Orge perlé</i>	„	30	30	38	25	22	23	25	29	22	24	...	...	18	30		
37. Rukkleib — <i>Pain de seigle</i>	„	17	17	18	17	15	16	15	16	15	18	16	16	16	18		
38. Peenleib „ — <i>demi-blanc de seigle</i>	„	32	33	35	35	42	29	25	35	30	34	30	30	35	35		
39. Sepik — <i>Pain de froment</i>	„	33	33	35	40	42	31	34	...	40	34	28	43	40	30		
40. Sai — <i>Pain blanc</i>	„	45	45	45	50	53	34	55	44	45	43	45	46	50	42		
41. Piim, röösk (laktiline) — <i>Lait frais</i>	lt.	9	9	12	8	5	7	7	6	6	7	6	6	6	9		
42. Koor, röösk — <i>Crème fraiche</i>	„	70	70	90	...	113	84	85	83	65	60	...	47	48	40		
43. „ hapu — „ <i>aitre</i>	kg.	89	90	124	...	113	84	80	89	75	60	60	...	74	45		
44. Kohupiim — <i>Caillébotte</i>	„	25	25	28	...	34	26	15	25	17	15	19	20	24	20		
45. Või, meierel, rööskakoore — <i>Beurre de ferme, frais</i>	„	120	120	185	...	116	120	110	119	138	112	113	90	115	63		
46. „ köögi — <i>Beurre de cuisine</i>	„	100	98	150	113	105	100	93	92	100	86	82	82	97	79		
47. Kanamunad — <i>Oeufs de poule</i>	paar ²⁾	7	6	8	7	6	7	6	7	6	6	6	6	6	6		
48. Kartulid — <i>Pommes de terre</i>	10 kg.	33	33	48	...	27	31	18	14	30	20	22	31	23	20		
49. Porgandid — <i>Carottes</i>	kg.	...	25	...	...	...	...	...	...	...	...	23	...	25	25		
50. Peedid — <i>Betteraves</i>	„	...	...	15	...	...	...	10	...	...	...	25	...	10	30		
51. Kaalikad — <i>Navets</i>	„	20	15	...	...	...	...	10	...	...	...	...	...	8	25		
52. Hersed, kollased, kulvutatud — <i>Pois secs</i>	„	35	35	30	...	...	...	...	28	25	22	...	...	28	35		
53. Oad, kuitvatatud — <i>Fèves sèches</i>	„	40	40	50	...	...	...	...	...	24	...	...	...	13	...		
54. Kapsad, hapud — <i>Choucroute</i>	„	22	20	...	...	18	...	...	...	...	...	...	...	15	...		
55. „ värsked — <i>Choux frais</i>	„	30	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...		
56. Sibulad — <i>Oignons</i>	„	45	40	70	...	50	...	...	63	...	...	30	...	40	45		
57. Riis — <i>Riz</i>	„	60	60	50	50	60	43	40	48	60	40	55	...	45	40		
58. Manna — <i>Manne</i>	„	60	60	60	50	53	47	52	60	75	53	52	...	55	60		
59. Makaronid — <i>Macarons</i>	„	80	80	80	85	70	78	96	86	85	90	...	...	90	30		
60. Kartulijahu — <i>Pécule de pommes de terre</i>	„	38	38	38	35	40	30	35	36	45	35	34	...	40	33		
61. Suhkur, peeniko — <i>Sucre en poudre</i>	„	45	34	29	45	39	40	35	35	46	35	38	...	35	36		
62. Meel — <i>Miel</i>	„	170	170	188	...	...	220	125	189	...	130	...	...	135	150		
63. Köögisaol — <i>Sel de cuisine</i>	„	5	5	5	5	4,5	...	5	5	4,3	5	...	...	5	5		
64. Viljakohv — <i>Café de grains</i>	„	100	100	100	...	73	...	...	5	5	75	80	...	63	90		
65. Sigurid, praad-ta — <i>Chicoyée non torréfiée</i>	„	...	...	30	...	...	30	...	...	...	...	...	...	35	...		
66. Pesuseep, sinine — <i>Savon</i>	„	53	53	58	...	65	58	50	...	43	45	...	...	45	60		
67. Petrooleum — <i>Pétrole</i>	„	14	13	24	15	18	11	15	16	16	10	...	...	12	14		
68. Tihud — <i>Alumettes</i>	„	28	28	30	28	29	26	30	30	30	28	...	...	28	28		
69. Ristikehin — <i>Trefle</i>	„	42	53	73	...	50	...	...	...	50	37	28	...	26	50		
70. Timutühin — <i>Fléole</i>	10 kg.	42	53	72	...	40	...	...	...	50	...	...	...	25	...		
71. Ansahein — <i>Autres herbes</i>	„	33	41	52	...	38	25	...	...	35	33	...	...	23	40		
72. Lühahain — <i>Foin des prés</i>	„	...	...	...	...	30	...	...	...	30	...	...	...	19	...		
73. Soohain — <i>Foin des marais</i>	„	...	...	...	...	24	...	...	...	30	...	...	...	...	...		
74. Rukkipõhk — <i>Paille de seigle</i>	„	34 ³⁾	41 ⁴⁾	53 ⁴⁾	...	23	...	...	...	30	20	21	...	...	...		
75. Kaerapõhk — „ <i>d'avoine</i>	„	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...		
76. Odrapõhk — „ <i>d'orge</i>	„	...	...	...	...	...	...	...	...	...	20	...	...	...	...		
77. Segaviljapõhk — <i>Paille des cultures mixtes</i>	„	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...		
78. Kasepuud — <i>Bois de bouleau</i>	m ³	563	563	774	...	521	500	...	550	600	580	450	...	500	420		
79. Männipuud — „ <i>de pin</i>	„	422	422	528	...	422	350	...	425	575	450	330	...	400	320		
80. Kuusepuud — „ <i>de sapin</i>	„	422	422	528	...	408	350	...	425	575	450	330	...	350	300		

Märkus: Kursiviga — kaupluse väikemüügihinnad — Chiffres en italique désignent les prix en magasins et boutiques.
 1) — botte, 2) — paire, 3) — paquet, 4) — rukkileib.

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja töölolu 1-ks juuliks 1932 a.
Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1. juillet 1932.

	Ettevõtte arv Nombre d'entreprises			Töötajate arv Nombre général des travailleurs					Xeist töölisi — Dont ouvriers			Tööstus- ja teenistus- alancelisi (alla 18 a.) Métiers parmi les ouvriers et services	Tööstus- ja teenistus- alancelisi (alla 18 a.) Métiers parmi les ouvriers et services
	Tööstus- ja teenistus- alancelisi (alla 18 a.) Métiers parmi les ouvriers et services	Tööstus- ja teenistus- alancelisi (alla 18 a.) Métiers parmi les ouvriers et services	Tööstus- ja teenistus- alancelisi (alla 18 a.) Métiers parmi les ouvriers et services	Tööstus- ja teenistus- alancelisi (alla 18 a.) Métiers parmi les ouvriers et services	Tööstus- ja teenistus- alancelisi (alla 18 a.) Métiers parmi les ouvriers et services	Tööstus- ja teenistus- alancelisi (alla 18 a.) Métiers parmi les ouvriers et services	Tööstus- ja teenistus- alancelisi (alla 18 a.) Métiers parmi les ouvriers et services	Tööstus- ja teenistus- alancelisi (alla 18 a.) Métiers parmi les ouvriers et services	Tööstus- ja teenistus- alancelisi (alla 18 a.) Métiers parmi les ouvriers et services	Tööstus- ja teenistus- alancelisi (alla 18 a.) Métiers parmi les ouvriers et services	Tööstus- ja teenistus- alancelisi (alla 18 a.) Métiers parmi les ouvriers et services		
I. Murrud ja kaevandused	17	3 516	642	289 3 869	+333 110,0	3 316	433	288	3 661	+345	110,4	51	51
II. Määraltide ümberröötamine	16	1 187	141	32 1 296	+109 109,2	1 069	135	32	1 169	+103	106,7	34	34
III. Metalltööstus	39	3 446	148	65 3 527	+81 102,4	2 987	142	62	3 067	+80	102,7	57	57
IV. Keemiatööstus	16	960	41	94 907	+53 94,5	815	38	87	766	+49	94,6	5	5
V. Nahatööstus	5	210	7	3 214	+4 101,9	168	6	3	171	+8	101,8	5	5
VI. Tekstiilitööstus	23	7 384	126	202 7 218	+169 97,8	6 722	115	286	6 561	+171	97,7	56	62
VII. Puittööstus	45	3 838	375	550 3 163	-775 94,8	2 962	361	490	2 833	-129	95,6	32	32
VIII. Pabertööstus	12	1 874	98	58 1 844	-30 98,4	1 696	27	52	1 584	-25	98,4	17	17
IX. Polügraafitööstus	21	1 145	39	33 1 151	+6 100,5	957	39	32	904	+7	100,7	25	25
X. Toidu-, maitseain- ja jookide t.	39	2 993	368	461 2 283	-710 90,6	1 822	30	45	1 807	-15	90,7	11	11
XI. Kehakaitse- ja puhukaupade tööstus	18	1 171	42	101 1 475	+149 90,8	1 479	37	188	1 828	+151	89,8	12	12
XII. Ehitustööstus	12	884	235	77 1 042	+149 117,9	763	231	77	917	+154	120,2	21	21
XIII. Elektri- ja gaasi tööstus	7	729	24	18 736	+7 101,0	482	22	18	456	+4	100,8	3	3
XIV. Puhastustööstus	2	58	1	59	+1 101,7	54	1	1	55	+1	101,9	—	—
Kokku suurtööstus — Total	232	272 28 648	1 884	1 748 28 784	+136 100,5	25 292	1 817	1 660	25 329	+157	100,6	327	333
Sellest ettevõtet 50 ja üle töötajaga — les entreprises, ayant plus de 50 travailleurs	115	116 24 000	1 442	1 240 24 271	+202 100,8	21 288	1 405	1 167	21 536	+298	101,1	236	242
ettevõtet 20—49 töötajaga — les entreprises, ayant 20—49 travailleurs	157	156 4 579	442	508 4 518	-66 98,6	3 904	412	498	3 828	-81	97,9	91	91
1932 a. juuni arvud — Chiffres de juin 1932.	358	3 721 20 477	3 545	1 294 28 648	+2171 103,2	23 110	3 488	1 352	25 202	+2056	109,0	265	310
Kokku suurtööstus — Total	1	9	9	15 340	+68 125,0	239	82	15	306	+67	100,0	8	8
I. Industries extractives	22	2 4	88	15 340	+68 125,0	239	82	15	306	+67	100,0	8	8
II. Industrie minière	52	51 480	13	43 450	-39 93,5	433	10	41	402	-31	92,8	48	48
III. " des métaux	10	19 103	8	4 197	+4 102,1	135	7	1	141	+6	104,4	2	2
IV. " chimique	10	10 180	6	1 885	-1 90,2	166	5	7	164	-2	98,8	—	—
V. " des cuirs et peaux	39	39 434	90	14 450	+16 103,2	381	28	14	395	+14	103,7	8	8
VI. " textile	80	704	56	140 650	+16 103,2	630	59	132	567	+38	91,8	8	8
VII. " du bois	10	1 393	15	61 102	+9 106,7	86	15	5	90	+10	111,6	4	4
VIII. " du papier	42	3 888	7	7 398	+7 100,0	373	7	7	373	—	100,0	31	31
IX. " poligraphique	145	1 180	24	54 1 150	-30 97,3	911	22	43	920	+21	97,8	16	16
X. " de l'alimentation et des boissons etc.	3	41 453	17	55 415	+58 91,6	431	16	51	336	-35	91,9	7	7
XI. Confection de vêtements et fab. et mercerie	13	21 112	121	27 206	+94 185,0	104	117	27	194	+90	186,5	1	1
XIII. Usines électriques, à gaz et éclairage et distribution d'eau	6	54	4	2 56	+2 103,7	43	4	1	46	+8	107,0	—	—
XIV. Industrie du nettoyage	8	86	8	8 86	+100,0	80	7	7	80	—	100,0	—	—
Kokku kesktööstus — Total (entreprises moyennes)	500	505 4 637	422	382 4 697	+40 100,9	4 071	402	354	4 119	+48	101,2	128	128
Üldse suurt ja kesktööstus — Grand total	772	771 33 305	2 306	2 430 33 481	+176 100,5	29 273	2 219	2 014	29 478	+265	100,7	453	461
1932 a. juuni arvud — Chiffres de juin 1932:	487	5 004 4 477	513	383 4 657	+180 104,0	3 902	480	311	4 071	+169	104,3	137	138
Kokku kesktööstus — Total (entreprises moyennes)	745	772 30 054	4 078	1 727 32 305	+2331 107,0	27 018	8 918	1 663	29 273	+2255	108,3	432	448

1) Arvestatud juba enim tegevust alustanud, andmete puudumisel eelmisist kokkuvõtetist väljajäetud ettevõtted.

Tab. 31. Tööõnnetused tööstusettevõtteis mais ja juunis 1932 a.
Accidents du travail dans les entreprises industrielles en mai et juin 1932.

	Suurtööstus (20 ja üle tööt. ettevõtted)		Sellest				Kesk-tööstus (5-19 töötajaga ettevõtted)		Kokku		Aprillis Avril 1932
	Mai	Juuni	Üle 50 töötajaga ettevõtted		20-49 töötajaga ettevõtted		Mai	Juuni	Mai	Juuni	
			Mai	Juuni	Mai	Juuni					
<i>Pour la nomenclature franç. s'adresser à la page 480.</i>											
I. Murrud ja kaevandused	82	98	82	97	—	1	—	—	82	98	71
II. Mineraalide ümbertöötamine	15	16	14	13	1	3	—	—	15	17	9
III. Metallitööstus	72	50	55	42	17	8	—	—	73	52	52
IV. Koemüüritööstus	19	15	18	15	1	—	1	2	19	15	12
V. Näht-tööstus	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	3
VI. Tekstiilitööstus	62	66	62	66	—	—	1	—	63	66	82
VII. Puit-tööstus	57	54	42	43	15	11	5	—	62	54	70
VIII. Paberitööstus	14	22	14	22	—	—	—	—	14	22	20
IX. Poligraafitööstus	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
X. Toidu-, maitseain- ja jookide tööst. XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööst. XII. Ehitustööstus	4	10	4	5	—	—	2	5	6	10	14
XIII. Elektri- ja gaasi- ja veevnr. XIV. Puhastustööstus	2	4	2	3	—	—	—	—	2	4	2
	11	21	1	18	10	3	—	—	11	21	8
	6	6	6	6	—	—	—	—	6	6	1
Kokku — Total	345	362	304	330	44	32	10	3	355	365	346
Kokku 1/I — 30/VI 1932 a. — Total	1 954		1 766		188		42		1 996		

Tab. 32. Tööstustöölise arvu liikumise indeksid (1-ks kuup.); ehitustööstus arvestamata.
N. indices du mouvement du nombre de main-d'oeuvre dans l'industrie (au 1-er du mois); bâtiment non compris.

	A. Liikuvl baasil (eelmine kuu = 100 järgmise kuu jaoks) A. Base mouvante (chaque mois précédent = 100 par rapport au mois suivant).										B. Indeksid baasil: 1. I. 1927 = 100 B. Base: 1. I. 1927 = 100	
	Töötajad ¹⁾ — Travaillleurs en général ¹⁾					Töölised — Ouvriers					Suur- ja kesk- tööstus	Töölised Entreprises grandes et mo- yennes
	Suur- ja kesktööstus	Suurtööstus	Sellest ottev. 50 ja üle tööt. 20-49 tööt.		Kesk-töös- tus (5-19 tööt.)	Entreprises grandes et moyennes	Grandes entreprises	Dont entr. ayant 50 et plus de travailleurs. 20-49 travailleurs.		Entreprises moyennes (5-19 ouvriers)		
1931 Juuni	100,5	105,7	106,8	90,3	100,7	105,7	106,4	107,6	99,3	100,8	103,5	110,1
Juuli	104,0	100,7	100,7	100,8	97,2	100,5	101,0	100,9	101,5	97,3	100,8	110,7
August	97,3	93,1	93,8	88,9	103,5	93,7	92,4	93,2	87,4	102,6	102,8	103,7
Septembar	98,4	97,5	97,1	99,9	100,8	97,4	97,2	96,8	100,2	100,8	100,7	101,3
Oktoober	99,9	98,5	97,4	102,2	101,1	98,3	98,4	97,7	102,8	101,2	99,5	100,1
November	99,8	95,1	96,9	98,4	100,3	98,0	98,7	98,0	97,6	100,1	93,5	99,0
Detsember	94,0	99,2	99,2	102,2	99,5	99,1	99,2	99,1	101,0	98,2	98,2	98,6
1932 Jaanuar	99,7	94,7	95,3	91,0	96,0	94,2	94,1	94,3	89,6	94,7	93,2	92,9
Vebruar	91,9	100,2	100,1	100,5	98,6	100,0	100,3	100,2	100,5	98,7	93,1	92,9
Märts	109,9	101,0	101,4	103,3	98,1	101,4	101,3	101,6	103,4	98,7	94,1	94,1
Aprill	93,1	90,2	93,0	106,3	97,7	99,1	99,3	98,0	107,5	97,9	93,2	33,9
Mai	107,0	103,7	103,2	106,3	104,1	104,4	104,3	103,8	107,5	104,8	94,6	97,4
Juuni	106,3	106,9	107,0	106,3	102,8	107,0	107,7	107,8	107,1	102,9	102,7	104,2
Juuli	99,8	99,9	100,3	98,0	98,8	99,9	100,0	100,5	97,3	98,9	102,5	101,8

Tab. 33. Nakkusehaigused mais ja juunis 1932 a. — Maladies contagieuses en mai et juin 1932.

	M a i — M a i										J u n i — J u n i													
	Typhus ad- mi- nalis	Para- typhus	Morbilli	Scarlati- na	Diph- theria	Lepra	Ence- phalit. letharg.	Mening. cere- bro-sp.	Trachio- ma	Tuber- culosis	Kokku Total	Typhus ad- mi- nalis	Para- typhus	Malaria	Morbilli	Scarlati- na	Diph- theria	Lepra	Ence- phalit. letharg.	Mening. cerebr. epid.	Trachio- ma	Tuber- culosis	Kokku Total	
Linnad — Villes	15	6	1	33	15	—	—	—	—	70	142	11	4	—	1	36	11	1	—	—	—	3	68	129
Tallinn	2	—	1	9	8	—	—	—	—	25	46	5	—	—	7	3	1	—	—	—	—	1	31	48
Haapsalu	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Kuressaare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Narva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	6	6
Nõmme	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Paide	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Paldiski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Petseri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Pärnu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Põltsamaa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rakvere	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tapa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tartu	5	2	—	—	—	—	—	—	—	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tõrva	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Türi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viljandi	4	1	—	—	—	—	—	—	—	4	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Võru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maad — Arrond.	6	2	6	60	8	1	—	—	—	3	14	8	5	1	3	36	16	1	—	—	—	1	14	127
Viru	1	1	—	6	—	—	—	—	—	7	15	1	1	—	2	10	2	—	—	—	—	1	5	22
Järva	1	—	—	—	—	—	—	—	—	10	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Harju	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lääne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Saare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pärnu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viljandi	1	—	—	—	—	—	—	—	—	14	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tartu	2	—	—	12	—	—	—	—	—	3	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga	—	—	—	11	—	—	—	—	—	9	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Võru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Petseri	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	21	8	7	93	23	1	—	—	—	4	14	19	9	1	46	27	2	—	—	—	1	17	195	

¹⁾ Ehitustööstuse andmete puudulikkuse tõttu ehitustööstus on jäetud välja ja indeksid 1930 a. detsember peale arvatud ümber.

²⁾ Töölised, tehniline personal, ametnikud ja teenijad — Ouvriers, personnel technique, employés et service.

Tab. 1. Sisse- ja väljavedu mais 1932 a. —

Rühm, kuhu kuulub en- dases klas- sifikatsioon.	Dans les chiffres du tableau les marchandises passées en transit ne sont pas comprises. Trafic de perfectionnement, réexportation et ré- importation sont compris.		Briti Gr.-Bre- tagne	Läti Letto- nie	Poola- Danzig Pologne Dantzig	Prant- suse France	Rootsi Suede	Saksa Aile- magne	S.N.V.L. U.R.S.S.	Tseh- hoslo- vakkia Tchéco- slovaq.	Uhend- rigid Etats- Unis	Mund riigid Autres pays
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Resti-Läti ühine nomenklatuur												
<i>Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie</i>												
A. Sissevedu tonnides — Importation en tonnes												
5	I. 1. Elusloomad (arv—nombre)											
1	II. Toidu- ja maitseained, joogid	1 385,8	0,2	334,6	3,2	67,3	1 005,0	1 916,6	10,0		0,4	854,7
1,4	2. Tera- ja jahvatatud vili			4,9		64,0	0,8	998,3				783,9
2	3. Aia- ja juurvili					2,0	0,6	0,1			0,2	21,7
0	4. Karjasaadused											
4	5. Kala, kalasaadused ja vihid	45,9				0,1						45,5
4	6. Muud toidu- ja maitseained ning joogid	1 339,8	0,3	320,7	3,1		998,5	581,8	10,0		0,1	53,7
1	7. Loomasööt						1,2	336,3				
	III. Tera- ja poolvalmisained	6 130,2	220,8	322,6	13,8	1 197,0	628,8	4 886,2	0,1	695,1	1 379,7	
0	8. Loomariigained (peale rasvade)					9,0	0,2					4,9
4,7	9. Seemned, talmed ja nende osad	47,6	5,7	0,7	2,1		4,0	104,6			6,4	94,3
8	10. Metsamaterjal	180,1		144,0				4 196,8				8,0
9	11. Paberitoorained						11,4					120,5
10	12. Tekstilttoorained	7,8	1,3				2,2				256,3	342,6
12	13. Ärtaid ja metallid töötlemata (metallimurd)	4,0					120,3	14,2	6,0			51,2
17,18	14. Mineralid peale ärtside	5 871,1	210,2	34,0	0,1	1,0	32,0	17,0	0,1	0,4	0,4	350,5
10—21	15. Keemiatööstuse toorained:	10,5	3,5	143,0	2,5	1 075,7	558,3	507,7				432,0
19	a) sellest õlid, rasvad, vaigud, kummi toorelt	10,5	3,5	143,0	2,5	1 075,7	558,3	507,7				432,0
20	b) " väetisained					1 059,5	531,5					349,0
	IV. Valmisained	378,5	94,0	60,5	75,3	359,1	1 101,2	86,3	50,2	30,7	1 613,8	
0	16. Nahad töötletud ja nahkkaup	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,8		0,1			0,2
8	17. Puutööstusesaadused	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,2	3,2		0,1	0,1	47,1
9	18. Paberitööstusesaadused	0,9	1,5	3,7	0,2	11,1	0,0	0,0	3,6	0,0	0,0	97,3
11	19. Tekstiltööstusesaadused	5,9	2,8	2,8	2,5	4,1	23,1	0,0	0,9	0,6	0,6	10,7
12,10	20. Metallid	300,0	0,8	0,2	4,5	0,0	300,2		2,1			1 004,1
14	21. Põllumajandusmasinad ja -riistad	0,1	19,1			12,0	25,5				0,5	2,8
15	22. Jõu- ja töomasinad	4,1	8,8	0,0	0,0	4,1	15,8	0,0	0,0	0,0	5,5	6,0
16	23. Metallkaup	32,4	3,0	12,9	0,2	32,8	258,3	0,1	30,5	1,2	19,9	
15	24. Elektrimasinad-aparatuurid ja turbinsid	0,3	0,0	0,0	0,0	0,2	17,2	0,0	0,0	0,0	0,7	1,8
16	25. Instrum., apar. (peale elektrilapar.) ja lasterist.	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0			0,1	0,0	0,3
15	26. Transportabinud	0,5		0,0	1,0	0,8	15,0				10,4	1,9
17	27. Keraamika ja muud mineraalkaubad	11,0	2,4	0,0	0,0	83,6	40,2	4,1	3,2	0,7	32,4	
19,21	28. Keemiatööstusesaadused	13,5	54,3	40,7	0,1	133,7	208,8	78,8	3,3	10,9	304,5	
22	29. Muud eraldi nimetatama kaubad	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
12,16,22	V. 30. Kallismetallid ja -klivid						0,0					0,0
	Kokku { kg	7 894,5	315,0	717,7	92,3	1 623,4	2 729,0	6 889,1	60,3	726,2	3 854,2	
	{ %	31,7	1,3	2,9	0,4	6,5	10,9	27,7	0,2	2,9	15,5	
	April—Avril 1932	1 542,5	209,0	2 125,8	300,9	1 031,6	4 997,2	6 430,1	68,3	483,4	3 689,8	
	I. I.—31. V. 32.	19 012,3	1 116,4	12 412,6	850,0	5 600,6	11 343,1	26 434,4	238,6	4 806,5	11 871,8	
B. Sissevedu kroonides — Importation en kr (couronne d'Estonie, égale 100⁰⁰/₁₀₀ gramme de l'or pur)												
5	I. 1. Animaux vivants		65									
1	II. Denrées alimentaires et coloniales, boissons	154 901	103	17 704	8 627	7 674	23 687	145 133	1 790		227	136 923
1,4	2. Céréales et produits de minoterie			989		6 238	650	90 336				78 243
2	3. Produits des potagers et des vergers					1 220	309	500			120	5 417
2	4. Produits de l'élevage du bétail											
3	5. Poissons, leurs produits et dérivés	9 250			323							4 306
4	6. Autr. denrées aliment. et coloniales et boissons	145 642	103	16 715	8 304		22 109	20 916	1 790		107	48 957
1	7. Fourrage						559	24 381				
	III. Matières premières et demi-fabriquées	124 999	11 272	26 365	14 994	41 781	86 439	128 609	27	244 452	337 141	
0	8. Produits animaux (non compr. gras, et huiles)				9 795		16 328					5 849
4,7	9. Semences, plantes vivantes et leurs parties	12 102	8 805	408	2 084		5 027	13 322		4 614		63 548
8	10. Produits forestiers	4 830		11 124				63 806				4 523
9	11. Matières pour papier						2 103					10 033
10	12. Matières textile	17 214	972				2 717			102 357		167 392
12	13. Minerais et métaux bruts	3 131				7 223	2 811	24				2 543
17,18	14. Minéraux (non compris minerais)	82 208	815	496	5	98	3 423	255	27	105		4 840
19—21	15. Matières chimiques	3 514	680	14 337	2 210	34 400	54 030	61 202		47 376		88 524
Ig	a) dont huiles, graisses, résines et caoutch. brut	3 514	680	14 337	2 210	4 391	9 142	61 123		17 845		23 729
20	b) engrais					30 009	13 581					43 325
	IV. Produits fabriqués	139 863	61 426	34 771	57 505	163 506	840 407	16 595	47 285	73 188	330 793	
6	16. Peaux apprêtées et articles en cuir et peau	1 394	208	1 323	1 090	181	11 043		889			4 635
8	17. Ouvrages en bois	263	777		256	56	762	479		50		9 858
9	18. Articles en papier et imprimés	2 373	1 330	870	1 275	4 707	40 025	112	4 134	140		37 372
11	19. Articles textiles	33 422	3 133	16 718	28 093	17 741	190 647	60	9 326	1 712		66 341
12,13	20. Métaux ouvrés	58 242	3 500	90	208	24 948	40 040		2 242			76 025
14	21. Outillages et machines agricole	152	71			14 802	10 174				664	8 282
15	22. Machines motrices et machines industrielles	9 430	14 028	50	3 487	6 101	50 438	14	75	18 115		8 433
13	23. Articles en métaux non spécialement dénommés	12 243	2 905	5 276	282	36 830	130 447	44	17 629	1 205		12 412
15	24. Machin. et appareils électriques et leurs parties	2 390	36		434	18 691	55 410	544	655	2 210		7 732
10	25. Instruments, appareils et armes à feu	1 508	781		772	120	20 291		938	246		8 416
15	26. Moyens de transport	1 893		83	2 421	2 767	30 480			20 800		3 182
17	27. Céramique et autres produits minéraux	5 497	1 740		41	6 305	30 205	504	6 121	4 200		23 099
19,21	28. Produits chimiques	9 480	32 873	10 361	10 053	21 145	191 719	14 825	3 254	24 250		63 979
22	29. Autres articles non spécialement dénommés	1 487	38		3	23	13 828	13	2 023			3 047
12,13,22	V. 30. Métaux et pierres précieuses, perles et coraux						2 166		2			1 511
	Total { kg	419 763	72 866	78 840	81 126	202 961	952 699	290 337	49 104	317 867	806 368	
	{ %	12,8	2,2	2,4	2,5	6,2	29,1	8,9	1,5	9,7	24,7	
	April—Avril 1932	322 053	150 361	156 847	123 697	86 010	1 380 011	343 675	28 033	376 074	860 118	
	I. I.—31. V. 1932.	1366 050	614 231	690 079	612 780	534 027	5161 081	1620 720	320 915	1677 848	3473 907	

Tab. 2. Väliskaubandus muude riikidega mais 1932 a.

Commerce extérieur avec les autres pays en mai 1932.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
77. Abhessiinia— <i>Abyssinie</i>	0,1	100	—	—	15. Krooma— <i>Grèce</i>	11,6	12 037	—	—
103. Argentina— <i>Argentine</i>	10,5	2 919	112,7	16 085	141. Kumba— <i>Cuba</i>	0,1	104	15,5	1 080
182. Austraalia— <i>Australie</i>	71,1	24 018	3,2	450	22. Leedu— <i>Lithuanie</i>	113,8	12 503	399,5	63 638
6. Austria— <i>Autriche</i>	4,3	17 117	—	—	34. Lõunasaavia— <i>Yugoslavie</i>	10,0	3 975	3,0	2 840
7. Belgia-Luksemb. m. l.— <i>Belgo-luxembourgeoise, Union économ.</i>	1069,5	99 859	—	—	123. Madagaskar— <i>Madagascar</i>	0,5	773	—	—
83. Belgia-Kongo— <i>Congo-belge</i>	1,0	800	—	—	32. Malta— <i>Malte</i>	—	—	1,0	134
170. Brasiilia— <i>Bésil</i>	14,7	16 628	—	—	146. Mehhiko— <i>Mexique</i>	—	795	—	—
82. Briti-Egiptuse-Sudaan— <i>Soudan anglo-égyptien</i>	10,2	11 788	—	—	147. Nicaragua— <i>Nicaragua</i>	—	—	5,3	442
94-104. Briti-Ida-Aafrika— <i>Afrique d'Est britannique</i>	5,4	1 256	—	—	23. Norra— <i>Norvège</i>	3,8	1 000	559,2	59 081
63. Briti-Küprose— <i>Chypre</i>	—	—	1,0	190	51. Palestiina— <i>Palestine</i>	0,3	949	10,3	1 320
93. Briti-Lõuna-Aafrika üh. riigid— <i>Union Sud Africaine britannique</i>	21,4	11 498	47,4	38 672	175. Peruu— <i>Pérou</i>	17,0	15 736	33,6	4 188
85-88. Briti-Lääne-Aafrika— <i>Afrique d'Ouest britannique</i>	16,0	7 275	1,3	270	26. Poola-Danzig— <i>Pologne-Danzig</i>	—	—	21,1	59 350
66. Briti-Malaja— <i>Malaisie britann.</i>	4,6	1 830	5,3	700	27. Portugal— <i>Portugal</i>	0,0	4 615	0,5	810
Briti Vahe-Ameerika	0,3	130	—	—	133. Portugali Ida-Aafrika— <i>Afrique Orientale portugaise</i>	0,2	300	—	—
8. Bulgaaria— <i>Bulgarie</i>	9,2	9 754	—	—	129-132. Portugali-Lääne-Aafrika— <i>Afrique d'Ouest portugaise</i>	0,4	204	—	—
173. Ecuador— <i>Équateur</i>	—	—	4,2	820	109. Prantsuse-Alžooria— <i>Algérie française</i>	0,2	65	—	—
76. Egiptus— <i>Égypte</i>	31,2	28 925	20,3	2 644	80. Prantsuse-Maroko— <i>Maroc française</i>	—	—	0,2	65
143. Guatemala— <i>Guatemala</i>	—	—	2,2	270	122. Prantsuse-Somaali— <i>Somali française</i>	0,0	83	8,5	6 471
195. Havaï— <i>Hawaï</i>	0,2	260	—	—	52. Parsia— <i>Perse</i>	7,1	8 389	—	—
40. Hiina— <i>Chine</i>	2,3	1 995	30,4	8 402	6,6	769	—	—	
11. Hispaania— <i>Espagne</i>	0,0	40	177,6	15 936	633,4	112 727	—	—	
25. Hollandi— <i>Pays-Bas</i>	32,5	56 180	63,2	31 414	5,6	35 483	0,6	260	
181. Hollandi-Guajaana-Guayana neeri.	0,2	103	—	—	0,9	8	—	—	
72. Hollandi-India— <i>Indes néerland.</i>	11,1	13 363	—	—	420,2	53 530	—	—	
64. Hongkong— <i>Hong-Kong</i>	—	—	5,2	700	3,5	3 860	2,1	400	
65. India— <i>Inde</i>	367,0	84 500	6,8	1 080	349,0	43 325	—	—	
19. Itaalia— <i>Italie</i>	12,1	33 136	—	—	*)	*)	142,8	117 700	
18. Islandi— <i>Islande</i>	0,1	185	25,0	1 100	10,4	11 014	—	—	
45. Jaapan— <i>Japon</i>	1,1	1 443	30,5	2 000	0,3	267	—	—	
154. Jamajka— <i>Jamaïque</i>	1,8	837	—	—	17,2	5 595	—	—	
136. Kanada— <i>Canada</i>	482,0	47 112	—	—	1,6	3 180	—	—	
172. Kolumbia— <i>Colombie</i>	—	—	3,2	585	—	—	25,7	3 400	
					134. Ühendriigid— <i>États-Unis</i>	*)	*)	160,7	20 360

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus mais 1932 a.

Commerce extérieur des principaux articles en mai 1932.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie, égale 100 ¹⁰⁰ gramma de l'or pur (100 marks entiers)	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU—IMPORTATION.							
II. Toidu- ja maitseained, joogid		5 577,8	496 769	III. Toor- ja poolvalmisained		15 468,3	1 016 079
2. Tera- ja jahvatatud vili		1 802,0	176 456	8. Loomariigilained, peale rasvade		14,3	31 966
11 Rukis		255,9	18 426	237—241 Toored loomnahad ern.		14,0	14 888
Sel.: S. N. V. L.		255,0	18 426	Sel.: Prantsuse		9,0	9 795
12 Nisu		1 454,0	141 505	Italia		2,3	3 050
Sel.: S. N. V. L.		742,4	71 910	243—257 Karusnahad		0,2	17 078
Kanada		482,6	47 054	9. Seennad, lained ja nende osad		265,4	110 805
14 Kaer		0,2	16	281 Kõrpa		38,2	25 324
27 Herkulo ehk kaeratangud		0,4	180	285 Ristikhoonasmõmmad		0,5	341
30 Riis		82,0	13 977	305, 306 Tubakalibtedes, kasvades		51,1	61 132
Sel.: Br. India		77,1	12 988	Sel.: Kreeka		10,9	11 386
				Taani		6,6	10 511
3. Aia- ja juurvili		24,7	7 626	Türgi		8,1	9 409
35 Herned		17,6	3 801	307 Humalad		2,2	2 084
59 Apelsiinid ja mandariinid		0,1	37	11. Paberitoornad		140,8	22 036
60 Sidrunid		1,0	402	349 Tiselluloos kuiv		140,8	22 036
62 Banaanid		0,0	4	12. Tekstiiltoornad		610,4	280 652
69—75 Puuvilja ja marjad kuivatatud		0,9	381	352 Puuvilja toores		314,0	248 799
5. Kala, kalasaadused ja vähid		91,5	13 888	Sel.: Ühendriigid		250,3	192 357
112 Heeringad		45,9	9 259	Egiptus		31,2	28 295
6. Muud toidu- ja maitseained ning joogid		3 317,0	273 643	357 Kanep		18,3	6 019
187 Kõlv toores, ubades		16,7	18 576	Sel.: Lõuna-Saavia		10,6	3 975
172, 176 Kakao ubades ja pulbris		20,0	13 737	Br. Ida-Aafrika		5,4	1 266
178 Tee igasugune		0,3	13 322	359 Džuu		235,1	52 770
178, 179 Suhkur peenike ja rafinaad		1 608,8	175 099	Vill värvimata		36,4	54 034
Sel.: Briti		1 320,8	139 985	Sel.: Austraalia		10,4	17 804
S. N. L. V.		140,0	19 300	Brasiilia		13,9	15 893
Poola-Danzig		120,0	14 175	Briti-Lõuna-Aafrika		6,1	7 234
204—206 Sool		1 044,7	32 370	13. Kriidid ja metallid töötlemata (metallid mured)		189,2	15 732
207 Kunstvõli		—	—	876 Malm toores		170,8	9 243
213—217		—	—	14. Mincerid peale kriidide		6 516,5	92 272
221—224 Viinad ja veinid		3,4	8 357	397—399 Vabrik. ja ehit. tarvitav savi		32,4	1 276
7. Loomasööd		342,6	25 156	447 Kivisüsi		5 903,0	82 355
231 Kiliid igasugused (loomatoit)		336,3	24 351	Sel.: Briti		5 869,0	81 859
Sel.: S. N. V. L.		336,3	24 351	Poola-Danzig		34,0	496
236 Mnu loomatoit ern.		0,0	16				

*) V. tab. 1.

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus mais 1932 a. (järg).
 Commerce extérieur des principaux articles en mai 1932 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	toon	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	ton	kr
1	2	3	4	5	6
SISSEVEDU—IMPORTATION.					
15. Keemiatööstuse toorained	3 192,4	276 333	517, 818	—	—
a) Õlid, rasvad, vaigud, kummi tooreid	901,1	126 971	820 Adrad	—	—
462 Loomarasy tehniliseks tarbeks	15,8	5 155	825 Vikatid	4,1	9 895
473 Palmiteraõli	11,3	4 954	830—833 Separatoorid ja m. piimanduse masinad	0,1	604
474 Kookosõli	1,3	603	835 Põllutöömasinate osad	16,6	14 912
Sel.: Taumi	1,3	603			
481 Kakaovõi	4,9	3 680	22. Jõu- ja töömasinad	44,9	110 151
483, 490-a Nafta ja gaasiõli	80,2	7 197	836 Aurumasinad ja lokomobiilid	—	—
Sel.: S. N. V. L.	78,5	7 087	837 Plahvatusjõumasinad	—	7,5
Rootsi	1,7	110	841 Veskite sisseseaded	—	—
484 Masuut	95,9	7 760	849 Kudumismasinad	0,9	2 918
485 Petroooluim	307,9	21 009	850 Ömblus- ja plütsumasinad ja nende osad	0,1	206
Sel.: S. N. V. L.	243,2	15 100	842—848 Igasugused töömasinad ja abinõud rauast, malmist, terasest	21,1	40 377
Poola-Daanzigi	50,0	4 950	856 Masinate ja aparaatide osad	14,6	45 067
487 Bensliin	102,0	17 807			
Sel.: S. N. V. L.	141,5	15 339	23. Metallikaup	400,4	218 278
Poola-Daanzigi	14,2	980	872 Rauast ja terasest taotud, pressit. ja valatud kaup ern.	3,7	2 819
493 Parafiin	5,6	1 555	876 Raud- ja terasestorud ja nende ühendusload	77,1	21 863
495 Määrdeõli ern.	144,4	30 166	881, 885 Raudraatnaelad ja -needid	4,3	2 001
Sel.: Ühendriigid	35,1	11 373	875, 877— Miu treitud, poleeritud, lihvitud raud- ja teraskaup igasugune	46,2	47 020
S. N. V. L.	30,3	7 417	887, 889 Raudplekk-kaup ern. lihtsa	21,7	21 385
Poola-Daanzigi	58,0	6 782	892 Oklastraat	150,3	31 180
498 Kivisõetõrv	—	—	895 Raud- ja terastraatkaup ern.	5,2	5 350
518 Kaupol	17,3	1 933	901—903 Noakaup igasugune	0,8	4 632
Sel.: Ühendriigid	17,3	1 933	906-908, 911 Ern. käsitööriistad	10,3	14 833
			912 Vaskkaup igasugune	5,3	10 182
			920 Alumiiniumkaup ern.	1,0	3 856
b) Väetisained	1 939,9	116 975	24. Elektrimasinad—aparaadid ja tarbesaad	29,3	88 214
535 Tsüklisilpektor	349,0	43 325	924, 925 El.-dünamod, -mootorid, transformatorid	1,6	6 815
537 Väiuvõllapu aumoniaak	45,1	3 773	932 Elektril hõõglampid	1,7	27 743
541 Superfosfaat	1 150,4	33 275	934 El.-kaablid metallpantseriga	1,5	1 171
542 Toomassiitakk jahvatatud	—	—	935 El.-juhed isoleeritud	17,0	15 530
546, 547 Kaalisoolad	301,4	25 482	943 Raadioaparaadid, -osad ja -tarb.	0,3	5 148
c) Muud keemiatööstuse toorained	351,3	32 387	25. Instrumentid, aparaadid (peale elektripar.) ja laskeristad	3,7	39 072
549 Väiavõl toores, tilkkides	350,0	29 631	953 Arstiriistad, -aparaadid ja -tarbed	0,8	10 053
			958—906 Kellad	0,0	6 925
			973—980 Muusikariistad	3,0	5 185
			981—984 Laskeristad	0,1	1 031
IV. Valmissaadused.	3 855,6	1 755 339	26. Transportabimõud	29,6	61 105
16. Nahad töötletud ja nahakaup	1,4	20 763	986—992 Veesõiduriistad	4,5 rgt (3 tk.)	160
566—568 Suured parknahad	0,1	1 383	999 Sõiduaudod	2 tk.	5 608
569—576 Töötletud peenesord. nahad	0,9	16 013	1002 Veoautode raamid ühes mootori ja ratastega	9 tk.	18 586
580 Masinarihmad	0,3	2 380	1008 Jalggrattad	109 tk.	6 549
17. Puitõistussaadused	51,9	12 501	27. Keraamika ja muud mineraalkaubad	178,1	77 862
600—604 Aami- ja puusepatõõ	40,8	9 360	1025 Kälad, talud loomulikkud	83,3	6 041
600—612 Tisleri- ja trövalitõõ	0,4	1 200	1038 Tulekindlad kivid ja talivid (kamatkivid)	4,6	366
18. Paberitõistussaadused	180,4	92 338	1061—1053 Pajaskaup	20,7	14 998
624 Puupapp, värvimata	40,3	7 858	1054, 1055 Portselankaup	10,3	7 839
Sel.: Soome	40,3	7 858	1056—1073 Tahvelkaas ja klaaskaup	21,6	23 864
638 Paberossipaber	0,3	403	28. Keemiatõistussaadused	1 061,9	390 955
636, 637, 650 Kirjutuse- ja trükipaber	2,0	1 094	1103 Alumiin	20,1	12 687
648 Tapetid ja bordüürid	42,0	21 453	1105—1109 Pehmet kummist teosed	13,4	39 243
19. Tekstiilõistussaadused¹⁾	53,2¹⁾	367 193	1110 Veoautode massiiv-kummistõimid	0,1	166
667—670 Puuvillaniit ja -lõng	4,8	26 160	1113, 1114 Kummist jalanõud	7,3	25 791
671—676 Puuvillariie ²⁾	7,2 ¹⁾	73 349	1146 Väiuvõllapu alumiinium	128,9	10 405
Sel.: Saksa	6,1	71 090	1165 Pesusooda	21,0	2 188
686, 750 Sukad, sokid	0,5	10 579	1168 Kaustõikooda puhastamata	54,9	11 511
687, 708, 751 Muud kujutud tõõd ern.	0,3	8 142	1231 Sõehape (vedel)	—	—
690—701 Villane lõng	12,0	70 583	1308—1311 Lõhna- ja kosmeetikaained	0,3	5 093
702, 703 Villane riie kangas	0,7	9 844	1321 Parkimiskstraktid	33,0	8 560
Sel.: Briti	0,3	5 720	1323—1328 Mineraalvärvid	175,9	40 300
Prantsuse	0,3	4 008	1348 Allsariinvärvid ern.	8,6	67 529
713, 715 Siid ja kunstsiidniit ja -lõng	12,3	84 521	1355 Saapamäär	0,6	1 125
716—719 Süüriie	0,1	3 352	1356 Trükiivär	1,3	1 557
721, 731 Kõied ja nõõrid	0,1	105	1360 Pronkspulber	0,7	1 691
747, 748 Kalavõrgud	0,0	749	1368 Linoleum	1,1	1 004
749 Peakatted igasugused	0,7	16 883	29. Muud eraldi nimetatamata kaubad	3,3	20 462
20. Metallid	1 776,4	215 300	1394—1396 Kirjutusematerjal ern.	0,7	5 354
768—772 Raud- ja terasvõt., latt., sordid	1 209,1	105 747			
775—778 Sel.: Belgia-Lukseemb. ml. Saksa	906,4	67 498			
773, 774 Raud- ja terasplekk	242,0	26 351			
779—783 Sel.: Briti	413,5	66 951			
Belgia-Lukseemb. ml.	304,7	56 172			
784, 785 Raud- ja terastraat Ø1,5—5 mm	94,3	8 000			
789—790 Vask	14,3	2 184			
Sel.: Rootsi	12,7	10 856			
792 Vasktraat isoleer-ta Ø0,5—13 mm	10,7	9 370			
794, 795 Inglitina	3,1	2 213			
21. Põllumajandusemasinad ja -riistad (silia ka piimatall. sissesead)	—	41,0			
809 (Traktorid	—	—			
810, 811 Viljapekangarnituurid jõumasina- ga ja ilma	—	—			

¹⁾ Sellest Eesti kauba tagasivedu välismaalt: puuvillane riie 1 597 kg 29 907 kr.; purjeriie impregneeritud 267 kg 839 kr.

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus mais 1932 a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en mai 1932. (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr — couronne d'Estonie, égale 100 ¹⁰⁰ / ₁₀₀ gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	ton	kr
1		2	3	4		5	6
VÄLJAVEDU—EXPORTATION.							
I.	<i>Eelustoomad (arv).</i>	7 tk	10 30	13.	<i>Ärsid ja metallid töötlemata (metallimurd)</i>	458,8	18 543
1	Hobused (arv)	7 tk.	1 030	380	Vanaraud	365,5	7 873
2	Võlsed (väljaarvatud vasikad)	—	—	385, 386	Sel.: Soome	274,8	5 505
5	Sead, põrsad (arv)	—	—		Poola-Daanzig	90,7	2 368
					Vanavask	20,0	5 870
					Sel.: Saksa	20,0	5 070
II.	<i>Toidu- ja maitseained, joogid</i>	9 010,8	2 393 919	14.	<i>Mineraalid peale ärside</i>	1 414,0	6 504
3.	<i>Ain- ja juurvili</i>	5 931,4	276 354	406, 407	Kips	60,7	1 668
38	Kartul, toores	5 923,7	274 501	408	Lubi kustutamata	—	—
47	Sigur, värsked ja kuivat.	5,3	850	417	Kaltsiitkivi (Eesti marmor)	1 280,0	3 928
57	Õunad	—	—	15.	<i>Keemiatööstuse toorained</i>	986,5	78 215
4.	<i>Karjasandused</i>	1 831,2	1 906 528	a)	<i>Õlid, rasvad, vaigud, kummit toorelt</i>	966,5	55 847
76	Peekon	427,9	249 485	487	Besti Bensin	—	—
	Sel.: Briti	427,9	249 485	497	Põlevikivi	950,8	54 717
77	Sealiha värsked ja soolatud	—	—	c)	<i>Keemilooresained punkt a" ja b"</i>	14,0	22 368
78	Sealiha suitsed, (singid kiltjed)	2,4	2 033	56, a-a	Kunstsarv töötlemata	13,9	22 198
79	Loomaliha	—	—				
	Sel.: Belgia-Luksemburg	—	—	IV.	<i>Valmissaadused.</i>	2 761,9	760 064
81	Lambaliha	12,7	7 367	16.	<i>Nahad töötletud ja nahkkamp</i>	0,2	863
	Sel.: Rootsi	12,7	7 367	568, 567	Suured parknahad	0,1	450
95	Kotupihnu	—	—	17.	<i>Prüütööstusesaadused</i>	1 115,1	209 627
96	Või	1 287,4	1 593 003	593	Vineer	805,2	142 530
	Sel.: Saksa	755,6	935 232		Sel.: Briti	786,4	115 800
	Briti	371,8	459 619	594	Vineerist tootlõpõljad	20,9	10 020
99	Munad	1 448 040 tk.	53 000		Sel.: Prantsuse	217,9	66 420
5.	<i>Kala, kalasaadused ja vähid</i>	211,3	73 263		Saksa	122,0	34 300
100—105	Värsked kalad	192,9	68 159		Saksa	47,9	15 960
110—120	Kalakanservid	2,0	1 784	600, 610	Mööbel	0,3	150
6.	<i>Mund toidu- ja maitseained ning joogid</i>	281,1	81 359	18.	<i>Paberitööstusesaadused</i>	462,4	79 324
127	Kartulijahu	170,5	32 310	634	Pakkimis-paber	53,0	11 278
187	Sokolaad	15,5	12 702	635	Rotatsioompaber	149,3	21 735
210	Teraieib, pain normal	5,1	1 522	636, 637	Kirjutuse- ja trükipaber	249,8	41 911
III.	<i>Toor- ja poolvalmisained</i>	9 775,6	5 112 12	19.	<i>Tekstiilitööstusesaadused¹⁾</i>	223,9	358 199
8.	<i>Loomariiginaid, peale rasvade</i>	27,7	18 174	607-670	Puuviljanid ja -lõng	55,2	83 218
237—241	Loomanahad kuivalt soolatud	0,4	908		Sel.: Taani	29,2	27 409
	Sel.: Saksa	0,4	908	671-676	Puuviljarie	10,7	26 372
237—241	Loomanahad märjalt soolatud	21,1	10 268		Sel.: Läti	36,5	141 378
	Sel.: Saksa	21,1	10 268		Norra	0,5	59 200
243—257	Karunahad	0,0	480		Rootsi	11,4	28 681
260	Jõhvid	1,1	1 350	696	Pakkimis- ja kotirile džaundist	9,6	27 811
270	Sooled	3,1	2 996		Sel.: Taani	108,4	95 188
9.	<i>Seemned, taimed ja nende osad</i>	—	—	702, 703	Villane rüle	0,0	186
274, 275	Linaseemned	—	—		Sel.: Leedu	0,0	185
10.	<i>Metsamaterjal</i>	4 935,6	187 804	22.	<i>Jõu- ja tööstusmasinad</i>	7,1	4 341
310-318, 325	Palgid, prussid, pakud, latid	1 020,2 tlm.	27 629	859	Kõlmetuasamaja sissesead	0,0	350
321	Lilpuid	—	—	24.	<i>Elektrimasinad- aparaadid ja tarbeasjad</i>	1,5	13 479
322	Eropsid	3 658,9 tlm.	24 804	927	El. patareid, elemendid	—	—
320, 326-329	Kuuse- ja männilauad ja -plangud	4 235,7 tlm.	135 371	942	Telefoni apar. ja n. osad	1,4	12 804
	Sel.: Briti	2 537,3	82 119	27.	<i>Keraamika ja muud mineraalkaubad</i>	815,1	45 066
	Hollandi	860,0	17 714	1016	Tsemnt	737,1	24 361
338	Krohvimispeerud	—	—		Sel.: Läti	78,0	20 705
11.	<i>Paberitoorained</i>	1 813,7	145 079	1066	Tahvelklaas lihvimaata	61,3	20 094
349	Tsolluloos	1 463,5	137 570	28.	<i>Keemiatööstusesaadused</i>	—	—
	Sel.: Prantsuse	690,5	67 345	1102	Kasellin	58,3	18 854
	Belgia-Luksemb. m. l.	253,8	24 000	1318	Tuuletikud	—	—
	Hispaania	177,0	15 936	29.	<i>Mund ern. kaubad</i>	2,4	20 147
12.	<i>Tekstiilitoorained</i>	145,3	56 893	1392	Kunstsarvkaunrid	2,4	20 147
354	Lina	105,3	46 052				
	Läti	61,1	27 484				
	Sel.: Briti	44,2	18 568				
355	Takud	17,0	5 070				

Tollimetele hõikäik mais 1932 — Actifité des bureaux douaniers en mai 1932.

	Tallinn	Valga	Pärnu	Narva	Loksa	Haapsalu	Kuresaare	Kunda	Paldiski	Kokku Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Ton</i>										
Sissevedu — Importation	21 937	967	1 220	723	—	—	5	41	—	24 902
Väljavedu — Exportation	14 765	622	2 680	7	—	548	1 442	1 116	372	21 551
Üldhõikäik — Total de l'import. et de l'exp.	36 702	1 589	3 909	730	—	348	1 447	1 156	372	46 453
<i>1 000 kr.</i>										
Sissevedu — Importation	3 107	65	60	28	—	—	4	8	—	3 272
Väljavedu — Exportation	3 369	115	108	0,4	—	25	9	32	8	3 666
Üldhõikäik — Total de l'import. et de l'exp.	6 476	180	168	28	—	25	13	40	8	6 938

¹⁾ Sellest ümberõõstatud välismaa puuv. rüde kogusivedu 6 546 kg 50 200 kr. väärtuses.

Tab. 6. Riigiraudteed aprillis 1932 — Chemins de fer en avril 1932.

I. Tähtsamad andmed pirkondade järgi — Données principales d'après les districts du réseau.

	Tulutoovade rong- km arv (1000) Trains-km des tr. lourds (1000)	Reisija- km (1000) Voyageurs- km (1000)		Istekohtade kasuta- mise % — % des pla- ces occupées	Tühjade vankrite % üldarv. vankre km üldarv.	Laaditud kauba- vag. keskmine telje koorem*) Poids moyen par essieu d'un wagon chargé		Keskmine netto- kaal kõigil kau- barongel (üks- ved. ton) — Poids moy. net de train pour march.	Keskmine kauba- rongi brutokaal (üldv. tn) — Poids moy. brut d'un train à marchand. (traj. tot. ton)	Keskmine kauba- rongi telgede arv — Nombre moy. d'essieux pour un train de march.	
		Üldarv Total	III kl. III cl.			Üld- veost Traf. total	Maksul. veost Trafie payé				Erakau- pudel March. privées
a) Laiarööpmelised teed — Voie large											
Auru- ja mootorronges	229	10 188	9 566	36,0							
Sel.: Paldiski—Keila	5	94	94	23,9	33,3	1,55	0,94	—	—	—	—
Haapsalu—Keila	18	482	476	35,1	25,2	3,37	3,10	76	4	—	—
Keila—Tallinn	10	551	548	50,2	24,0	3,81	3,56	151	10	—	—
Tallinn—Tapa	41	2 389	2 174	41,2	30,4	7,09	6,47	308	29	047	69,8
Tapa—Kohtla	30	1 040	977	37,7	39,0	7,21	6,00	313	63	634	69,0
Kohtla—Narva	19	600	564	28,9	36,2	6,36	6,15	179	5	439	64,2
Tapa—Tartu	36	2 290	2 089	38,5	19,7	5,18	4,55	234	30	457	77,0
Tartu—Petseri	17	751	732	35,1	34,3	5,88	5,48	242	18	208	89,1
Tartu—Valga	35	1 412	1 342	32,9	22,9	4,72	3,61	89	33	—	—
Valga—Petseri	19	509	500	21,8	31,0	4,57	2,89	143	72	93	17,6
Petseri—Irboska	4	38	35	34,9	42,8	6,69	4,24	—	—	—	—
Tähtajalisi kogu raudteed	—	32	32	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektrirong. Tall.—Pääsküla	29	2 812	2 812	45,4	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	258	13 000	12 373	37,7	33,5	6,34	5,59	241	31	535	69,0
Märtsis — en mars 1932	257	13 630	12 962	36,4	34,7	6,30	5,58	—	—	—	—
Aprillis — en avril 1931	259	15 475	14 638	36,9	28,3	6,73	6,25	—	—	—	—
1. IV — 30. IV 1932	258	13 000	12 378	37,7	33,5	6,34	5,59	241	31	535	69,0
1. IV — 30. IV 1931	259	15 475	14 638	36,9	28,3	6,73	6,25	—	—	—	—
1. I — 30. IV 1932	1 013	49 813	47 539	35,1	33,8	6,18	5,44	212	29	—	—
b) Kitsarööpmelised teed — Voie étroite.											
Sel.: Tallinn-Sad.—Türi	33	1 373	1 225	40,2	30,0	3,96	3,74	149	8	249	96,5
Türi—Mõisaküla	22	517	478	28,3	34,5	4,36	3,70	61	9	105	40,1
Mõisaküla—Pärnu	12	279	264	20,6	36,0	4,69	3,94	86	14	100	76,7
Lüva—Vääna	3	43	43	22,3	30,0	6,50	5,80	—	—	—	—
Rapla—Virtsu	12	253	238	28,1	10,8	3,17	1,41	44	25	66	55,0
Lelle—Pärnuidu	16	388	340	44,3	31,0	4,17	3,79	130	13	233	91,3
Türi—Tamsalu	11	238	224	35,6	23,4	2,87	2,02	38	11	96	54,8
Ikla—Riisela	4	30	30	20,8	45,0	4,28	3,54	75	13	90	72,1
Mõisaküla—Valga	4	130	123	22,8	9,8	5,47	3,25	—	—	—	—
Valga—Mõniste	6	87	87	37,3	25,0	5,00	3,50	—	37	12	76
Sonda—Mustvee	7	110	108	41,8	48,6	3,01	2,90	60	2	123	85,6
Kokku — Total	129	3 448	3 160	34,4	32,9	3,97	3,48	67	8	131	55,1
Märtsis — en mars 1932 a.	130	3 994	3 634	36,0	35,1	4,02	3,66	—	—	—	—
Aprillis — en avril 1931 a.	111	4 275	3 847	44,0	31,4	3,95	3,40	—	—	—	—
1. IV — 30. IV 32	129	3 448	3 160	34,4	32,9	3,97	3,48	67	8	131	55,1
1. IV 30 — 30. IV 31	111	4 275	3 847	44,0	31,4	3,95	3,40	—	—	—	—
1. I — 30. IV 32	501	14 030	12 830	34,6	32,6	3,77	3,34	80	—	—	—

Laalarööpmelised teed — Voie large					Kitsarööpmelised teed — Voie étroite				
Aprillis		1/IV— 30/IV	1/IV— 30/IV	1/I— 30/IV	Aprillis		1/IV— 30/IV	1/IV— 30/IV	1/I— 30/IV
1932	1931	1931/32	1930/31	1932	1932	1931	1931/32	1930/31	1932

2. Kaubavedu (1000) — Transport des marchandises (1000).

Kõigi saadetiste kaal — poids: Ton	154	177	154	177	508	70 ^{a)}	62	70	62	226
Sel.: maksulised saadot. — Dont les march. payables: Ton	134	191	134	161	435	63	57	69	57	201
Sellest erakaubad. — Dont marchand. privées: Ton	17 087	21 816	17 037	21 810	55 183	4 944	4 157	4 944	4 157	14 053
	113	117	113	117	351	60	54	60	54	195
	12 658	12 441	12 658	12 441	38 026	4 771	3 925	4 771	3 925	13 117

3. Pagasivedu — Transport des bagages.

Kaal — poids (tuh. tn)	0,4	0,5	0,4	0,5	1,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,7
tn.-km (tuh.)	37	55	37	55	132	16	16	16	16	56

4. Reisijate vedu (1000) — Transport des voyageurs (1000).

Reisijate üldarv — Nombre total de voyageurs	553	525	553	525	2 146	80	103	80	103	307
Sellest s Communio. avec l'étranger	2	4	2	4	10	0,5	1	0,5	1	2
Dont Kohalik liikumine — Mouvement local	551	521	551	521	2 136	80	102	80	102	305
Sellest III klassis	549	519	549	519	2 131	77	98	77	98	304
Reisija-km üldarv — Voyageurs-km	13 000	15 475	13 000	15 475	40 813	3 448	4 275	3 448	4 275	14 030
Sellest-Dont: Elektrirongid — Trains électrid.	18	23	18	23	65	5	7	5	7	21
Keskmine sõidukaugus — Parcours moyen	23,5	20,6	23,5	20,6	23,2	43,1	41,5	43,1	41,5	45,7
Magamiskaartide üldarv — Cart. pour wag.-lits vend.	3,5	2	3,5	2	10	0,4	0,6	0,4	0,6	1,8

5. Veerevkoosseisu kasutamine (1000) — Exploitation du matériel roulant (1000).

Rong-km üldarv — Trains-km	262	265	262	265	1 031	135	118	135	118	521
Sellest reisironges — Dont trains de voyageurs	190	175	190	175	766	105	85	105	85	428
„ kaubaronges — Dont trains de marchand.	38	54	38	54	135	24	26	24	26	73
„ kiirkaubaronges — Dont trains de march. rapide	29	30	29	30	112	—	—	—	—	—
tõronges — Dont trains ouvriers	5	6	5	6	18	6	2	6	2	20
Telg-km üldarv — Essieux-km	8 012	8 819	8 012	8 819	28 577	9 984	5 784	9 984	5 784	22 104
Sellest s Vagunteig-km — Voitures à voyageurs	2 704	3 248	2 704	3 248	11 070	1 930	1 874	1 930	1 874	7 794
Dont Vankriteig-km — Wagons de marchand.	5 308	5 571	5 308	5 571	17 587	4 998	3 965	4 998	3 965	14 310
Kesk. tig. arv rong — Moyen. des essieux par train	30,92	33,28	30,92	33,28	27,79	51,73	51,18	51,73	51,18	42,43
Sellest Aurureisironges — Trains de voyageurs	19,77	24,86	19,77	24,86	20,21	42,23	39,33	42,23	39,33	36,71
Blektironges — Trains électriques	8,42	8,85	8,42	8,86	8,36	—	—	—	—	—
Bensin-moot.-ronges — Trains à moteur (bens.)	3,74	3,75	3,74	3,75	3,51	—	—	—	—	—
Kaubaronges — Trains de marchand.	72,16	62,47	72,16	62,47	66,77	90,59	80,58	90,59	80,58	86,01
Dont Tõronges — Trains ouvriers	49,26	49,60	49,26	49,60	80,36	33,33	53,14	33,33	53,14	48,55
Keskm. kaubar. brutto-kaal maksulisest veost	541	477	541	477	514	320	207	320	207	29

* Kitsarööpmelisel on teljekoorem arvestatud ühe teljegaari peale.

Tab. 26. Turuhinnad juunis 1932 a. — Prix de détail en juin 1932.

	Tallinn			Paldiski	Rakvere	Narva	Paide	Hapsalu	Tartn	Vijandi	Pärnu	Võru	Valga	Petersi	Kuresaare
	1	2	3												
	Junni 1932	Mai 1932	Junni 1931												
Hinnad sentiides — Prix en cents.															
Lih, lihseadused ja rasv	1. Sealihha, seavitsi — Viande de porc	44	45	50	39	38	42	40	40	38	42	39	36	32	40
	2. Sealihha, kaedulihha — Viande de porc II s.	50	52	70	43	45	48	40	47	36	45	51	49	40	37
	3. Sealihha, praelihha — Viande de porc I s.	55	57	75	48	53	57	45	52	44	48	56	48	45	45
	4. Seapekk — Lard	55	58	70	50	53	61	50	64	52	53	58	50	54	55
	5. Loomaliha, supplihha — Viande de boeuf II s.	40	35	56	28	38	36	31	31	37	29	33	25	28	25
	6. " praelihha — Viande de boeuf I s.	60	55	90	38	53	46	40	42	48	55	56	35	40	35
	7. Vasikalihha, esim. veer. — Viande de veau II s.	35	38	47	25	30	33	20	25	25	20	23	20	25	18
	8. " tag. veer. — Viande de veau I s.	45	45	55	35	39	41	26	31	36	34	35	25	35	20
	9. Lambalihha, esim. veer. — Viande de mout. II s.	53	60	30	—	43	57	35	45	38	47	40	—	35	—
	10. " tag. veer. — Viande de mout. I s.	60	65	39	—	48	63	40	50	48	48	46	—	50	—
	11. Searasv, sulatam. — Graisse de porc	60	63	81	60	63	63	55	63	60	57	66	68	63	60
	12. sulatatud — Suindouz.	90	90	125	90	90	—	80	—	85	68	98	83	98	70
	13. Loomarasv sulatam. — Graisse d. boeuf, n. fond.	45	40	80	—	50	40	—	40	38	—	43	30	40	—
	14. " sulatatud — Graisse de boeuf, fondue	—	—	—	—	—	—	—	—	62	—	68	40	70	—
	15. Teevorst — Saucisson	75	75	90	—	75	70	70	—	75	—	75	90	—	90
16. Sinek — Jambon	100	100	140	—	80	100	90	—	75	80	78	—	90	—	
17. Räämed, värsked — Petits harengs Baltiques, frais	12	14	14	7	—	0	10	6	—	7	8	—	8	—	
18. Kilud, värsked — Esprot frais	13	15	19	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
19. Hauglid, värsked — Brochets frais	41	35	55	30	20	25	—	26	25	28	23	40	28	20	
20. Ahvonad, värsked — Perches fraiches	16	19	25	15	25	16	18	17	20	17	9	31	15	15	
21. Särjed, värsked — Gardons frais	—	16	—	—	—	—	—	18	12	—	6	18	11	—	
22. Räämed, soolatud — Petits harengs Baltiq., salés	25	30	35	—	12	—	22	19	22	16	—	—	25	—	
23. Kilud, soolatud — Esports salés	30	35	38	—	25	—	25	23	45	—	—	—	—	—	
24. Heeringad, soolatud — Harengs salés	58	58	58	—	43	50	45	53	50	47	50	—	55	—	
25. Kilud toostides — Esports en boîtes	40	40	45	—	43	37	43	45	45	40	38	—	40	—	
26. Rukis — Seigle	160	160	168	—	140	160	165	—	160	160	—	—	145	150	
27. Nisu — Froment	—	—	—	—	160	240	210	—	210	—	—	207	183	180	
28. Oder — Orge	130	130	160	—	100	129	95	—	110	130	110	95	81	110	
29. Kaer — Avoine	110	110	105	120	108	110	85	103	90	—	105	76	76	80	
30. Tukkijahu — Farine de seigle	170	170	172	180	169	168	175	158	160	170	173	156	165	175	
31. Nisujahu, hilt — Farine de froment	320	310	351	275	265	300	—	—	300	—	—	—	250	250	
32. " süela — Farine de froment blutée	—	—	—	—	200	—	—	—	280	—	—	—	—	200	
33. Odrajahu, inimotdulkas — Farine d'orge (pour alm. de l'homme)	280	280	—	245	185	220	—	181	210	235	181	—	145	—	
34. Odrajahu, loomat. — Far. d'orge (p. fourr.)	—	—	—	125	118	100	—	109	90	—	110	74	83	—	
35. Odratangud — Gruau d'orge	25	28	30	23	10	22	20	27	18	21	21	20	10	25	
36. Krumbid — Orge perlé	30	30	38	28	22	23	25	32	22	23	29	22	20	30	
37. Rukkileib — Pain de seigle	17	17	19	17	15	16	14	16	15	17	17	16	16	16	
38. Peenleib — Pain demi-blanc de seigle	33	33	35	33	42	30	25	—	30	34	30	30	—	31	
39. Sepik — Pain de froment	33	33	35	40	42	31	34	—	40	34	28	45	35	37	
40. Sai — Pain blanc	45	45	45	50	53	46	55	42	45	43	40	48	40	50	
41. Piim, röösk — Lait frais	9	9	12	8	7	7	7	7	7	7	7	7	7	8	
42. Koor, röösk — Crème fraîche	70	70	100	—	113	93	80	80	65	60	—	54	45	—	
43. " lapu — Crème aigre	90	90	125	—	113	83	90	85	80	65	70	—	78	—	
44. Kolutpiim — Chaillette	25	32	31	—	38	27	15	25	20	17	20	21	21	—	
45. Või, meieroi — Beurre de ferme, frais	120	133	100	—	125	124	133	125	144	108	113	126	125	115	
46. " kõvõi — Beurre de cuisine	98	123	163	100	89	93	90	89	115	—	81	96	100	70	
47. Kanaamunad — Oeufs de poule	6	6	8	7	6	6	5	6	5	6	5	6	5	5	
48. Kartalid — Pommes de terre	33	32	31	—	25	33	10	14	30	30	22	26	25	21	
49. Porgandid — Carottes	25	25	35	—	15	—	20	15	—	—	20	—	15	—	
50. Peomid — Betteraves	—	25	15	—	15	—	18	15	—	16	15	—	8	—	
51. Kaalikud — Navets	15	15	25	—	11	10	15	12	—	6	10	—	6	—	
52. Herned — Pois secs	35	30	30	—	19	21	—	28	25	23	30	28	28	35	
53. Oad — Fèves sèches	40	40	50	—	23	—	—	—	24	—	—	—	20	25	
54. Kapsad, hapud — Choucroute	20	20	—	—	15	15	—	20	12	—	—	—	13	—	
55. " värsked — Choux frais	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
56. Sibulad — Oignons	40	40	45	43	25	50	45	—	—	40	—	—	35	45	
57. Riis — Riz	60	56	56	42	60	45	38	48	50	40	55	40	48	40	
58. Manna — Manna	60	60	60	51	53	47	50	61	75	53	52	56	55	60	
59. Makaronid — Macaronis	80	80	80	87	95	78	86	86	85	85	88	86	86	90	
60. Kartalijahu — Fécula de pommes de terre	38	38	38	33	40	30	35	36	45	35	33	35	40	33	
61. Sihakur — Sucre en poudre	34	34	28	34	35	33	35	34	35	34	35	34	35	35	
62. Mesi — Miel	170	170	188	—	—	200	160	176	125	135	140	—	135	150	
63. Kõrgisool	5	5	5	5	4,6	4	5	5	5	4,6	5	5	5	5	
64. Viijakohv — Café de grains	100	100	100	75	—	—	—	—	75	80	—	75	70	—	
65. Sigurid — Chicorée non torréfiée	—	—	30	—	—	28	—	—	30	—	—	—	35	—	
66. Pesuseep, sinine — Savon	53	53	53	—	65	58	50	—	43	45	52	50	50	60	
67. Petrooleum — Pétrole	13	13	18	15	18	13	15	16	17	15	15	15	13	14	
68. Tikud — Allumettes	28	28	28	29	29	26	30	30	30	30	28	28	30	28	
69. Ristikhein — Trèfle	53	56	73	—	65	—	—	39	50	36	35	—	—	50	
70. Thutlhein — Fécule	53	56	73	—	65	—	—	—	50	—	35	—	—	—	
71. Aasalein — Autres herbages	41	49	58	—	54	—	—	28	40	33	—	—	—	40	
72. Lubahein — Foin des prés	—	—	—	—	47	—	—	—	—	—	—	24	20	—	
73. Soohein — Foin des marais	—	—	—	—	40	—	—	—	—	23	—	—	—	—	
74. Rukkispõhk — Paille de seigle	41 ^{a)}	46 ^{b)}	58 ^{c)}	—	28	—	—	—	30	20	25	—	—	25	
75. Kaerapõhk — Paille d'avoine	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
76. Odrapõhk — Paille d'orge	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
77. Segaviljapõhk — Paille des cultures mixtes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
78. Kasepuud — Bois de bouleau	563	590	774	—	563	500	—	550	600	560	—	—	500	420	
79. Männipuud — Bois de pin	422	493	528	—	422	400	—	425	575	450	—	—	400	320	
80. Kusepuud — Bois de sapin	422	493	528	—	422	400	—	—	575	450	—	—	500	300	

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja töölolu 1-ks juuniks 1932 a.
Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1 juin 1932.

	Ettevõtteid arv Nombre d'entreprises		Töölolaste üldarv Nombre général des travailleurs				Neist töölisi — Dont ouvriers				Töölised ja teenidajad Minaesed (alla 18 a.) Mineurs parmi les ouvriers et service		
	Mais tegevust à l'ouv. — Commencé Au 1 mai	Mais tegevust à l'ouv. — Terminé Au 1 juin	Mais teenis- tuse asund Sont entrés en mai	Mais teenis- tuse lahkund Ont quittés en mai	Teenis- tuses 1. mail Au 1 mai	Teenis- tuses 1. juunil Au 1 juin 1932	Teenis- tuses 1. mail Au 1 mai	Mais teenis- tuse lahkund Ont quittés en mai	Mais teenis- tuse lahkund Ont quittés en juuni	Teenis- tuses 1. juunil Au 1 juin 1932	Teenis- tuses 1. juunil Au 1 juin 1932	Teenis- tuses 1. juunil Au 1 juin 1932	Teenis- tuses 1. juunil Au 1 juin 1932
I. Murrud ja kaevandused	15	17	2 194	1 823	201	1 316	+1 922	160,8	2 012	1 502	198	3 316	164,8
II. Mineraalide ümbertöötamine	14	16	1 030	1 175	27	1 157	+148	114,2	919	1 066	25	1 066	116,0
III. Metallitööstus	38	30	3 384	1 900	1 288	8 146	+63	101,8	2 990	1 81	123	2 987	116,0
IV. Keemiatööstus	16	16	980	67	37	900	+103	78,0	780	67	23	815	102,0
V. Nahatööstus	5	5	227	5	22	210	-17	92,5	186	4	22	105	104,3
VI. Tekstiil- ja tekstiilitööstus	23	23	7 639	75	390	7 384	-255	96,7	6 978	70	326	6 722	90,3
VII. Pabertööstus	41	45	2 898	701	261	3 888	+440	115,2	2 545	668	251	2 962	116,4
VIII. Polügraafiatööstus	12	12	1 856	28	10	1 874	+18	101,0	1 594	24	9	1 609	106,9
IX. Toidu-, maisseainete ja jookide tööstus	21	21	1 145	12	12	1 145	+0	100,0	958	10	11	957	98,9
X. Toidu-, maisseainete ja pudukandade tööstus	39	39	2 315	57	73	2 293	-22	99,0	1 843	10	11	1 822	98,9
XI. Kehakatte- ja pudukandade tööstus	18	18	1 591	51	24	1 624	+33	102,1	1 417	47	68	1 479	102,2
XII. Ehitustööstus	7	12	512	561	209	884	+372	172,7	414	56	24	763	184,3
XIII. Elektrijaamad ning gaasi- ja veevarustus	7	7	680	99	59	729	+40	105,3	457	80	55	482	105,3
XIV. Puhastustööstus	6	6	53	1	1	53	+0	100,0	54	1	1	54	100,0
Kokku suurtööstus — Total	258	3 212	36 477	3 565	1 394	28 648	+2 171	108,2	23 116	3 436	1 352	25 292	109,0
ettevõtted 50 ja üle töötajaga — Les entre- prises, ayant plus de 50 travailleurs	110	115	22 228	2 770	929	24 069	+1 841	108,3	19 522	2 675	899	21 296	109,1
Dont: ettevõtted 20—49 töötajaga — Les entreprises ayant 20—49 travailleurs	148	157	4 249	795	485	4 570	+330	107,3	3 594	763	453	3 904	108,6
1932 a. mai arvud — Chiffres de mai 1932	251	258	25 508	1 983	1 014	20 477	+669	103,3	22 125	1 925	934	23 116	104,5
Kokku suurtööstus — Total	1	1	300,0	3	9	300,0	+0	100,0	300,0	3	9	300,0	100,0
I. Industrie extractives	18	22	189	90	7	272	+83	143,0	160	85	6	289	149,4
II. Industrie minière	51	52	454	46	20	480	+26	105,7	419	38	17	437	105,1
III. " chimique	19	19	194	11	12	189	-5	97,4	180	8	12	185	97,1
IV. " des cuir et peaux	89	39	454	47	67	434	-20	95,6	400	46	65	361	87,6
V. " textile	70	80	713	77	80	704	-9	98,7	658	77	85	680	96,3
VI. " du bois	9	10	82	13	8	93	+11	106,9	75	12	1	86	114,7
VII. " du papier	41	42	390	16	8	398	+8	102,1	368	15	10	373	101,4
VIII. " de polymérisation et des boissons etc.	146	145	1 161	37	68	1 180	+19	101,6	921	76	20	1 022	105,2
IX. " de vêtements et lab. de mercerie	44	44	450	44	24	453	+3	99,3	434	20	23	431	99,3
X. Constructions	7	13	54	32	24	112	+58	207,4	47	81	24	104	221,3
XI. Usines électriques, à gaz d'éclairage et distri- bution d'eau	6	6	51	5	2	54	+3	105,9	39	4	4	43	110,3
XII. Industrie du nettoyage	487	500	4 471	513	333	4 637	+160	104,0	3 982	480	311	4 071	104,3
XIII. Industrie du nettoyage	745	772	30 954	4 078	1 721	33 305	+2 351	107,6	27 018	3 918	1 663	29 273	106,3
Üldse suur- ja kesktööstus — Grand total	480	29	4 285	588	846	4 477	+192	104,5	3 709	507	314	3 902	105,3
1932 a. mai arvud — Chiffres de mai 1932	731	745	29 798	2 521	1 360	30 954	+1 161	103,6	25 684	2 492	1 248	27 018	104,6
Kokku kesktööstus Total (entreprises moyennes)	480	29	4 285	588	846	4 477	+192	104,5	3 709	507	314	3 902	105,3
Üldse suur- ja kesktööstus — Grand total grandes et moyennes	731	745	29 798	2 521	1 360	30 954	+1 161	103,6	25 684	2 492	1 248	27 018	104,6

1) Arvestatud juba eelnen tegevust alustanud, andmete paudumisel eelmist kokkuvõtetist väljajäetud ettevõtte.

Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1922—1932.

Table with 40 columns and multiple rows, containing economic data under various headings such as 'millions kr.', 'Väliskaubandus — Commerce extérieur', 'Rahakurs (ostjad) Cours du change', 'Sellest—Dont', 'Tähtsamad väljaveoained (tuh. kr.)', and 'Articles principaux d'exportation (en 1 000 kr.)'. Includes sub-headings for different export categories like 'Muud—Autres', 'Kartulid—Pommes de terre', etc.

Commerce extérieur (suite)

Raudteed—Chemins de fer

Table with 75 columns and multiple rows, detailing import and export statistics. Columns include 'd'importation en (1 000 kr.)', 'Tähtsamad sisseveoained (tonnides) Articles principaux d'import. (en tonnes)', 'Laajarõpemeline—Voie large', and 'Kiisarõpemeline Voie étroite'. Rows list various goods and their quantities.

Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1922—1932 (suite).

Tõöstus — Industrie¹⁾

Eriskasandel liikmeid Membres des caisses—malades	Töötajate arv suurtootmises N. des travailleurs dans les grandes entreprises				Tööstöraide tegevus Activité des bourses du travail					Toodang (aktsiisilalused ettevõtted) Production des entreprises soumises à l'accise										
	Üldary Nombre total		Viimase kuupäeval Au dernier du mois		Neist töölisi Dont ouvriers		Registreeritud töötajad — Chômeurs enregistrés	Tööbura arv viimase kuupäeval N. des chômeurs au dernier du mois	Vabakohtade arv Places vacantes	Vabakohtade arv viimase kuupäeval N. des places vac. au dernier du mois	Tööd saanud arv — Placements au cours du mois	Võrret (tuh. hl.) Moût (milliers de hl.)	Pihni (ton.) Lignite (ton.)	Paberosse (mill. tk.) Cigarettes (million)	Tubakat (ton.) Tobac (ton.)	Tulestikke (mill. toosi) — Althornettes (million de boîtes)	Hülbe (mill. tk.) Fèves à cigarettes (million)	Lõõkõre (hl.) Liqueurs (hl.)	Viinu (hl.) Vins (hl.)	Põlevikvi toodang (tuh. ton.) Production de la schiste combustible (milliers de ton.)
	Üldary Nombre total	Viimase kuupäeval Au dernier du mois	Üldary Nombre total	Viimase kuupäeval Au dernier du mois																
02	03	04	05	06	07	08	09	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	110	
19 499	...	...	...	...	1 810	945	608	152	451	2	7	4	1	4	23	109	65	8	2	
24 634	...	...	...	...	1 587	746	612	170	442	2	12	17	3	5	48	109	65	8	3	
33 359	...	30 430 ²⁾	...	...	1 587	746	612	170	442	11	15	56	37	6	39	135	62	17	19	
33 665	...	29 810	...	...	3 903	2 814	771	168	608	12	14	56	35	10	38	110	84	19	19	
34 349	...	29 800	...	...	5 089	2 408	1 870	901	1 531	12	14	81	25	17	39	130	229	20	20	
37 004	...	30 887 ³⁾	...	...	4 041	2 145	1 819	314	1 002	9	9	89	24	14	39	156	115	23	23	
37 047	32467	30 094	28 613	26 339	5 105	2 957	2 272	193	1 116	9	15	85	21	15	36	163	106	21	21	
38 489	33983	31 602	30 071	27 789	4 249	2 629	1 125	148	943	9	17	91	20	11	32	213	156	27	27	
41 459	34717	32 327	30 761	23 462	5 640	3 181	1 495	268	1 248	3	17	92	22	11	30	197	151	30	30	
41 078	32999	30 990	29 120	27 208	5 216	3 089	1 454	216	1 199	7	17	93	19	10	29	193	135	25	25	
38 125	30442	28 429	26 754	24 843	6 833	3 542	1 898	167	1 740	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	
37 352	29974	28 922	26 277	25 232	7 466	2 765	3 504	174	3 385	33	46	506	95	23	158	1 081	820	130	130	
37 939	30910	29 263	27 106	25 007	5 971	2 424	2 045	57	2 209	32	87	368	69	35	169	922	1 029	133	133	
38 262	32343	30 627	29 081	26 953	4 706	1 868	1 699	65	1 635	8	17	91	15	5	26	189	187	18	18	
39 471	32356	30 919	29 501	27 234	2 700	931	995	156	842	10	17	106	21	2	30	162	86	21	21	
40 741	32888	28 908	26 147	25 400	1 835	634	693	91	602	9	11	133	21	4	31	149	85	21	21	
39 236	30628	28 221	26 045	24 648	1 584	933	502	32	470	7	13	102	19	4	29	183	57	22	22	
37 692	29854	27 717	26 145	24 184	3 983	2 006	800	70	730	4	4	14	98	20	7	83	240	125	19	
37 559	28910	27 275	25 322	23 762	6 008	5 425	971	333	3 639	4	4	16	78	14	7	31	185	133	27	
36 859	28464	26 906	24 893	23 409	11 765	7 554	2 680	447	3 233	5	5	15	79	10	6	26	206	85	21	
37 196	27562	25 295	24 014	21 851	12 791	9 055	2 951	43	2 870	5	23	79	13	6	26	153	326	24	24	
34 951	26287	25 309	22 785	21 887	14 008	9 318	3 349	241	2 733	4	13	44	6	5	19	166	22	27	27	
35 638	26558	25 714	23 066	22 273	18 692	9 090	2 723	14	2 694	4	4	14	7	6	15	132	273	22	22	
36 352	26683	25 508	23 191	22 125	14 108	8 395	3 847	24	3 706	5	5	20	19	6	15	162	217	23	23	
37 107	27491	26 477	24 050	23 110	13 892	6 029	4 691	243	4 227	6	11	57	15	6	22	187	147	22	22	
38 163	30042	28 648	26 554	25 202	10 136	4 890	2 550	112	2 202	7	15	62	17	5	18	117	150	21	21	
39 306	30532	28 784	27 019	25 359	6 800	3 137	967	36	931	7	15	58	15	7	27	158	221	22	22	

Suurtüügilindeksid (geom. keskm.) — N. indices des prix de gros (moy. géom.)

1913 = 100									
Sisseveetavad ained Articles d'importation					Väljaveetavad ained Articles d'exportation				
Sellest koloninaal-kaubad — Dont denrées coloniales		Sõdaained Denrées journal.			Tööstussaadused Mat'ier, premières et prod. industr.		Kokku — Total		
Toiduained Denrées alimént.	...	...	...	...	Toiduained Denrées alimént.	...	...	...	...
135	136	137	138	139	140	141	142	143	144
96	68	120	119	108	97	123	195	119	113
92	70	133	103	104	115	123	154	127	114
94	79	142	103	117	118	235	127	116	109
112	84	180	103	115	126	129	230	185	124
108	83	154	99	109	114	121	143	120	114
110	84	156	94	108	108	197	184	122	114
108	82	185	87	106	128	139	228	141	121
102	81	162	92	104	129	138	174	135	117
91	75	123	88	93	102	126	117	114	102
95	73	116	77	89	84	110	71	94	91
92	74	115	78	88	94	113	67	99	98
97	75	120	79	91	86	113	76	97	94
97	73	122	78	91	83	113	77	95	93
96	72	128	78	91	83	113	77	95	93
96	72	122	80	92	82	113	77	95	93
96	73	128	78	91	82	107	77	93	92
94	72	118	76	88	82	105	77	92	90
94	72	110	74	87	81	104	77	91	88
94	72	106	72	85	77	105	68	87	86
94	72	104	72	85	73	104	66	85	84
94	72	101	75	86	70	102	62	82	87
96	75	99	73	85	75	102	59	85	86
100	80	100	72	87	74	100	73	85	86
100	80	105	71	87	67	98	69	81	84
100	80	106	71	87	64	97	64	78	83
101	81	106	70	87	62	94	61	76	81
106	88	107	70	88	64	94	61	76	83

Elumaksumisindeksid (geom. keskm.)
Nombres-indices du coût de la vie (moy. géom.)

1913 = 100									
Toiduained Denrées alimént.					Kõrber Logement				
Kütte ja valgustus — Chaux et éclairage		Riietus Habillemeut			Puhastus Hyg. des corps et nettoyage		Riisid, lüümine, post Voyages, crénelé, post		
135	136	137	138	139	140	141	142	143	144
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
104	*10	83	124	79	44	57	120	63	85
98	*23	90	141	93	56	66	108	76	91
115	*34	88	135	89	58	83	106	82	102
118	*28	88	129	86	54	69	102	76	94
118	*31	88	151	100	75	94	138	91	107
112	*40	87	147	95	77	94	142	90	106
112	*62	83	150	100	78	94	143	97	112
117	*52	85	150	100	78	94	143	100	117
110	*52	97	149	100	82	94	143	98	104
90	103	80	147	100	83	94	143	102	100
96	52	80	147	100	88	94	143	95	98
96	52	80	147	100	83	94	143	95	98
95	145	80	147	100	83	94	143	108	106
93	145	80	147	100	83	94	143	107	104
94	145	83	147	100	83	94	143	108	105
91	145	81	147	100	83	94	143	107	103
87	145	76	145	100	83	94	143	106	100
83	145	78	145	100	83	94	143	105	97
80	145	76	145	100	83	94	143	104	95
81	145	75	145	100	83	94	143	104	96
81	145	75	141	100	83	94	159	106	97
83	144	75	141	100	83	94	159	106	96
80	144	65	141	100	83	94	159	103	95
83	144	66	141	100	83	94	159	104	96

¹⁾ II poolaasta keskmline. ²⁾ I poolaasta keskmline. ³⁾ Üürisaduse kohaselt — D'après la loi sur loyers.

Tab. 13. Valuuta ja väärtpaperite hinnad Tallinna börsil juunis 1932. a.

Cours du change à Tallinn en juin 1932.

	Kõrgeim juuni 1932		Madalaim juuni 1932		Keskmine							
					juuni 1932 a.		mai 1932 a.		I. T—31. VI. 1932 a.		juuni 1931 a.	
	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.
1. New-York, 100 \$ (dollar)	372,25	377,25	370,00	375,00	370,98	375,08	370,34	375,08	372,00	375,71	373,93	375,43
2. London, 100 £ (Ingliis n.)	13,00	13,90	13,35	13,65	1349,60	1379,60	1356,09	1384,09	1331,82	1361,82	1321,00	1324,00
3. Berlin, 100 Saksa riigimarka	87,85	89,85	86,90	88,90	87,43	89,43	87,60	89,60	87,68	89,76	88,74	89,24
4. Helsinki, 100 Soome marka	6,30	6,50	5,95	6,15	6,21	6,41	6,29	6,49	5,99	6,25	6,41	6,46
5. Paris, 100 Prantsuse franki	14,00	14,00	14,00	14,00	14,00	14,00	14,02	14,92	14,65	14,95	14,61	14,76
6. Bruxelles, 100 Belgia Bolga	51,80	53,20	51,65	53,05	51,73	53,13	51,98	53,38	51,95	53,35	52,03	52,43
7. Zürich, 100 Helveetsia franki	72,50	74,00	73,30	73,80	72,46	73,96	72,46	73,96	72,60	74,10	72,47	73,02
8. Milano, 100 Itaalia liiri	19,10	19,75	18,90	19,55	19,00	19,65	19,08	19,73	19,15	19,80	19,56	19,75
9. Stockholm, 100 Taani krooni	69,75	72,25	68,25	70,75	68,04	71,14	68,81	71,31	70,61	73,68	70,25	70,75
10. Kjöbenhavn, 100 Taani krooni	74,25	76,75	72,50	75,00	73,47	75,97	73,84	76,34	72,78	75,86	74,00	74,70
11. Oslo, 100 Norra krooni	67,75	70,25	65,50	68,00	66,59	69,09	67,85	70,35	69,22	72,30	70,00	70,70
12. Praha, 100 Tšehhoslov. kr.	11,05	11,40	10,95	11,30	11,01	11,36	10,98	11,33	11,06	11,41	11,06	11,16
13. Amsterdam, 100 Hollandi kuldeni	150,25	153,25	150,00	153,00	150,13	153,13	150,25	153,25	150,50	153,50	150,50	151,30
14. Riiga, 100 Läti latti	72,00	72,45	72,00	72,45	72,00	72,45	72,00	72,45	72,00	72,45	72,00	72,45
15. Moskva, 100 Cerv. rubla	—	193,75	—	193,75	—	193,75	—	193,75	—	193,75	192,25	193,75
16. Wien, 100 Austria sillingit	—	53,50	—	53,50	—	53,50	—	53,50	—	53,50	52,51	52,91
17. Budapest, 100 Ungari pengöd	—	65,00	—	65,00	—	65,00	—	65,00	—	65,00	65,40	66,00
18. Warszawa, 100 Poola slotti	41,75	43,25	41,25	42,75	41,56	43,06	41,51	43,01	41,36	42,86	41,85	42,25
19. Kaunas, 100 Leedu liiti	37,10	37,70	37,00	37,00	37,01	37,61	37,00	37,60	37,00	37,60	37,25	37,55
20. Danzig, 100 Danzigi kuldeni	72,00	74,00	72,00	74,00	72,00	74,00	72,00	74,00	72,00	74,00	72,70	73,25
21. 8% B. hipot. panga Pantl. (nom. v. 1 kr.)	—	0,81	—	0,81	—	0,81	—	0,81	—	0,81	—	0,80

Tab. 15. Linnade rahvastik juunis 1932 a.
Mouvement de la population dans les villes en juin 1932.

	Registreeritud elanikkude arv 1. juuniks 1932 a. Nombre de la population au 1/VI 1932						Siseregistreeritud Enregistrés						Väljeregistreeritud—Rayés des listes						Registreeritud elanikkude arv 1. juuniks 1932 a. Nombre de la population au 1/VI 1932								
	Kokku		M.		N.		Sündinud Nais-sances		Sisse sõitnuid Arrivés		Tolse kor- teri sisse- kolijaid Change- ment du logement		Surnud Décès		Valja- sõitnuid Départs		Teadma- ta kuhu Inconnu		Korterist välja- kolijaid Change- ment du logement		Kokku		M.		N.		
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	
Tallinn	138 556	59 207	74 349	33	37	1 404	939	2 805	3 378	58	75	1 496	1 887	910	1 018	2 293	2 693	131 737	58 602	73 035							
Haapsalu	4 020	1 032	2 988	—	3	327	544	48	51	2	7	149	187	48	51	—	—	5 149	2 103	3 041							
Kuressaare	4 291	1 913	2 378	4	1	288	372	45	55	2	1	136	123	—	—	45	55	4 694	2 067	2 627							
Narva	24 816	10 792	14 024	5	6	132	117	249	304	18	21	198	251	41	52	227	299	24 522	10 694	13 828							
Nõmme	14 132	6 283	7 849	5	2	352	588	93	89	0	8	186	175	37	47	34	45	14 773	6 520	8 253							
Paldre	9 340	4 484	4 856	2	1	35	37	46	57	2	1	84	110	—	—	46	57	3 224	1 435	1 789							
Paldiski	1 061	519	542	—	—	25	44	0	0	—	—	23	35	—	—	6	6	1 072	521	551							
Petseri	4 485	2 140	2 349	2	4	51	68	41	48	2	1	57	61	—	—	41	48	4 490	2 140	2 350							
Pärnu*)	20 197	8 657	11 540	10	5	441	607	420	551	13	15	344	396	11	25	429	551	20 516	8 740	11 776							
Põltsamaa	3 376	1 603	1 773	—	2	33	39	20	24	1	1	47	48	—	—	20	24	3 349	1 586	1 763							
Rakvere	12 514	5 232	7 282	7	2	118	105	131	154	10	7	220	349	131	163	—	—	12 148	5 124	7 024							
Tapa	4 362	2 118	2 244	2	1	54	28	29	20	1	2	32	44	28	5	30	30	4 325	2 112	2 211							
Tartu	71 578	30 853	40 725	0	7	454	430	860	1 158	20	27	804	820	401	410	777	1 019	70 290	30 174	40 032							
Tõrva	2 518	1 089	1 429	1	3	17	44	0	7	—	—	70	85	—	—	4	8	2 423	1 033	1 390							
Türi	3 090	1 391	1 699	—	—	25	37	25	19	1	1	48	52	—	—	25	19	3 055	1 372	1 683							
Valga	11 487	5 130	6 357	5	4	80	79	113	143	0	7	210	252	3	3	131	147	11 140	4 975	6 165							
Viljandi	12 505	5 835	6 730	—	3	101	89	143	202	5	6	293	427	—	—	143	202	12 026	5 638	6 388							
Võru	4 928	2 350	2 568	1	—	47	48	83	103	2	—	92	92	27	17	75	110	4 795	2 294	2 501							
Kokku — Total	336 912	148 543	188 369	86	80	3 984	4 272	5 172	6 378	152	180	4 440	5 393	1 642	1 797	4 326	5 313	333 641	147 225	186 416							
Keskmine 1/I-30/VI 1932 a.	338 500	149 383	180 117	118	130	2 898	2 761	4 648	5 811	171	183	2 562	2 760	1 298	1 277	3 903	4 855	337 887	140 143	188 744							
Mai 1932	338 957	149 600	180 357	82	100	3 479	2 790	4 495	5 277	179	193	3 001	3 517	2 257	1 078	3 679	4 773	336 012	148 543	188 369							
Juuni 1931 a.	333 652	146 015	186 373	87	86	5 106	5 028	4 877	5 999	192	174	5 606	6 717	1 301	1 610	4 237	5 327	329 760	145 649	184 120							

*) Pärnu linna aadressibüroo ümberkorraldamisel 1. juuniks, osutus linna elanikkude arv 291 in. võrra (839 meest vähem ja 548 naist rohkem) madalamaks, kui näitasid senised andmed. Vahe on paigutatud „Tolse korteri sissekolijaid“ ja „Teadmata kuhu“ lahtiriteesse.

PRINCIPAUX ARTICLES PUBLIÉS DANS LE RECUEIL MENSUEL.

MÉTHODOLOGIE.

La vie économique de l'Estonie en 1930	Nr. 112(3),	page 133—147
Recensement agricole de 1929	„ 88(3),	„ 133—141
Convention concernant l'unification des méthodes des statistiques économiques	„ 87(2),	„ 69—80
Influences internationales sur l'organisation des statistiques nationales	„ 76(3),	„ 161—170
Développement des statistiques, en Estonie	„ 75(2),	„ 65—72
Relation de la population aux travaux statistiques en Estonie	„ 75(2),	„ 73—81
La IV conférence estono-lettonne des statisticiens	„ 94(9),	„ 431—435

DONNÉES INTERNATIONALES.

Production et commerce du monde dans le seigle et froment	Nr. 100(3),	page 169—175
Commerce extérieur des pays Baltes de 1924—29	„ 99(2),	„ 57—69
Emi- et immigr. mondiale de 1920—1924	„ 67(12),	„ 5—10
Quelques comparaisons entre les États Baltes de 1920—26	„ 72(11),	„ 629—633

POPULATION.

Changement de la sujétion de 1920—29	Nr. 110(1),	page 1—4
Population des exploitations agricoles en 1929	Nr. 104(7)-105(8),	„ 421—428
Nombre des estoniens en Russie (U.R.S.S.)	Nr. 101(4),	„ 193—197
Développement physique des enfants estons en 1926—27	„ 84(11),	„ 621—629
Taille, poids et dimensions de la tête des nouveau-nés estoniens 1926—27	„ 82(9),	„ 525—531
Natalité, mortalité, mariages et nombre de la population en 1931	„ 124(3),	„ 178
Divorces de 1923—28	„ 90(6),	„ 279—285
Accroissement de la population en Estonie de 1921—25	„ 55(10),	„ 5—8
Population des villes et bourgs en 1931	„ 124(3),	„ 173—177
Mouvement de la population traversant la frontière en 1931	„ 124(3),	„ 169—172
Émigration en 1930	„ 113(4),	„ 241—243
Mesures anthropométriques des conscrits en 1929	„ 127(6),	„ 325—334

INSTRUCTION PUBLIQUE.

Écoles pour différentes nationalités en 1927/28	Nr. 92(7)-93(8),	page 407—419
Locaux d'enseignement des écoles primaires et secondaires et conditions sanitaires en 1930/31	„ 126(5),	„ 286—303
Écoles normales d'instituteurs (séminaires) de 1923—27	„ 78(6),	„ 298—302
Bâtimens et terrain des écoles primaires et secondaires en 1930/31	„ 127(6),	„ 355—368
Écoles de navigation de 1923—27	„ 74(3),	„ 30—34
Écoles primaires et secondaires en 1930/31	„ 123(2),	„ 69—93
Jardins d'enfants de 1930/31	„ 124(3),	„ 148—155
L'université de Tartu de 1926—30	„ 115(6),	„ 360—363
Écoles de continuation de 1928—31	„ 125(4),	„ 223—231
L'école technique supérieure à Tallinn de 1926—28	„ 89(4),	„ 240—242
Marché du livre et la presse périodique de 1927—29	„ 109(12),	„ 677—686
Bibliothèques populaires en 1929/30	„ 122(1),	„ 39—44
Unions et sociétés de 1929—30	„ 113(3),	„ 211—215

TRAVAIL ET SALAIRES.

Gains dans l'industrie en 1931	Nr. 125(4)	page 231—246
Production et main d'oeuvre dans les grandes entreprises industrielles en 1928	„ 100(3),	„ 129—143
Nombre des ouvriers dans l'industrie	„ 126(5),	„ 303—305
Activité des bourgeois du travail en 1931	„ 116(7)-117(8),	„ 449—457
Inspection du travail en 1930	Nr. 108(11),	„ 619—623
Travaux publics en hiver de 1929/30	„ 118(9),	„ 535—547
Assurances-maladie en 1930	„ 124(3),	„ 160—160
Activité industrielle en 1931	„ 114(5),	„ 267—263
Nombre des salariés et l'emploi de la main-d'oeuvre	„ 114(5),	„ 264—273
Chomage	„ 114(5),	„ 274—285
Formation des salaires de 1913—30	„ 122(1),	„ 49—54
Conditions du travail en 1931	„ 126(5),	„ 277—286
Durée du travail dans l'industrie en 1931	„ 114(5),	„ 312—316
Salaires des ouvriers agricoles	„ 114(5),	„ 316—319
Conditions du travail et salaires des marins	„ 114(5),	„ 320—321
Grèves de 1921—30	„ 114(5),	„ 322—327
Femmes, mineurs et vieillards dans la grande industrie	„ 114(5),	„ 328—327
Salaires des employés d'administrations locales en 1930/31	„ 120(11),	„ 677—687

HYGIENE PUBLIQUE.

Maladies traitées aux hôpitaux	Nr. 104(7)-105(8),	415—421
Tuberculose en 1930 et 1931	„ 127(6),	„ 333—342
Médecine légale en 1930	„ 119(10),	„ 620—621
Activité des sages-femmes en 1930	„ 119(10),	„ 622—623
Mortalité des nourrissons en 1930	„ 124(3),	„ 155—159
Maladies contagieuses en 1931	„ 126(5),	„ 272—274
Lèpre de 1919—28	„ 84(11),	„ 630—632
Causes de décès en 1930	„ 123(2),	„ 94—103
Médecins en Estonie	Nr. 116(7)-117(8),	„ 430—441
Activité des médecins de district en 1930	Nr. 118(9),	„ 524—528

ASSISTANCE.

Assistance publique et protection de l'enfance en 1929/30	Nr. 123(2),	page 104—112

CRIMINALITÉ ET SINISTRES.

Accidents de 1928—29	Nr. 104(7)-105(8),	page 429—432
Justice criminelle et civile	Nr. 126(5),	„ 261—271
Incendies en 1931	„ 127(6),	„ 343—348
Délits et infractions aux lois et règlements en 1930	„ 118(9),	„ 513—519
Suicides en 1930—31	„ 126(5),	„ 274—277
Accidents des voitures à moteur et infractions aux règlements de route en 1930	Nr. 116(7)-117(8),	„ 444—446

INDUSTRIE.

Industrie moyenne en 1928	Nr. 101(4),	page 218—220
Valeur de la production de l'industrie extractive en 1927	„ 91(6),	„ 336—338
Production et main d'oeuvre des entreprises industrielles	„ 121(12),	„ 721—738
Consommation des combustibles dans l'industrie en 1928	Nr. 104(7)-105(8),	„ 411—414
Machines motrices et emploi de la force mécanique dans les grandes entreprises industrielles en 1923	Nr. 108(11),	„ 605—608
Exportation des produits industriels aux marchés étrangers 1923—26	„ 70(9),	„ 492—502

COMMERCE EXTÉRIEUR.

Influence des traités commerciaux dans l'importation de l'Estonie	Nr. 116(6),	page 393—404
Commerce extérieur des produits forestiers de 1920—28	„ 88(3),	„ 165—175
Droits de douane et commerce extérieur d'après le tarif douanier en 1930	„ 118(9),	„ 528—538
Exportation des produits industriels en 1927 et 1928	„ 95(10),	„ 554—557
Commerce extérieur des produits agricoles et industriels de 1924—28	„ 94(9),	„ 495—497

PRIX.

Coût de la vie en villes 1922—29	Nr. 90(5),	page 285—289
Prix forains du bétail en 1928	„ 89(4),	„ 229—231
Nombre indices des prix de gros et du coût de la vie de 1913—28	„ 77(4),	„ 261—269
Coût comparé des diverses denrées alimentaires d'après leur valeur nutritive 1922—27	„ 68(7),	„ 389—392
Nombre-indices pondérés des prix des produits agricoles	„ 66(4),	„ 219—220

TRANSPORTS ET COMMUNICATIONS.

Trafic des marchandises par chemins de fer en 1929/30	Nr. 110(1),	page 31—48
Chemins de fer en 1930/31	„ 119(10),	„ 533—619
Navigation et transports maritimes en 1930	Nr. 116(7)-117(8),	„ 458—475
Marine marchande le 1. I. 1932	„ 127(6),	„ 349—354
Voies navigables intérieures en 1931	„ 125(4),	„ 219—223
Navigation aérienne privée en 1930	„ 118(9),	„ 548—549
Postes, télégraphes, téléphones et radio en 1930/31	„ 120(11),	„ 641—668
Lignes d'autobus en 1930	Nr. 116(7)-117(8),	„ 447—448
Véhicules à moteur le 1. I. 1931	„ 116(7)-117(8),	„ 442—444

ASSURANCES.

Pensions de 1925—30	Nr. 112(3),	page 161—173
Sociétés d'assurance en 1930	„ 125(4),	„ 197—211
Assurance-maladie en 1927 et 1928	„ 96(10),	„ 567—574

CRÉDIT ET CAPITAL.

Crédits accordés aux exploitat. nouvellem. fondées de 1921—28	Nr. 94(9),	page 524—525
Banque nationale de crédit à long terme 1928	„ 89(4),	„ 243
Situation financière des sociétés anonymes en 1927 et 1928	„ 88(3),	„ 176—183
Recettes et dépenses des banques privées en 1930	„ 118(9),	„ 550—556
Activité de la Banques agraire en 1920—27	„ 71(10),	„ 588—587

FINANCES.

Circulation fiduciaire de 1919-29	Nr. 95(10)	page 536-537
Charge des impôts en 1923/29	109(2)	707-710
Recettes et dépenses de l'État de 1918-27	79(6)	362-366
Recettes et dépenses des administrations communales rurales en 1929/30	122(1)	25-38
Recettes et dépenses des administrations d'arrondissement en 1929/30	120(11)	688-698
Recettes et dépenses des villes et bourgs en 1929/30	113(4)	197-206
Balance des paiements en 1928	Nr. 92(7)-93(8)	420-426
Impôt sur les bénéfices nets en (9)0	Nr. 119(10)	577-582
Impôt sur le revenu en 1930	113(4)	215-224
Impôts des entreprises anonymes et coopératives de 1927-29	113(4)	226-235

COOPÉRATION.

Sociétés de consommation en 1926	Nr. 73(12)	page 725-727

AGRICOLE.

Bâtiments des exploitations agricoles	Nr. 106(9)	page 469-478
Rentabilité de l'élevage de poules en 1931	123(2)	113-118
Pêche 1928-31	124(3)	137-147

Forêts d'État et l'économie forestière en 1930/31

Rentabilité des exploitations agricoles en 1930/31	Nr. 125(4)	page 212-218
	121(12)	739-748

VARIA.

Loteries de 1924-30	Nr. 115(6)	page 388-392
La vie religieuse de 1922-29	109(12)	726-729
Lombards en 1930	118(9)	620-623
Vente des immeubles aux enchères de 1927-29	102(5)	286-288
Tourisme de 1927-30	112(3)	174-176
Statistique sportive de 1920-30	101(4)	221-235
Construction des maisons d'habitation dans villes et bourgs	120(11)	669-676
Contrebande de 1922-30	122(1)	44-49
Stations balnéaires, estives et de législation en 1931	127(6)	335-337
Fonctionnement du fonds de culture	124(3)	161-168
Prix de loyer à Tallinn de 1912-31	121(12)	709-716
Prix de loyer et cout de la vie.	121(12)	717-726

RÉFORME AGRARIE.

Misc en ordre de terres d'État et privées en 1927 et 1928	Nr. 94(9)	page 622-624

LISTE DES ÉDITIONS DU BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE.

Type A. DÉMOGRAPHIE.

Volume I. Annuaire de la statistique d'instruction publique.	Pages 288+186, 1924.	Kr. 6.—
II. Naissances, décès, mariages et mouvem. de la populat. 1921-1923	52+54, 1925.	3.—
III. Statistique de l'hygiène publique	132+80, 1925.	5.—
IV. Population et l'hygiène publique	306, 1930.	3.—

STATISTIQUE ÉCONOMIQUE.

Volume I. Commerce extérieur en 1923	Pages 20+72, 1924.	Kr. 2.—
II. Ports, marine marchande et navigation en 1924	102, 1925.	2,50
III. Chemins de fer, poste, télégraphes et téléphone en Estonie	64, 1925.	2.—
IV. Commerce extérieur en 1924	22+92, 1925.	3.—
V. Industrie en Estonie en 1924	80, 1926.	2,50
VI. Chemins de fer de l'État en 1924	38, 1926.	2.—
VII. Commerce extérieur en 1925	109, 1926.	3,25
VIII. Commerce extérieur en 1926	IV+106, 1927.	3,25
IX. Situation financière des sociétés anonymes et des sociétés coopér. au 1.1.1926	32+34, 1927.	2.—
X. Commerce extérieur en 1927	106, 1928.	3,25
XI. Commerce extérieur en 1928	120, 1929.	3,50
XII. Commerce extérieur en 1929	152, 1930.	4.—
XIII. Commerce extérieur en 1930	144, 1931.	5.—
XIV. Commerce extérieur en 1931	140, 1932.	4.—

STATISTIQUE AGRICOLE.

Volume II. Annuaire de la statistique agricole II (1923)	Pages 132, 1924.	Kr. 2,25
III. Élevage du bétail en Estonie en 1924	17+105, 1925.	1,50
IV. Annuaire de la statistique agricole (1925)	3+201, 1926.	3.—
V. Annuaire de la statistique agricole (1926)	VIII+254, 1927.	3.—
VI. Annuaire de la statistique agricole (1927)	VIII+207, 1928.	2,75
VII. Annuaire de la statistique agricole (1928)	VIII+218, 1929.	2,75
VIII. Annuaire de la statistique agricole (1929)	VIII+264, 1930.	3,50
IX. Annuaire de la statistique agricole (1930)	VIII+239, 1931.	3,50
X. Annuaire de la statistique agricole (1931)	Sous-presse	

Type B. 1. Résultats préliminaires du recensement de 1922	Pages 78, 1923.	Kr. 2.—
2. Les enfants infirmes en Estonie	164, 1923.	3,75
3. Elections au Parlement en mai 1923	78, 1923.	3.—
4. Commerce extérieur de l'Estonie en 1921-1929	60+33, 1923.	2,50
5. Résultats du recensement de 1922:		

Volume I. Répartit. démograph. de la popul. et conditions de logement	Pages 88, 1925.	Kr. 2.—
II. Répartit. démograph. de la popul. (tableaux)	8+133, 1924.	4.—
III. Répartition de la population par occupations	88+84, 1925.	3.—
IV. Arrond. Viru	24+62, 1924.	2.—
V. " Järva	52+60, 1923.	3.—
VI. " Harju et la ville de Tallinn	40+56, 1924.	3.—
VII. " a) Lääne	20+56, 1924.	2.—
" b) Saare	20+56, 1924.	2.—
VIII. " Pärnu	40+34, 1924.	3,50
IX. " Viljandi	36+34, 1924.	3,50
X. " Tartu et Valga	40+92, 1924.	3.—
XI. " Voru et Peisart	30+40, 1927.	3.—

6. Dépouillement des données du recensement de 1922 et le contenu des tableaux de résultats définitifs	Pages 48, 1923.	Kr. 1.—
7. Les exploitations agricoles nouvellement fondées de 1910-23	40+60, 1924.	3,50
8. Résultats du recensement agricole de 1925	4+219, 1926.	3,75
9. Album statistique, vol. I. Territoire et populat. (38 dia- et cartogram. en couleurs)	1926.	6.—
Album statistique, vol. II. Economie (24 dia- et cartogram. en coul.)	1926.	6.—
Album statistique, vol. III. Agriculture	112, 1928.	7,50
10. Elections au III. Parlement	48, 1927.	1,75
11. Élevage du bétail et marchés des produits animaux en Estonie et à l'étranger	72, 1928.	—
12. Elections au IV. Parlement	52, 1929.	1,75
13. Résultats du recensement agricole de 1929, v. I.	XI+236, 1930.	7,50
14. Résultats du recensement agricole de 1929, v. II	IV+96+44, 1922	3.—
15. Estonie de 1920-1930 (Résumé rétrospectif)	XV+405, 1931.	7.—

Type G. RECUEIL MENSUEL	1925 Nr. 34-45	Prix total Kr. 15.—	1929 Nr. 80-97	Prix total Kr. 15.—
1922 Nr. 1-11	1926 " 46-61	" " 15.—	1930 " 98-109	" " 15.—
1923 " 12-21	1927 " 62-73	" " 15.—	1931 " 110-121	" " 15.—
1924 " 22-33	1928 " 74-85	" " 15.—	1932 " 122- & Kr. 1,50.	